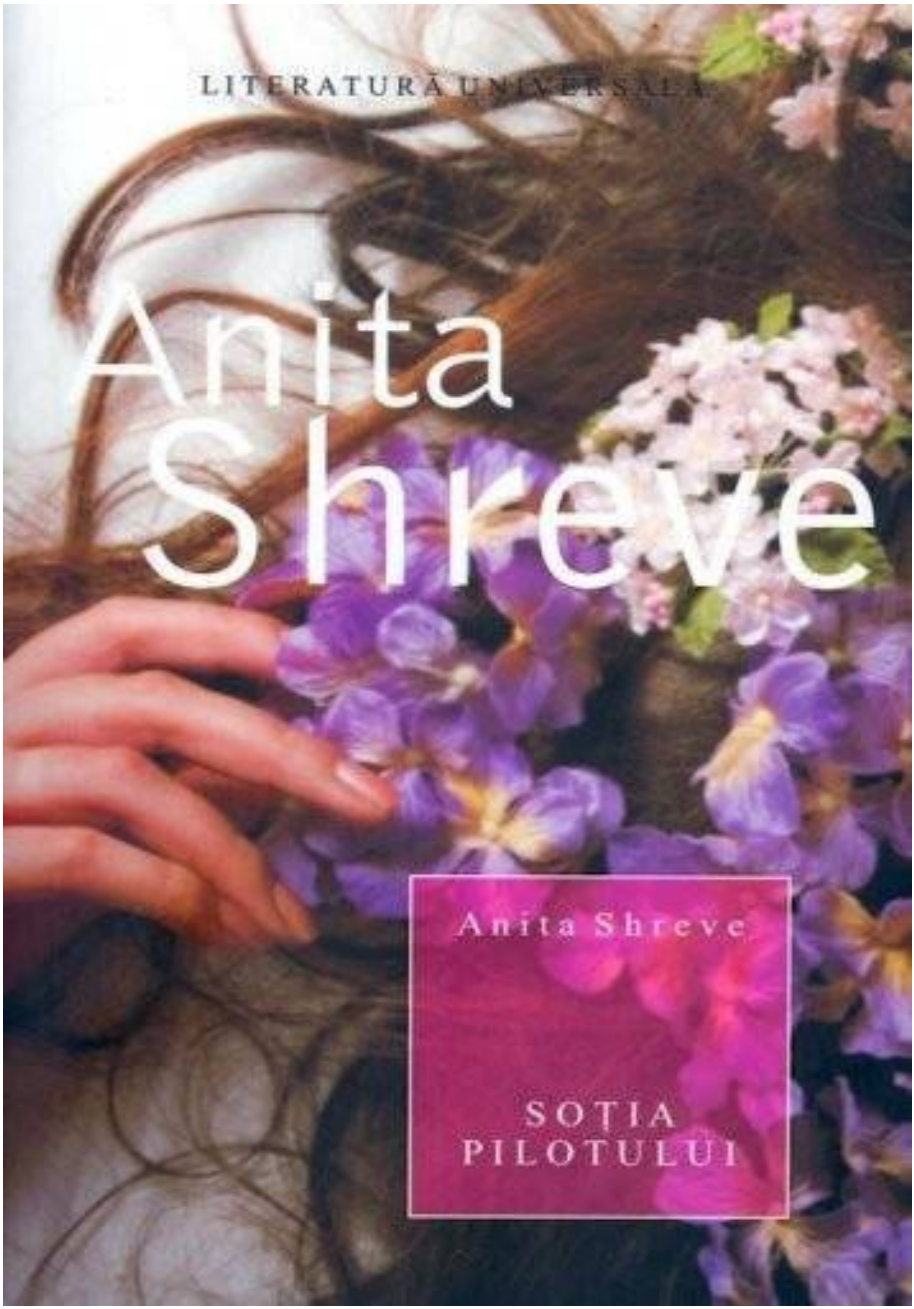
LITERATURĂ UNIVERSALĂ
Anita Shreve
Anita Shreve
SOȚIA PILOTULUI

ANITA SHREVE

SOŢIA PILOTULUI

Titlul original: *THE PILOT'S WIFE*, 1998
Traducere din limba engleză: Raluca şi Christian Tănăsescu

Cuprins

CUVÂNTUL AUTORULUI
Capitolul Unu
Capitolul Doi
Capitolul Trei

Lui Christopher

CUVÂNTUL AUTORULUI

Această carte este o ficţiune despre o femeie al cărei soţ se prăbuşeşte cu avionul. Personajele nu sunt luate din realitate şi nu seamănă cu nicio persoană pe care o cunosc sau despre care am auzit.

Aş vrea să le mulţumesc următorilor mei colaboratori de la Little, Brown and Company: lui Michael Pietsch, redactor, pentru ochiul său ager, dragostea pentru redactare şi înţelepciunea sa calmă; agentului meu de presă, Jen Marshall, pentru uşurinţa cu care reuşeşte să rezolve orice problemă care poate apărea; şi Betsy Uhrig, pentru claritatea şi grija cu care s-a ocupat de tehnoredactarea acestei cărţi.

De asemenea, aş dori să îi mulţumesc fiicei mele, Katherine Clemans, pentru ajutorul pe care mi l-a dat în conturarea portretului lui Mattie; lui Alan Samson, de la Little, Brown and Company – Marea Britanie, pentru citirea manuscrisului şi pentru sprijinul neîntrerupt; şi lui Gary Delong, pentru a-mi fi împărtăşit amănunte ce ţin de realitatea crudă a durerii cauzate de pierderea cuiva drag.

Ca întotdeauna, sunt recunoscătoare lui John Osborn care de fiecare dată este prima persoană care îmi citeşte manuscrisul şi care în mod consecvent mă îndrumă cu blândeţe pe calea cea bună.

În sfârşit, dar în mod sigur nu în cele din urmă – pentru că ea este într-adevăr liantul tuturor cărţilor mele – aş vrea să îi mulţumesc agentei şi prietenei mele Ginger Barber, pentru excelentele sugestii şi nedezminţita bunăvoinţă.

Capitolul Unu

Auzi o bătaie în uşă, apoi un câine lătrând. Visul dispăru, furişându-se în spatele unei uşi închise. Fusese un vis frumos, călduţ şi plăcut, pe care ar fi vrut să-l continue. Se chinui să nu se trezească. Era întuneric în acel dormitor mic, în care lumina nu pătrunsese încă printre jaluzele. Se întinse către lampă, bâjbâind cu mâna pe muchia de alamă şi gândindu-se: *Ce-o fi fost? Ce-o fi fost?*

Se sperie de lumina din cameră, de cât de nelalocul ei era, întocmai unei camere de urgenţe la miezul nopţii. Enumeră repede în minte: Mattie. Apoi Jack. Apoi Vecinul. Apoi un accident de maşină. Dar parcă Mattie era în pat, nu? Kathryn o dusese la culcare, o privise cum mergea de-a lungul holului şi intrase pe o uşă care fu apoi trântită cu un pocnet scurt, îndeajuns cât să spună ceva, fără să atragă însă vreo mustrare. Iar Jack – unde era Jack? Se scărpină în cap, umflându-şi părul turtit de pernă în timpul somnului. Unde era Jack? Încercă să-şi amintească programul: Londra. Trebuia să ajungă în jurul prânzului. Era sigură de asta. Sau nu înţelesese ea bine şi el îşi uitase din nou cheile?

Se ridică din pat coborându-şi picioarele pe podeaua rece ca gheaţa. Nu putea înţelege de ce duşumelele caselor vechi nu păstrau deloc căldura în timpul iernii. Pantalonii i se ridicaseră până la mijlocul pulpelor, iar manşetele cămăşii în care dormise, o cămaşă albă purtată, de-a lui Jack, se desfăcuseră şi îi atârnau peste degete. Nu mai auzea ciocănitul şi pentru câteva momente crezu că i se păruse. Visase în felul acela în care câteodată se trezea dând în alt vis. Se întinse după ceasul micuţ de pe noptieră şi se uită la el: 3:24. Se uită mai de aproape la imaginea aceea neagră cu cadranul lucind în întuneric şi apoi îl trânti atât de tare pe marmura mesei încât carcasa se deschise şi din ea se rostogoli o baterie până sub pat.

Dar Jack era la Londra, îşi spuse ea din nou. Iar Mattie era în pat.

Apoi se auzi un alt ciocănit şi trei bătăi clare în geam. Un nod îi coborî din piept până în stomac şi rămase acolo. În depărtare, câinele o luă de la capăt, lătrând scurt şi ascuţit.

Păşi cu grijă pe podea, de parcă dacă s-ar fi mişcat mai repede ar fi pus în mişcare ceva ce încă nu începuse să se

mişte. Deschise cu un zgomot uşor lanţul de la uşa dormitorului şi merse până la scara din spate.

Se gândea că fiica ei era sus şi că trebuia să aibă grijă. Traversă bucătăria şi încercă să vadă pe fereastra de deasupra chiuvetei drumul care şerpuia prin spatele casei. Putu să distingă numai forma unei maşini negre obişnuite. Dădu colţul spre holul întunecat din spate unde gresia era şi mai rece decât podelele, făcând să-i îngheţe tălpile. Aprinse brusc lumina din spatele casei şi, pe deasupra panourilor fixate în uşă, văzu un bărbat.

Acesta nu păru surprins de lumina aprinsă brusc. Îşi feri puţin privirea din calea luminii ca şi cum nu ar fi fost un gest politicos să privească înspre ea, ca şi cum ar fi avut tot timpul din lume, ca şi cum nu ar fi fost 3:24 dimineaţa. Arăta palid în bătaia luminii. Avea pleoapele umflate şi un vârtej în frunte, părul de culoarea nisipului, tuns scurt şi pieptănat spre spate în părţi. Purta o haină cu gulerul ridicat şi era adus de umeri. Se mişcă, bătând uşor din picior, în prag. Îl cântări din priviri. Faţa prelungă, puţin tristă; haine decente; gură interesantă, buza de jos puţin curbată şi mai plină decât cea de sus: nu era un pericol. În timp ce întindea mâna spre clanţă, se gândi: *Nu e nici hoţ, nici violator. Clar nu e violator.* Deschise uşa.

— Doamna Lyons? o întrebă.

Atunci înţelese.

Faptul că îi rostise numele, că îi ştia numele, nu era ceva firesc. Era ceva în ochii lui, o strălucire temătoare. Şi respiraţia aceea scurtă.

Se îndepărtă de el, se chirci şi îşi duse o mână la piept.

El întinse mâna prin uşă, atingându-i talia.

Atingerea o făcu să tresară. Încercă să se îndrepte, dar nu era în stare.

— Când? întrebă ea.

Păşi în casă şi închise uşa după el.

— În dimineaţa asta, spuse.

— Unde?

— Cam la 15 kilometri de coasta Irlandei.

— În apă?

— Nu. În zbor.

— Oh… Îşi acoperi gura cu mâna.

— Aproape sigur a fost o explozie, adăugă el repede.

— Sunteţi sigur că era Jack?

Privi în depărtare, apoi reveni cu privirea la ea.

— Da.

O prinse de braţe în timp ce se prăbuşea. Se simţi jenată pe moment, dar nu se putu abţine, nu îşi mai simţea picioarele. Nu bănuia că i s-ar fi putut întâmpla aşa ceva, că trupul ei putea să cedeze atât de uşor. Bărbatul o ţinea de braţe, dar ea voia să îşi poată controla corpul din nou.
O aşează uşor pe podea.

Se aplecă cu faţa spre genunchi şi îşi cuprinse capul cu mâinile. În urechi avea un zgomot alb şi nu reuşea să audă ce-i spune. Încercă să respire, să-şi umple plămânii cu aer. Îşi ridică faţa şi începu să tragă aer în piept. Ca din depărtare auzi un sunet înfundat, straniu, care nu era un plânset pentru că faţa îi era uscată. Bărbatul încercă să o ridice din spate.

— Staţi să vă aduc un scaun, spuse el.

Se împotrivi dând din cap. Voia să fie lăsată în pace. Ar fi vrut să se afunde în podea, să se facă una cu ea.

El îşi trecu braţele pe sub braţele ei într-un mod ciudat. Ea îl lăsă să o ajute.

— O să… spuse ea.

Îl împinse repede cu mâinile şi se rezemă de perete în căutare de sprijin. Apoi tuşi şi se înecă, deşi nu avea nimic în stomac.

Ridică privirea şi văzu că era îngrijorat. O luă de braţ şi o duse după colţ în bucătărie.

— Staţi pe scaunul ăsta, spuse el. Unde este întrerupătorul?

— Pe perete.

Vocea ei era slabă şi aspră. Îşi dădu seama că tremura.

Pipăi după întrerupător şi îl găsi. Îşi acoperi ochii cu mâna pentru a se feri de lumină. Instinctul o făcea să nu dorească a fi văzută.

— Unde ţineţi paharele? întrebă el.

Îi arătă un dulap. El îi umplu un pahar şi i-l dădu, dar ea abia putea să-l ţină drept. Prinse degetele ei în mâna lui şi o ajută să bea din pahar.

— Sunteţi în stare de şoc, spuse el. De unde să vă aduc o pătură?

— Sunteţi de la linia aeriană? întrebă ea.

Îşi scoase haina şi i-o puse ei pe umeri. O ajută să-şi treacă braţele prin mânecile surprinzător de moi şi călduroase.

— Nu, răspunse el. De la sindicat.

Ea dădu uşor din cap încercând să înţeleagă.

— Robert Hart, se prezentă bărbatul.

Ea dădu din nou din cap, luând o altă înghiţitură de apă. Îşi simţea gâtul uscat şi dureros.

— Sunt aici ca să vă ajut, spuse el. Va fi dificil să treceţi peste asta. Fiica dumneavoastră este aici?

— Ştiţi că am o fetiţă? întrebă ea repede.

Şi apoi îşi spuse: *Sigur că ştii.*

— Vreţi să îi spun eu? întrebă el.

Kathryn scutură din cap.

— Întotdeauna s-a spus că primii care vor apărea vor fi cei de la sindicat, zise ea. La neveste, vreau să spun. Trebuie să o trezesc acum?

El aruncă o privire scurtă spre ceasul de la mână, apoi spre Kathryn, ca şi cum ar fi cântărit cât timp le-a mai rămas.

— Peste câteva minute, spuse el. Când sunteţi pregătită. Nu vă grăbiţi.

Telefonul începu să sune cu un sunet ascuţit în liniştea bucătăriei. Robert Hart răspunse imediat.

— Nu comentez, spuse el.

— Nu comentez.

— Nu comentez.

— Nu comentez.

Îl urmări cum puse telefonul în furcă şi cum îşi frecă fruntea cu degetele. Avea degete groase şi mâini mari, parcă prea mari pentru corpul lui.

Privi cămaşa bărbatului, o cămaşă din pânză cu dungi gri, dar tot ceea ce vedea era un avion imaginar zburând pe un cer imaginar şi explodând în bucăţele în zare.

Ar fi vrut ca omul acela de la sindicat să se întoarcă spre ea şi să îi spună că se înşelase: că greşise avionul, că nu ea era soţia care trebuia; că nu se întâmplase aşa cum îi povestise el. Aproape că putea simţi bucuria aceea.

— Vreţi să sun pe cineva? întrebă el. Să vină să stea cu dumneavoastră…

— Nu, spuse ea. Da. Făcu o pauză. Ba nu.

Clătină din cap. Nu era încă pregătită. Îşi plecă ochii şi îi ţintui pe dulapul de sub chiuvetă. Ce-o fi în el? Sticle de *Cascade.* De *Drano.* De *Pine Sol*[1]*.* Crema neagră de pantofi a lui Jack. Îşi muşcă falca interioară şi privi de jur împrejurul bucătăriei, la masa din lemn de pin plesnită, la căminul pătat din spatele ei, la dulapul rustic de un verde lăptos. Soţul ei îşi lustruise pantofii în camera aceea cu nici două zile în urmă, ţinându-şi piciorul pe sertarul de pâine pe care îl deschisese special pentru asta. De multe ori acesta era ultimul lucru pe care îl făcea înainte de a pleca la serviciu. Ea stătea pe un scaun şi îl privea, o chestie care devenise în ultima vreme un fel de ritual la plecarea lui de-acasă.

Întotdeauna fusese greu pentru ea să-l vadă plecând – indiferent de cât de mult ar fi avut ea de lucru, indiferent de cât de mult şi-ar fi dorit ca el să aibă timp pentru ea. Şi nu pentru că îi era frică. Nu obişnuia să se teamă. Era mai sigur decât condusul maşinii, spunea el întotdeauna şi avea o încredere nestudiată, ca şi cum siguranţa lui nu ar fi meritat alte comentarii. Nu, nu era chiar o slujbă sigură. Era însăşi ideea de a o părăsi, de a se îndepărta de casă, lucru care de fiecare dată i se părea chinuitor. Adeseori, privindu-l cum ieşea pe uşă cu rucsacul său de zbor burduşit şi colţuros ca o cutie, cu şapca de la uniformă sub braţ, simţea că se despărţea de el într-un mod cumva radical. Şi sigur că aşa era. O părăsea pentru a ridica în aer un avion de 170 de tone şi a traversa oceanul spre Londra, Amsterdam sau Nairobi. Nu era un sentiment foarte greu de suportat şi trecea în câteva momente. Uneori Kathryn se obişnuia atât de tare cu absenţa lui, încât tresărea când el se întorcea şi îi schimba programul obişnuit. Iar apoi, după trei sau patru zile, ciclul începea din nou.

Nu credea că Jack trăia venirile şi plecările la fel ca ea. De fapt, să pleci şi să fii părăsit nu era unul şi acelaşi lucru.

„Sunt doar un şofer de autobuz foarte lăudat”, obişnuia el să spună. „Şi nicidecum atât de lăudat”, adăuga imediat.

Obişnuia să spună. Încerca să se obişnuiască cu gândul. Încerca să îşi dea seama că Jack nu mai exista. Dar tot ce putea ea să vadă erau nişte vălătuci de fum desenaţi în aer, linii împrăştiindu-se în toate direcţiile. Lăsă imaginile să dispară aşa cum apăruseră.

---

[1] Produse de uz casnic. (N.tr.)

— Doamna Lyons? Există în altă cameră vreun televizor la care m-aş putea uita puţin? întrebă Robert Hart.

— În camera din faţă, spuse ea arătându-i direcţia.

— Vreau să văd ce se anunţă acum.

— Bine, spuse ea. Mă simt bine acum.

Îl asigură dând din cap, dar el părea neîncrezător. Îl urmări cu privirea când ieşi din cameră. Închise ochii şi se gândi: *În mod clar nu îi pot spune nimic lui Mattie.*

Deja îşi putea închipui cum va fi. Va deschide uşa camerei lui Mattie; pe pereţi sunt afişe cu *Less Than Jack*[2] şi schi extrem în Colorado. Pe podea sunt învălmăşite hainele purtate în ultimele două-trei zile. Echipamentul de sport al lui Mattie stă rezemat de perete într-un colţ – schiurile şi beţele, snowboardul, crosele de hochei de câmp şi cele de lacrosse. Panoul de pe perete este acoperit cu caricaturi şi cu fotografiile prietenilor ei: Taylor, Alyssa şi Kara, fete de cincisprezece ani cu părul strâns în coadă şi cu un smoc pe frunte. Mattie este culcuşită sub pătura ei alb cu albastru, făcându-se că nu aude până n-o striga Kathryn de trei ori. Abia atunci se ridică în fund, mai întâi supărată pentru că a fost trezită, gândindu-se că e timpul să plece la şcoală şi întrebându-se de ce intrase Kathryn în cameră. Părul lui Mattie e de culoarea nisipului roşiatic, brăzdat de fire de o culoare metalică, acoperind umerii tricoului mov pe care scrie Eddy Lacrosse cu litere albe, peste sânii săi micuţi. Îşi propteşte de obicei mâinile la spate, pe saltea şi se ridică.

— Ce se-ntâmplă, mamă? ar întreba ea.

Cam aşa.

— Ce se-ntâmplă, mamă?

Şi apoi din nou, cu o voce mai stridentă.

— Mamă, ce este?

Iar Kathryn ar trebui să îngenuncheze lângă pat şi să îi spună ce se întâmplase.

— Nu, mamă! ar striga Mattie.

— Nu! Mamă!

Când Kathryn deschise ochii auzi în surdină sunetul televizorului.

Se ridică din scaunul de bucătărie şi intră în camera lungă din faţă cu cele şase perechi de ferestre înalte, din podea până în tavan, care dădeau spre peluză şi spre apă.

[2] Trupă de muzică ska-punk. (n.tr.)

Era un brad de Crăciun într-un colţ, care o opri în prag. Robert Hart stătea ghemuit pe canapea, iar un bătrân era intervievat la televizor. Pierduse începutul interviului. Era pe CNN sau poate pe CBS. Robert se uită repede la ea.

— Sunteţi sigură că vreţi să vă uitaţi la asta? întrebă el.

— Vă rog, spuse ea. Aş vrea să văd.

Intră în cameră şi veni mai aproape de televizor.

Ploua acolo unde era bătrânul, iar ceva mai târziu apăru scris pe ecran numele locului unde era acesta. Malin Head, Irlanda. Nu îşi putea da seama unde putea fi locul acela pe hartă. Nu ştia nici măcar în ce parte a Irlandei era. Ploaia curgea pe obrajii bătrânului; avea pungi albe sub ochi. Camera se mută de pe el şi arătă un spaţiu verde, într-un sat, şi dincolo de el nişte faţade de case rustice, albe. În mijlocul şirului de clădiri era un hotel cu o înfăţişare tristă, iar ea putu să citească numele locului pe un fronton subţire: Hotelul Malin. Erau oameni în jurul uşii care ţineau căni de ceai sau de cafea în mâini, privind într-un fel timid, la echipa de ştiri. Camera lunecă din nou spre bătrân şi se apropie de faţa lui. În ochii săi se putea citi şocul, iar gura îi atârna deschisă ca şi cum îi era greu să respire. Kathryn îl privea la televizor şi se gândi: *Aşa arăt eu acum.* Cu faţa pământie. Cu ochii holbaţi la ceva ce nici măcar nu există. Cu gura căscată
Cum e cea a unui peşte prins în undiţă.

Reporterul, o femeie brunetă cu o umbrelă neagră, îl rugă pe bătrân să descrie ce văzuse.

Se vedea lumina lunii în apele negre, spuse el ezitant.

Vocea lui era aspră, iar accentul atât de grosolan, încât erau nevoiţi să scrie pe ecran ce spunea el.

Cădeau bucăţi de argint din cer şi cădeau de jur împrejurul bărcii, spuse el.

Bucăţile fluturau ca păsările.

Ca păsările rănite.

Care adie în jos, învârtindu-se în spirală.

Ea înaintă spre televizor şi îngenunche pe covor astfel încât chipul ei era la acelaşi nivel cu cel al bătrânului de pe ecran. Pescarul dădea din mâini ca să arate ce vrea să spună. Descrise cu mâinile un con şi arată cu degetele în sus şi în jos, apoi desenă o margine zimţată. Îi spuse reporterei că niciuna dintre acele bucăţi ciudate nu căzuse la el în barcă şi că până a ajuns

la locul unde credea că acele bucăţi căzuseră, ele dispăruseră sau se scufundaseră în apă şi nu putuse să ajungă la ele, nici măcar cu plasele de pescuit.

Întorcându-se spre cameră, reportera spuse că numele bărbatului era Eamon Gilley. Are 83 de ani, spuse ea, şi era primul martor ocular care apăruse. Se părea că nimeni altcineva nu văzuse ceea ce văzuse pescarul, aşa că nimic nu era confirmat încă. Kathryn avea impresia că reportera dorea foarte mult ca povestea lui Gilley să fie adevărată, dar că se simţea obligată să spună că s-ar putea să nu fie.

Dar Kathryn ştia că era adevărat. Putea vedea lumina lunii peste mare, felul în care probabil bucăţile argintii scânteiaseră şi zvâcniseră căzând din cer, căzând, căzând, întocmai unor îngeri micuţi coborând din ceruri pe pământ, îşi putea imagina acea barcă mică pe apă şi pescarul stând la proră, cu faţa întoarsă în sus spre lună, cu braţele deschise. Şi-l putea imagina riscând să-şi piardă echilibrul pentru a prinde resturile rostogolindu-se, lovind aerul ca un copil care încearcă să prindă fluturi de noapte într-o seară de vară. Apoi se gândi cât de stranie era nenorocirea aceea – acel fel de nenorocire care îţi sugea sângele din trup şi aerul din plămâni şi te lovea continuu în faţă – nenorocire care uneori putea fi o formă de frumuseţe.

Robert se întinse şi închise televizorul.

— Vă simţiţi bine? o întrebă.

— Când aţi zis că s-a întâmplat?

Îşi aşează coatele pe genunchi şi îşi îndoi braţele.

— La două fără trei minute. Ora noastră. Şase cincizeci şi şapte ora lor.

Avea o cicatrice deasupra sprâncenei drepte. Cred că are spre patruzeci de ani, se gândi ea, mai aproape de vârsta ei decât de a lui Jack. Avea pielea albă, ca de bărbat blond, şi ochi căprui cu irizaţii ruginii în iris. Jack avea ochii albaştri, două feluri diferite de albastru – un albastru spălăcit, aproape translucid, asemenea cerului din acuarele, şi cealaltă nuanţă, care era superbă, un albastru regal. Coloraţia neobişnuită a ochilor săi atrăgea privirile celorlalţi, îi făcea pe oameni să îi studieze faţa ca şi cum caracteristicile sale asimetrice sugerau dezechilibrul. *O fi slujba lui?* se gândi ea.

— Asta a fost ora ultimului mesaj transmis, spuse omul de la sindicat, cu o voce pe care abia putu să o audă.

— Despre ce a fost vorba? întrebă ea.

— Ceva de rutină.

Nu-l credea. Cum putea fi rutină în ultimul mesaj pe care l-a transmis cineva?

— Ştii cumva care sunt cel mai des întâlnite ultime cuvinte ale unui pilot atunci când îşi dă seama că se va prăbuşi? întrebă ea. Ei, bineînţeles că ştii.

— Doamnă Lyons, spuse el întorcându-se spre ea.

— Spune-mi Kathryn.

— Eşti încă în stare de şoc. Ar trebui să iei nişte zahăr. Ai vreun suc?

— În frigider. A fost vorba despre o bombă, nu-i aşa?

— Aş vrea să-ţi pot spune mai multe.

Se ridică şi intră în bucătărie. Ea îşi dădu seama că nu voia încă să rămână singură într-o cameră, aşa că îl urmă. Se uită la ceasul de deasupra chiuvetei: 3:38. Era oare posibil să fi trecut numai paisprezece minute de când se uitase la ceasul de pe noptiera din dormitorul de sus?

— Ai ajuns repede aici, spuse ea, aşezându-se din nou pe scaunul de bucătărie.

El turnă suc de portocale într-un pahar.

— Cum ai reuşit? întrebă ea.

— Avem un avion, răspunse el liniştit.

— Nu ştiam. Adică, aş vrea să ştiu. Cum se face? Aveţi un avion pregătit pentru astfel de cazuri? Iar voi aşteptaţi să se mai prăbuşească un avion?

El îi întinse paharul cu suc. Se sprijini de chiuvetă şi îşi plimbă degetul mijlociu al mâinii drepte de la baza arcadei până la linia superioară a frunţii. Părea că ia decizii, că gândeşte lucrurile.

— Nu, spuse el. Nu aştept să se mai prăbuşească un avion. Dar dacă se întâmplă, avem proceduri stabilite. Avem un avion Lear, cu reacţie, la Washington National. Mă duce până la cel mai apropiat aeroport important. În cazul acesta, Portsmouth.

— Şi apoi?

— Şi apoi mă aşteaptă o maşină.

— Şi ai reuşit să faci asta în…

Calculă timpul care i-a trebuit să ajungă din Washington, acolo unde era cartierul general al sindicatului, la Ely, în New Hampshire, peste graniţa cu Massachusetts.

— Cam o oră? zise el.

— Da, şi de ce? întrebă ea.

— Ca să ajung aici primul, răspunse el. Să te anunţ. Să te ajut să treci prin asta.

— Nu din cauza asta, spuse ea repede.

El se gândi o clipă.

— Şi din cauza asta, zise el.

Kathryn netezi cu mâna suprafaţa plesnită a mesei de pin. În nopţile când Jack fusese acasă, Jack, ea şi Mattie parcă trăiseră numai într-un perimetru de 2-3 metri în jurul acelei mese – citind ziarul, ascultând ştirile, gătind, mâncând, făcând curat, făcând temele şi apoi, după ce Mattie se ducea la culcare, vorbind sau stând în tăcere şi uneori, când Jack nu trebuia să plece, împărţind o sticlă de vin. La început, când Mattie era mică şi se ducea devreme la culcare, se înconjurau uneori de lumânări aprinse şi făceau dragoste în bucătărie, când vreunul dintre ei era cuprins brusc de poftă sau de afecţiune pentru celălalt.

Îşi înclină capul spre spate şi închise ochii. Durerea părea că se întinde din gât până în stomac. Se simţea panicată, ca şi cum ar fi stat prea aproape de o margine, trase atât de puternic aer în piept încât Robert se întoarse spre ea.

Iar apoi trecu de la durere la jale exact aşa cum ar fi trecut dintr-o cameră într-alta.

Imaginile o năpădeau. Simţea răsuflarea lui Jack în ceafă, ca şi cum le-ar fi şoptit oaselor ei. Senzaţia alunecoasă pe care o simţea pe buze atunci când el o săruta în grabă înainte să plece la serviciu. Atingerea braţului său în jurul umerilor lui Mattie după ultimul ei meci de hochei de câmp, atunci când Mattie era lipicioasă şi transpirată şi plângea pentru că echipa ei pierduse cu 8-0. Pielea palidă de pe interiorul braţelor. Pielea ciupită de pe umeri, moştenire din adolescenţă. Ciudata sensibilitate a picioarelor sale, felul în care nu putea merge pe plajă fără pantofi de sport. Căldura lui dintotdeauna, chiar şi în serile cele mai reci, ca şi cum focul lui interior ar fi ars exagerat de mult. Imaginile se împingeau şi se înghesuiau şi concurau brutal una cu cealaltă în căutare de spaţiu, încercă să le oprească, dar nu fu în stare.

Bărbatul de la sindicat stătea în picioare lângă chiuvetă şi o privea. Nemişcat.

— L-am iubit, spuse ea atunci când fu în stare să vorbească.

Se ridică şi rupse o bucată de prosop de hârtie din suport. Îşi suflă nasul. Pentru un moment se simţi copleşită de timpul ce urma să se scurgă. Se întrebă dacă timpul urma să se deschidă ca un plic şi avea să o înghită – o zi sau o săptămână sau o lună sau poate pentru totdeauna.

— Ştiu, spuse Robert.

— Eşti căsătorit? întrebă ea, aşezându-se din nou.

El îşi vârî mâinile în buzunarele pantalonilor şi agită mărunţişul din buzunar. Purta pantaloni gri de costum. Jack nu purta aproape niciodată costum. Ca mulţi bărbaţi care purtau uniformă la serviciu, niciodată nu se pricepuse la îmbrăcăminte în mod special.

— Nu, spuse el. Sunt divorţat.

— Ai copii?

— Doi băieţi. De nouă şi de şase ani.

— Locuiesc cu tine?

— Cu soţia mea în Alexandria. Cu fosta mea soţie.

— Îi vezi des?

— Încerc.

— De ce aţi divorţat?

— M-am lăsat de băut, zise el.

Spuse asta direct, fără nicio explicaţie. Nu era sigură că pricepuse. Îşi suflă nasul din nou.

— Trebuie să anunţ la şcoală, spuse ea. Sunt profesoară.

— Asta poate să mai aştepte, zise el. Oricum nu este nimeni acolo. Încă nu s-a trezit nimeni. Se uită la ceas.

— Povesteşte-mi despre slujba ta, spuse ea.

— Nu sunt multe de povestit. Este vorba în special de relaţiile cu publicul.

— De câte ori a trebuit să faci chestia asta? întrebă ea.

— Chestia?

— Cu prăbuşirile, spuse ea. Cu prăbuşirile.

Rămase o clipă tăcut.

— De cinci ori, zise el într-un final. Au fost cinci cazuri grave.

Cinci?

— Şi patru mai puţin grave.

— Povesteşte-mi, spuse ea.

El îşi îndreptă privirea spre fereastră. Trecu o jumătate de minut. Poate chiar un minut. Din nou ei i se păru că el evalua situaţia, că lua decizii.

— M-am dus la casa văduvei, spuse, şi am găsit-o în pat cu un alt bărbat.

— Unde se întâmpla asta?

— Westport. În Connecticut.

— Şi ce s-a întâmplat?

— Femeia a coborât îmbrăcată într-un halat, i-am spus, iar atunci bărbatul s-a îmbrăcat şi el şi a coborât. Era unul dintre vecini. Şi apoi eu şi bărbatul acela am stat amândoi în bucătăria femeii şi am privit cum se prăbuşea. A fost un coşmar.

— Îl cunoşteai? întrebă Kathryn. Pe soţul meu?

— Nu, spuse el. Îmi pare rău.

— Era mai mare ca tine.

— Ştiu.

— Ce altceva ţi-au spus despre el?

— De unsprezece ani angajat la Vision. Înainte de asta, cinci ani la Santa Fe. Înainte, doi ani la Teterboro. Doi ani în Vietnam, pe avion de luptă DC-3. Născut în Boston. Studiile făcute la Holy Cross. Un copil, o fiică de cincisprezece ani. Căsătorit.

Se mai gândi o clipă.

— Înalt, spuse. Doi metri înălţime. Bine făcut.

Încuviinţă din cap.

— Un dosar bun. De fapt, foarte bun.

Se scărpină în palmă.

— Îmi pare rău, zise. Îmi pare rău că ştiu lucrurile acestea despre soţul tău şi că de fapt nu îl cunosc deloc.

— Ţi-au spus cumva ceva şi despre mine?

— Numai faptul că eşti mai tânără decât soţul tău cu cincisprezece ani. Şi că locuieşti aici cu fiica ta.

Ea îşi examină picioarele, mici şi albe, ca şi cum sângele se scursese din ele. Avea tălpile murdare.

— Câţi oameni erau în avion? întrebă ea.

— O sută patru.

— Nu era plin, zise ea.

— Nu, nu era plin.

— Există vreun supravieţuitor?

— Încă mai caută…

O copleşiră alte imagini. O viziune de o clipă – venită de unde? – imaginea cabinei pilotului. Mâinile lui Jack pe panoul de

control. Un corp învârtindu-se în aer. Nu. Nici măcar un corp. Scutură puternic din cap.

— Trebuie să îi spun eu singură, zise ea.

El încuviinţă imediat, ca şi cum acest lucru fusese deja stabilit.

— Nu, spuse ea. Vreau să spun că trebuie să pleci. Nu vreau să audă sau să vadă nimeni lucrurile astea.

— Voi sta în maşină, spuse el.

Îşi scoase sacoul oferit de el mai devreme. Telefonul sună din nou, dar niciunul dintre ei nu se mişcă. Auziră de la distanţă vocea robotului.

Nu era pregătită să audă vocea lui Jack, adâncă şi prietenoasă, cu un accent de Boston, sesizabil în vocale, spunând mesajul atât de familiar. Îşi prinse faţa în mâini şi aşteptă ca mesajul să se termine.

Când privi în sus observă că Robert o studia. Acesta îşi îndepărtă privirea.

— Nu vrei să mă laşi să vorbesc cu presa, nu-i aşa? întrebă ea. De asta eşti aici.

Se auzi o maşină intrând pe alee scârţâind pe pietriş. Bărbatul de la sindicat se uită pe fereastră, îşi luă sacoul şi-l îmbrăcă.

— Ca să nu spun ceva care i-ar putea face să creadă că a fost o greşeală de pilotaj, zise ea. Nu vrei să se creadă că a fost o greşeală de pilotaj.

Ridică telefonul din furcă şi îl puse pe raft.

În ultima vreme, ea şi Jack făcuseră foarte rar dragoste în bucătărie. Îşi spuneau că Mattie era mare de-acuma şi ar putea coborî în bucătărie să îşi ia ceva de mâncare. De cele mai multe ori, seara, după ce Mattie urca la ea în cameră să-şi asculte CD-urile sau să vorbească la telefon, stăteau la masă şi citeau reviste, prea obosiţi ca să strângă vasele sau chiar să îşi vorbească.

— Îi voi spune acum, zise ea.

El ezită.

— Vă rog să înţelegeţi că nu putem sta mult timp afară.

— Sunt de la linia aeriană, nu-i aşa? întrebă ea, uitându-se pe geamul de la bucătărie.

Pe alee putea distinge două umbre ieşind dintr-o maşină. Se îndreptă spre capul scărilor.

Privi în sus la scară. Erau cinci sute de trepte, cel puţin cinci sute. Părea nesfârşită. Îşi dădu seama că ceva se pusese în mişcare şi că începea în acel moment. Nu era sigură că avea puterea să urce scara până la capăt.

Se uită spre bărbatul de la sindicat care traversa bucătăria pentru a răspunde la uşă.

— *Mamă,* zise ea, iar el se întoarse.

— Asta spun ei de obicei, *mamă.*

***

Lumina soarelui reflectată de maşinile care trec la răstimpuri se mişcă de-a lungul peretelui din fundul magazinului ca un stroboscop lent. Magazinul e mare, neaerisit şi sufocat de căldură, cu sumedenii de particule de praf ce plutesc în lumină. Ea stă cu un covoraş în mână în mijlocul unui labirint de mese din mahon şi nuc, de lămpi şi bumbacuri vechi, de cărţi cu miros de mucegai. Îl priveşte în timp ce intră. Îi face impresia unui om cu o sarcină oficială, unui om care s-a rătăcit şi cere informaţii. Poartă o cămaşă albă cu mâneci scurte care îi atârnă pe umeri ca nişte steaguri albe, subţiri. Pantaloni bleumarin dintr-o stofă grea. În picioare are pantofi bătrâneşti, negri, grei şi enormi.

— Am închis, spuse ea.

El se uită repede în urmă şi vede semnul cu *Deschis* pe interiorul uşii. Îşi scărpină ceafa.

— Îmi cer scuze, şi se întoarse să plece.

Întotdeauna se minunase de viteza cu care mintea judeca – o secundă, cel mult două, înainte ca cineva să apuce să se mişte sau să spună ceva. Treizeci şi puţin, presupuse ea. Nu chiar îndesat, dar corpolent. Umeri largi; se gândi imediat că nu era nimic anemic în constituţia lui. O şocă iniţial linia maxilarului său, pătrăţoasă, şi totuşi fină, dar şi urechile sale, comice într-un fel, ascuţite la vârf. Se gândi şi că s-ar putea să fie ceva în neregulă cu ochii lui.

— Fac inventarul, dar dacă vă uitaţi după ceva în special, nu e nicio problemă, spuse ea.

Bărbatul se aşeză în conul de lumină care intra printr-o fereastră rotundă de deasupra uşii. Putea să îi vadă faţa foarte bine.

Are riduri fine la colţul ochilor şi nu are dantura perfectă. Poartă o tunsoare scurtă, militară, păr închis la culoare, aproape negru, cârlionţat dacă nu ar fi tuns atât de scurt. Are o cărare în păr, ca şi cum mai devreme ar fi purtat caschetă.

Îşi băgă mâinile în buzunarele de la pantaloni. O întrebă dacă are vreun joc vechi de dame.

— Da, spuse ea.

Ea se îndreptă spre un perete îndepărtat, prin acel labirint, scuzându-se în acelaşi timp pentru dezordine. Era conştientă că el o urmăreşte cu privirea, făcându-i mersul şi mişcările corpului să devină brusc nenaturale, rigide. Poartă blugi, un tricou roşu strâmt şi scurt, şi o pereche de sandale vechi din piele. Părul este desfăcut şi lipit de ceafă. Se simţea ca şi cum căldura şi umiditatea, combinate cu praful pe care îl stârnise, formaseră un fel de peliculă pe corpul ei. În mozaicul de imagini reflectate într-o oglindă veche de pe perete văzu două şuviţe de păr umede cârlionţate pe faţă, strălucind de transpiraţie. I se vedea breteaua de la sutien, o dungă albă pe sub tricoul roşu, şi o pată albastră pe tricoul roşu, de la ceva care ieşise la spălat.

Jocul stătea rezemat de perete împreună cu câteva picturi vechi. Bărbatul veni în faţa ei şi se ghemui pentru a vedea mai bine. Ea îi remarcă forţa în coapse, lungimea spatelui în poziţia ghemuită, locul unde cureaua intra adânc în spinare. Îi observă epoleţii albi de pe umeri.

— Ce e asta? întrebă el, cu ochii la o pictură aşezată în spatele jocului. Era un peisaj, o interpretare impresionistă a unui hotel din insulele Shoal. Un hotel vechi, din secolul nouăsprezece, cu verande largi şi cu o alee lungă şi moale în mijlocul unui peisaj marin stâncos.

Se ridică şi îi arătă pictura căreia ea nu-i acordase prea mare atenţie până atunci.

— Asta este foarte bună. Cine este artistul?

Ea se aplecă şi citi pe spatele lucrării:

— *Claude Legny* – 1890. Aici scrie că a ajuns aici în urma vânzării unei proprietăţi din Portsmouth.

— Seamănă cu Childe Hassam, spuse el.

Nu răspunse. Nu ştia cine era Childe Hassam. El urmări forma ramei cu degetele, iar ea avu impresia că cineva mergea cu degetele de-a lungul spinării ei.

— Cât costă? întrebă el.
— Mă uit imediat.
Merseră împreună la casă. Preţul părea intimidant de mare. Se simţea jenată să îi spună o astfel de sumă, dar nu era magazinul ei şi la urma urmei ea trebuia să-i facă vânzare bunicii sale.
El nici nu clipi când îi spuse preţul.
— Îl iau, zise el.
Îl plăti pe loc, iar ea îi dădu o chitanţă pe care el o puse absent în buzunarul cămăşii. Ea se întrebă ce o face el în armată, de ce nu era la unitate într-o astfel de după-amiază de miercuri.
— Cu ce vă ocupaţi? întrebă ea privindu-i din nou epoleţii.
— Transporturi de marfă, spuse el. Acum am făcut o escală. Închiriez o maşină de la aeroport şi fac plimbări.
— Deci zburaţi, spuse ea, deşi era evident.
— Sunt ca un şofer de camion, numai că este vorba de un avion, spuse el uitându-se la ea cu atenţie.
— Ce este în avion?
— Cecuri anulate.
— Cecuri anulate?
Râse. Încercă să îşi imagineze un avion plin cu cecuri anulate.
— Frumos magazin, zise el uitându-se în jurul lui.
— Este al bunicii mele.
Îşi încrucişă braţele peste sâni.
— Ochii tăi au două culori diferite, zise ea.
— Este o chestie genetică. De la familia tatălui meu.
Tăcu.
— Ambii ochi sunt adevăraţi, în caz că vrei să ştii.
— Da, de fapt voiam.
— Ai păr frumos, spuse el.
— Este o chestie genetică, zis ea.
El dădu din cap şi zâmbi, spunând parcă *touché.*
— Este… ce culoare este? întrebă el.
— Roşcat.
— Nu, adică…
— Depinde de lumină.
— Câţi ani ai?
— Optsprezece.
El păru surprins. Intimidat.

— De ce? întrebă ea. Tu câţi ani ai?
— Treizeci şi trei. Credeam că…
— Ce credeai?
— Nu ştiu, că eşti mai mare.
Diferenţa de vârstă stătea acolo undeva, între ei, cei cincisprezece ani.
— Ascultă, zise ea.
— Ascultă, spuse el.
El puse o mână pe tejghea.
— M-am născut în Boston şi am crescut în Chelsea, o parte a Bostoului pe care nu ai vrea să o cunoşti. Am mers la Şcoala Latină şi la Holy Cross. Mama mea a murit când aveam nouă ani, iar tatăl meu a făcut infarct când eram la facultate. Am avut ghinion şi am fost înrolat, apoi am învăţat să pilotez în Vietnam. Acum nu am o prietenă şi nu am fost căsătorit niciodată. Am o garsonieră în Teterboro. Este prea mică şi de-abia…
— Opreşte-te, spuse ea.
— Vreau să termin cu partea asta odată.
Atunci ea înţelese, aşa cum rar i se întâmplase în cei optsprezece ani, că îl avea la degetul mic, că putea să îşi înfăşoare degetele în jurul lui şi să îl ţină strâns şi să nu-i mai dea drumul niciodată, sau că îşi poate desface degetele, întinde palma şi să îi dea drumul. Pur şi simplu să îi dea drumul.
— Ştiu unde este Chelsea, zis ea.
Trecură zece secunde, poate douăzeci. Stăteau amândoi în întunericul fierbinte al magazinului, amândoi tăcuţi. Ştia că el voia să o atingă. Îi putea simţi căldura pielii chiar de dincolo de tejghea. Respira încet şi egal, ca să nu-i atragă atenţia asupra efortului pe care îl făcea. Avea o dorinţă aproape copleşitoare de a închide ochii.
— E foarte cald aici, zise el.
— E foarte cald aici.
— Neobişnuit de cald pentru perioada asta.
— Este abia începutul lui iunie.
— Vrei să facem o plimbare cu maşina? Să te răcoreşti?
— Unde? întrebă ea.
— Oriunde. O simplă plimbare.
Ea îşi îngădui să îi întâlnească privirea. El zâmbi uşor, iar zâmbetul lui o luă prin surprindere.

Au mers la plajă şi au înotat îmbrăcaţi. Apa era rece, aerul fierbinte, iar contrastul încântător. Jack îşi strică uniforma şi mai târziu trebui să împrumute alta. Când ieşi din apă, el stătea cu mâinile în buzunarele pantalonilor şi cu o pătură rulată sub braţ. Hainele îi erau ude şi atârnau pe el, iar cămaşa căpătase culoarea translucidă a pielii.

Au stat întinşi pe pătură pe nisip. Ea tremura lipită de cămaşa lui umedă. Degetele mâinii lui stângi stăteau ancorate în părul ei în timp ce o săruta şi îşi mişca mâna dreaptă pe sub tricoul roşu strâmt şi scurt de-a lungul abdomenului ei plat. Se simţea slabă, îşi simţea membrele slăbite şi desfăcute, ca şi cum cineva i le legase de o sfoară şi acum o dezvelea.

Ea îi acoperi mâna cu mâna ei. Mâna lui era ciudat de caldă, de puternică, plină de nisip şi aspră. Era fericită. O fericire pură şi densă. Era numai începutul, iar ea o ştia.

***

Înainte să termine de urcat scările, Kathryn o auzi pe Mattie mergând prin baie. Părul fiicei ei era uşor ondulat natural, însă în fiecare dimineaţă Mattie se trezea devreme ca să se spele pe cap, să şi-l usuce cu grijă şi să-l întindă. Lui Kathryn i se păruse că Mattie încerca să îşi supună părul, ca şi cum s-ar fi luptat corp la corp cu o parte din ea care apăruse nu cu mult timp în urmă. Kathryn aştepta ca Mattie să treacă peste această etapă şi se gândea că în orice zi fiica ei se putea trezi şi lăsa părul să îi crească aşa cum era el. În acel moment Kathryn va şti că totul este în regulă.

Probabil că Mattie auzise maşinile pe alee, se gândea Kathryn. Probabil că auzise şi vocile din bucătărie. Mattie obişnuia să se trezească noaptea, mai ales iarna.

Ştia că trebuia să o facă pe Mattie să iasă din baie. Se gândea deja că baia nu era un loc sigur în care putea să îi spună fiicei ei.

Stătea în faţa uşii. Mattie pornise duşul. Kathryn o auzi dezbrăcându-se.

Ciocăni la uşă.

— Mattie, strigă ea.

— Cee?

— Trebuie să stăm de vorbă.

— Mamă…

Felul în care Mattie spusese asta, cu acel ton cântat, familiar, ca şi cum deja o enervase…

— Nu pot, fac duş, spuse ea.

— Mattie, este important.

— *Ce e?*

Uşa băii se deschise brusc. Mattie era înfăşurată într-un prosop verde.

Scumpa, frumoasa mea fiică, se gândi Kathryn. Cum să-i fac eu una ca asta?

Lui Kathryn începu să-i tremure mâinile, le trecu peste piept, ţinându-le strâns la subsuoară.

— Pune-ţi un halat, Mattie, spuse Kathryn, simţind că îi vine să plângă. Niciodată nu plânsese în faţa lui Mattie. Trebuie să stăm de vorbă. Este foarte important.

Mattie îşi luă halatul din cuier şi se îmbrăcă, nedumerită, dar brusc ascultătoare.

— Ce s-a întâmplat, mamă?

Kathryn îşi dădu seama mai târziu că mintea unui copil nu putea accepta un asemenea lucru, corpul unui copil nu putea absorbi asemenea întâmplări groteşti.

Mattie se aruncă pe podea ca şi cum ar fi fost împuşcată. Îşi flutură cu furie braţele în jurul capului, de parcă s-ar fi apărat de un roi de albine. Încercă să îi prindă braţele şi să le ţină strâns, dar Mattie o dădu la o parte şi fugi. Ieşise deja afară din casă şi ajunsese la jumătatea peluzei când Kathryn o prinse.

— Mattie, Mattie, Mattie, strigă Kathryn atunci când o prinse.

Iarăşi şi iarăşi şi iarăşi.

— Mattie, Mattie, Mattie.

Kathryn îi prinse capul lui Mattie cu mâinile şi îl apropie de faţa sa, îl apăsă cu putere, ca şi cum ar fi vrut să-i spună să o asculte, că nu era altă cale.

— Voi avea eu grijă de tine, spuse Kathryn.

Şi apoi din nou.

— Ascultă-mă, Mattie. Voi avea eu grijă de tine.

Kathryn îşi luă fiica în braţe. Pământul îngheţase sub picioarele lor. Mattie plângea, iar Kathryn simţea că i se va frânge inima. Dar ştia că era mai bine. Era mai bine.

Kathryn o ajută pe Mattie să intre în casă şi o făcu să se întindă pe canapea. O înveli cu nişte pături şi o ţinu în braţe şi îi frecă mâinile şi picioarele pentru a o face să se oprească din

tremurat. Robert încercă să-i dea lui Mattie nişte apă, însă ea se înecă. O sună pe Julia, bunica lui Kathryn, femeia care o crescuse. Kathryn abia îşi dădu seama că erau şi alţi oameni în casă, un bărbat şi o femeie, îmbrăcaţi în costume, stând la masa din bucătărie şi aşteptând.

Îl putea auzi pe Robert vorbind la telefon şi apoi şuşotind cu reprezentanţii liniei aeriene. Nu-şi dăduse seama că televizorul era deschis, însă Mattie se ridică brusc şi o privi.

— Au spus că a fost o bombă? întrebă ea.

Apoi Kathryn ascultă buletinul de ştiri, rederulându-şi-l în gând, la fel cum cineva îşi dă seama că în mod subliminal oamenii au auzit toate cuvintele şi ele sunt încă acolo, în minte, aşteptând să fie rostite.

După un timp, Kathryn ajunse să compare buletinele de ştiri cu nişte gloanţe. Cuvinte ca nişte gloanţe care intrau în creier şi explodau, distrugând amintirile.

— Robert, strigă ea.

El intră în sufragerie şi se aşeză lângă ea.

— Nu s-a confirmat încă, spuse el.

— Se crede că este vorba despre o bombă?

— Este numai o teorie. Dă-i una de-asta.

— Ce este?

— Valium.

— Ai de-astea? întrebă ea. La tine?

Julia se mişca prin casă ca o prezenţă impasibilă, întocmai unui lucrător al unei organizaţii umanitare într-o zonă calamitată: lipsită de respect faţă de moarte şi aparent refuzând să fie intimidată. În câteva minute o luă pe Mattie de pe canapea şi o duse sus; avea părul bogat şi făcut permanent, întocmai unui pudel – singura concesie pe care o făcea vârstei. După ce se asigură că Mattie putea să se ţină pe picioare singură şi să îşi pună o pereche de blugi, se reîntoarse la parter să stea cu nepoata ei. Intră în bucătărie şi pregăti ceaiul. Îl garnisi din plin cu brandy-ul pe care îl adusese. O rugă pe femeia de la linia aeriană să se asigure că nepoata ei îl bea tot, sau cel puţin o cană. Apoi Julia se întoarse la Mattie şi o rugă să se spele pe faţă. Dar Valiumul începuse să-şi facă efectul şi, deşi încă scotea sunete încete de durere şi de frică, aproape adormise. Kathryn ştia că durerea, printre multe altele, te şi oboseşte fizic.

Julia o întinse pe Mattie pe pat şi se întoarse apoi în camera din faţă. Stând lângă Kathryn pe canapea, trase cu ochiul să vadă cât ceai băuse, apoi îi spuse să bea mai mult. Întrebă direct dacă Kathryn luase vreun tranchilizant. Robert se oferi să le dea Valium.

— Cine sunteţi? întrebă Julia.

El îi răspunse, iar apoi ea îi ceru o pastilă.

— Ia asta, îi spuse Julia lui Kathryn.

— Nu pot, am băut brandy.

— Şi ce dacă? Ia-o.

Julia nu o întrebase pe Kathryn cum se simţea sau dacă era în regulă. Kathryn ştia că în mintea Juliei nu exista alternativă la un anumit nivel al stării de bine. Nimic altceva nu ar fi funcţionat acum. Lacrimile, şocul, compasiunea – toate astea puteau veni mai târziu.

— E groaznic, spuse Julia. Kathryn, ştiu că e groaznic. Uită-te la mine. Dar singura cale să treci de chestia asta este să treci prin ea. Ştii asta, nu? Dă din cap dacă ştii.

— Doamnă Lyons?

Kathryn se întoarse de la fereastră. Rita, o femeie micuţă şi blondă, care lucra la biroul comandantului şef, îşi trăgea haina pe ea.

— O să plec acum. Plec la han.

Rita folosea un ruj de culoarea stejarului şi deşi stătuse acolo în casă toată ziua, de la patru dimineaţa, totuşi faţa ei era ciudat de proaspătă, iar costumul bleumarin nu era aproape deloc şifonat. Partenerul ei, Jim nu-ştiu-cum, tot de la linia aeriană, plecase cu multe ore înainte; Kathryn nu îşi aducea aminte cu exactitate când.

— Robert Hart este încă aici, spuse Rita. Este în birou.

Kathryn studia coafura perfectă a părului drept al Ritei cu un fel de fascinaţie. Rita, se gândea ea, semăna izbitor de mult cu o anumită crainică de ştiri din Portland. Pe Kathryn o supărase prezenţa atât de multor oameni în casă mai devreme, dar şi-a dat apoi seama repede că nu putea înfrunta situaţia singură.

— Aveţi camere la Tides? întrebă ea.

— Da, am luat câteva.

Kathryn dădu din cap. Înţelesese că hanul Tides, care în extrasezon era norocos dacă avea două cupluri în fiecare

weekend, acum era plin, plin de ziarişti şi de reprezentanţi ai liniei aeriene.

— Vă simţiţi bine? întrebă Rita.

— Da.

— Să vă aduc ceva înainte să plec?

— Nu, spuse Kathryn. Mă simt bine.

Era o afirmaţie absurdă, se gândea Kathryn, privind-o pe Rita ieşind din bucătărie. Ridicol cât de lipsită de sens era. Probabil că niciodată nu va mai fi din nou bine.

Încă nu era cinci şi un sfert şi aproape că se întunecase. La sfârşitul lui decembrie, umbrele începeau să se contureze cam după vremea prânzului, şi toată după-amiaza lumina era lungă şi subţire. Culorile deveneau pale şi pufoase, erau culori pe care ea nu le mai văzuse de luni de zile, astfel că niciun lucru nu mai părea familiar. Noaptea se aşeza ca o orbire lentă, înghiţind culorile din copaci şi din cerul jos, din pietre, din iarba îngheţată şi din hortensiile albe împietrite, până când nu mai vedeai nimic de la fereastră decât propria imagine.

Îşi încrucişă braţele la piept şi se sprijini de buza chiuvetei, privind pe fereastra bucătăriei. Fusese o zi lungă, lungă şi îngrozitoare – atât de lungă şi de îngrozitoare încât ieşise de ore bune din orice realitate cu care ea avusese vreodată de-a face. Simţea clar că niciodată nu va mai putea dormi, că atunci când se trezise dimineaţa devreme ieşise dintr-o stare în care nu va mai putea intra niciodată. O privi pe Rita îndreptându-se spre maşină, şi ieşind cu ea de pe alee. Mai erau patru oameni în casă acum – Mattie care dormea în camera ei, cu Julia, Kathryn care se ducea la ea din când în când, să vadă ce face, şi Robert, care după cum spusese Rita, era în biroul lui Jack. Oare ce făcea acolo? se întrebă Kathryn.

Toată ziua, în capătul aleii lungi, pavate cu pietriş, în spatele porţilor din lemn, stătuseră oameni care priveau înăuntru, în timp ce alţii îi ţineau pe aceştia la distanţă. Dar acum, îşi imagina Kathryn, toţi acei reporteri, operatori, producători şi oameni de la machiaj se îndreptau probabil spre Tides Inn să bea ceva, să povestească, să comenteze zvonurile, să ia cina şi să doarmă. Pentru ei era doar sfârşitul unei zile obişnuite de muncă.

Kathryn auzi pe scări paşi apăsaţi, paşi de bărbat, pentru o clipă se gândi că ar putea fi Jack care cobora la bucătărie. Dar

îşi aminti aproape instantaneu că nu putea fi Jack, nu era deloc Jack.

— Kathryn.

Cravata dispăruse, manşetele mânecii erau suflecate, ultimul nasture de la cămaşă era desfăcut. Observase deja că Robert Hart avea un tic nervos, îşi ţinea pixul între degete şi îl mişca în sus şi în jos ca pe o baghetă de dirijor.

— Ar trebui să ştii şi tu, spuse Robert. Spun că a fost o defecţiune tehnică.

— Cine spune asta?

— Londra.

— Ştiu ei chestia asta?

— Nu. Este o tâmpenie. Presupun doar. Au găsit o bucată din fuzelaj şi unul dintre motoare.

— Oh, zise ea.

Îşi trecu degetele prin păr, avea şi ea propriul ei tic nervos. O bucată din fuzelaj, se gândi ea. Repetă aceste cuvinte în gând. Încercă să îşi imagineze bucata de fuzelaj, să îşi imagineze cum putea fi.

— Ce bucată din fuzelaj? întrebă ea.

— Carlinga. Cam 6 metri.

— Vreun...?

— Nu. Nu ai mâncat nimic astăzi, nu-i aşa? întrebă el.

— E-n regulă.

— Nu, nu e.

Se uită la masa acoperită cu feluri de mâncare – caserole, plăcinte, feluri care se servesc la cină aşezate în farfurii separate din plastic, negrese, prăjituri, salate. O familie numeroasă ar fi mâncat zile întregi din toată mâncarea aceea.

— Aşa se obişnuieşte, spuse ea. Nu ştiu ce altceva să facă şi aduc mâncare.

De-a lungul întregii zile poliţiştii aduseseră pachetele cu mâncare primite. Kathryn înţelegea acest obicei, îl văzuse ori de câte ori era vreo moarte în familie. Dar o uimea felul în care corpul continua să se mişte, trecea peste şoc şi durere, peste răul fizic şi peste golul interior, şi aştepta să fie susţinut şi hrănit. I se părea nepotrivit, la fel ca dorinţa de a face sex.

— Ar fi trebuit să o trimitem în capătul aleii, spuse Kathryn. Să o dăm presei şi poliţiei. Aici se va strica de pomană.

— Să nu hrăneşti niciodată presa, spuse Robert repede. Sunt ca nişte câini care caută afecţiune. Sunt înnebuniţi să le dai drumul în casă.

Kathryn zâmbi, iar lucrul ăsta o şocă, faptul că putea să zâmbească. Faţa o durea din cauza uscăciunii şi a sării din lacrimi.

— Ei bine, o să plec şi eu acum, spuse el trăgându-şi mânecile şi încheindu-şi manşetele. Probabil că vrei să rămâi singură cu familia ta.

Kathryn nu era deloc sigură că voia să fie singură.

— Te întorci la Washington?

— Nu, voi sta la han. O să mai trec mâine pe aici, înainte de a pleca. Îşi luă sacoul de pe marginea scaunului şi se îmbrăcă. Îşi scoase cravata din buzunar.

— Oh, spuse ea slab. Bine.

Îşi puse cravata în jurul gulerului.

— Aşa, spuse el după ce îşi făcu nodul.

Îl împinse uşor. Sună telefonul. Din bucătărie se auzea prea tare, prea aspru, prea incisiv. Ea se uită la el neajutorată.

— Robert, nu pot răspunde.

El ajunse la telefon şi răspunse:

— Robert Hart. Nu comentez, spuse el. Încă nu. Nu comentez.

După ce el închise telefonul, Kathryn începu să vorbească.

— Du-te sus şi fă un duş, o întrerupse el.

Începu să se dezbrace.

— O să pregătesc ceva de mâncare.

— Bine, spuse ea. Şi se simţi uşurată.

Sus, pe hol, avu un moment de confuzie. Era un hol mult prea lung şi cu prea multe uşi şi camere. Deja amintirile acelei zile începuseră să păteze camerele, să se suprapună altor amintiri. Traversă tot holul şi intră în camera lui Mattie. Mattie şi Julia erau amândouă în patul lui Mattie, dormind adânc. Julia sforăia încetişor. Dormeau spate în spate, împărţind aceleaşi cearşafuri şi aceeaşi pilotă. Kathryn privi cum aşternuturile se ridicau şi coborau odată cu grămăjoara de sub ele, şi văzu strălucirea celui mai nou cercel al lui Mattie din cartilagiul urechii stângi. Julia se mişcă.

— Bună, şopti Kathryn ca să nu o trezească pe Mattie. Cum se simte?

— Sper că va dormi toată noaptea, spuse Julia frecându-se la ochi. Robert e încă aici?

— Da.

— Rămâne aici?

— Nu ştiu. Nu. Probabil că se va duce la han cu ceilalţi.

Kathryn voia să se întindă în pat lângă bunica şi fiica ei. De-a lungul zilei simţise ritmic cum puterea din picioare o părăseşte, fiind copleşită de dorinţa de a sta jos. Era un fel de ierarhie între ele: în prezenţa lui Kathryn, Mattie era copilul. În prezenţa Juliei, Kathryn simţea că îşi doreşte consolarea şi îmbrăţişarea acesteia.

La parter, pe o masă în hol, era o fotografie a Juliei, o fotografie care aducea aminte de o altă epocă. Julia purta o fustă strâmtă, închisă la culoare, până sub genunchi, o cămaşă albă şi un pulover scurt. La gât avea un şirag de perle. Talia ei era înaltă şi subţire, iar părul ei negru şi lucios era pieptănat cu o cărare într-o parte. Avea trăsături puternice, era ceea ce numim o femeie frumoasă. În fotografie, Julia stătea pe o canapea, aplecată în faţă ca să ia ceva ce se afla în afara ramei. În cealaltă mână ţinea o ţigară în felul acela în care fumatul era seducător înainte: ţigara aşezată lejer între degetele subţiri, fumul încolăcit în jurul gâtului şi al bărbiei. Probabil că femeia din fotografie avea în jur de douăzeci de ani.

Acum Julia avea şaptezeci şi opt şi purta mereu blugi bufanţi care îi erau prea scurţi, pulovere largi cu care încerca să îşi ascundă burta proeminentă. Nu mai era nici urmă din acea femeie tânără cu păr lucios şi talie subţire, în această femeie cu părul argintiu, care era acum cu Mattie. Ochii Juliei erau câteodată apoşi şi aproape că îşi pierduseră genele. Deşi observase de atâtea ori acest fenomen, lui Kathryn tot i se părea greu de înţeles: felul în care nimic nu rămânea aşa cum fusese, nici casele care cădeau în paragină, nici chipurile femeilor care cândva fuseseră frumoase, nici copilăria, nici căsnicia, nici dragostea.

— Nu-mi pot explica, spuse Kathryn. Am impresia că l-am pierdut pe Jack numai temporar şi că trebuie să îl găsesc.

— Nu îl vei mai găsi, zise Julia. Nu mai este.

— Ştiu, ştiu.

— Nu a suferit.

— N-avem de unde să ştim asta.

— Domnul Hart era destul de sigur de lucrul ăsta.

— Nimeni nu ştie încă nimic. Toate sunt zvonuri şi speculaţii.

— Ar trebui să pleci de aici, Kathryn, spuse Julia. Este ca la nebuni în capătul aleii tale. Nu vreau să te înspăimânt, dar a trebuit să îi aducă înapoi pe Charlie şi pe Burt ca să ne ajute să ţinem mulţimea la distanţă de poartă.

Pe fereastra deschisă, în spatele lui Kathryn intră o pală de aer rece, pe care ea o respiră adânc, simţind mirosul sării. Nu ieşise din casă toată ziua, numai atunci când fusese nevoită să o aducă pe Mattie înapoi în casă.

— Nu ştiu cât va dura până când se vor termina toate astea, spuse Julia.

— Robert zice că s-ar putea să dureze ceva timp.

Kathryn respiră adânc. Parcă ar fi inhalat amoniac, aşa i se limpezise capul, şi i se ascuţiseră simţurile.

— Nu te poate ajuta nimeni în privinţa asta, Kathryn. Este ceva ce trebuie să faci singură. Ştii asta, nu?

Kathryn îşi închise o clipă ochii.

— Kathryn?

— L-am iubit, spuse ea.

— Ştiu că l-ai iubit, zise Julia. Ştiu. Şi eu l-am iubit. Toţi l-am iubit.

— De ce s-a întâmplat asta?

— Nu te mai gândi, spuse Julia. Nu poţi găsi o explicaţie. Nu contează. Nu ajută deloc. Asta e şi nu poţi da timpul înapoi.

— Sunt…

— Eşti obosită. Du-te în pat.

— Mă simt bine.

— Ştii, spuse Julia, când mama şi tatăl tău s-au înecat, chiar am crezut că nu voi suporta. Chiar am crezut că voi exploda. Durerea a fost îngrozitoare. Groaznică. Nu-ţi poţi imagina cum este să pierzi un copil până când nu ţi se întâmplă. Şi atunci am învinovăţit-o pe mama ta, Kathryn. Nu o să spun că nu am făcut asta. Ea şi tatăl tău deveneau periculoşi atunci când beau, îngrozitor de nepăsători şi de periculoşi. Dar mai erai şi tu, şocată de moartea unor părinţi pe care practic nici nu ai apucat să îi ai. Asta m-a salvat, Kathryn. Salvându-te, m-am salvat şi pe mine. Faptul că am avut grijă de tine. A trebuit să încetez să mă mai întreb de ce

murise Bobby. Asta a trebuit să fac. Nu exista un motiv. Şi nu există nici în cazul ăsta.

Kathryn îşi întinse capul pe saltea, iar Julia începu să îi mângâie părul.

— L-ai iubit. Ştiu că l-ai iubit.

Kathryn ieşi din camera lui Mattie şi intră în baie. Apa fierbinte a duşului curgea peste corpul ei nemişcat. Ochii umflaţi o dureau din cauza plânsului. Îşi simţea capul greu. Îşi suflase nasul de atâtea ori încât pielea dintre nas şi buza superioară o ustura. Avea o durere cumplită de cap încă de dimineaţă şi înghiţise nenumărate pastile de Advil. Îşi închipui sângele subţiindu-se şi scurgându-se odată cu apa de la duş.

— Vor mai fi multe zile ca asta, spusese Robert mai înainte. Nu chiar atât de rele, dar oricum.

Ea nu se putea imagina trecând încă o dată printr-o zi ca asta prin care tocmai trecuse.

Nu-şi putea aduce aminte firul evenimentelor, ce se întâmplase prima, a doua sau a treia oară. Ce se întâmplase dimineaţă sau după amiază, spre prânz sau după amiază devreme. Fuseseră buletine de ştiri la televizor, crainici care rosteau vorbe ce îi făceau stomacul să pulseze sau să se contracte la auzul lor: *Prăbuşit după decolare... haine de bebeluş şi un scaun care plutea... Tragedie la... Nouăzeci de secunde până la eşuare... Şoc şi durere de ambele părţi ale... Ofiţerul de pe T-900, de cincizeci de ani... Resturi împrăştiate... Povestea Vision Flight 384... Rapoartele arată că... Dimineaţa devreme... Linia aeriană anglo-americană... Strânşi la aeroport... Inspecţia de întreţinere FAA... Speculaţii că un...*

Şi apoi mai erau acele imagini de care Kathryn se îndoia că o vor mai părăsi vreodată. Fotografia unei fete într-un album de şcoală, fotografie care umplea ecranul; întinderea nesfârşită a oceanului peste care plutea un elicopter, cu spuma albă ţâşnind din crestele valurilor; o mamă cu braţele întinse, cu palmele împingând aerul ca şi cum ar fi vrut să alunge un şuvoi de cuvinte nedorite. Bărbaţi în costume de scafandru, sofisticate, privind preocupaţi peste marginea unei bărci; rude la aeroport, citind în grabă o listă de nume. Şi imediat după filmarea cu rudele apărură trei imagini statice, una deasupra celeilalte, cu trei bărbaţi îmbrăcaţi în uniformă şi cu o atitudine formală; numele le erau scrise dedesubt.

Kathryn nu văzuse niciodată acea fotografie a lui Jack şi nici nu-şi putea da seama cu ce scop fusese făcută. Sigur nu în această eventualitate. Dar cu ce altă ocazie putea apărea fotografia unui pilot la ştiri, se întrebă ea.

Robert îi tot spusese să nu se uite. Acele imagini cu fotografiile îi vor rămâne întipărite în minte, nu vor dispărea niciodată. Era mai bine să nu le vadă, pentru că ele vor reveni atât în vis cât şi în timpul zilei.

— Nu-ţi poţi închipui, îi spusese el.

Adică, *Nu încerca să îţi imaginezi.*

Dar cum putea să nu îşi imagineze? Cum putea opri şuvoiul de amănunte, şuvoiul de cuvinte şi de imagini din mintea ei?

Telefonul a sunat toată ziua. De cele mai multe ori răspundea Robert sau lăsa pe cineva de la linia aeriană să răspundă, dar uneori, atunci când se uitau la ştiri, îl lăsa să sune, şi ascultau doar vocile de pe robot. Voci ezitante, întrebătoare ale trusturilor de presă. Vocile prietenilor şi ale vecinilor, care sunau să spună ce lucru îngrozitor se întâmplase *(Nu mi-a venit să cred că era Jack...), (Dacă putem face ceva ca să te ajutăm...). Vocea un*ei femei mai în vârstă, de la sindicat – profesională, aspră, cerând ca Robert să o sune înapoi. Kathryn ştia că sindicatul nu şi-ar fi dorit o eroare de pilotaj, în timp ce linia aeriană nu şi-ar fi dorit nici eroare de pilotaj, nici defecţiune tehnică. Deja aflase că avocaţii scormoneau. Se întreba dacă încercase vreun avocat să o contacteze şi dacă nu cumva Robert Hart îi tăiase elanul.

Ştia că scafandrii căutau cutia neagră a avionului şi înregistrarea audio din cabina pilotului, banda cu ultimele cuvinte. Se temea că scafandrii o puteau găsi pe cea din urmă. Ar fi acel buletin de ştiri pe care ea nu l-ar suporta – să audă vocea lui Jack, o voce oficială, controlul, şi apoi mai ce? Părea diabolic de deranjant să înregistrezi ultimele secunde din viaţa unui om. Unde se mai făcea acest lucru decât în celula condamnaţilor la moarte.

Ieşi din duş, se înfăşură într-un prosop şi îşi dădu seama, aşa cum o femeie îşi dă seama, atunci când se urcă în maşină că şi-a uitat cheile, că nu folosise niciun pic de şampon sau de săpun. Dădu din nou drumul la apă şi intră înapoi sub duş.

Ieşi pentru a doua oară din duş, se şterse şi privi repede în jurul său după halat. Cămaşa, ciorapii şi pantalonii pe care le

purtase toată ziua erau înşirate pe pardoseală, dar îşi uitase halatul. Se uită la uşă.

Blugii lui Jack erau în cuier. Blugi vechi, roşi în genunchi, îi purtase în ultima zi în care fusese acasă, se gândi ea.

Îşi apăsă pantalonii pe obraz. Respiră prin materialul acestora.

Luă pantalonii din cuier şi îi lăsă pe marginea căzii. Auzi zgomotul mărunţişului din buzunar, foşnet de hârtie. Căută în buzunarul de la spate şi găsi un teanc de hârtii, uşor curbate, lipite, de la statul pe ele. Scoase un teanc de bani dintre hârtii, câteva bancnote de un dolar şi una de douăzeci. Mai era şi o chitanţă de la Ames pentru: un prelungitor, un pachet de becuri şi o cutie de Right Guard; o chitanţă roz de la curăţătorie: şase cămăşi, apretare slabă, umeraşe. O chitanţă de la Staples: un cablu de imprimantă şi douăsprezece creioane. O chitanţă de la poştă, în valoare de douăzeci şi doi de dolari; timbre, bănui ea privind repede spre chitanţă. Mai era şi o carte de vizită: Barron Todd – investiţii. Două bilete de loterie. Bilete de loterie? Nu ştia că Jack juca la loterie. Se uită mai atentă la unul dintre bilete. Era o însemnare ştearsă făcută cu creionul. *M la A,* se citea. Şi urma o serie de numere. Mattie la cineva? Dar ce însemnau numerele? Erau foarte multe. Încă un bilet de loterie? Apoi, despăturind cu mai multă atenţie teancul de hârtii observă două bucăţi de hârtie albă dictando. Pe prima erau câteva versuri din ceva ce părea un poem, scrise cu cerneală, cerneală adevărată de stilou. Era scrisul lui Jack.

Aici în trecătoarea-ngustă spre nemilosul Nord, ne ’ntrerupte
Trădări, urmările neobosite înfruntându-se.
Învălmăşita furie-a hangerelor în beznă: o luptă
Între celule oarbe şi flămânde-n pântec.

Kathryn se sprijini nedumerită de perete. Ce poezie era asta şi ce însemna? se întrebă ea. De ce o scrisese Jack?

Despături şi cea de-a doua bucată de hârtie. Era o listă cu lucruri pe care trebuia să le facă. Jack obişnuia să facă o listă în fiecare zi când era acasă. Citi lista: *prelungitor, de sunat la canalizare, imprimanta HP color a lui Mattie, rochie de la Bergdorf, de sosit cu Fedex, pe 20.*

Bergdorf. Rochie prin Fedex. De sosit pe 20.

Bergdorf Goodman? Magazinul din New York?

Încercă să gândească, să rememoreze calendarul pe luna decembrie de pe frigider. Azi, în ciuda faptului că era o zi chinuitor de lungă, era încă 17 decembrie. Pe 20 trebuia să fie la şcoală, ultima zi înaintea vacanţei. Şi Jack ar fi trebuit să fie acasă în acea zi. Între două călătorii.

Oare era un cadou de Crăciun pentru ea?

Prinse hârtiile cu mâna şi le strânse uşor. Se sprijini de uşă şi se lăsă să alunece pe toată lungimea ei.

Oboseala îi pătrunsese în oase. Abia îşi mai putea ţine capul drept.

***

Aerul cald cuprinse în toată maşina. Stomacul îi era atât de plin de la mâncarea de Crăciun a Miei încât trebui să îşi dea scaunul mai în spate pentru a sta confortabil. Jack purta puloverul de culoarea untului, pe care ea i-l tricotase în prima iarnă petrecută împreună, cel care avea pe spate nişte defecte numai de ea ştiute. Purta cu fidelitate puloverul de ziua Recunoştinţei şi de Crăciun, atunci când făceau călătoria spre Santa Fe. El îşi lăsase părul să crească puţin, astfel încât acesta atârna ondulat pe lângă urechi. Purta ochelari de soare, aşa cum purta de obicei, cu excepţia zilelor foarte înnorate.

— Te pricepi la asta, spuse ea.

— La ce?

— La surprize.

Odată făcuseră o călătorie surpriză în Mexic. Altă dată, de Crăciun, în timpul unei vizite, o duse la Ritz, în weekend, ea crezând în timp ce mergeau cu maşina prin Boston că erau în căutarea unui ortoped pentru spatele lui. Azi, după masa de la Julia, i-a spus că vrea să meargă cu maşina pentru a-i lua cadoul de Crăciun. Numai ei doi. Julia stătea cu Mattie care, la patru ani, nu se dezlipea de noile ei jucării.

Ieşiră din Ely şi merseră spre Fortune’s Rocks, acolo unde se aflau casele de vacanţă. În copilărie, în timpul plimbărilor pe care le făcea dinspre sat spre plajă, obişnuia să îşi imagineze că aceste case, care zece luni pe an stăteau goale, aveau caracter şi personalitate. Una era mândră şi puţin ostentativă ca, apoi, după o furtună foarte brutală, să pară un pic pedepsită. Cealaltă

înaltă şi elegantă, o frumuseţe tomnatică. Aceasta din urmă provoacă stihiile, se apleacă în faţă, aventuroasă. O alta era prea tăcută, mohorâtă, neîmpodobită, ca şi cum nu ar fi fost iubită. Şi încă una, separată de celelalte, încrezută, neafectată de hoardele de turişti din timpul verii sau de nopţile lungi de iarnă.

— Nu-mi pot imagina despre ce cadou este vorba, spuse Kathryn.

— O să vezi.

În maşină îşi permise să închidă puţin ochii. I se păru că adormise numai pentru un minut, dar când se trezi avu un tresărit. Maşina se afla pe aleea de acces spre casă. O alee familiară.

— Eşti nostalgic? întrebă ea.

— Cam aşa ceva, spuse el.

Privi prin parbriz la casă. Se gândi, aşa cum făcuse întotdeauna, că era cea mai frumoasă casă pe care o văzuse vreodată. Căptuşită cu şiţe albe, casa avea două etaje şi o verandă foarte mare de jur împrejur. Obloanele erau de un albastru prăfos, având şi ele opacul mut al oceanului, într-o zi ceţoasă. Etajul de sus era învelit în ţigle de cedru decolorate de intemperii şi părea puţin scobit, de parcă cineva şi-ar fi tăiat cândva o felie din el.
La ultimul etaj se aflau luminatoare, aşezate la distanţe egale, care păreau să sugereze că nişte trupuri dorm confortabil în spatele lor. Semăna cumva cu hotelurile acelea vechi, cu vedere la ocean.

Fără a rosti vreun cuvânt, Jack coborî din maşină şi urcă treptele verandei, iar ea îl urmă. Balansoarele împletite şi scândurile late ale duşumelei prinseseră o patină cenuşie, fără vârstă, de la vânt şi de la ploi. Ea stătea lângă balustradă privind peste peluză la linia ţărmului, unde apa se retrăgea şi curgea peste stânci, părând că se adună şi se împrăştie, se adună şi se împrăştie, ca apoi să curgă din nou în mare.

În depărtare, ceaţa plutea pe ocean, o ceaţă proaspătă şi curată care apare numai în zilele frumoase. Nu se vedeau clar insulele; ele erau acolo, ca apoi să nu mai fie, apoi păreau că plutesc deasupra apei. Pe o parte a peluzei era o pajişte; de cealaltă parte, livezi de peri pitici şi piersici. Lângă pridvor era o grădină de flori, crescute prea tare, plantate ciudat în formă de

fereastră arcuită, alungită, cu un ventilator ataşat. Sub acest arc se afla o băncuţă din marmură, acum acoperită cu viţă de vie.

Se porni brusc un vânt dinspre est care începu să bată peste pridvor, aducând cu el un aer rece, uşor umed, aerul obişnuit de acolo. Ştia că în câteva clipe se vor forma valuri înspumate pe apă. Îşi ghemui şi mai tare umerii în haină.

În spatele ei, Jack deschide uşa bucătăriei şi intră în casă.

— Jack, ce faci? întrebă ea.

Îl urmă uluită prin bucătărie şi apoi în camera din faţă, un spaţiu larg care mergea paralel cu latura casei dinspre ocean, o cameră încântătoare, cu şase perechi de ferestre înalte de la podea până în tavan. Pe pereţi era un tapet de un galben şters, care se cojea la încheieturi. La fereastră erau draperii, rulate pe un sfert, care îi aminteau de draperiile vechi din sălile de clasă din şcoli.

Erau patru ani de când intraseră pentru prima dată în acea casă, de când făcuseră dragoste pentru prima oară, într-un dormitor de la etaj. Făcuseră asta după ce înotaseră îmbrăcaţi. Îi spusese că ştia o casă abandonată, îşi aminti cum îi desfăcuse cămaşa şi o lăsase să cadă pe podea. Cât de diferit arăta fără cămaşă – mult mai tânăr, mai destins, ca muritorul cu care ea ar fi putut cândva să iasă. Se aplecase deasupra ei şi începuse să îi lingă sarea de pe piele. Căldura îi dădu ameţeli. Pe buzele ei pielea pieptului lui avea un gust înţepător, şi o atingere mătăsoasă din cauza perilor fini.

Jack trecu prin camera din faţă şi se opri să o aştepte la piciorul scărilor. Casa era încă neocupată, fusese aşa timp de decenii, cândva acolo se aflase o mănăstire de maici. Şi apoi fusese casa de vacanţă a unei familii din Boston. Era scoasă la vânzare de ani de zile, iar ea se întreba de ce nu se mai vindea odată. Poate că de vină era aerul de cămin pe care i-l dădeau nenumăratele dormitoare, cu o singură baie la capătul holului.

El întinse mâna. În timp ce urca scările alături de el se gândi că bărbatul vrea să-i ofere cadoul într-o odaie în care făcuseră dragoste cândva. Aşa că nu fu surprinsă când intrară într-o cameră cu pereţii zugrăviţi în verde strălucitor. Într-un colţ era un pătuc acoperit cu o cuvertură înflorată. Obiectul care nu-şi avea locul în acea cameră era un scaun roşu, un taburet simplu de bucătărie care fusese vopsit cu o maşină de dat cu lac. Scaunul strălucea în bătaia soarelui – scaunul roşu pe fundalul

peretelui verde şi al oceanului albastru care se vedea pe fereastră – iar ea se întrebă, aşa cum o mai făcuse şi mai înainte, în virtutea cărui capriciu alesese zugravul asemenea culori ţipătoare.

— Am primit un telefon de la Vision, spuse el deodată.

— Vision?

— O linie aeriană nou înfiinţată, anglo-americană, în coproprietate. Au baza în Logan, dar se dezvoltă rapid. În câţiva ani aş putea intra pe o rută internaţională.

Zâmbi, acel zâmbet triumfător şi complex al omului care a plănuit o surpriză şi care acum o spune. Făcu un pas înainte pentru a-l urma.

— Şi dacă îţi place casa asta o vom cumpăra.

Afirmaţia asta o făcu să se oprească. Îşi duse mâinile la piept.

— Ai mai fost aici? întrebă ea.

El încuviinţă din cap.

— Cu Julia.

— Julia ştie despre chestia asta? întrebă Kathryn neîncrezătoare.

— Am vrut să îţi facem o surpriză. Casa este o căzătură. Necesită reparaţii. Evident.

— Când aţi venit împreună aici?

— Acum două săptămâni. Am făcut o escală la Portsmouth.

Kathryn încercă să-şi amintească. Vedea zilele lui decembrie ca pe nişte pătrăţele din calendar. Nu-şi putea aminti foarte bine niciuna dintre ele.

— Julia ştie despre chestia asta? întrebă ea din nou.

— Oferta noastră a fost acceptată, spuse Jack.

— Oferta noastră?

Mintea îi funcţiona greoi. Surprizele se îngrămădeau înainte ca ea să se poată dumiri.

— Aşteaptă aici, spuse el.

Afectată de toate acestea, ea traversă camera şi se aşeză pe scaunul roşu. Soarele care trecea printr-o fereastră laterală dădea o lumină alungită, fierbinte, care se întindea pe cuvertura de pe pat. Voia să se târască spre acea lumină ca să îşi încălzească mâinile şi picioarele.

Cum de făcuse asta, se întrebă ea. Aşa o treabă importantă? Asta nu e ca şi cum ai ascunde o cutie într-un birou. Mai erau şi

alţi oameni implicaţi. Agenţi imobiliari. Şi Julia. Este oare Julia capabilă să păstreze un asemenea secret? Poate doar ca să facă o surpriză, îşi răspunse Kathryn. Iar Jack se pricepe să păstreze secrete.

Scutură din cap. Nu putea concepe ca ea să facă vreodată o ofertă pentru o casă fără să fie şi Jack de faţă.

Jack se întoarse aducând o sticlă de şampanie şi două pahare. Ea recunoscu paharele din dulapul Juliei.

— Îmi place că eşti aici, spuse el. Ador faptul că eşti aici.

Îl privi în timp ce el scotea dopul. Şi gândi: Acesta este lucrul pe care Jack îl face cel mai bine, nu? Face ca lucrurile să se întâmple.

Îşi dorea să fie fericită. Într-o clipă, în timp ce digera veştile, se gândi că va fi fericită.

— Vei face naveta la Boston? întrebă ea.

— Am cronometrat. Fac cincizeci de minute.

Dumnezeule, se gândi ea, a fost deja aici şi a şi cronometrat.

El turnă şampania în pahare şi îi întinse unul dintre ele. Băură şampania împreună. Mâinile ei tremurau şi ştia că el observase. Atunci el puse jos paharul şi veni spre ea. O ridică în picioare şi o întoarse în aşa fel încât amândoi să privească pe fereastră. Apoi îi şopti încet la ureche.

— Vom avea propria noastră casă, spuse el. Vei fi lângă apă. Întotdeauna ţi-ai dorit asta. Mattie va merge la şcoală aici. Te vei angaja ca profesoară după ce vei absolvi facultatea. Julia e foarte încântată că vei – că vom fi lângă ea.

Kathryn încuviinţă uşor din cap.

El îi ridică părul de pe ceafă şi îşi plimbă limba de la ultima vertebră până la linia părului. După cum era de aşteptat, ea începu să tremure şi îşi aşeză paharul de şampanie pe pervazul ferestrei. Se aplecă înainte şi se sprijini de tocul ferestrei. Putea vedea umbra palidă a amândurora în geamul din faţă.

***

— Aş vrea să mănânci ceva.

De partea cealaltă a mesei, Robert Hart termina şi ultimul castron de chili.

— Nu pot, spuse ea. Examina castronul pe care el îl golise. Ţi-a fost foame.

El împinse castronul spre marginea mesei.

Era târziu, dar Kathryn habar n-avea cât era ceasul.

La etaj Mattie şi Julia încă dormeau. Pe lângă chili, în faţa lui Kathryn era o pâine cu usturoi, o salată şi o ceaşcă de ceai călduţ. Mai devreme încercase să înmoaie o bucată de pâine în sosul de chili şi să guste, însă gâtul ei refuzase să înghită. Avea haine curate – blugi şi un pulover bleumarin, şosete flauşate şi o pereche de bocanci de piele. Părul îi era încă umed. Ştia că ochii, nasul şi gura i se umflaseră. Se gândea că probabil plânsese pe podeaua băii mai mult decât plânsese în orice alt moment al zilei. Probabil mai mult decât în toată viaţa ei. Se simţea uscată şi golită de plâns.

— Îmi pare rău, spuse el.

— De ce? întrebă ea. Că ai mâncat?

El dădu din umeri.

— Pentru tot.

— Ai o slujbă îngrozitoare, spuse ea brusc. De ce o faci?

El păru buimăcit de întrebare.

— Te superi dacă îmi aprind o ţigară? întrebă el. Pot să ies afară dacă vrei.

Jack urâse fumătorii, nu putea suporta să stea în aceeaşi cameră cu ei.

— Sunt cincisprezece grade afară. Bineînţeles că poţi fuma aici.

Ea îl privi cum se întoarse şi se întinse spre sacoul care se afla pe spătarul scaunului pentru a-şi lua pachetul de ţigări.

Se aşeză cu coatele pe masă, cu mâinile încrucişate sub bărbie. Fumul i se încolăcea în faţă. Gesticula cu ţigara.

— AA[3]?

Ea dădu din cap.

— De ce o fac? întrebă el, dregându-şi glasul încurcat. Pentru bani, presupun.

— Nu te cred, zise ea.

— Serios?

— Serios.

— Cred că îmi plac momentele intense, zise el. Momentele intense ale experienţei umane.

[3] Prescurtare pentru American Airlines, Liniile Aeriene Americane (n. tr.).

Ea tăcea. Pentru prima dată îşi dădea seama că în fundal se auzea muzică. *Art Tatuin.* Probabil că Robert pusese un cd cât timp ea fusese la duş.

— Cred că asta e, spuse ea.

— Îmi place să văd oamenii revenindu-şi, adăugă el.

— Da? Îşi revin?

— Dacă trece destul timp, femeile de obicei îşi revin. Din păcate… Se opri. Îmi pare rău, spuse el.

— M-am săturat de oameni care spun că le pare rău. Chiar m-am săturat.

— Copiii nu îşi revin la fel de bine, spuse el încet. Se spune că îşi revin uşor, dar nu este aşa. Se schimbă… Dezastrul îi schimbă definitiv, iar ei încearcă să se adapteze. Rar văd bărbaţi doborâţi de durere pentru că puţine femei sunt piloţi. Dar când se întâmplă, de cele mai multe ori este vorba despre taţi; sunt furioşi, dar asta este o altă poveste.

— Normal că sunt furioşi, spuse Kathryn.

Ea se gândi la Jack în calitate de tată şi la cât de furios ar fi fost dacă ar fi fost Mattie în acel avion. Jack şi Mattie fuseseră foarte apropiaţi. Atunci când era cu Jack, rar se zbârlea şi se smiorcăia aşa cum făcea atunci când era cu Kathryn. În cazul lui Jack, standardele fuseseră diferite de la început. Nu erau aşa de încordaţi.

Curând după ce se mutaseră toţi trei la Ely, atunci când Mattie era la grădiniţă, Jack o „angajase” ca asistenta sa personală în timp ce lucra la casă – la zugrăvit, raşchetat, reparat ferestrele. Îi vorbea în continuu. O învăţase să schieze şi o ducea în excursii la schi în fiecare iarnă, mai întâi în nord în New Hampshire şi Mâine, apoi în vest, în Colorado. Acasă, se uitau amândoi la meciurile celor de la Red Sox sau Celtics sau stăteau ore în şir împreună la calculator. Ori de câte ori Jack se întorcea din vreo călătorie, mergea mai întâi la Mattie sau venea Mattie la el, părând că au cea mai deosebită relaţie tată-fiică. Le era foarte bine împreună.

O singură dată se înfuriase Jack pe Mattie. Kathryn avea şi acum foarte proaspătă în minte furia lui Jack, atunci când descoperise că Mattie îşi împinsese un prieten de joacă pe scări. Câţi ani aveau? Patru? Cinci? Jack o înhăţase pe Mattie de braţ, îi dădu o palmă serioasă la fund şi apoi aproape că o târâse în camera ei şi trântise uşa cu o asemenea furie încât Kathryn se

sperie. Gesturile sale fuseseră atât de instinctive şi de rapide încât Kathryn îşi imagină că aşa fusese el pedepsit în copilărie şi că îşi pierduse controlul pe care îl avea de obicei. După câtva timp, încercă să îi vorbească despre incident, dar Jack, a cărui faţă era încă îmbujorată, nu voise să discute, spunând numai că nu ştia ce-l apucase.

— Te specializezi în chestia asta, îi spuse Kathryn lui Robert.

El privi spre blatul din bucătărie, căutând ceva care putea funcţiona ca scrumieră. Ea luă farfurioara albă de sub ceaşca de ceai şi o împinse de-a lungul mesei de pin. Robert îşi aşeză ţigara pe farfurioară şi începu să adune vasele.

— Nu chiar, spuse el.

— Lasă-mă pe mine. Pot să spăl vasele.

Se aşeză şi îşi luă din nou ţigara. Ea se îndreptă spre chiuvetă şi deschise maşina de spălat vasele. Apoi dădu drumul la apă.

— Îmi place să cred că formez un fel de cocon protector în jurul acelei familii, spuse el, că îi izolez de lumea exterioară.

— Care a pătruns în viaţa lor într-un mod atât de grotesc, spuse ea.

— Da, care a pătruns în viaţa lor într-un mod atât de grotesc.

— Este vorba despre stăpânire de sine, spuse ea. Aşa se numeşte ceea ce faci tu. Stăpânire de sine.

— Spune-mi cu ce te ocupi *tu,* zise el. Ce predai?

— Muzică şi istorie. Mă ocup de formaţia şcolii.

— Serios?

— Serios. Sunt numai şaptezeci şi doi de elevi în toată şcoala.

— Îţi place să predai? întrebă el.

Kathryn stătu pe gânduri o clipă.

— Da. Îmi place foarte mult. Am avut unul sau doi elevi excepţionali. Anul trecut am trimis o fetiţă la conservatorul New England. Îmi plac copiii.

— Ai o viaţă diferită ca soţie de pilot, spuse el.

Ea încuviinţă. Îşi aduse aminte de orele ciudate, de faptul că niciodată nu a sărbătorit ceva în ziua respectivă. De Jack care voia să ia micul dejun la şapte seara sau cina şi un pahar de vin la şapte dimineaţa. Viaţa lor fusese diferită de cea a altor familii. Jack putea fi plecat câte trei zile şi să stea acasă două, iar programul ăsta putea dura câte două sau trei luni. Şi apoi, luna următoare, putea lucra şase zile pentru ca patru să stea acasă,

iar Mattie şi Kathryn se adaptau acestui ritm. Nu trăiau după o anumită rutină, aşa cum făceau alte familii – ele trăiau în perioade de timp. Iar atunci când era plecat, casa părea că se dezumflă, că se aşază liniştită în propria matcă. Şi oricât se ocupa Kathryn de Mattie sau oricât de bine se simţeau una în compania celeilalte, lui Kathryn i se părea tot timpul că trăiau suspendate, aşteptând ca viaţa adevărată să înceapă din nou, ca Jack să intre din nou pe uşă.

În timp ce stătea în faţa lui Robert, Kathryn se întreba dacă s-ar simţi la fel şi acum – suspendată în timp, aşteptând din nou ca Jack să apară în uşă.

— Cât de des făcea naveta? întrebă Robert.

— De aici? Cam de şase ori pe lună.

— Nu era prea greu. Cât făcea? Cincizeci de minute?

— Da. Ai şi tu o valiză pregătită în birou? întrebă ea. Pregătită şi gata să o foloseşti?

El avu un moment de ezitare.

— Una mică.

— Te duci la han în seara asta?

— Da, dar dacă vrei pot dormi aici pe canapea.

— Nu. O să fie bine. Sunt cu Julia şi cu Mattie. Mai spune-mi o poveste, spuse ea.

— Despre ce?

Ea puse şi ultimul vas în maşina de spălat şi o închise.

Îşi şterse mâinile cu un prosop şi îl întinse apoi pe mânerul dulapului.

— Despre cum este atunci când intri într-o casă.

El se scărpină pe ceafă. Nu era înalt, dar dădea impresia de înălţime chiar şi atunci când stătea jos. Ea îşi închipuia despre el că este atlet.

— Kathryn, asta este…

— Spune-mi.

— Nu.

— Mă ajută.

— Nu, nu te ajută.

— De unde ştii? întrebă ea tăios. Suntem toate la fel, toate nevestele? Reacţionăm toate la fel?

Îşi putea auzi mânia din voce, o furie care se manifestase sporadic de-a lungul zilei. Bule de furie care se ridicau la

suprafaţa lichidului şi apoi se spărgeau. Se aşează din nou la masă în faţa lui.

— Sigur că nu, spuse el.

— Dacă nu este adevărat? întrebă ea. Dacă ai primit vestea şi o dai mai departe soţiei şi apoi afli mai târziu că nu este adevărat?

— Nu se întâmplă.

— De ce?

— Stau destul de mult timp la capătul aleilor cu telefonul în mână, aşteptând o confirmare absolută. Poate că e greu de crezut, dar n-aş vrea ca vreodată să spun unei femei că soţul ei a murit când de fapt nu este aşa.

— Îmi pare rău.

— Credeam că e interzis.

Ea zâmbi.

— Te deranjează întrebările astea? întrebă.

— Mă îngrijorează motivul pentru care întrebi, dar nu, nu mă supăr.

— Atunci o să te întreb altceva: care este lucrul de care îţi este teamă că o să îl spun presei?

El îşi slăbi cravata şi îşi deschise primul nasture al cămăşii.

— Soţia unui pilot este foarte zdruncinată într-o asemenea situaţie, şi asta pe bună dreptate. Dacă spune ceva şi presa aude, acel lucru devine o declaraţie oficială. De exemplu, o văduvă poate spune că soţul ei se plânsese cu puţin timp în urmă de mecanici. Sau poate izbucni – *Ştiam eu că se va întâmpla. Mi-a spus că firma nu mai instruia suficient echipajele.*

— Şi n-ar fi un lucru bun dacă ar fi adevărat?

— Atunci când sunt zdruncinaţi, oamenii spun lucruri pe care mai târziu nu le-ar mai spune. Uneori chiar nu vor să spună acele lucruri. Dar dacă devin declaraţii publice, ei nu le mai pot retrage în niciun fel.

— Câţi ani ai? întrebă ea.

— Treizeci şi opt.

— Jack avea patruzeci şi nouă.

— Ştiu.

— Ce faci în mod normal, în timp ce aştepţi să se întâmple vreun accident?

— N-aş spune chiar aşa, spuse el mişcându-se în scaun. Nu aştept să se prăbuşească avioane. Am alte responsabilităţi.

— Cum ar fi?

— Examinez îndeaproape investigaţiile care se fac cu ocazia accidentelor. Ţin legătura cât mai strâns cu familiile piloţilor. Cât de veche este casa asta?

— Nu schimba subiectul.

— Ba îl schimb.

— A fost construită în jurul anului 1860. La început a fost o mănăstire. Un fel de refugiu.

— E frumoasă.

— Mulţumesc. Mai e de lucru la ea. Tot timpul e ceva de făcut. Cade mai repede decât o putem noi repara. Se auzi spunând *noi.*

Nu era nimic care să nu-ţi placă la acea casă care părea că se schimbă continuu, în funcţie de lumină, de anotimp, de culoarea apei, de temperatura din aer. Kathryn ajunsese să îi aprecieze chiar şi excentricităţile: podelele în pantă, din dormitoare; dulapurile strâmte proiectate pentru măicuţe; ferestrele cu obloanele demodate care trebuiau montate în fiecare toamnă şi scoase în fiecare primăvară (Jack descoperise că, întocmai fulgilor de zăpadă, nu erau două la fel, aşa că învăţase fiecare fereastră, şi trebuia apoi să le potrivească pe fiecare ca pe nişte piese de puzzle în timp ce stătea pe scară), dar care erau nişte obiecte frumoase în sine. Într-adevăr, era uneori un efort să le tragi la o parte atunci când aveai treabă. Kathryn zăbovise de nenumărate ori în camera lungă din faţă şi visase cu ochii deschişi. Visase mai ales la cât de uşor ar fi într-o astfel de casă, într-un astfel de loc, să fugi de lume, să duci o existenţă solitară şi contemplativă, asemănătoare vocaţiei primelor locuitoare ale casei: Surorile din Ordinul lui Jean Baptiste de Bienfaisance, douăzeci de măicuţe între nouăsprezece şi optzeci şi doi de ani, căsătorite cu Iisus şi cu sărăcia. De multe ori, atunci când se afla în camera din faţă, îşi imagina o masă lungă din lemn în sala de mese, cu o băncuţă pe o parte, în aşa fel încât măicuţele să vadă oceanul în timp ce mâncau. Pentru că deşi făcuseră jurământul lipsurilor, ele trăiau în mijlocul unui peisaj de o frumuseţe care îţi tăia respiraţia.

Ani de zile Kathryn încercase să găsească locul pe care măicuţele îl folosiseră drept capelă. Cercetase pajiştea şi livada învecinată, dar nu găsise nicio fundaţie. Să fi fost capela înăuntru, se întreba ea, în camera pe care o foloseau drept sală

de mese? Oare înainte să plece au demontat altarul făcut de mână şi au luat statueta Fecioarei Maria şi o cruce? Sau au călătorit îndelung printre mlaştinile sărate între Fortune Rock's şi oraşul minier din Elly Falls ca să poată lua parte la slujba de la biserica Saint Joseph împreună cu emigranţii franco-canadieni?

— Stai aici de unsprezece ani? întrebă Robert.

— Da.

Telefonul sună făcându-i pe amândoi să tresară. Părea că trecuseră douăzeci, poate treizeci de minute de când telefonul sunase ultima oară, cea mai lungă pauză de la primele solicitări de dimineaţă. Îl privi pe Robert cum răspunde.

Avea numai douăzeci şi trei de ani când ea şi cu Jack se mutaseră înapoi în Ely. Kathryn se temea de resentimentele oamenilor din oraş. Avea o casă lângă apă şi un soţ care era pilot la Vision. Nu mai locuia chiar în Ely, ci mai degrabă la Fortune Rock's, o lume efemeră şi pasageră de turişti care, cu toată atitudinea lor superioară, vizavi de magazinul bunicii sale şi curiozitatea lor condescendentă faţă de acel orăşel cu farmec ciudat, rămâneau în esenţă anonimi. Corpuri subţiri, bronzate, cu rezerve aparent inepuizabile de bani lichizi. Deşi Martha, proprietara magazinului Ingbretson's, singura băcănie din Fortune's Rocks, putea spune mai mult decât nişte simple poveşti de avertizare despre bărbaţii în pantaloni scurţi kaki şi tricouri albe, care angajaseră sume enorme – pentru vodcă, homari, cartofi feliaţi, şi pentru ciocolata ei de casă, *konfetkakke* – şi care pieriseră apoi în obscure proceduri de faliment, singura moştenire pe care o lăsaseră fiind pancarta cu inscripţia „De vânzare" înfiptă în nisipul din faţa casei de 400.000 de dolari de pe plajă.

Însă rezervele de bunăvoinţă locală faţă de Julia Hull fuseseră foarte mari şi se răsfrânseseră şi asupra lui Kathryn şi Jack. Îşi aduse aminte de felul în care ea şi Jack se integraseră în viaţa din Ely şi o îndrumaseră pe Mattie prin şcoli. Slujba lui Jack îl îndepărtase de casă, însă tot reuşea să joace tenis în liga oraşului cu Hugh Reney, directorul adjunct al gimnaziului, şi cu Arthur Kahler, cel care conducea benzinăria Mobil de la ieşirea din orăşel. În mod surprinzător, deşi Mattie fusese concepută foarte uşor, Jack şi Kathryn păreau a nu mai putea avea şi alţi copii. Îşi spuseseră că erau suficient de fericiţi că o aveau pe Mattie ca să

mai trebuiască să recurgă la cine-ştie-ce proceduri pretenţioase pentru a mai reuşi să facă un copil.

Kathryn îl privi pe Robert în timp ce vorbea la telefon. El îi aruncă o privire, apoi se întoarse din nou.

— Fără comentarii, spuse el.

— Nu cred.

— Fără comentarii.

— Fără comentarii.

Închise telefonul şi rămase privind la dulapul de deasupra. Luă un pix de pe poliţă şi începu să îl agite înainte şi înapoi.

— Ce e? întrebă ea.

El se întoarse.

— Ei bine, ştiam că asta se va întâmpla.

— Ce?

— Asta va fi în atenţia publicului maxim douăzeci şi patru de ore. Apoi va deveni istorie.

— Ce?

Se uită drept la ea şi respiră adânc.

— Spun că a fost eroare de pilotaj, zise.

Ea închise ochii.

— Este doar o speculaţie, spuse el repede. Au găsit nişte informaţii de zbor care n-au niciun sens. Dar, crede-mă, n-au de unde să ştie sigur.

— Oh.

— De asemenea, spuse el încet, au găsit şi nişte cadavre. Kathryn se gândi că dacă inspiră şi expiră încetişor se va simţi bine.

— Nu s-a făcut încă identificarea, spuse el.

— Câte?

— Opt.

Încercă să îşi imagineze. Opt cadavre. Întregi? Bucăţi? Vru să întrebe, dar nu o făcu.

— Vor fi mai multe, spuse el. Vor găsi mai multe.

Oare erau englezi? se întrebă ea. Sau americani?

Femei sau bărbaţi?

— Cine era la telefon?

— Reuters.

Ea se ridică de la masă, traversă holul şi întră în baie. Pentru un moment se temu că îi va fi rău. Se gândi că era o reacţie reflexă, neputinţa de a suporta, dorinţa de a scăpa. Îşi

dădu cu apă pe faţă şi apoi se şterse. Faţa ei era aproape de nerecunoscut în oglindă.

Când se întoarse în bucătărie, Robert vorbea din nou la telefon. Îşi ţinea unul dintre braţe peste piept, prins sub cealaltă mână. Vorbea liniştit, răspunzând numai *da* şi *bine,* privind-o cum intra în cameră.

— Mai târziu, spuse el şi apoi închise.

Urmă o tăcere lungă.

— Câte din cazuri sunt erori de pilotaj? întrebă ea.

— Şaptezeci la sută.

— Ce fel de erori? Ce se întâmplă?

— Există un şir de evenimente care duc la cel din urmă, iar ultimul se numeşte eroare de pilotaj pentru că în acel moment pilotul este implicat foarte tare în eveniment.

— Înţeleg.

— Pot să te întreb ceva?

— Da.

— Jack era cumva…?

Avu un moment de ezitare.

— Ce să fie? întrebă ea.

— Era cumva agitat sau deprimat?

Robert făcu o pauză.

— În ultima vreme? întrebă ea.

— Ştiu că este o întrebare îngrozitoare. Dar va trebui să răspunzi la ea mai devreme sau mai târziu. Dacă a fost ceva, dacă este ceva ce ştii sau îţi aminteşti, ar fi mai bine să discutăm noi doi despre asta.

Ea se gândi la întrebare. E ciudat, se gândi ea, cât de intens cunoşti un om, sau crezi că îl cunoşti, atunci când eşti îndrăgostit – uscat de iubire – pentru a descoperi apoi că poate nu l-ai cunoscut atât de bine pe cât ai crezut. Sau pe cât speraseşi. La început, îndrăgostiţii îşi sorb fiecare cuvânt şi gest şi apoi încearcă să menţină acea intensitate cât de mult posibil. Dar, în mod inevitabil, dacă doi oameni trăiesc împreună destul de mult, acea intensitate piere. Aşa funcţionează oamenii, se gândi Kathryn, cu dorinţa lor de a evolua de la starea de rău din dragoste la trăirea unei vieţi cu un alt om care se schimbă şi el, în aşa fel încât să poată creşte împreună un copil.

Unii îndrăgostiţi nu reuşeau, ştia asta din exemplul părinţilor ei. Kathryn nu-şi putea aminti vreun moment în care să nu

existe vreun sentiment de respingere, de nevoie sau de tensiune între părinţii ei. Deşi tatăl ei era cel care era permanent infidel şi îi dădea cu siguranţă mamei lui Kathryn motive să fie rănită, Kathryn era sigură că mama ei fusese cea care distrusese de timpuriu şi cea mai mică şansă de fericire pe care părinţii ei o puteau avea. Fusese soarta mamei ei să fie declarată incapabilă de a uita acea vreme când avea douăzeci şi doi de ani şi îl întâlnise pe Bobby Hull, iar el se îndrăgostise de ea, făcând-o să simtă că trăieşte. Timp de un an – an în care părinţii lui Kathryn s-au căsătorit şi au conceput-o pe ea – Bobby Hull nu îşi luă ochii de la proaspăta lui soţie şi stătu lângă ea, astfel încât mama ei se simţi, pentru prima oară în viaţă, foarte iubită şi foarte frumoasă, un drog care crea o dependenţă mai mare decât whisky-ul cu care Bobby Hull îi făcuse cunoştinţă atunci când s-au întâlnit pentru prima oară. Anul acela, de care Kathryn era sigură că fusese cel mai bun din viaţa mamei ei – şi despre care Kathryn ştia mai mult decât trebuia de vreme ce în copilărie auzise în detaliu toate certurile părinţilor ei – deveni de o importanţă aproape sacră pe măsură ce timpul trecea. Iar tatăl său nu putea să îl aducă înapoi nici chiar în perioadele de abstinenţă sau atunci când încerca să îi facă pe plac soţiei sale. Kathryn era convinsă că tragedia vieţii mamei sale fusese generată de lipsa oricărei atenţii din partea lui Bobby Hull, fapt care se produsese cât se poate de firesc, în acelaşi mod în care doi oameni foarte îndrăgostiţi sunt în stare să îşi continue viaţa, să se ducă la slujbă, să aibă grijă de copii. Imediat ce mama sa resimţi această nepăsare o „etichetă”, ca să spunem aşa, drept un mod de viaţă. Kathryn îşi putea auzi mama strigând în dormitorul de sus, cu o voce agonizantă, iarăşi şi iarăşi, doar două cuvinte – *De ce?* Uneori (Kathryn se crispa ori de câte ori îşi amintea asta), mama ei îl implora pe Bobby Hull să-i spună că e frumoasă, ceea ce îl făcea automat pe tatăl lui Kathryn, care putea fi adeseori încăpăţânat, să fie foarte zgârcit cu dragostea, deşi îşi iubea soţia foarte mult şi i-ar fi şi spus-o dacă nu i-ar fi cerut-o.

Cât despre propria ei căsnicie, Kathryn credea că probabil fusese mult mai greu pentru ea să treacă de la etapa de îndrăgostiţi la cea de cuplu decât fusese pentru Jack. Ei şi lui Jack li se întâmplase mai târziu decât bănuia că li se întâmplă altor cupluri, iar asta îi făcea norocoşi. Se

întâmplase când Mattie avea unsprezece ani? Doisprezece? Părea că Jack se retrăsese foarte puţin de lângă Kathryn. Nu era nimic la care se putea gândi în mod clar. Se gândise întotdeauna că fiecare cuplu îşi crea propria dramă sexuală jucată în dormitor sau în tăcere, în public sau chiar la telefon, o dramă adesea repetată prin aceleaşi dialoguri, prin indicaţii de scenă asemănătoare, prin anumite părţi ale corpului funcţionând ca recuzite ale imaginaţiei. Dar dacă unul dintre parteneri îşi schimba puţin rolul sau tăia din replici, piesa nu mai ieşea atât de bine pe cât fusese odată. Celălalt actor, care încă nu îşi dădea seama că piesa s-a schimbat, îşi uita uneori replicile sau şi le înghiţea sau era ameţit de coregrafia diferită.

Aşa se întâmplase cu ea şi cu Jack, se gândi Kathryn. Începuse să se întoarcă spre ea în pat din ce în ce mai rar. Iar atunci când o făcea, părea că dispare o prăpastie. Era doar o alunecare graduală, uneori atât de graduală, aproape imperceptibilă, până când într-o zi în care Kathryn îşi dădu seama că ea şi Jack nu mai făcuseră dragoste de mai mult de două săptămâni. Atunci se gândi că fusese de vină nevoia lui de somn care îl copleşise; avea un program dificil şi deseori părea obosit. Uneori ea se îngrijora la gândul că putea fi responsabilă de acest nou program, că devenise prea pasivă. Aşa că încercase un timp să fie mai plină de imaginaţie şi mai jucăuşă, efort ce nu fusese chiar un deplin succes.

Kathryn jurase să nu se plângă. Nu se va panica. Nici măcar nu va discuta această problemă. Dar îşi dădu curând seama că preţul pentru un astfel de stoicism era crearea unui văl subtil în jurul ei, un văl care îi ţinea la distanţă şi pe ea şi pe Jack. După un timp, vălul începu să o pună pe gânduri.

Şi apoi avu loc cearta. Singura lor ceartă cu adevărat groaznică.

Dar nu voia să se gândească la asta chiar acum.

— Nu am observat nimic, îi spuse ea lui Robert. Cred că o să mă duc la culcare.

Robert încuviinţă din cap.

— A fost o căsnicie frumoasă, spuse Kathryn.

Îşi plimbă palma deasupra mesei.

— A fost frumoasă, repetă ea.

De fapt se gândea că orice căsnicie era ca recepţia undelor radio: apărea şi dispărea. Câteodată, lucrurile – Jack, căsnicia – îi

erau clare. Alteori, ele se interferau, era un sunet static între ele. În acest caz era ca şi cum nu îl auzea prea bine pe Jack, ca şi cum mesajele lui către ea se împrăştiau în direcţia greşită, prin stratosferă.

— Trebuie să anunţăm şi alte persoane din familie? întrebă Robert.

Kathryn îşi scuturã capul.

— A fost singur la părinţi. Mama lui a murit când el avea nouă ani, spuse ea. Iar tatăl lui a murit când el era la colegiu.

Se întreba dacă Robert Hart ştia deja toate lucrurile astea.

— Jack nu vorbea niciodată despre copilăria lui, spuse ea. De fapt, ştiu foarte puţine lucruri despre acea perioadă. Întotdeauna am avut impresia că nu a fost o copilărie prea fericită. Fusese unul dintre acele subiecte despre care Kathryn crezuse că este tot timpul din lume pentru a fi discutat cândva.

— Nu, serios, spuse Robert, chiar mi-ar face plăcere să rămân aici.

— Nu, ar trebui să pleci. Este Julia aici în caz că voi avea nevoie de cineva. Cu ce se ocupă fosta ta soţie?

— Lucrează pentru senatorul Hanson. Din Virginia.

— Atunci când m-ai întrebat despre Jack, despre depresie...

— Da.

— Ei bine, a fost o dată când n-aş spune că a fost deprimat, ci mai degrabă foarte nefericit.

— Povesteşte-mi, spuse Robert.

— A fost ceva legat de serviciu. S-a întâmplat acum cinci ani. Se plictisise de linia aeriană. Aproape îngrozitor de plictisit, dar pentru scurtă vreme. Începuse să viseze că îşi dă demisia, că renunţă pentru o altă slujbă – acrobaţie în aer. Într-un YAK27 rusesc, din câte îmi amintesc. Sau că îşi deschide propria afacere. De exemplu, o şcoală de zbor, o afacere cu chartere, să vândă câteva avioane.

— Şi eu mă gândeam într-o vreme la aşa ceva. Cred că o face fiecare pilot la un moment dat.

— Compania crescuse prea repede, aşa spunea Jack. Devenise prea impersonală şi de-abia dacă se întâmpla să cunoască pe vreun membru al echipajului cu care zbura. Mulţi dintre piloţi erau englezi şi locuiau la Londra. Pe lângă asta, îi era dor de pilotajul manual pe care îl folosise înainte. Voia să poată simţi avionul din nou. Un timp am tot primit

broşuri cu avioane de cascadorie care arătau ciudat, şi chiar m-a rugat într-o dimineaţă să merg cu el la Boulder, la o doamnă care îşi vindea şcoala. Şi bineînţeles că am spus da, pentru că şi el o făcuse odată pentru mine, şi-mi amintesc că eram îngrijorată de cât de nefericit era şi că mă gândeam că într-adevăr avea nevoie de o schimbare. Deşi m-am simţit uşurată, când subiectul a ieşit din discuţie, într-un final. După asta, nu am mai discutat despre părăsirea companiei.

— Asta s-a întâmplat acum cinci ani?

— Cam aşa. Nu prea mă pricep să evaluez timpul. Ştiu că l-a ajutat faptul că a intrat pe ruta Boston – Heathrow, spuse ea. Bănuiesc că m-am bucurat că se sfârşise criza, n-am mai îndrăznit să abordez subiectul, să întreb despre asta. Acum aş vrea s-o fi făcut.

— După asta nu ţi s-a mai părut deprimat? întrebă Robert.

— Nu. Nu mi s-a mai părut.

Ea se gândi că era imposibil să spună cu certitudine ce hotărâri luase Jack în mintea lui. Părea că şi-a pus nemulţumirile în acelaşi loc în care îşi pusese şi copilăria: într-o bortă ferecată.

— Cred că eşti obosit, îi spuse ea lui Robert.

— Sunt.

— Poate că ar trebui să pleci.

El tăcea. Nu se mişca.

— Cum arată? întrebă ea. Soţia ta, vreau să spun. Fosta ta soţie.

— E de vârsta ta. Înaltă. Brunetă cu părul scurt. Foarte drăguţă.

— Am avut încredere în el că nu o să moară, spuse Kathryn. Mă simt ca şi cum aş fi fost înşelată. Nu sună îngrozitor? Până la urmă, el a murit, iar eu nu. Poate că a suferit. Ştiu că a suferit, chiar dacă numai câteva secunde.

— Tu suferi acum.

— Nu este acelaşi lucru.

— Tu chiar ai fost înşelată, spuse el. Şi tu şi fiica ta.

Auzindu-l vorbind despre fiica ei, gâtul lui Kathryn se contractă, îşi puse mâinile pe faţă, parcă spunându-i să se oprească.

— Trebuie să laşi asta să se întâmple, spuse el liniştit. Are forţa ei proprie.

— E ca un tren care trece peste mine, un tren care nu se mai opreşte.

— Vreau să te ajut, dar nu pot face mai nimic, decât să privesc, spuse Robert. Durerea e groaznică. Nu există nimic bun în ea.

Ea puse capul pe masă şi închise ochii.

— Trebuie să facem o înmormântare, nu?

— Putem vorbi despre asta mâine.

— Dar dacă nu se găseşte cadavrul?

— De ce religie eşti? întrebă el.

— Niciuna. Eram metodistă. Julia este metodistă.

— De ce religie era Jack?

— Catolic. Dar nici el nu aparţinea nici unei religii. Nu aparţinem de vreo biserică. Nu ne-am căsătorit la biserică.

Simţi degetele lui Robert atingându-i creştetul capului. Încet. Repede.

— Plec, spuse el.

După ce Robert plecă, Kathryn stătu câteva minute singură, apoi se ridică şi se plimbă prin camerele de la parter, aprinzând luminile. Se întreba ce însemna exact eroare de pilotaj. Să faci la stânga când de fapt trebuia la dreapta? Calcularea greşită a combustibilului? Instrucţiuni nerespectate? O apăsare accidentală a unui buton? În ce altă slujbă se putea întâmpla ca un om să greşească şi să ucidă alţi 103 oameni? Ca mecanic de tren? Şofer de autobuz? Cineva care lucra cu substanţe chimice, cu deşeuri nucleare?

Nu putea fi greşeală de pilotaj, îşi spuse ea. De dragul lui Mattie, nu se putea.

Stătu mult timp în capul scărilor, apoi traversă holul.

În dormitor era răcoare. Uşa fusese închisă toată ziua. Stătu un timp pentru a se obişnui cu întunericul. Patul era nefăcut, exact aşa cum îl lăsase la 3:24 dimineaţa.

Înconjură patul şi îl privi aşa cum numai un animal o putea face – temătoare şi gânditoare. Trase la o parte pătura şi primul cearşaf apoi începu să studieze cearşaful de pe pat în lumina lunii. Era crem, din flanel, aşternuturile obişnuite de iarnă. De câte ori oare făcuseră dragoste în patul acela? se întrebă ea. În şaisprezece ani de căsnicie. Atinse cearşaful cu degetele. Se

simţea mototolit şi fin. Moale. Încercă să vadă dacă poate sta pe marginea patului, dacă putea suporta lucrul ăsta. Nu mai putea avea încredere în sine însăşi, nu mai putea spune cu siguranţă cum va reacţiona corpul ei la o anumită veste. Dar stând acolo nu simţea nimic. Probabil că de-a lungul acelei zile amorţise. Simţurile ei nu puteau suporta atât de mult.

— Eroare de pilotaj, spuse ea cu voce tare, testându-se.

Dar nu putea fi eroare de pilotaj, îşi spuse ea repede. Nu era eroare de pilotaj. Se întinse pe pat îmbrăcată, gândindu-se că era în patul lor, singură. Toată camera era numai a ei acum.

Se uită la ceasul de pe noptieră: 9:27.

Se întinse pe pat şi îşi trase cearşaful pe ea cu multă grijă, monitorizându-se cu atenţie pentru a nu apărea vreo schimbare bruscă. Îşi închipuia că putea simţi mirosul lui Jack în cearşaf. Se putea, nu spălase cearşafurile de când plecase el marţi. Dar nu putea avea încredere în propriile simţuri, nu-şi dădea seama ce era real şi ce era imaginar. Privi spre cămaşa lui Jack care stătea atârnată pe scaun, încă de la începutul căsniciei Kathryn căpătase obiceiul de a nu face curăţenie până cu puţin înainte ca Jack să se întoarcă acasă din călătorie. Acum, ştia că nu va vrea să ia cămaşa de pe scaun. Probabil că vor trece zile întregi până când o va putea atinge pentru că risca să îşi afunde faţa în ea, să îi simtă mirosul în ţesătură. Şi cu ce va rămâne ea când toate urmele lui Jack vor fi curăţate şi aruncate?

Se întoarse pe o parte, privind prin camera luminată de lună. Putea auzi apa prin deschizătura mică din geam.

Avea în minte imaginea vie a lui Jack în apă, izbind cu picioarele nisipul de pe fundul oceanului.

Îşi trase cearşaful peste faţă şi respiră încet prin el, gândindu-se că asta o va ajuta să îşi înfrângă panica. Se gândea să se ducă la Mattie în cameră şi să se întindă pe podea, lângă Julia şi Mattie. Cum şi-a închipuit că-şi va putea petrece prima noapte în patul conjugal?

Se ridică repede din pat şi intră în baie, acolo unde Robert lăsase sticluţa de Valium. Luă o pastilă, şi apoi încă una ca să fie sigură. Se gândea chiar să o ia şi pe a treia. Se aşeză pe marginea căzii şi stătu acolo până când simţi că adoarme.

Se gândi că ar putea să se culce în patul din camera de oaspeţi. Dar când trecu pe lângă biroul lui Jack observă că lumina era aprinsă. Deschise uşa.

Biroul lui era plin de strălucire şi lipsit de culoare – alb, metalic, cu plastic gri. Era o cameră în care intra rar, un spaţiu neatrăgător fără perdele la ferestre şi cu fişete de metal aliniate pe lângă perete. O cameră bărbătească. Presupunea că avea ordinea ei proprie, o ordine cunoscută numai de Jack. Pe biroul masiv de metal erau două computere, o tastatură, un fax, două telefoane, un scanner, ceşti de cafea, machete prăfuite de avioane, o cană cu suc roşu (a lui Mattie, bănuia ea) şi un suport de creioane din lut albastru pe care Mattie îl făcuse pentru Jack când era în clasa a doua.

Privi faxul şi lumina acestuia care pâlpâia.

Merse către birou şi se aşeză pe scaun. Robert fusese mai devreme aici şi folosise telefonul şi faxul. Kathryn deschise sertarul din stânga. Înăuntru erau jurnalele de călătorie ale lui Jack, grele, închise la culoare, cu coperţi de vinil, şi unele mai mici care ar fi încăput şi în buzunarul unei cămăşi. Mai văzu o lanternă mică, un deschizător de scrisori din fildeş pe care îl adusese din Africa cu ani în urmă, manuale ale unor avioane pe care nu le mai pilota, o carte despre radarul meteo. O casetă despre forţa de forfecare a vântului. Epoleţi din Santa Fe. Suporturi de pahare care arătau ca nişte instrumente de zbor.

Închise sertarul şi îl deschise pe cel lung din mijloc. Dădu peste un set de chei despre care îşi imagina că rămăseseră de la apartamentul din Santa Fe. Găsi şi o pereche de ochelari cu ramă de baga, peste care Jack trecuse cu maşina. El insista că erau încă buni. Mai erau cutii de agrafe de hârtie, stilouri, creioane, benzi elastice, piuneze, două baterii, o bujie. Ridică un pachet de bileţele Post-it şi văzu dedesubt o trusă de cusut de la Marriott. Zâmbi la trusa de cusut şi o sărută.

Deschise un sertar mare cu dosare, pe partea dreaptă. Fusese făcut pentru dosare de dimensiuni normale, dar în el era un teanc de dosare cam de vreo treizeci de centimetri înălţime. Luă teancul şi şi-l puse în poală. Era un teanc de hârtii puse la întâmplare şi nu putea găsi nicio ordine în ele. Era o felicitare de la Mattie, memo-uri de la linia aeriană, o carte de telefoane locală, o serie de formulare de asigurare, o ciornă pe care Mattie

o scrisese pentru şcoală, un catalog cu cărţi despre zbor, o felicitare de Sf. Valentin făcută de mână, pe care Kathryn i-o dăduse cu un an în urmă. Se uită la exteriorul felicitării. Scria *Ador lucrurile pe care le faci pentru mintea mea.* O deschise… *Şi* l*ucrurile pe care le faci pentru corpul meu.* Închise ochii.

După un timp, îşi rezemă de piept hârtiile peste care tocmai se uitase şi le răsfoi pe celelalte. Descoperi câteva extrase bancare de-ale lui Jack, prinse laolaltă. Ea şi Jack aveau conturi separate. Ea plătea pentru hainele ei şi ale lui Mattie, pentru mâncare şi alte lucruri din gospodărie. Jack plătea restul. Jack spunea că toţi banii pe care îi adunase erau pentru pensia lor.

Începu să nu-şi mai poată ţine ochii deschişi. Încercă să adune hârtiile pe care le avea în poală şi să le pună înapoi în sertar. În sertar, prins de margine, era un plic nedesfăcut, corespondenţă nesolicitată, încă o invitaţie de a aplica pentru un card Visa. Bay Bank, 9,9%. Era vechi, se gândi ea.

Luă plicul şi era pe punctul de a-l arunca la coşul de gunoi când văzu că era scris pe spate. Scrisul lui Jack. O altă listă cu lucruri de făcut: *de sunat la farmacia Elly Falls, de sunat Alex, depozit la bancă, cheltuielile pe martie, de sunat Larry Johnson ref. Taxe, de sunat Finn ref. Break.* Îşi aminti că Finn era un distribuitor Dodge Plymouth în Elly Falls. Cumpăraseră Fordul break acum patru ani şi, din câte ştia ea, nu mai avuseseră niciun contact cu Tommy Finn de atunci.

Întoarse plicul. La celălalt capăt al părţii nescrise a plicului era o însemnare făcută tot de Jack: *Muire 3:30.*

Cine era Muire? se întrebă Kathryn. Randall Muir de la bancă? Oare negocia Jack vreun împrumut?

Kathryn privi din nou acea faţă a plicului. Verifică data poştei. Era de acum patru ani.

Puse teancul de hârtii înapoi în sertar şi închise sertarul cu piciorul.

Voia să se aşeze în pat. Ieşi din biroul lui Jack şi intră în camera de oaspeţi, locul ei de refugiu. Se întinse pe cuvertura înflorată şi în câteva secunde adormi.

O treziră nişte voci – o voce care striga, aproape isterică, şi o altă voce, mai calmă, totuşi încercând să se facă auzită.

Kathryn se trezi şi deschise uşa, iar vocile crescură în volum. Îşi dădu seama că Mattie şi Julia erau la parter în camera din faţă.

Când intră în cameră le văzu stând în genunchi pe podea, Julia îmbrăcată în cămaşa de noapte, iar Mattie în tricou şi în pantaloni scurţi. În jurul lor era o grădină grotescă de hârtie de împachetat – ghemotoace şi ciorchini boţiţi de hârtie roşie, aurie, în carouri, albastră, argintie, amestecaţi cu ceea ce fuseseră zeci de metri de fundă colorată.

Julia se uită la ea din uşă.

— S-a trezit şi a venit jos, explică Julia. Încerca să-şi împacheteze cadourile.

Mattie se ghemui pe covor în poziţie de fetus. Kathryn se întinse lângă fiica ei.

— Nu pot suporta asta, mamă, spuse Mattie. Oriunde mă uit, el e acolo. E în fiecare cameră, în fiecare scaun, în ferestre, în tapetul de pe pereţi. Chiar nu pot suporta asta, mamă.

— Încercai să îi împachetezi cadoul? întrebă Kathryn, dându-i la o parte părul de pe faţă.

Mattie încuviinţă şi începu să plângă.

— O să o iau la mine, spuse Julia.

— Cât este ceasul?

— Tocmai a trecut de miezul nopţii. O să o iau la mine acasă şi o culc, spuse Julia.

— Vin şi eu, zise Kathryn.

— Nu. Eşti epuizată. Rămâi aici şi te duci înapoi în pat. Mattie va fi bine cu mine. Are nevoie de o schimbare de decor, de o zonă neutră, de un dormitor străin.

Kathryn se gândi că imaginea era foarte potrivită de vreme ce avea senzaţia că era implicată într-un război, că toţi erau în pericol de a deveni victime în luptă.

În timp ce Julia făcea bagajul pentru Mattie, Kathryn stătea lângă fiica ei şi o mângâia pe spate. Din când în când Mattie tremura convulsiv. Kathryn începu să îi cânte un cântec pe care îl inventase când fiica ei era mică: *M vine de la Matigan...* începea cântecelul.

După ce Julia şi Mattie plecară, Kathryn urcă din nou în dormitorul ei. De data asta, simţindu-se mai curajoasă, se ghemui între cearşafurile din flanel.

Nu avu niciun vis.

De dimineaţă auzi lătratul unui câine.

Era ceva supărător de familiar în lătratul ăla.

Se ghemui, la fel cum ar fi făcut dacă ar fi oprit la stop, ar fi privit din întâmplare în oglinda retrovizoare şi ar fi văzut că şoferul din spatele ei conducea cu viteză prea mare.

Părul lui Robert era umed şi proaspăt pieptănat. Se vedeau urmele pieptenelui în apropierea vârtejului. Purta altă cămaşă, albastră, ca de blugi, cu o cravată roşu-închis. Cămaşa de a doua zi, se gândi ea absentă.

Pe poliţă era o ceaşcă de cafea. El îşi ţinea mâinile în buzunarele pantalonilor şi se plimba.

Ea se uită la ceas: 6:40. De ce venise atât de devreme? se întrebă.

Când o văzu în capătul scărilor îşi scoase mâinile din buzunare şi veni spre ea.

Îşi aşeză mâinile pe umerii ei.

— Ce se întâmplă, întrebă ea alarmată.

— Ştii ce este IAC-ul?

— Da. Înregistrarea audio din carlingă.

— Ei bine, au găsit-o.

— Şi?

El ezită. Numai puţin.

— Spun că s-a sinucis.

***

Merge ţinându-şi braţul în jurul ei spre avioanele ce par prea mici, ca nişte jucării în care s-ar putea urca doar nişte copii. Căldura pătrunzătoare, carbonizantă, radiază din asfalt. Este o lume masculină, gândeşte ea, cu toate bucăţile astea ciudate de maşinării, cu sala de şedinţe, cu acel turn. Totul în jurul ei este făcut din metal, strălucitor sau plictisitor în bătaia soarelui.

El are un aer afabil, dar păşeşte repezit. Avionul arată bine, are semne roşii şi albe. Ea îl prinde de mână în timp ce urcă pe aripă, apoi se strecoară prin orificiul micuţ în carlinga a cărei dimensiune o alarmează imediat. Cum putea un lucru atât de măreţ ca zborul să aibă loc într-un spaţiu atât de neimpunător? Zborul, despre care Kathryn întotdeauna a crezut că este destul de improbabil, acum îi părea clar imposibil, şi îşi spuse, aşa cum făcea câteodată când mergea cu un şofer prost în maşină sau

când se dădea în maşinuţe la vreun carnaval, că totul se va termina în curând şi tot ceea ce trebuia ea să facă era să supravieţuiască.

Jack se urcă şi el în avion, pe partea lui. Poartă ochelari de soare cu lentile albastre reflectorizante. Îi spune să îşi pună centura şi îi dă căştile care, după cum îi explică el, vor face mai uşoară comunicarea dintre ei, peste zgomotul motorului.

Se hurducă pe pistă. Avionul pare să se bălăngănească de capul lui. Ea vrea să îi spună să se oprească pentru că s-a răzgândit. Avionul prinde viteză, legănarea se opreşte, iar ei se ridică în aer.

Inima stă să-i sară din piept. Jack se întoarce spre ea, cu un zâmbet plin de încredere şi amuzament, un zâmbet care părea că-i spune: *O să fie distractiv, relaxează-te.*

Înaintea ei este o întindere nesfârşită de albastru. Ce se întâmplase oare cu pământul? Văzu cum avionul se ridică la o înălţime ameţitoare, înclinându-se uşor, şi apoi căzând, aşa cum te-ai fi aşteptat în mod natural să se întâmple. Jack gesticula către fereastră.

— Uită-te puţin, spuse el.

Se aflau deasupra coastei, iar de acolo de sus surferii părea că stau pe loc. Oceanul se ondula spre larg, spre un albastru mai închis. Spre interiorul uscatului se vedeau brazii întunecaţi care păreau că formează o ţară întreagă de arbori. Mai văzu o barcă şi siajul din urma ei, apoi o centrală electrică de pe coastă. Pata închisă era Portsmouth. Pietrele strălucitoare formau Insulele Shoals. Căută să localizeze Ely, i se păru că îl vede şi urmări cu privirea un drum care lega oraşul de casa Juliei.

El înclină avionul pentru a face o întoarcere, iar ea întinde mâinile pentru a se salva. Vru să îi spună să aibă grijă, ceea ce imediat ar fi calificat-o drept nebună. Normal că are grijă. Nu?

Ca şi cum i-ar fi răspuns, el ridică avionul atât de mult cu botul în sus încât pare că vrea să testeze chiar legile fizicii. Ea e sigură că se vor prăbuşi din cer. Îi strigă numele, însă atenţia lui e concentrată pe aparatura de bord şi nu-i răspunde.

Gravitaţia o apasă de spateaza scaunului ei. Urcă într-un loop foarte lung, iar la al doilea, în punctul cel mai înalt, sunt nemişcaţi, un fir suspendat deasupra Atlanticului. Apoi avionul începe o cădere în a doua parte a loop-ului. Ea ţipă şi se prinde

de tot ce îi vine la îndemână. Jack se uită la ea repede peste umăr şi pune avionul în poziţie aproape verticală faţă de pământ. Îl priveşte pe Jack la comanda avionului, mişcările lui calme, concentrarea pe care o are pe faţă. Este uimită de faptul că un om e în stare să pună un avion să facă asemenea giumbuşlucuri – cu gravitaţia, cu legile fizicii, cu soarta.

Şi apoi lumea amuţi. Ca şi cum ar fi fost el însuşi surprins, avionul începe să coboare. Nu ca o piatră, ci mai degrabă ca o frunză, fluturând un pic şi apoi aplecându-se spre dreapta. Speriată de moarte, se uită la Jack. Avionul începe să se învârtească nebuneşte, cu botul îndreptat spre pământ. Spatele ei se arcui, dar fu incapabilă să ţipe.

Când se opreşte din învârtit, era la mai puţin de cincizeci de metri de apă. Putea vedea spuma valurilor, mişcările ritmice ale apei, uşor agitate.

— Eşti bine? o întreabă el repede văzându-i lacrimile. Îşi aşază mâna pe coapsa ei. Apoi scutură din cap. N-ar fi trebuit să fac niciodată asta, spuse el. Îmi pare foarte rău. Am crezut că o să-ţi placă.

Ea se întoarce şi se uită la el. Îi acoperă mâna cu propria mână şi respiră adânc.

— A fost electrizant, spune ea. Şi vorbea serios.

***

Era frig în maşină. Kathryn de-abia putea ţine volanul pentru că plecase în grabă de acasă şi îşi uitase mănuşile. Cât de frig era afară? se întreba ea. Minus cincisprezece, douăzeci? După un anumit punct, nici nu mai conta prea tare. Simţi un disconfort în umeri în timp ce se aplecă în faţă pentru a nu atinge nimic, nici măcar spateaza scaunului, până când se încălzea înăuntru.

După ce află veştile de la Robert – pe care el insistase ca ea să nu le creadă sub nicio formă – tot ce îşi dorea era să fie cu Mattie. În timp ce Kathryn stătea la baza scărilor, uitându-se la faţa lui Robert – dorinţa de a-şi vedea fiica o copleşi în câteva clipite. Încă îmbrăcată cu hainele cu care dormise, trecu în viteză pe lângă Robert şi aproape în acelaşi timp îşi puse haina de blană, sări în bocanci şi luă cheile agăţate pe uşă. Acceleră maşina pe alee, apoi trecu pe lângă câţiva bărbaţi care se

îndreptau spre poartă şi merse cu aproape şaizeci de mile pe oră. Apoi alunecă rău într-o curbă şi se opri pe o gură de nisip pe drumul dintre Fortune's Rocks şi Ely. Îşi puse fruntea încet pe volan.

Nu putea să se fi sinucis, se gândi Kathryn. Suicidul era absolut imposibil. Era de neimaginat. De neconceput. Nici nu se punea problema.

Nu ştia cât stătuse acolo, poate zece minute. Apoi porni din nou, de data asta cu viteză mai mică şi cu un calm ciudat – un calm venit din epuizare, probabil, sau poate era o amorţeală deghizată care o acoperise.

Îşi spuse că o va lua pe Mattie şi că nu este adevărat ce se spusese despre Jack.

Soarele se ridică deasupra orizontului transformând pajiştile acoperite cu zăpadă în nişte întinderi roz pe care le brăzda cu umbrele lungi şi albăstrui ale copacilor şi ale maşinilor. Oraşul era liniştit, dar din când în când Kathryn vedea gaze de eşapament ieşind de la maşinile lăsate pe alei unde proprietarii încercau să dezgheţe parbrizele şi răbdau până să se aşeze pe scaunele tapiţate. De-a lungul streşinilor caselor erau atârnate beculeţe colorate, iar în spatele geamurilor se vedeau numeroşi pomi de Crăciun. Trecu pe lângă o vitrină unde era o mantie din paiete bleu cu un contur din becuri colorate ţipător. *Ca un magazin de piese de schimb,* comentase odată Jack în timp ce treceau pe acolo.

Comentase odată. Comentase. Nu va mai comenta niciodată. Se gândea că într-adevăr timpul o învăluia înghiţind-o cu totul. Şi se gândea dacă nu cumva începuse, chiar şi numai puţin, să se obişnuiască cu absenţa lui Jack. Se gândi la moartea lui, iar gândul îi veni la întâmplare după un altul – o amintire despre el, o imagine – ceea ce nu o izbi atât de violent cum se întâmplase cu o zi înainte. Cât de repede se obişnuieşte mintea, se gândi ea, chiar şi în doze mici. Probabil că după o serie de şocuri corpul se obişnuieşte, ca şi cum ar fi obligat – fiecare şoc următor având un impact mai mic. Sau poate această stare de amorţire de moment era numai o acalmie, un armistiţiu. Cum putea şti oare? Nu repetase niciodată pentru acest moment.

Merse cu maşina prin centrul oraşului; lumina de-abia începuse să inunde faţadele magazinelor de vreme ce pământul făcuse deocamdată doar atât din călătoria sa către est cât să

întoarcă Ely-ul doar puţin către soare. Trecu pe lângă o feronerie şi pe lângă Beckmann's, un magazin cu produse la preţuri mici, care supravieţuise apariţiei mall-ului de pe drumul 24, deşi rafturile îi erau uneori prăfuite şi slab aprovizionate. Trecu pe lângă o clădire părăsită care fusese odată un magazin de textile ce vindea pânzeturi cu amănuntul pe vremea când fabrica de textile din Ely mai funcţiona. Trecu pe lângă *The Bobbin,* singurul loc din oraş de unde îţi puteai lua un sandviş sau ceva de băut. *The Bobbin* era deschis, iar trei maşini erau parcate în faţă. Se uită la ceasul de la bar: 7:05. În zece minute, Janet Riley, profesoară de literatură la gimnaziu, şi Jimmy Hirsch, agent al Metlife, vor fi aici pentru a-şi mânca obişnuita chiflă cu cremă de brânză, respectiv sandviş cu ou. Kathryn se gândi că era adevărată zicala că îţi poţi potrivi ceasul după tabieturile anumitor oameni şi că îl poţi verifica de-a lungul zilei după insistenţa absolută a unor locuitori pentru anumite obiceiuri.

Kathryn, cel puţin, înţelegea rutina, ceea ce însă în casa Juliei fusese doar o barieră necesară în faţa haosului. Şi Jack, bineînţeles, înţelegea rutina – mai ales în treburi care cereau unui bărbat să devină o maşinărie ce se manifesta în exact acelaşi fel, în anumite împrejurări. Şi totuşi, ciudat, nu mai suporta rutina după ce cobora din avion. Prefera să se gândească la tot felul de posibilităţi şi să se pregătească pentru fiecare dintre ele. Dintre ei doi, cel mai probabil el spunea *Hai să mergem la Portsmouth să luăm prânzul,* sau *Hai să o luăm pe Mattie de la şcoală şi să mergem la schi.*

Kathryn trecu pe lângă liceu, aşezat chiar la marginea centrului oraşului. Lucra acolo de şapte ani; avea deja luată diploma când se mutase la Ely. Era o clădire veche din cărămidă cu ferestre mari, o clădire care putea fi deja numită veche când Julia mergea la şcoală acolo. Erau mai puţini elevi acum decât fuseseră pe vremea Juliei, atunci când fabricile de textile prosperau.

Următoarele câteva cartiere erau formate din case albe cu obloane negre mici, multe dintre ele împrejmuite cu garduri albe – majoritatea stil Cape Cod sau victorian, dar şi unele coloniale – ceea ce încă păstra din vechiul şarm al oraşului. Odată trecută de acel inel interior, cartierele începură să se răzleţească, aici casele erau separate unele de altele prin pâlcuri de copaci risipiţi sau prin mici mocirle cu apă sărată, şi continuau să se

alungească, asemenea unei peltele subţiate, până la capătul acelui drum, trei mile mai departe, până la casa din piatră.

Luă curba aceea familiară şi urcă pe şosea până în vârful dealului. Nu se aprinsese încă nicio lumină, şi se gândi că Mattie şi Julia nu se treziseră încă. Ieşi din maşină şi stătu o clipă în mijlocul acelei nemişcări. Era întotdeauna un moment dimineaţa, între liniştea nopţii care trecuse şi zgomotul zilei care urma, când lui Kathryn i se părea că timpul se oprea puţin, iar lumea era nemişcată, în aşteptare. Pământul din jurul maşinii era presărat cu o zăpadă prăfoasă care căzuse cu trei zile în urmă şi nu se topise încă. Pe stânci zăpada îngheţase ca o dantelă subţire.

Casa Juliei era aşezată pe un deal, lucru care îngreuia uneori treburile casei, de exemplu căratul alimentelor; însă casa avea o vedere magnifică spre vest pentru cei ce erau dispuşi să aprecieze asta. Casa era veche, fusese construită la mijlocul secolului nouăsprezece. Fusese anexa unei ferme aflate la o milă distanţă. Pe o parte trecea un drum strâmt, iar pe cealaltă parte casa era mărginită de un zid de piatră. După zidul de piatră era o livadă de meri piperniciţi, aşezaţi în ordine, care până la sfârşitul verii făceau deja nişte fructe rozalii, prăfuite.

Închise uşa maşinii, urcă pe aleea din faţă şi intră în casă. Julia nu încuia niciodată uşa, nici atunci când Kathryn era copil, nici acum, când ceilalţi oameni obişnuiau să o facă. În bucătărie se simţea, pentru a câta oară, mirosul unic al casei Juliei – un amestec de pandişpan cu portocale şi ceapă. Kathryn îşi scoase haina de blană şi o aşeză pe un scaun în sufragerie.

Casa era strâmtă, dar avea trei etaje. Când părinţii lui Kathryn au murit, Julia o încurajase să se mute în dormitorul lor de la ultimul etaj. După câteva ezitări Kathryn îşi aşeză acolo cărţile şi un birou cu faţa la singura fereastră din cameră. La etajul al doilea erau două dormitoare mici, dintre care unul era al Juliei, iar la parter era sufrageria şi bucătăria. În sufragerie era mobila Juliei de când se căsătorise – o canapea din catifea maro decolorată, două scaune moi la care trebuia schimbată tapiţeria, un covor, o masă de perete, şi pianul uriaş care ocupa aproape tot spaţiul rămas.

Sprijinindu-se de balustradă, Kathryn urcă scările înguste către vechea ei cameră, care acum devenise a fiicei sale când aceasta rămânea peste noapte la Julia, lucru care se întâmpla

destul de frecvent. Se îndreptă spre fereastră şi trase draperiile un pic pentru a o putea zări în pat. Mattie dormea ghemuită, aşa cum făcea aproape întotdeauna; tigrul de pluş îi căzuse pe podea. Abia putea distinge faţa fiicei sale care stătea ghemuită între cearşafuri, dar putu să zărească părul acesteia împrăştiat pe pernă şi silueta ei delicată sub pături.

Kathryn se îndreptă în linişte spre un scaun aflat în partea cealaltă a camerei pentru a o putea veghea pe Mattie. Nu voia să o trezească, nu era încă pregătită pentru cum va reacţiona Mattie la întâmplările petrecute cu o zi înainte. Dar când se va întâmpla, Kathryn voia să fie acolo.

Mattie îşi ridică fruntea de pe pernă şi se întoarse pe partea cealaltă.

Soarele era sus pe cer de-acum, lumina se furişa de jur împrejurul perdelelor şi forma o rază de lumină colorată întinsă pe partea din stânga a patului dublu. Era acelaşi pat de mahon în care dormiseră părinţii lui Kathryn; ea se întrebase de multe ori dacă perechile obişnuiau să facă mai des dragoste decât o făceau acum din simplul motiv că paturile erau mai strâmte. Mattie se mişcă în somn, culcuşindu-se mai bine pentru încă o oră. Kathryn se ridică din scaun, luă de pe jos tigrul de pluş şi îl aşeză lângă capul lui Mattie. Pentru o clipă Kathryn simţi răsuflarea caldă a fiicei ei pe degete. Apoi, probabil simţind prezenţa mamei ei, Mattie se încordă. Mânată de instinct, Kathryn se aşeză lângă Mattie, punându-şi braţele în jurul ei. Îşi ţinu fiica strâns şi auzi o sforăitură scurtă.

— Sunt aici, spuse Kathryn.

Mattie tăcea. Kathryn o eliberă din strânsoare şi începu să-şi mângâie fiica pe creştet. Acesta avea o buclă nepieptănată, aşa cum era era în fiecare dimineaţă. Mattie moştenise buclele de la Jack, iar culoarea părului de la Kathryn. De la tatăl ei Mattie mai luase şi ochii albaştri în două nuanţe, lucru care până acum o încântase foarte tare. Credea că dacă avea o trăsătură ce o deosebea de ceilalţi asta o făcea într-un anumit fel specială. Dar odată ce apăruseră problemele adolescenţei mijlocii, când orice trăsătură care te deosebeşte de ceilalţi devine o problemă foarte gravă, începuse să poarte lentile de contact într-o singură culoare, chiar fără nuanţe. Însă nu le purta şi când dormea, bineînţeles.

Cearşaful se mişcă un pic, ca şi cum cineva îl trăgea de el. Kathryn încercă cu blândeţe să ia cearşaful de pe faţa lui Mattie. Pânza albă era îngrămădită între dinţii ei.

— Mattie, te rog. O să te îneci.

Fălcile lui Mattie prinseră şi mai tare cearşaful.

Kathryn trase uşor, dar Mattie nu îi dădea drumul. Kathryn îşi auzi fiica respirând greu pe nas. Erau lacrimi mărunte între pleoapele ei, gata să pornească şi să se prelingă dacă ar fi clipit. O privea pe Kathryn cu un amestec de furie şi rugăminte. Kathryn vedea muşchii feţei lui Mattie încordându-se şi relaxându-se.

Încet, Kathryn începu să tragă din nou de cearşaf. Mattie deschise brusc gura şi-şi scoase singură cearşaful.

— Ce rahat, spuse ea, când putu să respire.

Mattie făcea duş. Julia, îmbrăcată cu un capot scurt în carouri roşii peste o cămaşă de noapte mai veche decât administraţia Carter, era lângă sobă. Julia credea că dacă te-ai săturat de un anumit articol de îmbrăcăminte nu era un motiv suficient de bun pentru a cumpăra altul nou. O altă regulă nescrisă era aceea că dacă nu porţi o anumită rochie timp de un an de zile, trebuie să o dăruieşti.

Părea obosită, iar pielea îi era albă ca varul. Kathryn avu surpriza să vadă, sau poate că observa abia acum pentru prima oară, o îngroşare a capătului şirei spinării care făcea ca umerii şi capul să se aplece puţin în faţă.

— Robert este încă la han? întrebă Julia, cu spinarea ei ca un vălătuc moale de tartan.

— Nu, spuse Kathryn repede, nedorind să se gândească la Robert şi la ce spusese sau nu spusese. A stat la han azi-noapte, dar acum este la noi acasă.

Îşi puse cana de cafea pe masa din lemn, acoperită cu o muşama bine întinsă, îndoită şi prinsă cu piuneze pe dedesubt. Culorile se schimbaseră – de la roşu la albastru şi apoi la verde – dar nu şi felul în care se simţeau sub degete iţele vălurite.

Julia aşeză în faţa lui Kathryn o farfurie cu omletă şi pâine prăjită.

— Nu pot mânca, spuse Kathryn.

— Mănâncă-le. Ai nevoie să mănânci.

— Stomacul meu…

— Nu îi vei fi de ajutor lui Mattie, Kathryn, dacă nu îţi păstrezi puterea. Îmi dau seama că suferi, dar eşti mama acelei fete şi asta este treaba ta, fie că îţi place, fie că nu.

Urmă o pauză lungă.

— Scuză-mă, spuse Kathryn.

Julia se aşează.

— Îmi pare rău, spuse ea. Sunt cu nervii la pământ. Trebuie să ştii ceva, spuse Kathryn repede.

Julia se uită la Kathryn.

— Umblă nişte zvonuri. E o nebunie. E îngrozitor.

— Despre ce?

— Ştii ce este aia IAC?

Capul Juliei se întoarse brusc spre uşă, unde Mattie stătea în prag, neştiind parcă ce să facă, ca şi cum ar fi uitat cum trebuie să se poarte. Părul îi udase tricoul albastru pe umeri. Mai avea pe ea o pereche de blugi (mărimea doi, foarte înguşti) pe care îi purta puţin peste pantofii Adidas, cu marginile franjurate. Avea picioarele întoarse un pic spre interior, ceea ce îi dădea un aer copilăresc, care contrasta evident cu postura modernă a părţii superioare a corpului. Îşi înfipse vârfurile degetelor în buzunarele din faţă ale pantalonilor şi îşi îndreptă umerii. Avea ochii roşii de plâns. Îşi înclină capul astfel încât tot părul să i se aşeze într-o parte pentru un moment. Buza de sus îi tremura. Îşi întinse părul nervoasă şi îl prinse într-un nod rapid, apoi îl lăsă să cadă din nou.

— Ce se întâmplă aici? întrebă ea curajoasă privind în podea.

Kathryn se întoarse. Nu voia ca Mattie să vadă cum o podidesc lacrimile.

— Mattie, spuse ea când fu în stare să vorbească. Vino aici, stai lângă mine şi mănâncă nişte omletă şi pâine prăjită. N-ai mâncat aproape nimic ieri.

— Nu mi-e foame.

Mattie trase un scaun – se întâmpla să fie scaunul cel mai îndepărtat de cel al mamei ei – şi se aşează temătoare pe marginea lui, cu umerii puţin aplecaţi, cu mâinile puse în poală şi cu picioarele care formau un V pe podea.

— Te rog, Mattie, spuse ea.

— Mamă, nu mi-e foame. Lasă-mă-n pace.

Julia vru să îi spună ceva lui Mattie, dar Kathryn îi prinse privirea şi îi făcu semn să tacă din gură.

— Bine, cum vrei, spuse ea, cu o voce care se voia cât mai spontană.

— Poate numai pâine prăjită, acceptă Mattie.

Julia îi pregăti lui Mattie o farfurie de pâine prăjită şi o ceaşcă cu ceai. Mattie rupse bucăţi micuţe din coaja pâinii – nu mai mari decât bucăţile de pâine care se oferă de obicei la împărtăşanie – şi o mestecă pe fiecare încet şi fără tragere de inimă până lăsă pâinea fără coajă, moment în care se opri.

— Mă duc la şcoală? întrebă ea.

— Nu până după vacanţă, spuse Kathryn.

Faţa lui Mattie era palidă, trasă, pielea devenise albă ca varul, ca şi cum organismul ei funcţiona numai la jumătate din capacitate. Între ochi şi la rădăcina nasului avea pistrui mici pe pielea înroşită. Stătea aplecată peste pâinea fără coajă, privind cu atenţie la bucata neapetisantă din farfurie.

— Hai să ne plimbăm, spuse Kathryn.

Mattie dădu din umeri – de fapt numai dintr-unul.

Mişcarea unui singur umăr era mai concediantă decât cea a ambilor umeri.

Pe uşa bucătăriei, chiar deasupra lui Mattie, era un pom de iarnă lucrat pe pânză, cumpărat de la târgul de Crăciun al unei anumite biserici, cu ani în urmă; era scos din cutia lui din pod în fiecare an la începutul lui decembrie. Julia nu se ostenise prea mult împodobindu-l; dar el rămăsese acelaşi actor credincios: indiferent cum ar fi fost sărbătoarea din anul respectiv, anul următor el oricum apărea din nou.

Crăciunul. Un subiect la care Kathryn nu voia să se gândească, atârnat undeva la capătul minţii ei, ca o durere surdă de cap.

— Pune-ţi haina, îi spuse ea lui Mattie.

Frigul îi limpezi mintea şi o făcu să-şi mişte corpul mai repede. În spatele casei de piatră drumul devenea o cărare noroioasă şi pătrundea în măruntaiele muntelui Ely. Era o pantă modestă, un peisaj frumos cu pini negri, livezi de meri abandonate şi tufişuri de afine. La sfârşitul anilor 1980, un investitor se gândise să construiască un complex cu apartamente de lux sus pe munte şi chiar golise o bucată de pământ şi construise o fundaţie. Dar coordonarea individului fusese dezastruoasă, aşa că intră în faliment după numai şase luni, în timpul unei perioade de recesiune care acoperise şi aproape făcuse să dispară statul

New Hampshire. Jnepenii umpluseră locul gol, rămăsese doar fundaţia părăsită, cu primul strat de podele, şi cu o vedere uimitoare către muntele şi Cascada Ely, spre vest, şi chiar către întreaga vale.

Mattie nu purta căciulă. Mergea cu pumnii strânşi adânc înfipţi în buzunarele hainei sale lucioase, matlasate, la care îşi lăsase fermoarul deschis. Kathryn renunţase demult să îi spună lui Mattie să-şi încheie haina sau să-şi ia o căciulă. Uneori, când Kathryn ieşea de la şcoală după ore, era uimită să vadă fetele stând pe bordură numai cu cămăşi neînchise peste tricouri când afară erau doar 10°C.

— Mamă, e Crăciunul, spuse Mattie.

— Ştiu.

— Ce o să facem?

— Ce vrei să facem?

— Să nu-l sărbătorim. Nu ştiu. Să-l sărbătorim, cred. Nu ştiu.

— Hai să mai aşteptăm câteva zile şi mai vedem.

— Oh, mamă.

Mattie se opri brusc, îşi îndesă podul palmelor în ochi şi începu să se zgâlţâie necontrolată. Kathryn o luă în braţe, dar ea se trase departe de mama ei.

— Dumnezeule… Mamă… aseară când am scos cadoul pe care îl luasem pentru el…

Mattie începuse să plângă foarte tare. Kathryn simţi că fiica ei era prea brutală, prea sensibilă ca să fie atinsă din nou, se afla la un pas de o criză de isterie.

Kathryn închise ochii şi aşteptă. Numără încet, la fel cum făcea când îşi prindea pielea la maşina de spălat lăsată deschisă sau când îşi trântea vreo fereastră peste degete. Unu, doi, trei, patru. Unu, doi, trei, patru. Când Kathryn auzi că plânsul se mai liniştise un pic, deschise ochii. Îşi îndrumă fiica înainte, la fel cum un câine ciobănesc mână o oaie sau o vacă. Mattie era prea ameţită ca să se opună.

Kathryn îi dădu fiicei sale un şerveţel Kleenex şi o aşteptă să-şi sufle nasul.

— I-am luat un CD, spuse Mattie. *Steme Temple Pilots.* Spusese că îl vrea.

Frunzele şi zăpada îngheţată făcuseră un covor complicat pe marginea cărării. Pământul era plin de urme de maşini.

— Mamă, hai să nu-l facem acasă, da? Nu cred că voi suporta să-l facem acasă.

— Vom sărbători Crăciunul la Julia, spuse Kathryn.

— O să facem înmormântare?

Kathryn încercă să ţină pasul cu Mattie care mergea repede; întrebările îi ieşeau din gură ca vălătucii de abur; se gândea că Mattie probabil îşi pusese toate aceste întrebări în timpul nopţii şi abia acum avea curaj să le spună cu voce tare.

Dar Kathryn nu ştia ce să răspundă la ultima întrebare. Puteai organiza o înmormântare dacă nu exista un cadavru, sau se numea doar serviciu funerar? Era bine să îl faci imediat sau să mai aştepţi puţin? Şi ce se întâmplă dacă faci această slujbă şi apoi, o săptămână mai târziu, se găseşte cadavrul?

— Nu ştiu, spuse Kathryn sincer. Trebuie să vorbesc cu… *Robert,* aproape că spuse, dar se abţinu la timp.

— Cu Julia.

Deşi, în mod surprinzător, Kathryn ar fi vrut să îl întrebe pe Robert.

— Trebuie să merg şi eu? întrebă Mattie.

Kathryn se gândi o clipă.

— Da, ar trebui, spuse ea. E greu, ştiu; e îngrozitor, Mattie, dar se spune că e mai bine să mergi la înmormântarea cuiva drag decât să nu mergi. Este un fel de închidere. Eşti destul de mare pentru a face asta. Dacă erai mai mică aş fi spus că nu.

— Nu vreau să închid nimic, mamă. Nu pot face asta. Trebuie să păstrez deschiderea cât de mult pot.

Kathryn înţelegea foarte bine ce voia fiica ei să spună. Simţea, totuşi, că trebuie să facă pentru Mattie ceea ce Julia făcuse pentru ea. Când ar trebui să încetezi a fi un părinte raţional, se întrebă Kathryn, şi să te declari la fel de descumpănită ca şi fiica ta?

— Nu se mai întoarce, Mattie.

Mattie îşi scoase mâinile din buzunare, îşi încrucişă braţele la piept şi îşi strânse pumnii.

— De unde ştii asta, mamă? Cum poţi fi atât de sigură?

— Robert Hart a spus că nu există supravieţuitori. Că nimeni nu ar fi putut supravieţui exploziei.

— Ce ştie el?

Nu fusese o întrebare.

Se plimbară în linişte o bucată de drum. Mattie începuse să-şi legene braţele puternic, mărindu-şi viteza. Kathryn încercă un timp să ţină pasul cu ea, apoi îşi dădu seama că nu trebuia neapărat s-o facă. Asta era problema.

Kathryn o privi pe Mattie mergând din ce în ce mai repede, până când fata începu să alerge şi în scurt timp dispăru după colţ.

Nu-şi putea da seama cum vor supravieţui acestui Crăciun care urma să vină peste numai şapte zile. Avusese loc un accident care le scosese din ritmul lor şi care le aruncase pe o orbită străină – una adiacentă, dar diferită de celelalte din jurul lor.

O găsi pe Mattie stând pe peretele de ciment al fundaţiei, respirând greu, la fel cum respira după un meci de hochei de câmp. Se uită spre mama ei.

— Îmi pare rău, mamă.

Kathryn privi în jurul ei, la peisaj. Măcar acesta rămăsese la fel. În spatele lor, la est, se afla Atlanticul. Dacă ar fi urcat chiar până în vârful dealului, l-ar fi putut vedea. Putea aproape sigur să îi simtă mirosul.

— Hai să încetăm cu scuzele pentru un timp, bine? spuse Kathryn.

— O să fim bine, nu, mamă?

Kathryn se aşeză lângă fiica ei şi o luă pe după umeri. Mattie îşi aşeză capul pe umărul ei.

— Probabil că da, spuse Kathryn.

Mattie bătători zăpada cu vârful.

— Ştiu că e greu şi pentru tine, mamă. L-ai iubit cu adevărat, nu?

— Da, l-am iubit.

— Odată am văzut un documentar. Despre pinguini. Eşti în temă?

— Nu ştiu foarte multe, spuse Kathryn.

Mattie se ridică. Figura ei se animase şi se îmbujorase brusc. Kathryn îşi luă mâna de pe umerii ei.

— Ei bine, masculii îşi aleg o femelă dintre toate, câte sunt, câteodată dintre sute de femele; nu ştiu cum fac diferenţa, toţi pinguinii arată la fel. Şi după ce o alege, masculul se duce şi caută cinci pietre frumoase şi, una câte una, le pune la

picioarele ei. Iar ea dacă îl place acceptă pietrele şi vor fi prieteni toată viaţa.

— Drăguţ, spuse Kathryn.

— Apoi, după ce-am văzut documentarul, am mers la acvariu cu clasa, când am fost la Boston. A fost atât de frumos, mamă, pinguinii se împerecheau. Iar masculul a acoperit femela ca o pătură, şi a tremurat puţin şi apoi a căzut lângă ea, şi amândoi erau epuizaţi, dar fericiţi. Îşi atingeau feţele şi gâtul cu ciocul ca doi îndrăgostiţi. Iar tipul de lângă mine, Dennis Rollins, un idiot, nu-l ştii, tot făcea glume ciudate. Partea asta a fost nasoală.

Kathryn îşi mângâie fiica pe păr. Lucrul ăsta îi dădu o ameţeală care aproape o făcu să plângă.

— Ştii, mamă, am făcut-o şi eu.

Mâna lui Kathryn îşi opri drumul de-a lungul curbei graţioase a capului lui Mattie.

— Vorbim despre ceea ce cred eu că vorbim? întrebă Kathryn încet.

— Eşti furioasă?

— Furioasă?

Kathryn scutură din cap, ameţită. Îşi închise încet gura.

Nu ştia de ce anume era surprinsă mai mult – de mărturisirea lui Mattie sau de uşurinţa cu care făcuse această mărturisire.

— Când? întrebă Kathryn.

— Anul trecut.

— Anul trecut?

Kathryn era împietrită. Se întâmplase în urmă cu un an şi ea nu aflase?

— Îţi aduci aminte de Tommy? întrebă Mattie.

Kathryn clipi. Tommy Arsenault, din câte îşi amintea ea, era un băiat drăguţ, şaten, cu o atitudine posomorâtă.

— Dar aveai numai paisprezece ani, spuse Kathryn neîncrezătoare.

— Aproape paisprezece, spuse Mattie, ca şi cum ar fi fost un titlu de mândrie să faci sex atât de tânără, la treisprezece ani şi ceva.

— Dar de ce? întrebă Kathryn, ştiind că întrebarea era ridicolă.

— Eşti supărată, îmi dau seama.

— Nu. Nu. Nu sunt supărată. Sunt… sunt numai surprinsă, cred.

— Am vrut doar să văd cum este, spuse Mattie.

Kathryn îşi simţi capul gol. Peisajul o deranja. Lui Mattie îi venise ciclul târziu, în decembrie anul trecut şi, din câte ştia ea, îi venise numai de trei ori de atunci. Poate că nici nu era matură sexual când se întâmplase.

— O dată? întrebă Kathryn, incapabilă să-şi ascundă speranţa.

Mattie ezită, ca şi cum frecvenţa era un subiect mult prea intim pentru a fi discutat cu mama.

— Nu, de câteva ori.

Kathryn tăcu.

— OK, mamă. Sunt în regulă. Nu l-am iubit. Dar am vrut să văd cum este, şi am văzut.

— Te-a durut?

— La început. Dar apoi mi-a plăcut.

— Şi ai avut grijă?

— Bineînţeles, mamă. Ce credeai, că o să risc?

Ca şi cum sexul nu era destul de riscant.

— Nu ştiu ce să mai cred.

Mattie îşi legă părul într-un nod la baza gâtului.

— Dar Jason? întrebă Kathryn, referindu-se la actualul prieten al lui Mattie. Dintre toţi prietenii lui Mattie, Jason – un băiat blond, înalt, dependent de baschet – fusese singurul care a avut curajul să sune ieri şi să întrebe dacă Mattie se simţea bine.

— N-am făcut-o. Cred că este cam religios. Zice că nu poate. Sunt de acord cu asta. Nu-l presez cu nimic.

— Bine, reuşi Kathryn să zică.

Toată copilăria lui Mattie, Kathryn îşi imaginase momentul ăsta, sperase, aşa cum speră toate mamele, că fiica ei va descoperi ce înseamnă sexul în combinaţie cu dragostea. Ce dialog îşi imaginase ea în legătură cu acest eveniment? Cu siguranţă nu un dialog ca acesta.

Mattie o îmbrăţişă.

— Săraca mama, zise ea.

Tonul ei era amuzat, dar afectuos.

— Ştiai, spuse Kathryn, că în Norvegia, în anii 1700, toate femeile despre care se descoperea că avuseseră relaţii sexuale înainte de căsătorie erau decapitate, iar apoi li se înfigea capul într-o suliţă, iar corpul le era îngropat la locul decapitării?

Mattie se uită la mama sa exact aşa cum îşi imagina Kathryn că ar putea s-o facă dacă ar fi suferit un atac cerebral.

— Mamă!

— Era doar un detaliu istoric, spuse Kathryn. Mă bucur că mi-ai spus.

— Am vrut să îţi spun mai demult, dar m-am gândit că…

Mattie îşi muşcă buza cu putere.

— Am crezut că o să te superi, şi ştiam că probabil îi vei spune tatei.

Vocea îi tremură când aminti despre tatăl ei.

— Sigur nu eşti supărată? întrebă Mattie din nou.

— Supărată? Nu. Supărarea nu are nimic de a face cu asta. Numai că… este un moment important în viaţă, Mattie. Chiar are importanţă. Este un moment special. Chiar cred asta.

Kathryn se auzi spunând toate acele platitudini. Chiar era sexul ceva special? Oare însemna ceva cu adevărat? Sau era doar un act normal, făcut de miliarde de ori pe zi în întreaga lume într-un număr ameţitor de feluri, unele dintre ele chiar monstruoase? Nu prea ştia ce părere are despre acest subiect şi se întreba oare de câte ori erau părinţii nevoiţi să spună lucruri pe care de fapt nu le credeau.

— Ştiu asta acum, spuse Mattie, numai că a trebuit să o fac.

Luă mâna lui Kathryn în mâna ei. Degetele lui Mattie erau îngheţate.

— Gândeşte-te la pinguini, spuse Kathryn neputincioasă.

Mattie începu să râdă.

— Mamă, eşti ciudată.

— Asta se ştie, nu?

Se ridicară în picioare.

— Mattie, ascultă-mă.

Kathryn se întoarse spre fiica ei. Voia să îi spună lui Mattie despre zvonuri, despre toate acele poveşti groaznice pe care Mattie le va auzi aproape sigur. Dar când Kathryn o trase pe Mattie lângă ea şi îi văzu durerea întipărită pe faţă, nu mai putu să îi spună nimic. Robert îi zisese că nu trebuie să creadă în niciun fel acele zvonuri. Aşa că de ce să o supere pe Mattie cu ele, gândi ea logic. Chiar şi aşa simţea o uşoară criză de vinovăţie părintească, acelaşi fel de vină pe care o simţea ori de câte ori se sustrăgea de la o sarcină dificilă.

— Te iubesc, Mattie, spuse Kathryn. Nici nu ştii cât de mult te iubesc.

— Oh, mamă, partea proastă e că…

— Ce este? întrebă Kathryn îndepărtându-se de fiica ei şi aşteptând o nouă dezvăluire.

— În dimineaţa dinaintea plecării lui tata... A venit la mine în cameră şi m-a întrebat dacă vreau să merg cu el la un meci al lui Celtics vineri, după ce se întorcea. Iar eu aveam o stare proastă, şi mai întâi voiam să văd ce planuri avea Jason pentru vineri şi l-am întrebat dacă nu putem să mai aşteptăm să vedem ce se întâmplă. Şi cred că... Ştiu că s-a supărat. L-am rănit, mamă. Se putea vedea asta pe faţa lui.

Gura lui Mattie începu să se boţească. Părea mult mai mică atunci când plângea, se gândi Kathryn. Era încă un copil.

Cum îi putea explica Kathryn că astfel de chestii se întâmplă dintotdeauna? Părinţii sunt răniţi şi tac şi înghit şi se uită cum copiii îi părăsesc, câte puţin la început, iar mai apoi cu viteza sunetului.

— A înţeles, minţi Kathryn. Chiar a înţeles. Serios. Mi-a spus înainte să plece.

— Ţi-a spus?

— A făcut o glumă despre cum este el acum vioara a doua, dar nu era supărat. Când face glume despre un anumit lucru înseamnă că nu este supărat.

— Da?

— Da, serios.

Kathryn încuviinţă cu putere din cap, dorind ca fiica ei să o creadă.

Mattie îşi trase nasul. Îşi şterse buza superioară cu dosul mâinii.

— Mai ai un şerveţel? întrebă ea.

Kathryn îi mai dădu unul.

— Am plâns atât de mult, spuse Mattie. Cred că o să îmi explodeze capul.

— Ştiu cum este, zise Kathryn.

La întoarcere, Julia stătea la masă. Preparase ciocolată caldă pentru amândouă, ceea ce păru să fie pe placul lui Mattie. În timp ce sorbea câte puţin din băutura fierbinte, Kathryn observă că pleoapele Juliei se înroşiseră şi se sperie când se gândi că bunica ei plânsese singură în bucătărie.

— A sunat Robert, spuse Julia.

Kathryn se uită la ea, iar Julia încuviinţă din cap.

— Îl sun de la tine din dormitor, spuse Kathryn.

În mod ciudat, camera Juliei era cea mai mică din toată casa. Întotdeauna spusese că nu are nevoie de mult spaţiu. În pat era numai ea, şi întotdeauna trăise după filosofia conform căreia mai puţin înseamnă mai mult.

Era o chestie fermecătoare, un fel de farmec feminin pe care Kathryn îl asocia cu femeile din acea generaţie. Draperii lungi plisate din bumbac cerat, un scaun cu o tapiţerie vărgată din mătase, de culoarea piersicii, cuverturi de pat roz-catifelate, şi un obiect pe care nu-l mai văzuse la nimeni – o masă de toaletă cu perdeluţă în partea de jos. Kathryn încercase deseori să şi-o imagineze pe Julia la acea masă în tinereţe, aranjându-şi părul lung şi negru, gândindu-se poate la soţul său şi la seara ce urma să vină.

Telefonul era pe măsuţa de toaletă. O voce pe care Kathryn nu o cunoştea răspunse chiar de la primul apel.

— Aş dori să vorbesc cu Robert Hart, vă rog, spuse ea.

— Din partea cui?

— Kathryn Lyons.

— Un moment, spuse vocea.

Se auzeau alte voci în fundal, voci de bărbaţi. Îşi putea vedea bucătăria plină de bărbaţi în costume.

— Kathryn.

— Ce se întâmplă?

— Eşti bine?

— Sunt bine.

— I-am spus bunicii tale.

— M-am gândit că i-ai spus.

— Vin să te iau.

— E ridicol. Sunt cu maşina.

— Las-o acolo.

— De ce? Ce se întâmplă?

— Trebuie să îmi spui cum ajung.

— Robert…

— Sunt nişte oameni aici care vor să îţi pună întrebări. Cred că ar trebui să stăm de vorbă mai întâi. În plus, nu cred că vrei să vină acasă la Julia. Mai ales că este şi fiica ta acolo.

— Robert, mă sperii.

— E în regulă. Vin spre voi.

Kathryn îi spuse cum să ajungă.

— Robert, despre ce întrebări este vorba?

Se lăsă un moment de tăcere la celălalt capăt al firului. I se păru că era o tăcere perfectă, că toate vocile din bucătăria ei tăcuseră brusc.

— Ajung în cinci minute, spuse el.

Mattie sufla în ciocolata ei fierbinte când Kathryn se întoarse în bucătărie.

— Trebuie să plec, spuse Kathryn. Sunt nişte oameni la noi acasă cu care trebuie să vorbesc. De la linia aeriană.

— Ok, spuse Mattie.

— Te sun, spuse Kathryn, aplecându-se să îşi sărute fiica.

Kathryn stătea în picioare, în haina ei de blană, la capătul aleii. Îşi ţinea mâinile în buzunar şi îşi ridicase gulerul. Sufla un vânt rece, aspru şi uscat. În mod normal, era vremea ei preferată.

Văzu maşina în depărtare, o formă gri care se mişca rapid de-a lungul drumului dinspre oraş. Robert frână brusc, se întinse şi deschise uşa.

Se aşeză cu faţa la el şi cu spatele rezemat de portiera maşinii. În acea lumină puternică a soarelui putea vedea până şi cele mai mici detalii ale feţei lui Robert: umbra slab albăstruie în locul căreia ar fi putut creşte barba dacă nu s-ar fi ras, urmele albe pe pielea de la perciuni de pe care părul fusese tuns mai sus decât linia mai veche a bronzului, umbra alungită sub maxilarele sale. Parcă maşina şi se întoarse către ea, aşezându-şi mâna ca o punte între cele două locuri din faţă.

— Ce se întâmplă? întrebă ea.

— Au venit doi agenţi de la Consiliul de Siguranţă care vor să stea de vorbă cu tine.

— Acasă la mine?

— Da.

— Trebuie să le răspund la întrebări?

El privi în altă parte, către casa din piatră, şi apoi din nou la ea. Îşi scărpină buza de sus cu unghia de la degetul mare.

— Da, spuse el cu grijă. Dacă te simţi bine. De fapt te-ai putea simţi rău în continuare, presupun.

Ea încuviinţă încetişor.

— Nu te pot scuti de investigaţia în sine a accidentului. Sau de procedurile legale.

— Procedurile legale…?

— În cazul că…

— Am crezut că era numai un zvon nebunesc.

— În momentul acesta este.

— De ce? Ce ştii? Ce era pe casetă?

Începu să bată darabana cu degetele mâinii libere pe volan. Un ritm constant, gânditor.

— Un tehnician care lucrează pentru Consiliul de Securitate Britanic şi care era în cameră atunci când caseta a fost ascultată pentru prima oară a sunat-o pe prietena lui care lucrează la staţia BBC din Birmingham. Se pare că a făcut afirmaţii despre casetă. Nu pot şti cu siguranţă ce motiv a avut ca să dezvăluie toate acestea, dar putem specula. CNN a transmis ceea ce a transmis BBC-ul. Deci, în cel mai bun caz, este o ştire la a patra mână.

— Dar ar putea fi adevărat.

— Ar putea fi.

Kathryn se întoarse în scaunul ei, ridicându-şi genunchiul în sus pentru a nu sta atât de aplecată. Apoi îşi încrucişă braţele la piept.

Robert luă o bucată de hârtie albă strălucitoare din buzunarul cămăşii. Îi dădu faxul.

— Este exact ceea ce s-a citit la buletinul de ştiri de la CNN, spuse el.

Era greu de citit. Literele pătrăţoase, unele cu codiţe vălurite, se unduiau în faţa ochilor ei. Încercă să se concentreze asupra unei propoziţii, să citească de la început.

CNN tocmai a aflat dintr-o sursă apropiată anchetei zborului Vision 384 că banda IAC – înregistrarea audio din carlingă – s-ar putea, repetăm, s-ar putea să dezvăluie o altercaţie între căpitanul Jack Lyons, aflat de unsprezece ani în slujba companiei Vision, şi inginerul britanic de zbor Trevor Sullivan cu puţin înainte de explozia avionului T-900. Potrivit unor afirmaţii încă neconfirmate, o defecţiune la una dintre căşti l-a determinat pe Sullivan să umble în geanta căpitanului Jack Lyons după 58 de minute de la decolare. Se pare că, şi subliniem, se pare că obiectul pe care Sullivan l-a scos din geantă a fost sursa exploziei care a dezintegrat aparatul T-900, trimiţând la moarte o sută patru pasageri şi echipajul. În plus, pretinsa sursă spune că transcriptul ultimelor secunde de zbor ale Vision Flight 384 arată că a avut loc o confruntare confuză între căpitanul Lyons

şi inginerul de zbor Sullivan şi că acesta din urmă a rostit câteva injurii.

Daniel Gorzyk, purtătorul de cuvânt al Consiliului de Siguranţă, a negat ferm aceste presupuneri pe care le-a numit intenţionat false şi iresponsabile. Acest raport, repetăm, vine dintr-o sursă încă necunoscută care pretinde că era prezentă în momentul când caseta IAC a fost ascultată. IAC-ul, aşa cum am spus mai devreme, a fost găsit azi-noapte în apele de lângă Malin Head, în Republica Irlanda...

Kathryn închise ochii şi se lăsă pe spate, rezemându-se de scaun.

— Ce înseamnă asta? întrebă ea.

Robert privi spre plafonul maşinii.

— În primul rând, nu ştim dacă este adevărat. Consiliul de Siguranţă a recurs deja la pedepse serioase. Se pare că sursa care a dezvăluit acele lucruri a fost concediată. Nu îi vor da numele şi nici el nu a ieşit în public. Şi în al doilea rând, chiar dacă este adevărat, asta nu dovedeşte nimic. Sau nu înseamnă nimic. Nu neapărat.

— Dar înseamnă ceva, spuse Kathryn. Ceva s-a întâmplat.

— S-a întâmplat ceva, zise Robert.

— Oh, Dumnezeule, oftă ea.

***

Se uită lung la policioară, la paharele şi oalele pline de grăsime şi la tava de prăjituri, la grămada dezgustătoare de legume mucegăite din chiuvetă, la maşina de spălat plină de vase curate care vor trebui scoase înainte ca ea să înceapă să cureţe masa. La etaj se auzea ţăcănitul înfundat al tastaturii şi apoi sunetul distorsionat al unei conexiuni la internet.

Privi în jos la fusta ei de lână, la ciorapii negri, la pantofii uşori pe care îi purta. În acea după-amiază, după ore, avusese repetiţie cu formaţia şi se făcuse târziu până când ajunsese acasă. Apoi luară împreună cina aproape în tăcere – nu neapărat pentru că nu le făcea nicio plăcere, cât din cauza oboselii. Jack urcă în biroul său, iar Mattie la ea în cameră ca să exerseze la clarinet. Kathryn rămase în bucătărie.

Urcă scările către biroul lui Jack şi se aşează în tăcere rezemată de tocul uşii, cu paharul de vin în mână. Nu avea în minte un dialog articulat, ci numai frânturi de gânduri, propoziţii neterminate. Sentimente de frustrare.

Probabil că băuse prea mult.

Jack se uită la ea cu o expresie puţin încurcată pe faţă. Purta o cămaşă din flanel şi blugi. Se îngrăşase în ultima vreme, cam cinci kilograme. Avea o tendinţă de îngrăşare atunci când nu era atent.

— Ce se întâmplă? întrebă ea.

— Ce să se întâmple?

— Ai venit acasă după o călătorie de cinci zile. De-abia te-am văzut. Nu spui un cuvânt în timpul mesei. De-abia vorbeşti cu Mattie. Şi apoi dispari şi mă laşi singură cu toate vasele.

El păru surprins de toate aceste acuzaţii, cum de altfel chiar şi ea era. Clipi. Întoarse apoi capul spre ceva care îi atrase atenţia spre ecran.

— Chiar şi acum, nu poţi fi atent la ce spun. Ce naiba este atât de interesant la computerul ăla, mă rog?

El îşi luă mâinile de pe tastatură şi îşi aşeză coatele pe mânerele scaunului.

— Despre ce tot vorbeşti? întrebă el.

— Despre tine, spuse ea. Şi despre mine.

— Şi?

— Nu suntem, spuse ea. Chiar *nu* suntem. Sorbi din vin. Nu mai eşti la fel, spuse ea. Erai atât de… nu ştiu… romantic. Îmi făceai complimente tot timpul. Nici nu-mi aduc aminte când mi-ai spus ultima oară că sunt frumoasă.

Buzele începură să îi tremure şi privi în altă parte. În acel moment auzi vocea mamei ei, tânguindu-se în dormitorul de la etaj din casa Miei, şi simţi că i se face rău. Vocea rugătoare a mamei ei, implorându-şi soţul să îi spună că este frumoasă. Îi fusese şi ei menită această frântură de dialog groaznic? se întrebă ea. Un fel de moştenire grotescă.

Începu să tremure. Şi nu se putea stăpâni. Jack era distant de luni de zile, ca şi cum n-ar fi fost acolo, ca şi cum ar fi fost preocupat de ceva în mod constant. Pot tolera preocuparea, se gândi Kathryn, numai să aibă un sfârşit.

— Dumnezeule, spuse ea, ridicând vocea. Nu am mai luat cina în oraş de luni de zile. Tot timpul vii aici şi lucrezi la calculator. Sau te joci pe calculator. Sau ce naiba faci.

El se lăsă pe spate în scaun.

Ce putea oare răspunde un bărbat unei femei care îl acuză că nu i-a mai spus de mult timp că este frumoasă, se întrebă Kathryn. Că pur şi simplu a uitat? Că de fapt se gândeşte tot timpul, dar că nu o spune? Că se gândea că este extraordinar de frumoasă chiar în momentul acela?

Asta este problema cu certurile, se gândi Kathryn. Chiar şi atunci când ştii că ceea ce spui nu este tocmai frumos, tot timpul există un punct de la care nu te mai poţi întoarce. Nu mai poţi da înapoi, nu te mai poţi retrage. Ea era deja în acel punct, iar Jack prinse momentul.

— Du-te dracului, spuse el încet, în timp ce se ridica în picioare.

Kathryn tresări. Îşi dădu seama abia acum (nu în momentul furiei îndreptăţite) că Mattie era în capătul holului.

— Vorbeşte mai încet, spuse Kathryn.

Jack îşi puse mâinile în şolduri. Faţa i se înroşi aşa cum i se înroşea atunci când se înfuria, ceea ce nu se întâmpla foarte des. Nu se mai certaseră până atunci.

— Du-te dracului, spuse el din nou. De data asta cu o voce mai ridicată, deşi tot controlată. Muncesc cinci zile la rând fără pauză. Vin acasă ca să dorm. Urc aici ca să mă relaxez puţin la computer. Şi înainte ca măcar să apuc să clipesc, apari tu plângându-te.

— Vii acasă ca să dormi? întrebă ea neîncrezătoare.

— Ştii ce vreau să spun.

— Lucrurile astea nu s-au întâmplat numai în seara asta, spuse ea. Se întâmplă de luni de zile.

— Luni?

— Da.

— Ce se întâmplă de luni de zile mai exact?

— Nu eşti aici. Te interesează mai mult computerul decât te interesez eu.

— Du-te dracului, spuse el, trecând pe lângă ea spre scări.

Îl auzi coborând scările în fugă, apoi uşa frigiderului deschizându-se, urmată de sunetul unei cutii de bere desfăcute.

Când ajunse în bucătărie, îl văzu bând berea dintr-o suflare. Trânti cutia goală de policioară cu un sunet aspru şi privind pe fereastra bucătăriei.

Ea îi examina profilul, faţa pe care o iubea, acea mişcare agresivă a gâtului care o alarma întotdeauna. Ar vrea să renunţe, să se ducă la el şi să-i spună că îi pare rău, să-l ia în braţe şi să-i spună că îl iubeşte. Dar înainte de a face vreo mişcare, se gândi la sentimentul ei de abandonare, lucru pe care ar fi vrut să i-l descrie, aşa că părerea de rău lăsă loc durerii. De ce ar renunţa?

— Nu mai vorbeşti deloc cu mine, spuse ea. Am impresia că nici nu te mai cunosc.

Maxilarul i se mişcă puţin mai în faţă, apoi îşi scrâşni dinţii. Aruncă cutia de bere în chiuvetă; aceasta zăngăni lovindu-se de vasele murdare.

— Vrei să plec? o întrebă el privind-o.

— Să pleci?

— Da, vrei s-o terminăm sau ce?

— Nu, nu vreau să o terminăm, spuse ea luată prin surprindere. Ce tot vorbeşti? Eşti nebun.

— Sunt nebun?

— Da, eşti nebun. Tot ceea ce am spus a fost că eşti prea prins de calculator, iar tu…

— Sunt nebun? repetă el, de data aceasta cu voce mai ridicată.

Când se repezi pe scări pe lângă ea, ea încercă să-l prindă de braţ, dar el se smuci şi o dădu la o parte. Rămase ca o stană de piatră în bucătărie, auzindu-i paşii pe scări, uşa biroului trântindu-se, zăngănitul înfundat al lucrurilor pe care el le muta pe birou, zgomotul firelor desprinse.

O părăseşte şi îşi ia computerul cu el?

Apoi, îngrozită, văzu monitorul computerului rostogolindu-se pe scări.

Monitorul lovi peretele din rigips de la baza scărilor. Bucăţele de plastic gri şi sticlă fumurie din ecranul zdrobit zburau în aer şi acoperind scările şi podeaua bucătăriei. O lovitură spectaculoasă, puternică şi teatrală.

Kathryn mormăi ceva încet, ştiind că totul a mers prea departe şi că ea fusese cauza, ea îl provocase.

Şi apoi se gândi la Mattie.

Până să apuce să treacă peste monitorul spart şi să ajungă în capătul scărilor, Mattie, în pijamale, apăru pe hol.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Mattie, deşi Kathryn îşi dădu seama că ştia deja. Auzise totul.

Jack fu brusc cuprins de remuşcări după actul prostesc petrecut în faţa copilului.

— Mattie, spuse Kathryn. Tati a scăpat computerul pe scări. E foarte murdar aici. Dar totul este în ordine.

Mattie se uită la amândoi cu *acea privire,* acea privire care, chiar şi la unsprezece ani, era tot timpul prezentă şi nu greşea niciodată. Dar Kathryn putea citi pe faţa fiicei ei cum acel spirit de observaţie superior se confrunta acerb cu oripilarea totală.

Jack se întoarse spre Mattie şi o luă în braţe. Asta spune totul, se gândi Kathryn. Aşa că nu se mai pot preface că nu s-a întâmplat nimic. Poate că este doar mai bine să nu o spună cu voce tare.

Apoi Jack întinse braţul şi o trase şi pe Kathryn în îmbrăţişare, astfel încât toţi trei stăteau pe hol legănându-se, plângând şi spunând că le pare rău, sărutându-se şi îmbrăţişându-se din nou şi apoi despărţindu-se şi râzând încetişor printre lacrimi şi nasuri care curgeau, Mattie oferindu-se să le aducă nişte şerveţele Kleenex.

În noaptea aceea Kathryn şi Jack făcură dragoste aşa cum nu o făcuseră de luni de zile – cu o furie tăioasă, zimţuită, de parcă ar fi adăugat la scena respectivă un joc al gurilor icninde şi al micilor muşcături, al coapselor încleştate şi al încheieturilor ţintuindu-se una pe alta. Iar avântul vorace al acelei nopţi schimbă pentru un timp cursul căsniciei lor, aşa că se uitară mai des unul în ochii celuilalt când se intersectau pe hol, încercând pe muteşte să spună ceva care să aibă sens, şi se sărutară cu mai mult entuziasm oriunde se întâlneau, în casă sau afară, lângă maşini sau chiar de câteva ori în public, ceea ce lui Kathryn îi plăcu. Dar după un timp trecu şi asta, iar ea şi Jack reveniră la normal, la felul cum fuseseră şi până atunci, asemenea multor alte cupluri pe care le cunoscuse Kathryn, care trăiau o stare de uşor declin, având mereu infinitezimal, dar nu agonizant, mai puţin decât avuseseră cu o zi înainte.

Ceea ce înseamnă că, per total, se gândi Kathryn, era o căsnicie bună.

***

Nu mai văzuse aşa ceva în viaţa ei – nici măcar la televizor sau în filme, acolo unde spectacolul îşi pierde caracterul imediat, ameninţarea, culoarea excesivă. De-a lungul drumului spre plajă, chiar înainte ca ea şi Robert să ajungă la şosea, erau parcate maşini şi dube voluminoase cu roţile înfipte în buclele de nisip. Kathryn citi nişte nume pe acele dube: WBZ, WNBC, CNN şi văzu un bărbat cu o cameră şi cu o curea complicată pe umăr alergând. Oamenii începeau să se uite la maşină, încercau să vadă cine este înăuntru. Robert stătea aplecat deasupra volanului, ca şi cum în orice moment putea fi atacat. Kathryn rezistă tentaţiei de a întoarce capul sau de a-şi acoperi faţa cu mâinile.

— Adu-mi aminte de ce facem asta, întrebă Kathryn cu vocea gâtuită, abia mişcându-şi buzele.

Reporterii şi operatorii trecuseră cu vreo cinci paşi de porţile de lemn şi de gardul de sârmă. Ea şi Jack nu aleseseră acea poartă; rămasă de pe vremea mănăstirii. Într-adevăr, şi lui Kathryn i se părea ciudat că încă funcţiona. Ea şi Jack nu avuseseră niciodată vreun motiv să o închidă.

— Vom trimite pe cineva şi la bunica ta acasă, spuse Robert.

— Juliei nu-i va plăcea asta.

— Mi-e teamă că Julia nu are de ales în momentul ăsta, spuse el. Până la urmă s-ar putea să ne fie recunoscătoare.

Arătă către mulţimea de afară.

— I-ar invada curtea cât ai clipi.

— Nu vreau să ajungă lângă Mattie, spuse Kathryn.

— Julia mi s-a părut extraordinară, o contrazise el. Nu sunt sigur că aş vrea să încerc să trec peste ea.

Un bărbat se izbi de fereastra din dreptul lui Kathryn, iar aceasta tresări. Robert mişcă maşina înainte, încercând să ajungă cât putea de aproape de gard. El se uită prin parbriz, căutând un poliţist, în timp ce aproape imediat maşina fu înconjurată de bărbaţi şi femei care strigau prin geam.

— Doamnă Lyons, aţi ascultat caseta?

— Ea e? Wally, ea e?

— Mişcă-te, filmează-i faţa.

— Cum comentaţi, doamnă Lyons? Credeţi că este vorba despre sinucidere?

— Cine e tipul care e cu ea? Jerry, e de la linia aeriană?

— Doamnă Lyons, cum explicaţi...?

Lui Kathryn i se părea că acele voci seamănă cu lătratul unor câini. Gurile lor i se păreau uriaşe şi umede, culorile şi imaginile din jurul ei se măreau pentru ca mai apoi să se micşoreze. Se gândi dacă oare urma să leşine. Cum putea fi ea ţinta unui interes atât de mare, ea care trăise cea mai obişnuită dintre vieţi, în cele mai obişnuite împrejurări?

— Iisuse, spuse Robert când lentilele unei camere se loviră sec de fereastra din dreptul lui. Tipul ăsta tocmai şi-a distrus aparatul.

Ridicându-se mai sus pentru a putea vedea peste mulţime, Kathryn îl zări pe Burt Sears, un bărbat înalt şi slăbănog, gârbovit de ani, plimbându-se după gard. Purta numai partea de sus a uniformei, ca şi cum nu fusese în stare să îşi găsească şi pantalonii în graba de a ieşi din casă. Kathryn îi făcu semn cu mâna prin parbriz, încercând să-i capteze atenţia, dar Burt părea şocat, privind în gol, arătând la fel de neajutorat de acea parte a gardului ca şi ei de cealaltă. Îşi mişca mâinile într-un ciclu neconvingător, încet, ca şi cum dirija circulaţia şi nu prea se pricepea la acest lucru.

— E Burt, spuse ea. Este de cealaltă parte a gardului. S-a pensionat, dar a fost chemat înapoi special pentru asta.

— Treci tu la volan, spuse Robert. Închide uşa după mine. Cum îl mai cheamă?

— Sears.

Cu o mişcare fluidă, atât de rapidă încât se termină înainte să fi fost observată, Robert coborî din maşină şi trânti uşa. Kathryn se strecură cu greutate peste schimbătorul de viteze, la volan şi încuie portierele. Îl privi pe Robert cum îşi pune mâinile în buzunarele hainei şi îşi croieşte drum cu umărul printre reporteri şi operatori. Îl strigă pe Burt Sears atât de tare încât toată lumea se opri o clipă privindu-l pe omul care tăia mulţimea. Kathryn începu să mişte maşina prin golul pe care Robert îl făcea pe măsură ce înainta.

Ce s-ar întâmpla, se întrebă ea, dacă zidul de oameni pur şi simplu ar refuza să se dea la o parte?

Îl urmări pe Robert deschizând poarta. Oriunde se uita erau camere, femei în costume, bărbaţi în impermeabile strălucitor colorate, iar ea continua să înainteze, îndemnată de mâna insistentă a lui Robert. Se îngrijoră o clipă la gândul că şi mulţimea ar putea intra cu ea, s-ar putea îndrepta spre casă ca un cortegiu – un cortegiu grotesc cu văduva prinsă în maşină, ca un cărăbuş sub sticlă. Dar o lege nescrisă, una despre care ea nu ştia şi pe care nu prea o înţelegea, opri mulţimea în spatele porţilor, când la fel de bine ar fi putut da buzna înăuntru. Imediat ce trecu de poartă se opri.

— Hai, spuse Robert după ce se urcă şi el în maşină.

Cu mâinile tremurânde porni maşina şi se mişcă înainte uşor.

— Adică *mişcă-te,* spuse Robert aspru.

Când a văzut mulţimea de la poartă, Kathryn a fost sigură că acasă va fi refugiul ei, cu condiţia ca ea şi Robert să poată ajunge acolo. Dar curând îşi dădu seama că nu era aşa. Patru maşini pe care nu le mai văzuse până atunci erau parcate pe alee, una dintre ele la întâmplare, cu una dintre uşi încă deschisă şi cu o alarmă auzindu-se dinăuntru. Patru maşini însemnau cel puţin tot atâţia străini.

— Opri motorul.

— Nu trebuie să faci asta acum, spuse el.

— Dar va trebui să o fac la un moment dat.

— Probabil.

— N-ar trebui să am un avocat?

— Sindicatul tocmai se ocupă de problema asta. Puse o mână pe umărul ei. Fii numai atentă să nu le spui acestor oameni lucruri de care nu eşti foarte sigură.

— Nu sunt sigură de nimic, spuse ea.

Erau în bucătărie şi în camera din faţă, bărbaţi în uniforme şi în costume negre, iar Rita, femeia care fusese cu o zi înainte, purta un costum gri deschis. Un bărbat voluminos cu ochelari cu rame din sârmă şi cu părul plin de gel veni primul să o întâmpine pe Kathryn. Kathryn observă că gulerul i se afunda în grăsimea de pe gât, iar faţa îi era rozalie. Se clătina ca o raţă în fruntea acelor bărbaţi importanţi, înaintând cu burta în faţă.

— Doamnă Lyons, spuse el, întinzând mâna. Dick Somers.

Ea îl lăsă să îi strângă mâna. Gestul lui era ezitant şi abătut. Sună telefonul şi Kathryn se bucură că Robert nu o lăsă pe ea să răspundă.

— De unde? întrebă Kathryn.

— Sunt anchetator al Consiliului de Siguranţă. Îmi pare foarte rău, ne pare foarte rău, pentru groaznica dumneavoastră pierdere.

Kathryn auzea în fundal o voce masculină înceată, constantă, la televizorul dintr-o altă cameră.

— Mulţumesc, spuse ea.

— Ştiu că este o perioadă dificilă pentru dumneavoastră şi pentru fiica dumneavoastră, adăugă el.

Probabil că figura ei devenise circumspectă la auzul cuvântului *fiică* deoarece observă cum el îi studie repede trăsăturile feţei.

— Dar trebuie să vă pun câteva întrebări, spuse el.

Pe policioara din bucătărie erau două cafele în pahare de plastic şi două cutii, roz strălucitor, de Dunkin'Donuts pe masă. Kathryn simţi o poftă bruscă şi puternică de gogoşi, o gogoaşă simplă înmuiată în cafea fierbinte, care se desprinde de cafea în timp ce ea o duce spre gură. Îşi aduse aminte că nu mâncase nimic de mai bine de treizeci şi şase de ore.

— Colegul meu, Henry Boyd, spuse Somers prezentându-i un bărbat mai tânăr cu mustaţă blondă.

Kathryn strânse mâna colegului acestuia.

Alţi patru bărbaţi se apropiară pentru a se prezenta, îmbrăcaţi în uniforma companiei Vision, cu şepcile sub braţ; uniformele, cu şnururile şi butonii lor de aur, o făcură pe Kathryn să respire greu. Erau de la linia aeriană, trimişi de biroul comandantului piloţilor, spuseră ei, iar Kathryn se gândi cât de ciudate erau aceste cuvinte de întâmpinare, aceste amabilităţi, aceste condoleanţe spuse atent, când dinspre toţi se simţea de fapt încordarea pe care le-o dăduse aşteptarea.

Un bărbat cu părul de culoarea aşchiilor de metal înainta mai mult decât ceilalţi.

— Doamnă Lyons, sunt comandant Bill Tierney, spuse el. V-am sunat ieri.

— Da, spuse ea.

— Permiteţi-mi să exprim în numele meu şi al întregii linii aeriene adâncul regret faţă de pierderea soţului

dumneavoastră, faţă de pierderea pe care aţi suferit-o personal. A fost un pilot excelent, unul dintre cei mai buni piloţi ai noştri.

— Mulţumesc, spuse ea.

Cuvintele *adâncul regret* păreau că plutesc prin bucătărie. Kathryn se întreba de ce oare toate cuvintele de consolare păreau atât de obosite, de ce erau atât de asemănătoare. Nu exista oare un alt limbaj prin care cineva să-şi exprime părerea de rău? Sau politeţea era de fapt problema? Se gândi că probabil comandantul se imaginase de foarte multe ori spunând aceste cuvinte văduvei unui pilot, poate chiar a repetat cu voce tare aceste lucruri. Această linie aeriană destul de nouă nu avusese niciodată accidente mortale până atunci.

— Ce îmi puteţi spune despre casetă? îl întrebă ea pe comandant.

Tierney îşi strânse buzele şi clătină din cap.

— Nu avem nicio informaţie oficială despre casetă, spuse Somers înaintând.

— Înţeleg asta, spuse Kathryn întorcându-se spre anchetator. Dar *ştiţi* ceva, nu-i aşa? *Ştiţi* ce este pe casetă.

— Nu, mi-e teamă că nu, spuse el.

Însă în spatele ochelarilor cu rame de sârmă privirea anchetatorului era agitată şi evazivă.

Kathryn stătea în picioare în mijlocul bucătăriei, în blugi, cu o jachetă şi încălţată cu bocanci, subiect al privirilor lor intense. Se simţea uşor stânjenită, ca şi cum ar fi comis vreun delict social ruşinos.

— Unul dintre voi a lăsat portiera maşinii deschisă, spuse ea arătând spre alee.

— Haideţi să mergem să stăm în sufragerie, propuse Somers.

Simţindu-se străină în propria casă, Kathryn intră în sufragerie şi privi cu ochii mijiţi spre liniile de lumină difuză care intrau prin ferestre. Mai era un singur scaun liber, unul foarte mare aşezat cu faţa spre fereastră, scaunul lui Jack, nu al ei, iar ea se simţi brusc mică din cauza accesoriilor tapiţate ale scaunului. Televizorul fusese stins, observă ea.

Părea că Somers se ocupa de tot. El rămase în picioare, iar ceilalţi se aşezară.

— Vă voi pune numai una sau două întrebări, spuse el, cu mâinile în buzunarele pantalonilor. Nu durează mult. Ne puteţi

spune câte ceva despre comportamentul soţului dumneavoastră înainte de plecarea spre aeroport, duminică?

Kathryn observă că niciunul dintre ei nu scosese vreun reportofon şi nici nu nota nimic. Somers aproape că părea excesiv de familiar. Deci toată discuţia nu putea fi oficială, nu?

— Nu sunt prea multe de spus, zise ea. A făcut ce făcea de obicei. A făcut un duş pe la patru după-amiaza, şi-a pus uniforma, a coborât şi şi-a făcut pantofii.

— Dumneavoastră unde eraţi?

— Am venit şi eu în bucătărie. Să-mi iau rămas bun.

Cuvintele *rămas bun* o întristară imediat şi o făcură să îşi muşte buzele. Încercă să-şi aducă aminte ziua de duminică, ultima zi când Jack fusese acasă. Câteodată îşi aducea aminte fragmente, frânturi de vise, asemenea unor pâlpâiri de argint licărind în întuneric. I se părea că fusese o zi obişnuită, nimic deosebit. Îşi amintea piciorul lui Jack aşezat pe sertarul tras, cârpa verde în carouri pe care o ţinea în mână în timp ce ea trecea prin bucătărie în drum spre spălător. Lungimea braţelor sale, parcă lungite şi mai mult de greutatea genţilor pe care le ducea la maşina parcată pe alee. Îi spusese ceva peste umăr. Ea ţinea cârpa în mână.
Nu uita să-l suni pe Alfred, spusese el. *Şi zi-i să vină vineri.*

Îşi lustruise pantofii. Ieşise din casă. *Mă voi întoarce marţi,* spusese el. Ea tremura de frig în uşă, puţin enervată că nu-l sunase el pe Alfred.

— Din câte ştiţi, a sunat Jack pe cineva în acea zi? întrebă Somers. A vorbit cu cineva?

— Habar n-am, spuse ea.

Se întreba: oare vorbise Jack cu cineva în ziua aceea? Probabil că vorbise. S-ar putea să fi vorbit şi cu douăzeci de oameni, se gândea ea.

Robert stătea cu braţele încrucişate la piept. Părea că studiază măsuţa de cafea cu foarte mare interes. Pe masă se aflau cărţi de artă, o farfurie din piatră pe care Jack o adusese din Kenya şi o cutie din email adusă din Spania.

— Doamnă Lyons, continuă Somers, vi s-a părut soţul dumneavoastră agitat sau deprimat în acea zi sau cu o zi înainte?

— Nu, spuse ea. Nimic ieşit din comun. Duşul picura, din câte îmi amintesc, şi era puţin enervat din cauza asta pentru că îl

reparasem de curând. Îmi aduc aminte că mi-a spus să îl sun pe Alfred.

— Cine este Alfred?

— Alfred Zacharian. Instalatorul.

— Când v-a rugat să îl sunaţi pe Alfred?

— De fapt m-a rugat de două ori. O dată sus cu zece minute înainte de a pleca. Şi apoi din nou în drum spre maşină.

— Băuse ceva înainte să plece la aeroport?

— Nu răspunde, spuse Robert care stătea pe canapea.

Kathryn îşi încrucişă picioarele şi se gândi la vinul pe care îl băuse cu Jack la cina de sâmbătă şi apoi şi după cină, şi calculă repede numărul de ore dintre ultimul pahar şi cursa lui. Cel puţin optsprezece ore. Era foarte bine. Cum era vorba aceea? *Doisprezece ore între sticlă şi volan.*

— E ok, îi spuse lui Robert. Nimic, zise către Somers.

— Nimic-nimic?

— Nimic.

— Dumneavoastră i-aţi făcut bagajele?

— Nu, nu i le fac niciodată.

— Nici geanta de zbor?

— Nu. În niciun caz. Nu m-am uitat niciodată în ea.

— De obicei îi desfaceţi bagajele?

— Nu. Este responsabilitatea lui Jack. El are grijă de genţile lui.

Îşi auzi vorbele, *are grijă.* Prezent.

Îi privi pe toţi acei bărbaţi din cameră care se uitau la ea cu atenţie. Se întrebă dacă şi linia aeriană vrea să îi pună întrebări. Probabil că ar fi trebuit să aibă un avocat, se gândi ea. Dar oare nu i-ar fi spus Robert dacă aşa ar fi fost?

— Avea soţul dumneavoastră vreun prieten apropiat în Marea Britanie? întrebă Somers. Vorbea regulat cu cineva de acolo?

— În Marea Britanie?

— În Anglia.

— Ştiu ce înseamnă Marea Britanie, spuse ea. Numai că nu pricep care este relevanţa întrebării. Cunoştea multă lume în Marea Britanie. Zbura cu ei.

— Aţi observat vreo retragere sau vreo depunere neobişnuită în vreunul dintre conturile dumneavoastră bancare?

Ea se întrebă unde voiau să ajungă cu toate aceste întrebări şi ce însemnau ele. Se simţea pe un teren nesigur, ca şi cum în orice moment putea călca fără să vrea într-o crevasă.

— Nu înţeleg, începu ea.

— Aţi observat vreo retragere sau vreo depunere neobişnuită în vreunul dintre conturile dumneavoastră bancare în ultimele săptămâni?

— Nu.

— Aţi observat ceva neobişnuit în comportamentul soţului dumneavoastră în ultimele săptămâni?

Trebuia să răspundă la asta de dragul lui Jack. Voia să răspundă la acea întrebare.

— Nu, spuse ea.

— Nimic neobişnuit?

— Nimic.

Rita, femeia de la linia aeriană, intră în cameră şi toţi priviră spre ea. Sub costum purta o bluză de mătase şi mărgele la gât. Kathryn nu-şi aducea aminte când purtase ultima oară costum. Aproape întotdeauna purta la şcoală o pereche de pantaloni şi un pulover, uneori o jachetă, şi foarte rar blugi şi bocanci când era vreme urâtă.

— Doamnă Lyons, spuse Rita. Fiica dumneavoastră este la telefon. Spune că trebuie să vorbească cu dumneavoastră chiar acum.

Alarmată, Kathryn ţâşni din scaun şi o urmă pe Rita în bucătărie. Se uită la ceasul de deasupra chiuvetei: 9:14.

— Mattie, spuse ea ridicând receptorul de pe poliţă.

— Mamă?

— Ce s-a întâmplat? E totul bine?

— Mamă, am sunat-o pe Taylor. Voiam să vorbesc cu cineva. Şi s-a purtat ciudat.

Vocea lui Mattie era sugrumată şi ridicată, un ton pe care Kathryn îl ştia din experienţă şi care indica un control chinuit al unei crize iminente de isterie. Kathryn închise ochii şi îşi lipi fruntea de dulap.

— Şi am întrebat-o ce s-a întâmplat, spuse Mattie, şi mi-a zis că au spus la ştiri că s-a sinucis.

Kathryn îşi putea imagina figura lui Mattie la celălalt capăt al firului, cu ochii plini de nesiguranţă, largi şi panicaţi. Îşi putea închipui cât de mult o afectase vestea pe Mattie, cât de mult ura

faptul că aflase zvonul de la Taylor. Cât de importantă se simţea Taylor, ca orice adolescentă normală, că fusese prima care îi spusese lui Mattie vestea. Cât de obligată s-a simţit Taylor să-şi sune toţi prietenii comuni şi să le descrie în detaliu reacţia lui Mattie.

— Oh, Mattie, spuse Kathryn. Este numai un zvon. Presa are o idee şi o face publică înainte să o verifice. Este groaznic. E un lucru iresponsabil. Şi nu este adevărat. Sigur nu este adevărat. Sunt aici cu nişte domni de la consiliul de siguranţă al liniei aeriene şi ei ştiu ce s-a întâmplat şi spun foarte clar că nu este adevărat.

Urmă un moment de tăcere.

— Mamă, spuse Mattie, dar dacă este adevărat?

— Nu este adevărat.

— De unde ştii?

Kathryn auzi mânia din vocea fiicei ei. Clar. De ce oare nu-i spusese lui Mattie adevărul dimineaţă în timp ce se plimbau?

— Pentru că ştiu eu, spuse Kathryn.

Urmă un alt moment de tăcere.

— Probabil că este adevărat, zise Mattie.

— Mattie, tu îl *cunoşteai* pe tatăl tău.

— Probabil.

— Ce înseamnă asta?

— Poate că nu-l cunoşteam, spuse Mattie. Poate că era nefericit.

— Dacă tatăl tău ar fi fost nefericit aş fi ştiut.

— Cum de crezi mereu că îi cunoşti pe oameni? întrebă ea.

Îndoiala opri o clipă voleul de întrebări şi răspunsuri dintre ele, permiţând unui val de nesiguranţă să apară în faţa lui Kathryn. Dar ştia că Mattie nu voia niciun fel de nesiguranţă acum, oricât de mult şi-ar fi provocat mama. Era sigură de lucrul acesta.

— Pur şi simplu o simţi, spuse Kathryn cu mai multă bravadă decât convingere.

— Pe mine simţi că mă cunoşti? o întrebă Mattie.

— Destul de bine, spuse Kathryn.

Kathryn îşi dădu seama că fusese atrasă într-o capcană. Mattie fusese întotdeauna bună la aşa ceva.

— Ei bine, nu mă cunoşti, spuse Mattie cu un amestec de satisfacţie şi groază. În jumătate dintre dăţi habar nu ai ce gândesc.

— Ok, spuse Kathryn conciliantă, retrăgându-se. Dar este altă treabă.

— Ba nu, nu este.

Kathryn îşi masă fruntea cu podul palmei.

— Mamă, dacă este adevărat, înseamnă că tata i-a omorât pe toţi acei oameni? Înseamnă că a fost o crimă?

— Unde ai auzit tu cuvântul ăsta? întrebă Kathryn repede, ca şi cum Mattie era un copil care tocmai spusese o obscenitate pe care o auzise la şcoală sau de la un prieten. Şi totuşi, cuvântul era profan, se gândi Kathryn. Era înspăimântător. Mai ales că venea din gura fiicei ei de cincisprezece ani.

— Nu l-am auzit nicăieri, mamă. Dar pot să mă gândesc la chestia asta, nu?

— Mattie, ascultă. Aşteaptă puţin. O să vin acolo.

— Nu. Nu veni aici. Nu vreau să vii. Nu vreau să vii şi să începi să îmi spui foarte multe minciuni care nu vor îmbunătăţi lucrurile. Pentru că n-am nevoie de minciuni în momentul ăsta. Situaţia nu se poate îmbunătăţi, şi nu vreau să mă prefac că s-ar putea. Vreau să fiu lăsată în pace.

Cum putea oare o fetiţă de cincisprezece ani să spună atât de curajos lucrurilor pe nume? se gândi Kathryn. Puţini adulţi suportau adevărul ăsta. Probabil că cei tineri se pricep mai bine la realitate, hotărî ea, având mai puţin timp să creeze ficţiuni.

Kathryn îşi stăpâni impulsul de a ridica vocea, de a se ridica deasupra temerilor şi dubiilor fiicei ei, pentru că ştia din experienţă că nu trebuia să o preseze pe Mattie în acel moment.

— Mamă, au venit nişte oameni aici. Nişte oameni ciudaţi, spuse ea. Sunt peste tot.

— Ştiu, Mattie. Sunt de la pază, şi treaba lor este să ţină departe de casă publicul şi presa.

— Crezi că cineva străin ar vrea să intre aici?

Kathryn nu voia să îşi înspăimânte fiica mai mult decât era necesar.

— Nu, nu cred, spuse Kathryn. Dar presa poate fi enervantă. Ascultă, stai liniştită. O să vin şi eu acolo imediat.

— Bine, spuse Mattie plat.

Kathryn stătu o clipă cu telefonul în mână, părându-i rău că a încheiat convorbirea. Se gândi să o sune pe Mattie înapoi imediat, să încerce să o calmeze, dar ştia că un astfel de efort ar fi fost inutil. Ştia că relaţiile cu un adolescent presupuneau uneori conciliere. Kathryn puse telefonul la loc şi înaintă spre camera din faţă. Se sprijini de tocul uşii. Îşi încrucişă braţele la piept şi începu să studieze adunarea de anchetatori şi piloţi. Pe figura lui Robert plutea o întrebare.

— E totul în regulă, doamnă Lyons? întrebă Somers de la Consiliul de Siguranţă.

— Da, răspunse Kathryn. E totul foarte bine. Cu excepţia faptului că fiica mea se chinuieşte să se obişnuiască cu ideea că tatăl ei s-ar fi sinucis şi ar fi luat şi o sută trei oameni cu el.

— Doamnă Lyons…

— Aş putea să vă pun o întrebare, domnule Somers?

Kathryn îşi putea auzi mânia din voce, o imitaţie bună a fiicei sale. Probabil că mânia era contagioasă, se gândi ea.

— Da, desigur, spuse anchetatorul temător.

— La ce alte scenarii în afară de sinucidere v-aţi mai gândit pe baza materialului care teoretic se află pe acea casetă?

Somers arăta descumpănit.

— Nu vă pot răspunde la întrebare chiar acum, doamnă Lyons.

Kathryn îşi desfăcu braţele şi le aşeză în poală.

— Serios? întrebă ea liniştită.

Îşi privi picioarele, apoi se uită la figurile celor din sufragerie. Lumina le venea din spate, ca un halou, dinspre ferestre.

— Atunci cred că nici eu nu vă pot răspunde la întrebări *chiar acum,* spuse ea.

Robert se ridică în picioare.

— Discuţia s-a terminat, spuse ea.

Mergând orbeşte peste gazonul din faţa casei, cu capul înfruntând vântul, Kathryn lăsa urme delicate în crusta îngheţată a ierbii. În câteva minute ajunse la zidul de lângă apă, la stabilopozii de granit stropiţi de spuma mării. Se urcă pe o piatră de mărimea unei căzi de baie, simţi că alunecă, apoi îşi dădu seama că singura cale de a sta în picioare era să continue să se mişte, oprindu-se scurt pe fiecare piatră şi apoi sărind pe următoarea. Astfel putea ajunge la „piatra plată”, cum o botezase Mattie când avea cinci ani şi putea, pentru prima oară,

să negocieze frontiera stâncoasă a oceanului. Apoi, piatra plată devenise locul lor de picnic favorit în zilele însorite. Kathryn sări de pe vârful stâncii pe un petec de nisip cuibărit între pietre – o cămăruţă în aer liber, un adăpost parţial împotriva vântului, o ascunzătoare. Se întoarse cu spatele spre casă şi se aşeză pe nisipul umed. Îşi scoase mâinile din mâneci şi îşi cuprinse corpul pe sub haina de blană.

— La naiba, spuse ea privind în jos.

Lăsă sunetul alb al apei să îi umple capul, îndepărtând vocile şi figurile celor din casă, figuri acoperite cu văluri fine de simpatie aşezate peste trăsături pline de ambiţie, figuri cu guri solemne sub ochii atenţi. Kathryn ascultă sunetul uşor al pietrelor care se mişcau sub valurile refluxului. Acele pietre ascundeau o amintire care o tot aţâţa, cu care ea flirta. O amintire despre ea şi tatăl ei stând pe malul apei pe pietriş în costume de baie şi lăsând apa să amestece pietricelele pe sub coapsele şi pulpele lor. Era vară, o zi caniculară, iar ea avea probabil opt sau nouă ani. Erau la Fortune’s Rocks, îşi aminti ea, iar pietrişul îi gâdila pielea. Dar oare de ce erau ea şi tatăl ei la plajă fără mama ei sau fără Julia? Probabil că îşi amintea acel moment pentru că fusese un eveniment rar să stea ea şi tatăl ei singuri. Kathryn îşi aminti că tatăl ei râdea, un râs sincer, o plăcere nealterată, asemănătoare cu a copiilor, lucru care rar i se întâmpla. Şi se gândi că va face şi ea la fel şi că îşi va da pur şi simplu drumul, dar era atât de copleşită de imaginea tatălui ei fericit – fericit în prezenţa ei – încât se simţi mai mult reverenţioasă decât neinhibată şi, prin urmare, deveni confuză. Iar când el se întoarse spre ea şi o întrebă ce se întâmplase, ea avu impresia clară că îl dezamăgise. Aşa că începu şi ea să râdă, prea tare şi prea sincer, sperând că tatăl ei va uita dezamăgirea pe care i-o provocase, dar momentul trecuse deja, iar el deja se uita spre mare. Kathryn îşi aminti felul în care sunase râsul ei, spart şi forţat, felul în care tatăl ei se întorsese de la ea, pierdut în propriile reverii, atât de pierdut încât ea trebui să îl strige pentru a-i capta atenţia.

Kathryn desenă rotocoale în nisipul umed. Era unul dintre lucrurile pe care ea şi Jack le aveau în comun, se gândi: erau orfani. Nu orfani adevăraţi, şi nu toată copilăria lor, ci abandonaţi la o vârstă mult prea fragedă ca să îşi dea seama ce li se întâmpla. Jack devenise orfan într-un mod mult mai

convenţional. Mama lui murise când el avea nouă ani, iar tatăl lui, care niciodată nu îşi arătase afecţiunea, se pare că se închisese atât de mult în el când îi muri soţia, încât Jack mereu simţise că trebuie să se descurce singur. În cazul lui Kathryn, părinţii ei fuseseră prezenţi în sens fizic, însă absenţi emoţional, şi nu fuseseră niciodată în stare să-şi manifeste nici cea mai mică urmă de grijă părintească. Aproape toată copilăria ei, Kathryn şi părinţii ei trăiseră în casa strâmtă, din piatră, a Juliei, la trei mile sud-vest de oraş. Julia fusese cea care îi întreţinuse pe părinţii ei după ce aceştia au fost disponibilizaţi de la fabricile de textile din Elly Falls, care fuseseră închise. Julia, al cărei soţ murise când Kathryn avea numai trei ani, reuşise acest lucru cu veniturile pe care le obţinea de pe urma magazinului ei de antichităţi.

Această situaţie neobişnuită îmbunătăţise foarte puţin relaţia dintre mama lui Kathryn şi Julia şi îi dădu Juliei controlul gospodăriei, lucru care până şi tatălui ei i se părea uneori greu de suportat. Dar Kathryn nu se gândise niciodată în copilăria ei că situaţia familiei era una neobişnuită. În clasa ei, în care se aflau treizeci şi doi de copii la început, iar la absolvire rămăseseră numai optsprezece, aproape toţi locuiau la periferie. Kathryn avea prieteni care trăiau în rulote sau care nu aveau încălzire centrală în timpul iernii, sau în ale căror case nu se aprindeau luminile sau nu se deschideau obloanele pentru ca taţii sau unchii lor să poată dormi. Părinţii lui Kathryn beau şi se certau toată ziua, însă nici lucrul ăsta nu i se părea neobişnuit. Ceea ce i se părea neobişnuit era faptul că nu se purtau ca doi adulţi.

Ani de zile Julia a fost singura care o hrănea şi o îmbrăca pe Kathryn; a învăţat-o să citească şi să cânte la pian şi a dus-o în fiecare zi la şcoală. După-amiezile, Kathryn o ajuta la magazin sau era trimisă afară la joacă. Priveau împreună telenovela vieţii părinţilor ei desfăşurându-li-se sub priviri – poate că nu totdeauna de la distanţă, dar oricum dintr-un loc sigur, din casa înaltă şi cu o formă ciudată a Juliei. Şi toată copilăria ei avusese împreună cu Julia neobişnuitul rol de părinte al părinţilor ei.

Când Kathryn era la colegiu şi stătea în dormitorul ei din Boston, uneori era sigură că nu se va mai putea întoarce vreodată la Ely, că nu va mai fi în stare să fie martora scenelor nesfârşite făcute la beţie de părinţii ei. Dar într-o după-amiază

ciudat de caldă de ianuarie în primul an al lui Kathryn la colegiu, părinţii ei se înecară în cascada Ely pe care în mod inexplicabil încercaseră să o traverseze. Kathryn descoperi spre surprinderea ei că era copleşită de durere – ca şi cum îi muriseră copiii – şi că atunci când veni vremea să se întoarcă la Boston nu fu în stare să o părăsească pe Julia sau să plece din Ely.

Julia fusese cel puţin la fel de bună ca doi părinţi adevăraţi, se gândea Kathryn acum, fusese norocoasă în privinţa asta.

Tresări la auzul unui picior alunecând pe o piatră în spatele ei. Părul lui Robert stătea ridicat, iar el o privea cu ochii mijiţi.

— Credeam că ai fugit, spuse el, coborând în spaţiul protejat.

Ea îşi puse mâinile înapoi în mânecile hainei şi încercă să îşi ţină părul în bătaia vântului pentru a-i putea vedea faţa.

El se sprijini de o stâncă şi îşi aranjă părul la loc cu mâna. Scoase o brichetă şi un pachet de ţigări din buzunarul hainei. Se întoarse cu spatele în bătaia vântului, dar chiar şi acoperit de stânci tot nu reuşea să şi-o aprindă. Până la urmă izbuti şi trase adânc din ţigară, închizându-şi bricheta. O puse înapoi în buzunar, dar imediat vântul bătu peste capătul aprins al ţigării ameninţând să o stingă.

Oare Robert Hart spunea adevărul? se gândi ea. Se bucura oare dacă fugea?

— Au plecat? întrebă ea.

— Nu.

— Dar?

— O să fie bine. Trebuie să facă asta. Nu cred că se aşteptau ca tu să le spui ceva.

Kathryn îşi rezemă coatele pe genunchii ridicaţi şi îşi prinse părul într-o coadă.

— Trebuie să facem înmormântarea, spuse ea.

El aprobă din cap.

— Eu şi cu Mattie trebuie să cinstim memoria lui Jack, spuse ea. Mattie trebuie să îi cinstească memoria.

Imediat se gândi că era adevărat. Memoria lui Jack trebuia cinstită.

— Nu s-a sinucis, zise ea. Sunt sigură de asta.

Un pescăruş strigă spre ei; îşi îndreptară amândoi privirea în sus, către pasărea care zbura în cercuri deasupra lor.

— Când eram mică voiam să fiu pescăruş într-o viaţă viitoare. Până când Julia mi-a spus cât de murdari sunt.

— Şobolanii mării, spuse Robert, îngropând ţigara în nisip cu piciorul. Îşi puse mâinile în buzunare şi păru că se apleacă şi mai mult în haină. Îi era frig, observă ea. Pielea din jurul ochilor i se uscase şi i se albise.

Îşi dădu la o parte o şuviţă de păr din dreptul gurii.

— Oamenii din Ely spun că nu e bine să trăieşti lângă apă, spuse ea. Pentru că este prea deprimant iarna. Dar eu n-am fost niciodată deprimată.

— Te invidiez, spuse el.

— Am fost deprimată, dar nu din cauza oceanului.

În acea lumină puternică văzu că ochii lui erau ciocolatii, nu căprui.

— Dar este foarte rău pentru ferestre, spuse ea privind în direcţia casei. Din cauza sării.

El se aşează pe vine, acolo unde era mai cald, în apropierea nisipului.

— Mi-era teamă pentru Mattie când era mică pentru că eram aşa de aproape de ocean. Trebuia să o supraveghez tot timpul.

Kathryn privi lung spre apă, contemplând pericolul pe care-l reprezenta.

— Acum două veri, nu departe de aici, s-a înecat o fată. O fetiţă de cinci ani. Era într-o barcă cu părinţii ei şi a căzut peste bord. O chema Wilhelmina. Mi-aduc aminte că mă gândeam ce nume demodat avea.

El încuviinţă din cap.

— Când s-a întâmplat, singurul lucru la care mă puteam gândi era cât de înşelător putea fi oceanul, cât de repede putea înhăţa un om. Se întâmplă atât de repede, nu-i aşa? Acum ai o viaţă normală, un minut mai târziu nu mai este.

— Dintre toţi oamenii tu ar trebui să ştii asta.

Ea îşi înfipse călcâiele bocancilor în nisip.

— Te gândeşti că ar fi putut fi şi mai rău, nu-i aşa? zise Kathryn.

— Da.

— Ar fi putut fi Mattie în acel avion.

— Aşa e.

— Asta ar fi fost de nesuportat. Chiar de nesuportat.

El îşi frecă palmele una de alta pentru a scăpa de nisipul umed de pe ele.

— Aţi putea pleca, să ştii, spuse el. Tu şi Mattie.

— Să plecăm?

— În Bahamas. Sau în Bermude. Vreo două săptămâni, până când se liniştesc toate.

Kathryn încercă să se imagineze în Bermude cu Mattie, apoi îşi scuturǎ capul.

— N-aş putea face asta, spuse ea. Oamenii ar spune că povestea cu Jack este adevărată. Ar zice că fugim. În plus, Mattie nu ar merge. Nu cred că ar vrea.

— Unele dintre rude s-au dus în Irlanda, spuse el.

— Şi ce să fac? Să stau într-un motel cu sute de familii care şi-au ieşit din minţi? Sau să mă duc la locul accidentului şi să văd scafandrii cum aduc la suprafaţă bucăţi de cadavre? Nu, nu cred.

Căută prin buzunarele hainei ei de blană. Un şerveţel Kleenex folosit. Monezi. Un card de credit expirat. Câteva bancnote. Un tub de Lifesavers[4].

— Vrei una? îl întrebă ea întinzându-i tubul de Lifesavers.

— Mulţumesc, zise el.

Obosit din cauza poziţiei în care stătuse, se aşeză pe nisip şi se rezemă de o stâncă.

O să-şi facă haina praf, se gândi ea.

— E frumos aici, zise el. Un colţ frumos de lume.

— Da, este.

Ea îşi întinse picioarele. Deşi era umed, nisipul părea ciudat de cald.

— Presa va fi neobosită până când se vor linişti toate, spuse el. Îmi pare rău.

— Nu e vina ta.

— Nici eu n-am mai văzut vreodată aşa o scenă ca aceea de la poartă.

— A fost înspăimântător.

— Cred că eşti obişnuită să ai o viaţă liniştită aici.

— Da, o viaţă liniştită, *obişnuită.*

El îşi încercuise genunchii cu braţele, stând aplecat deasupra lor.

---

[4] Bomboane mentolate; marcă americană de tradiţie. (n. tr.)

— Cum era viaţa ta înainte de a se întâmpla toate astea? Ce făceai de obicei?

— Lucruri diferite de la zi la zi. Despre care vrei să ştii?

— Nu ştiu. Joia.

— Joia. Se gândi puţin. Joia, Mattie avea meciurile de hockey de câmp sau de lacrosse. Eu mă ocupam de formaţie la prânz. Era zi de pizza la bufet. Mâncam friptură la cină. Ne uitam la *Seinfeld*[5] şi la *Spitalul de urgenţă*[6]*.*

— Şi Jack?

— Când Jack era acasă, chiar se simţea. El se ocupa de tot. De meciuri. De fripturi. De *Seinfeld.* Dar tu? Ce faci când nu ai treabă la sindicat?

— Sunt instructor, spuse el. Dau lecţii de zbor la un aeroport din Virginia în timpul liber. E numai o pajişte cu vreo două aparate Cessna vechi. E foarte amuzant, cu excepţia cazurilor în care cad.

— Cine cade?

— Elevii mei când zboară pentru prima dată singuri.

Ea râse.

Stăteau într-o linişte uşoară, rezemaţi de stânci. Legănarea monotonă a oceanului era deocamdată liniştită.

— Poate că ar trebui să încep să mă gândesc la înmormântare, spuse ea după un timp.

— Ai vreo idee despre unde ai vrea să o faci?

— Cred că ar trebui să aibă loc la biserica Saint Joseph din Ely Falls. Este cea mai apropiată biserică catolică.

Făcu o pauză.

— Sigur vor fi surprinşi să mă vadă.

— Dumnezeule, spuse Robert.

Derutată de răspuns, simţi cum Robert o trage de mânecă, făcând-o să se ridice. Se întoarse pentru a vedea ce văzuse Robert. Un tânăr cu părul prins în coadă ţinea o cameră mare cât un televizor îndreptată spre ei. Kathryn putu să se vadă pe ea şi pe Robert oglindiţi în lentilele imense.

Auzi sunetul profesionist al unui om la lucru: *clic, clic, clic.*

Erau în bucătărie când s-au întors, Somers rulând o foaie de fax, Rita cu receptorul agăţat sub bărbie. Fără a-şi scoate haina,

---

[5] Serial de comedie foarte popular în anii 90. (n. tr.)

[6] *Emergency Room* – serial TV foarte popular în anii 90. (n. tr.)

Kathryn îi anunţă că are de făcut o scurtă declaraţie. Somers îşi ridică privirea de la fax.

— Soţul meu, Jack, nu mi-a dat niciodată mie sau nimănui altcuiva indicii referitoare la instabilitate mentală, folosire de medicamente, abuz de alcool, depresie sau boală fizică, spuse ea.

Îl privi pe Somers împăturind faxul.

— Din câte ştiu, continuă ea, era sănătos, atât din punct de vedere mintal, cât şi fizic. Aveam o căsnicie fericită. Eram o familie normală, fericită, care trăia în mijlocul unei mici comunităţi. Nu voi mai răspunde la nicio altă întrebare decât în prezenţa unui avocat; nu veţi lua nimic din casă decât pe baza unor documente legale. După cum ştiţi, fiica mea stă la bunica mea, aici în oraş. Nu vreau sub nicio formă să o contactaţi sau să o intervievaţi pe niciuna dintre ele. Atât am avut de spus.

— Doamnă Lyons, spuse Somers. Aţi luat legătura cu mama lui Jack?

— Mama lui a murit, spuse Kathryn repede.

Apoi, în liniştea care se lăsă, îşi dădu seama că ceva este în neregulă. Probabil din cauza unei sprâncene ridicate scurt, sau a zâmbetului abia schiţat de pe faţa lui Somers. Sau poate că îşi imaginase toate aceste semnale mai târziu. Tăcerea era atât de perfectă, încât, deşi erau nouă persoane în cameră, tot ceea ce se auzea era zgomotul frigiderului.

— Nu cred că este aşa, spuse Somers încet, punând hârtia lucioasă împăturită în buzunarul de la piept.

Podeaua părea că se scufundă şi că se leagănă ca într-un atelaj dintr-un parc de distracţii.

Somers scoase o bucată mototolită de hârtie dintr-un alt buzunar.

— *Mattigan Rice,* citi el, *Azilul Forrest Park, str. Adams nr. 47, Wesley, Minnesota.*

Atelajul prinse viteză şi se prăbuşi parcă de la cincisprezece metri. Kathryn îşi simţi capul uşor, şi o cuprinse o ameţeală.

— *Şaptezeci şi doi de ani, născută pe 22 octombrie 1924,* citi el. *Căsătorită de trei ori. Trei divorţuri Prima căsătorie cu John Francis Lyons. Un fiu, John Fitzyvilliam Lyons, născut pe 18 aprilie 1947, Faulkner Hospital, în Boston.*

Kathryn simţi cum i se usucă gura şi îşi umezi buza de sus. Probabil că era ceva ce nu pricepuse prea bine.

— Mama lui Jack trăieşte? întrebă ea.

— Da.

— Jack mi-a spus întotdeauna că…

Se opri. Se gândi la ce spusese Jack întotdeauna. Că mama lui murise când el avea nouă ani. De cancer. Kathryn se uită repede la Robert şi îşi dădu seama după expresia feţei lui că era şi el luat prin surprindere. Se gândi la aroganţa, la siguranţa încrezută cu care făcuse acea declaraţie câteva momente mai înainte.

— Aparent.

Anchetatorilor le plăcea chestia asta, se gândi Kathryn.

— Cum aţi găsit-o?

— Este trecută în dosarul său militar.

— Şi tatăl lui Jack?

— A decedat.

Se aşeză pe scaunul cel mai la îndemână şi închise ochii. Se simţea şi mai ameţită, sub pleoape camera părea că se învârte cu ea într-un mod delirant.

Nu ştiuse nimic în tot acest timp, se gândi ea. În tot acest timp Mattie avusese de fapt o bunică. O bunică după care primise numele.

Dar oare de ce? se întrebă ea.

Jack, de ce? îşi întrebă ea soţul în tăcere.

***

Se plimbau prin ceaţă de-a lungul plajei. Mattie, în jacheta de la Red Sox, mergea înainte în căutare de crabi. Plaja n-avea pantă, era joasă şi curbată ca o scoică, cu nisipul de culoarea lemnului bătut de intemperii, crusta fiindu-i acoperită de caligrafia algelor marine. Dincolo de dig se aflau casele de vacanţă, goale în această perioadă. Kathryn îşi dădu seama că ar fi trebuit să îi spună lui Mattie, care avea numai cinci ani, să îşi scoată pantofii.

Jack păşeşte cu umerii aplecaţi, înfruntând frigul. Poartă, ca întotdeauna, haina de piele – refuză să îşi ia un cojoc pentru că nu vrea să mai cheltuiască banii şi pe aşa ceva, sau poate din cauză că e prea mândru, nu era foarte sigură. Cămaşa ei de

flanel îi atârnă pe sub haină, iar la gât are un fular de lână încolăcit de două ori.

— Ce se întâmplă? întrebă ea.

— Nimic, spuse el. E-n regulă.

— Pari îngândurat.

— Sunt OK.

El merge cu mâinile în buzunar, uitându-se fix înainte, îşi ţine gura strânsă într-o linie dură. Ea se întrebă ce s-o fi întâmplat de îl supărase atât de tare.

— Am făcut ceva rău? întrebă ea.

— Nu, răspunse el.

— Mattie are meci de fotbal mâine.

— Bine.

— Poţi să vii şi tu? întrebă ea.

— Nu, sunt plecat.

Urmă o pauză.

— Ştii, spuse ea, poate ai putea uneori să îţi faci un program care să îţi ofere mai mult timp liber, mai mult timp să stai acasă.

El rămase tăcut.

— Lui Mattie îi este dor de tine.

— Ascultă, spuse el. Nu vreau să îmi fie mai greu decât îmi este.

O văzu cu colţul ochiului pe Mattie învârtindu-se în cercuri pe plajă. Kathryn se simţi incapabilă să reacţioneze, trasă de lângă acel bărbat de o forţă de gravitaţie aproape nenaturală. Se întrebă dacă se simţea bine. Poate că era doar obosit. Auzise toate acele poveşti, toate statisticile: cei mai mulţi piloţi mor înainte de a ieşi la pensie la şaizeci de ani. Se întâmplă din cauza stresului, a programului neobişnuit. Din cauza uzurii corpului.

Ea se apropie de el şi îi înconjoară braţul înţepenit cu mâinile. El continuă să privească înainte.

— Jack, spune-mi, ce se întâmplă?

— Lasă-mă în pace, te rog.

Rănită, îi dădu drumul la braţ şi se îndepărtă.

— Cred că este din cauza vremii, spuse el. Nu ştiu.

Acum îi părea rău. Se îmbunase.

— Ce e cu vremea? întrebă ea rece, nevrând să fie aşa de repede îmbunată.

— Griul. Ceaţa. Urăsc chestiile astea.

— Nu cred că există cineva căruia să îi placă prea mult, spuse ea cu un ton egal.

— Kathryn, nu înţelegi.

El îşi scoase mâinile din buzunar şi îşi ridică gulerul împotriva frigului. Păru că se adânceşte şi mai mult în geaca de piele.

— Azi e ziua mamei mele, spuse el liniştit. Sau cel puţin ar fi trebuit să fie.

— Oh, Jack, zise ea îndreptându-se spre el, ar fi trebuit să îmi spui.

— Tu ai noroc, zise el. Eşti norocoasă pentru că o ai pe Julia. Spui că nu ai avut părinţi, dar ai avut.

Oare este o notă de invidie în vorbele lui?

— Da, sunt norocoasă că o am pe Julia, îl aprobă ea. Faţa lui Jack este ciupită şi roşie; ochii îi sunt apoşi din cauza frigului.

— A fost groaznic când a murit mama ta, nu-i aşa? îl întrebă ea.

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

— Ştiu că nu vrei, spuse ea blând. Dar uneori dacă vorbeşti despre un lucru te poate ajuta.

— Mă îndoiesc.

— A fost bolnavă mult timp?

El ezită.

— Nu mult. S-a întâmplat repede.

— Din ce cauză?

— Ţi-am spus. Cancer.

— Nu, ştiu, spuse ea. Dar ce fel de cancer?

El oftă uşor.

— La sân, spuse. Pe atunci nu aveau medicamentele astea…

Ea îşi aşeză mâna pe mâna lui.

— E groaznic să rămâi la vârsta asta fără mamă.

Era numai cu patru ani mai mare decât Mattie, se gândi ea deodată, iar acest gând o făcu să tremure brusc. Era îngrozitor să se gândească că Mattie va rămâne fără mamă.

— Parcă mi-ai spus odată că era de origine irlandeză.

— S-a născut în Irlanda. Avea o voce frumoasă, un accent frumos.

— Dar îl aveai pe tatăl tău.

Jack scoase un sunet scurt, batjocoritor.

— *Tată* nu este chiar cuvântul potrivit. Tata era un dobitoc.

Cuvântul, pe care Jack îl folosea adesea, o şocă. Ea îi desfăcu fermoarul jachetei şi îşi strecură braţele înăuntru.

— Jack, spuse ea.

El se înmuie uşor şi îi trase capul spre el. Mirosea a piele amestecată cu aer de mare.

— Nu ştiu ce mi se întâmplă, spuse el. Mi-e teamă uneori. Uneori, în zilele mohorâte, mi se pare că n-am niciun punct de sprijin. Niciun fel de credinţă.

— Mă ai pe mine, spuse ea repede.

— Aşa este.

— O ai pe Mattie.

— Ştiu, ştiu. Sigur că da.

— Nu suntem de ajuns?

— Unde este Mattie? întrebă el, trăgându-se brusc de lângă ea.

Kathryn se întoarse repede şi scrută plaja. Jack o zări primul, o scurtă strălucire roşie printre nuanţele de gri. Paralizată în mod inexplicabil, Kathryn îl privi pe Jack cum traversează plaja cu paşi mari şi intră în apă. Aşteptă un minut care părea că nu se mai sfârşeşte şi apoi îl zări pe Jack ridicând-o pe Mattie ca pe un căţeluş de pe surf. O ţinea pe Mattie de brâu, cu capul în jos, şi se gândi pentru o clipă că o să o scuture ca pe un căţel ca să o usuce. Apoi auzi un plânset familiar. Jack îngenunche pe plajă, îşi desfăcu jacheta din piele şi înfăşură în ea corpul micuţ. Când ajunse lângă ei, el îşi ştergea fiica pe faţă cu poalele tricoului.

Mattie părea împietrită.

— A doborât-o valul, spuse Jack cu răsuflarea tăiată. Iar curentul a scos-o la suprafaţă.

Kathryn o ridică pe Mattie şi o legănă în braţe.

— Hai să mergem, spuse Jack repede. O să îngheţe aici curând.

Se îndreptară repede spre casă. Mattie începu să tuşească şi să strănute de sub pulover. Kathryn murmură cuvinte duioase. Faţa lui Mattie se făcuse roz din cauza frigului.

Jack ţinea mâna fiicei sale ca şi cum ar fi fost legat de ea printr-un cordon ombilical. Pantalonii îi erau uzi leoarcă, cămaşa desfăcută. Kathryn se gândi că şi lui îi este frig. Gândul la ce i s-ar fi putut întâmpla lui Mattie dacă el nu ar fi văzut-o îi înmuie braţele şi picioarele.

Ea se opri brusc pe plajă, iar el, cu o mişcare naturală, o luă pe ea şi pe Mattie în braţe.

— Nu suntem de ajuns? întrebă ea din nou.

Jack se aplecă şi o sărută pe Kathryn pe frunte.

— Ce de ajuns? întrebă Mattie.

Capitolul Doi

Câteodată i se părea că trăise trei-patru ani în numai unsprezece zile. Alteori i se părea că trecuseră numai câteva minute de când Robert Hart venise la uşa ei şi rostise. Cele două cuvinte – *Doamnă Lyons?* – care îi schimbaseră viaţa. Nu-şi amintea să mai fi intrat timpul vreodată în aşa o buclă, poate cu excepţia celor două sau trei zile superbe când îl întâlnise pe Jack şi se îndrăgostise de el, când viaţa se măsurase în minute, şi nu în ore.

Stătea întinsă pe patul din camera de oaspeţi, cu braţele întinse şi cu capul uşor ridicat de pe pernă, cât să poată privi marea peste scaunul roşu lăcuit. Fusese soare când ajunsese acasă, însă acum cerul începuse să se înnoreze, să se acopere cu nişte vârtejuri de nori asemenea unor picături lăptoase într-un pahar cu apă. Îşi scoase o agrafă în formă de fluture din păr şi o lăsă să cadă pe podea, iar aceasta se rostogoli până lângă tăblia patului. În acea dimineaţă intenţionase să revină la ea acasă şi să înceapă să cureţe şi să arunce toate urmele ultimelor unsprezece zile, pentru ca ea şi cu Mattie să se poată muta de la Julia şi să-şi ia viaţa de la capăt. Gestul fusese admirabil, se gândi Kathryn, dar curajul i se diminua şi dispăru când intră în bucătărie şi zări teancul de ziare care aveau pe prima pagină fotografia lui Jack cu ea şi cu Mattie; unul dintre ele picase pe podea, formând mici corturi pe dalele de pe jos. Într-o pungă de hârtie cerată de pe masă erau chifle tari ca piatra şi şase cutii desfăcute de Cola dietetică pe poliţă, deşi cineva fusese într-atât de grijuliu încât aruncase gunoiul din coş; prin urmare în casă nu mirosea atât de rău pe cât se gândise Kathryn că s-ar putea. Urcă scările, deschise uşa biroului lui Jack şi se uită la sertarele deschise şi la hârtiile împrăştiate pe jos, la goliciunea ciudată a biroului fără computer pe el. Ştia că FBI-ul urma să vină cu mandate de percheziţie şi cu documente oficiale, dar nu ştia foarte sigur când urma să se întâmple asta. Nu mai trecuse pe-acasă de la înmormântarea care avusese loc cu două zile înaintea Crăciunului. Şi nici Robert, care se întorsese la Washington imediat după înmormântare. Închizând uşa biroului lui Jack, Kathryn străbătu coridorul, intră în camera de oaspeţi şi se aşeză pe pat.

Se gândea că fusese o nebunie să se întoarcă atât de devreme, dar nici nu îşi putea ignora casa la nesfârşit. Trebuia

făcut curăţenie în casă. Kathryn ştia că Julia intenţionase să vină în locul ei, dar ea nu putea permite asta. Julia era şi ea obosită, aproape să se prăbuşească, nu numai din cauza înmormântării şi a grijii pe care le-o purta lui Kathryn şi lui Mattie, ci şi a simţului obligaţiei pe care îl avea: Julia fusese hotărâtă să onoreze toate comenzile pe care le primise la magazin de Crăciun. Kathryn se gândise în sinea ei că un astfel de efort prost dozat ar fi putut să o ucidă pe bunica ei, dar nici nu putea să descurajeze simţul datoriei pe care îl avea Julia. Aşa că amândouă, ajutate uneori de Mattie, petrecuseră nopţi lungi împachetând, ambalând şi lipind nume şi adrese de pe o listă interminabilă. Acest lucru fusese în felul lui un fel de medicament, ea şi cu Julia ducându-se la culcare când chiar nu mai puteau vedea, evitând astfel insomniile care ar fi putut să le ameninţe.

În acea dimineaţă Kathryn insistase ca Julia să rămână în pat, iar Julia, în mod deloc surprinzător, acceptase. Mattie încă dormea şi probabil că urma să mai stea în pat până târziu, aşa cum făcuse în ultimele zile. Practic, Kathryn ar fi preferat ca fiica ei să doarmă luni în şir într-o stare de comă, fără griji, iar la trezire conştiinţa să îi fie amorţită de trecerea timpului, pentru ca astfel să nu mai fie lovită la nesfârşit de durerea absurd de proaspătă. Se gândi că de fapt acesta şi este motivul pentru care Mattie doarme atât de mult, pentru a amâna momentul groaznic al *conştientizării.*

Kathryn şi-ar fi dorit ca şi ea să intre într-o stare de comă. Dar în loc de asta, simţea că se află într-un sistem meteorologic privat, unul în care era în continuu lovită şi bombardată de ştiri şi informaţii, scuturată uneori de gândul a ceea ce avea să urmeze, uimită de bunătatea unora (a Juliei, a lui Robert, a străinilor), inundată de amintiri care nu aveau legătură cu locul sau cu momentul, şi apoi supusă ţintei aproape de nesuportat a reporterilor, fotografilor şi trecătorilor curioşi. Era un sistem fără nicio logică, hotărî ea, fără niciun fel de model, progresie, formă. Uneori nu putea nici să doarmă, nici să mănânce sau, şi mai ciudat, să citească un articol de ziar până la capăt. Şi nu pentru că subiectul era Jack sau explozia, ci pentru că nu avea concentrarea necesară. Alteori, când vorbea cu Julia sau cu Mattie, nu putea termina frazele fără să uite de unde pornise, sau nu-şi putea aminti ce avea de făcut de la o clipă la alta.

Câteodată îşi dădea seama că ţine receptorul la ureche, că telefonul sună, dar nu ştia pe cine sună sau de ce. Mintea îi era aglomerată, ca şi cum un lucru foarte important îi jena marginea minţii, un detaliu la care se gândise, o amintire la care nu voia să renunţe, o soluţie pe care nu reuşise să o găsească.

Mai rele erau momentele de calm relativ care lăsau brusc loc mâniei, cu atât mai confuze cu cât nu puteau fi asociate corect întotdeauna cu persoana sau cu evenimentul corespunzător. Părea compusă din bucăţi, din aşchii mici de piatră într-un mozaic urât: iritare faţă de Jack, ca şi cum acesta stătea chiar lângă ea, pentru un lucru atât de trivial ca faptul că uitase să îi spună numele agentului lui de asigurări (pe care mai târziu îşi dădu seama că îl poate obţine foarte uşor, şi aşa se şi întâmplă, sunând la compania de asigurări), sau pentru simplul fapt că o părăsise, lucru mult mai nevinovat, şi totuşi strigător de enervant. Sau furie faţă de Arthur Kahler, cu care Jack jucase tenis ani de zile, pentru faptul că se purtase cu ea ca şi cum ar fi avut vreo boală transmisibilă când s-au întâlnit într-o zi la Ingerbretson’s. Până şi vederea unui cuplu de turişti care se atingeau în faţa magazinului Juliei (un cuplu intact, pe când ea şi Jack nu mai erau aşa) cauză o astfel de furie în Kathryn încât nu putu să vorbească cu ei când aceştia intrară în magazin.

Kathryn ştia că există ţinte mult mai potrivite şi mult mai evidente pentru mânia ei, dar, în mod inexplicabil, de cele mai multe ori era mută şi neajutorată în faţa lor: presa, compania aeriană, agenţiile cu toate acele acronime ale lor, reporterii – reporterii înspăimântători de la telefon, de pe stradă, de la înmormântare; o dată chiar, spre marea ei consternare, o femeie la televizor întreba un trecător cum comentează investigaţiile care se fac în legătură cu prăbuşirea, pentru ca apoi să se întoarcă şi să o acuze pe Kathryn că ascunde informaţii foarte importante legate de explozie.

La puţin timp după discuţia pe care a avut-o cu anchetatorul de la Consiliul pentru Siguranţă, Robert îi sugeră să se plimbe împreună cu maşina. Ieşiră din casă şi merseră la maşină. Îi ţinu portiera, iar ei îi trecu prin cap să îl întrebe unde urmează să meargă, numai după ce închiseră portiera.

— La biserica Saint Joseph, spuse el repede.

— De ce? întrebă ea.

— Cred că este timpul să vorbeşti cu un preot.

Merseră cu maşina prin Ely, apoi traversară mlaştinile sărate şi intrară în Ely Falls, trecând pe lângă fabrici de textile abandonate şi pe lângă magazine ale căror firme nu mai fuseseră înnoite din anii ’60. Robert parcă lângă casa parohială, o clădire din piatră închisă la culoare care ar fi trebuit răzuită şi în care Kathryn nu intrase niciodată. În copilărie lua adesea autobuzul până la Ely Falls cu prietenii ei sâmbăta după-amiaza şi mergeau la spovedanie la biserica Saint Joseph. Stând singură pe una dintre băncuţele închise, fusese de multe ori plină de uimire la vederea pereţilor umezi din piatră, a cămăruţei din lemn cu sculpturi complicate şi cu perdele maro îndărătul cărora prietenii ei îşi mărturiseau păcatele (Kathryn nu îşi puteau imagina ce păcate aveau), picturile captivant de lugubre înfăţişând opririle lui Iisus pe drumul Golgotei (despre care cea mai bună prietenă a ei, Pattie Regan, încercase odată să-i dea lămuriri fără succes) şi globurile de sticlă de-un roşu ţipător care ţineau lumânările pâlpâinde, lumânări pe care Pattie le cumpăra şi le aprindea în drum spre ieşire. Lăcaşul copilăriei lui Kathryn însăşi, biserica metodistă Saint Matthew de pe High Street, în Ely, fusese agresiv de anostă prin comparaţie – o biserică învelită în şiţă brună şi cu finisaje din lemn galben, având nişte ferestre lungi, cu ochiuri multe prin care duminicile dimineaţa soarele strălucea darnic, de parcă arhitectului i se comandase anume să cuprindă aerul şi lumina protestantismului în proiectul său. Julia o luase pe Kathryn cu ea la şcoala de duminică, deşi doar abia până printr-a cincea, vârsta la care poveştile din Biblie deja n-o mai fermecau aşa cum o făcuseră odată. Iar mai târziu, Kathryn aproape că nici n-a mai fost pe la biserică, cu excepţia Paştelui şi a Crăciunului, când mergea tot cu Julia. Mai simţise din când în când anumite mustrări de conştiinţă ca părinte pentru că n-o înscrisese la şcoala de duminică pe Mattie şi nu-i permisese astfel fiicei sale să afle mai multe despre creştinism şi apoi să hotărască singură în privinţa valabilităţii acestei religii, aşa cum ei însăşi i se dăduse posibilitatea. Kathryn bănuia că de fapt Mattie de-abia dacă se gândea vreodată la Dumnezeu, deşi ştia că se putea şi înşela în privinţa asta.

În primii ani de căsnicie Jack fusese extrem de agresiv în dispreţul său faţă de biserica catolică. El urmase Şcoala Sfântului Nume din Chelsea, cu tot ce putea fi mai rău în

asemenea şcoli parohiale, inclusiv pedepsele corporale. Pentru Kathryn era greu să-şi imagineze învăţământul mai rău decât fusese pentru ea, o experienţă atât de neobişnuit de ştearsă încât de câte ori îşi amintea de anii petrecuţi la şcoala elementară din Ely, prima imagine care-i venea în gând era acea a prafului gros de pe coridoare. În ultima vreme însă, vehemenţa lui Jack părea să se mai fi domolit, ea chiar se întreba dacă nu cumva îşi schimbase părerile. De vreme ce nu vorbea niciodată despre asta, era practic imposibil să ştii.

Se dădură jos din maşină şi bătură la o uşă din lemn masiv. Le deschise un bărbat cu părul negru, sârmos.

— S-a întâmplat o nenorocire, spuse Robert dintr-o dată.

Preotul aprobă calm din cap, mutându-şi privirea de la Robert la Kathryn.

— Dumneaei este Kathryn Lyons, zise Robert. Soţul ei a murit ieri într-un accident aviatic.

Kathryn avu impresia că pentru o clipă faţa preotului păli pentru ca să-şi revină la fel de repede.

— Eu sunt Părintele Paul Lefevre, le spuse amândurora, întinzându-le mâna. Intraţi vă rog.

Îl urmară într-o cameră largă, ticsită cu mii de cărţi în rafturi cu vitrine. Părintele Paul îi pofti să ia loc în jurul unui mic şemineu negru. Părea un om la aproape cincizeci de ani, neobişnuit de musculos şi de bine făcut, după cum se ghicea prin cămaşa închisă la culoare. Se întrebă absentă ce făceau oare preoţii pentru a se menţine în formă, dacă le era permis să facă gimnastică sau să meargă la sală.

— Aş vrea să cinstesc memoria soţului meu, îi spuse Kathryn, când Părintele se aşeză lângă ei. Ţinea o bucată de hârtie şi un pix în poală.

Kathryn încercase să găsească nişte cuvinte mai explicite, dar nu reuşi. Părintele Paul aprobă din cap uşor şi păru că înţelege. Într-adevăr, Kathryn avea impresia clară, şi şi-o întări în timpul discuţiei, că acest preot catolic ştia mult mai multe lucruri despre nevoile ei şi despre viitorul imediat decât ştia ea însăşi.

— Eu nu sunt catolică, îi explică ea. Dar soţul meu a fost. A fost educat în spirit catolic, în şcoli catolice. Îmi pare rău să vă spun că nu prea se mai ducea la biserică în ultima vreme.

Urmă o pauză, până când preotul trecu peste asta. Kathryn se întrebă de ce oare simţise nevoia de a-l scuza pe Jack.

— Dar dumneavoastră? întrebă Părintele Paul.

— Sunt metodistă, dar nici eu nu prea am mers la biserică.

Nu, se gândi ea, nu se dusese cu Jack la biserică duminica de dimineaţa. Dimineţile de duminică, acelea în care Jack era acasă, erau pentru zăbovit în pat, amândoi toropiţi de somn, pentru tihna lenevoasă în care se întindeau unul spre altul fără ca vreun cuvânt să îi despartă, înşirând vise în loc de responsabilităţi – şi apoi, pentru ca ea să zacă în culcuşul braţului lui Jack după ce acesta adormea la loc.

— Mai sunt şi alţi membri ai familiei pe care trebuie să îi anunţaţi? întrebă preotul.

Kathryn ezită şi se uită la Robert.

— Nu, spuse ea, conştientă că minţea un preot într-o casă parohială catolică.

— Povestiţi-mi despre soţul dumneavoastră, spuse preotul blând.

— A murit ieri când avionul a explodat, spuse ea. El pilota avionul.

Părintele Paul aprobă uşor din cap.

— Am citit şi eu despre asta în ziar, zise el încet.

Kathryn se gândi cum îl putea descrie pe Jack.

— A fost un om bun, muncitor, iubitor. Avea o relaţie specială cu fiica lui.

Kathryn strânse din buze, iar lacrimile îi umplură ochii. Robert se întinse şi îi acoperi mâinile cu mâna lui. Preotul aşteptă răbdător ca ea să îşi revină.

— A fost singur la părinţi, spuse Kathryn ezitant. Mama lui a murit când avea nouă ani, iar tatăl când el era în facultate. A crescut în Boston şi a mers la Holy Cross. A luptat în Vietnam. Noi ne-am întâlnit mai târziu, pe vremea când era pilot pe un transportor. Acum lucrează…

Se opri şi scutură din cap.

— Îi plăcea să pescuiască şi să se joace pe calculator, spuse ea când putu să continue. Juca tenis. Petrecea foarte mult timp cu Mattie, fiica noastră.

Acestea erau simple fapte, se gândi ea, dar Jack cel adevărat, Jack pe care îl ştia şi pe care îl iubea, nu era acolo.

— Îi plăcea să rişte, spuse ea brusc, speriindu-l pe preot. Nu-i plăceau zilele ploioase. Îşi ştergea pizza ca să dea uleiul la o parte. Filmul lui preferat era *Martorul.* L-am surprins plângând la sfârşitul unor filme triste. Nu putea suporta aglomeraţia în trafic. Ieşea de pe autostradă şi ocolea şi câte cincizeci de mile numai ca să scape de aşa ceva. Nu prea ştia cum să se îmbrace. Purta uniformă la serviciu şi niciodată nu dădea multă atenţie hainelor. Avea o jachetă de piele care îi plăcea. Ştia să fie foarte tandru şi iubitor…

Privi în zare.

— Dar dumneavoastră? întrebă preotul. Cum vă simţiţi?

— Eu? întrebă Kathryn. Parcă sunt bătută.

Preotul aprobă din cap ca un cunoscător. Ca un fel de terapeut, se gândi Kathryn.

— Şi căsnicia dumneavoastră? întrebă preotul. Cum a fost?

Kathryn se uită la Robert.

— A fost o căsnicie frumoasă, zise ea. Eram apropiaţi. Aş spune că am fost îndrăgostiţi mult timp, mult mai mult decât majoritatea cuplurilor. Nu ştiu cum te poţi pronunţa asupra altor oameni. E un lucru pe care doar îl poţi presupune.

— Şi apoi ce s-a întâmplat?

— Apoi? repetă ea. Apoi pur şi simplu ne-am iubit unul pe celălalt. Am trecut de la a fi îndrăgostit la a iubi. Şi atât.

— Să iubim este tot ce ne cere Dumnezeu.

Nu se gândise nici măcar o dată în toată căsnicia ei la ce vrea Dumnezeu.

— Am fost căsătoriţi şaisprezece ani, spuse ea.

Preotul îşi încrucişa picioarele.

— A fost adus căpitanul Lyons?

— Adus? întrebă ea, nedumerită la început.

— Corpul, spuse preotul.

— Nu există, spuse Kathryn repede. Trupul soţului meu nu a fost găsit încă.

— Atunci presupun că este vorba despre o slujbă de înmormântare.

Kathryn se uită la Robert după ajutor.

— Bănuiesc că da, spuse ea.

— Atunci, spuse Părintele Paul, putem proceda în două feluri. Putem face o slujbă pentru căpitanul Lyons, caz în care vă sfătuiesc să o faceţi înainte de Crăciun pentru ca sărbătoarea să

devină parte a procesului de vindecare, decât parte a tragediei atât pentru dumneavoastră, cât şi pentru fiică.

Kathryn se gândi la această idee care nu prea îi surâdea.

— Sau, adăugă preotul, putem aştepta până când trupul soţului dumneavoastră va fi găsit.

— Nu, spuse Kathryn vehement. De dragul fiicei mele, al meu şi al lui Jack trebuie să facem slujba acum. Ziarele şi televiziunea îl crucifică.

Se auzi rostind cuvântul *a crucifica* şi se simţi stânjenită că îl folosise de faţă cu un preot. Dar nu asta se întâmpla de fapt? Crucificau onoarea lui Jack, amintirea lui.

— Spun că s-a sinucis şi că a omorât o sută trei oameni, spuse Kathryn. Dacă eu şi Mattie nu îi cinstim memoria, nu ştiu cine o va mai face.

Preotul se uită la ea.

— Cine îl va mai cinsti, adăugă ea, deşi nu putea explica mai mult de atât. Iar eu…

Îşi drese vocea şi încercă să se aşeze mai dreaptă.

— Mă îndoiesc foarte mult că i se va găsi corpul, spuse ea.

În noapte aceea, plimbându-se fără somn prin bucătăria Juliei, cu mult timp după ce bunica şi fiica ei se duseseră la culcare, Kathryn începu să se întrebe dacă nu ar trebui până la urmă să îi spună Părintelui Paul că mai exista o rudă în viaţă – mama lui Jack. Şi oare nu greşea dacă nu îi spunea femeii că fiul ei murise? Gândul că mama lui Jack trăia, imaginea unei femei care arăta ca Jack şi care stătea într-un azil se transformă pentru Kathryn într-un zgomot neplăcut în aer, ca bâzâitul insistent şi enervant al unui ţânţar care o deranja. Nu o deranja numai faptul că Jack o minţise; ci şi existenţa continuă a femeii în sine, o femeie cu care Kathryn nu ştia cum să procedeze. Cu un gest impulsiv, Kathryn puse mâna pe telefonul de pe perete şi sună la informaţii.

După ce făcu rost de număr, sună la azil.

— Forest Park, răspunse o voce de femeie tânără.

— Bună seara, zise Kathryn nervoasă. Aş dori să vorbesc cu Matigan Rice.

— O, uimitor, spuse femeia care lui Kathryn i se păru că mănâncă sau mestecă gumă. Este al treilea telefon pe care doamna Rice îl primeşte azi, adăugă ea, după ce timp de şase luni nu a mai primit niciun telefon.

Femeia scoase un zgomot ca de supt, ca şi cum ar fi tras o băutură dintr-un pahar printr-un pai.

— Şi oricum, continuă femeia, doamna Rice nu poate veni la telefon. Nu se simte într-atât de bine încât să poată ieşi din cameră, plus că, pe lângă toate aceste probleme, nici nu aude bine, aşa că nu se pune problema telefonului.

— Cum se simte? întrebă Kathryn.

— Cam la fel.

— Ştiţi, spuse Kathryn. Avu apoi o ezitare. Încercam să îmi amintesc, adăugă ea, când a venit doamna Rice la azil.

Se lăsă liniştea la celălalt capăt al firului.

— Sunteţi rudă cu dânsa? întrebă femeia temătoare.

Kathryn cântări întrebarea. Erau oare rude? Din motive numai de el ştiute, Jack alesese să îi ascundă faptul că mama lui trăia, aşa că din toate aceste motive nu erau rude – cu siguranţă nu cu Mattie şi cu Kathryn. Iar ea nu era deloc sigură că mama lui Jack trebuia readusă în discuţie. Oare Jack o minţise în legătură cu mama lui pentru că îi fusese ruşine? Oare se certase cu mama lui într-un mod ireparabil?

— Nu, nu suntem rude, spuse Kathryn. Se va face o slujbă în memoria fiului ei şi voiam să ştie lucrul acesta.

— Fiul ei a murit?

— Da.

— Cum îl chema?

— Jack. Jack Lyons.

— Ok.

— A murit într-un accident de avion, adăugă Kathryn.

— Serios? În accidentul celor de la Vision?

— Da.

— Oh, Dumnezeule, ce groaznic. Ce fel de om poate să se sinucidă şi să ia atâţia oameni nevinovaţi cu el?

Kathryn tăcu.

— Este prima dată când aud despre fiul doamnei Rice că era pilot, spuse femeia. Vreţi să încerc să îi spun? Dar nu sunt sigură că va înţelege…

— Da, spuse Kathryn stăpânită. Cred că ar trebui să îi spuneţi.

— Poate ar trebui să vorbesc cu superiorii mei mai întâi. Vă mulţumesc că ne-aţi spus şi sper că nu aţi avut rude în acel avion.

— De fapt, am avut.

— Oh, Dumnezeule, îmi pare foarte rău.

— Soţul meu era pilotul, spuse Kathryn.

În zilele ce urmară întâlnirii ei cu preotul, Părintele Paul şi Kathryn au vorbit des; de două ori preotul merse în vizită acasă la Julia. La prima lor întâlnire de la casa parohială, Robert insistase pe nevoia de protecţie, iar Părintele Paul nu păruse să creadă că este peste puterile lui, deşi era, ca de multe alte ori, prea încrezător în sine. Kathryn reuşi de mai multe ori să meargă mai departe de cuvântul *a onora,* cu toate că preotul nu îi ceruse mai mult de atât, iar pentru asta îi era recunoscătoare. Acum se gândea la părintele Paul cu un sentiment de uşurare, pentru că dacă nu ar fi fost mâna lui de fier, slujba ar fi fost un fiasco de mari proporţii.

Toate trei fuseseră nevoite să ajungă la biserică cu o oră înainte pentru a fi sigure că vor avea cale liberă pe străzile care puţin mai târziu deveniră atât de aglomerate, încât nici măcar ambulanţa nu mai putea trece. Mattie purta o cămaşă lungă din mătase gri şi o jachetă strâmtă neagră şi începu să tremure violent când Părintele Paul a spus că tatăl ei aterizase în siguranţă de această dată, iar Julia şi Kathryn îmbrăcaseră nişte costume purtate şi se ţineau de mână. Sau mai degrabă Julia o ţinea pe Kathryn, iar aceasta pe Mattie, astfel încât acest transfer de energie o ajută pe Kathryn să supravieţuiască ceremonialului, şi credea că la fel li se întâmplase şi lui Mattie şi Juliei. Kathryn se ridică de pe bancă şi se întoarse cu faţa spre interiorul bisericii; văzu rânduri de bănci ocupate de piloţi în costume închise, piloţi de la alte linii aeriene care nici măcar nu îl cunoscuseră pe Jack, apoi rândurile cu elevii din clasele ei, dintre care unii deja absolviseră şi se întorseseră special pentru acest eveniment; se clătină, şi după aceea se împiedică, moment în care rolurile brusc se inversară – Mattie fu cea care îşi ţinu mama să nu cadă. Apoi Mattie, Kathryn şi Julia traversară biserica, iar Kathryn se gândi că aceasta era probabil cea mai lungă plimbare din viaţa ei. În timp ce mergea, se gândea că în momentul în care va ajunge la uşa bisericii şi va intra în maşina neagră care o aştepta la ieşire, atunci se va despărţi pentru totdeauna de Jack.

A doua zi în ziare era fotografia ei ieşind din biserica Saint Joseph, iar ea fu surprinsă nu numai de faptul că imaginile se repetau pe primele pagini ale ziarelor din standul de la

Ingerbretson’s, ci şi de imagine în sine: văzu cum durerea îi schimbase figura, sculptase cearcăne, tăiase linii şi înmuiase muşchii, în aşa fel încât faţa ei era de nerecunoscut. Fotografia o arăta ţinându-se de braţul fiicei, ameţită şi şocată şi mult mai bătrână decât era.

Acum îndrăznea să se gândească la acea fotografie şi la toate celelalte, dintre care cea mai nefericită era cea cu ea şi cu Robert în adăpostul de pe plajă, cu Robert care o trăgea de mânecă, amândoi arătând încolţiţi şi intimidaţi. Era o fotografie dureroasă, mai ales că de fapt Robert fusese enervat de oportunismul neruşinat al fotografului, şi chiar şi acum îl putea auzi strigând la acel bărbat în timp ce urca pe stânci şi îl urmărea de-a lungul peluzei. Furia lui Robert şi urmărirea acelui bărbat o umpluseră pe Kathryn de încredere şi o determinaseră să facă acea declaraţie când intrase în casă – declaraţia care se anulase complet după ce Somers i-a povestit despre mama lui Jack.

După acea zi la Ingerbretson’s, Kathryn încetă să se mai uite la televizor sau să mai citească ziarele. Vizita pe care o făcuse Juliei după slujba de înmormântare s-a lungit până de Crăciun şi chiar şi după Crăciun. La fel ca şi Mattie, Kathryn nu se putea întoarce în propria casă şi nu îi putea cere fiicei ei acest lucru până când casa nu era curăţată de toate acele lucruri care ar fi putut să o facă pe Mattie să iasă în viteză pe uşă. O singură dată fusese lăsat televizorul deschis la Julia şi până să îşi dea seama Kathryn ce se întâmplă, se văzu privind un filmuleţ animat care prezenta evenimentele ce urmaseră după explozia din carlinga zborului 384 al companiei Vision. Acele imagini arătau cum aceasta s-a desprins de corpul avionului care, la rândul lui, se dezintegrase în urma unei a doua explozii. Filmuleţul arăta traiectoriile diferitelor piese ale avionului căzând în ocean. După spusele reporterului, căderea durase aproximativ nouăzeci de secunde. Kathryn nu îşi putea lua ochii de la ecran. Urmări cu privirea arcul descris de carlinga prăbuşindu-se până la suprafaţa apei unde împroşcă o erupţie desenată şi apoi se scufundă.

Stratul de nori, cu vălătucii lăptoşi care se îngroşau treptat, oprea lumina care intra pe fereastra camerei de oaspeţi. Kathryn se ridică în fund pe pat, hotărâtă să se apuce de curăţenie. Auzi paşi pe hol şi îşi coborî picioarele peste marginea

patului. Trebuie să fie Julia, se gândi Kathryn, care până la urmă vine să o ajute. Dar când ridică privirea, văzu că nu era Julia, ci Robert Hart care stătea în uşa dinspre hol.

— Am fost la bunica ta, spuse el repede, şi mi-a zis că eşti aici.

Îşi ţinea mâinile în buzunarele hainei sport, de o culoare nedefinită, probabil un maron *taupe*[7]*. Arăta diferit în blugi. Avea părul ciufulit, ca şi cum şi l-ar fi aranjat cu degetele.*

— Nu am venit în calitate oficială, spuse el. Am câteva zile libere. Voiam să văd ce mai faceţi.

Intră în cameră.

Ea se întreba dacă oare bătuse la uşa din spate, şi dacă da de ce nu îl auzise.

— Mă bucur să te văd, spuse ea spre propria ei surprindere.

Era adevărat. Simţi cum o povară, nu neapărat grea, ci mai degrabă mică şi gelatinoasă, i se scurse de pe umeri.

— Ce face Mattie? întrebă el traversând camera şi aşezându-se pe scaunul roşu lăcuit.

Ar fi fost o fotografie interesantă, se gândi Kathryn, bărbatul pe scaunul roşu lăcuit în dreptul peretelui galben-verzui. Un bărbat atractiv. O figură atrăgătoare. Vârtejul şi părul de culoarea nisipului, combinate cu felul în care stătea aplecat cu mâinile în buzunare, îl făceau să aibă un aer uşor britanic, ca un personaj dintr-un film despre al doilea război mondial. Unul care lucra în spionaj, se gândi ea.

— Groaznic, spuse Kathryn, uşurată că avea cu cine să discute despre Mattie.

Julia era atât de obosită încât Kathryn nu dorise să o mai îngreuneze cu grijile ei personale. Era şi aşa foarte chinuită, mult prea mult pentru o femeie de şaptezeci şi opt de ani. Mattie este un dezastru, îi spuse Kathryn direct lui Robert. E ţâfnoasă. Nervoasă. Nu se poate concentra deloc. Câteodată se uită la televizor, dar nici lucrul ăsta nu mai este sigur. Chiar dacă nu sunt ştiri, trebuie să fie ceva care să îi amintească de tatăl ei. Aseară s-a dus acasă la Taylor să se întâlnească cu nişte prieteni şi s-a întors supărată. Un prieten de-al tatălui lui Taylor care era acolo a întrebat-o pe Mattie dacă va avea loc un

[7] Maron deschis, spre gri, eventual cu nuanţe de purpuriu, galben sau verzui. (n. tr.)

proces, iar Mattie aproape că a leşinat. A trebuit să o aducă tatăl lui Taylor acasă cu maşina.

Kathryn observă că Robert o studia intens.

— Nu ştiu, spuse ea. Sunt îngrijorată, Robert. Foarte îngrijorată. Este fragilă. Nu mănâncă. Uneori izbucneşte într-un râs isteric. Mi se pare că nu mai are reacţii normale. Deşi aş vrea şi eu să ştiu ce este normal. I-am spus lui Mattie că viaţa nu se dezintegrează, că nu putem încălca toate regulile, iar ea mi-a spus, şi avea ceva dreptate, că regulile fuseseră deja încălcate.

El se aşeză picior peste picior aşa cum stau uneori bărbaţii, cu glezna aşezată pe genunchiul celuilalt picior.

— Cum a fost Crăciunul? o întrebă.

— Trist, zise ea. Patetic. Patetic în fiecare minut. Cel mai rău a fost că Mattie s-a străduit foarte tare. Ca şi cum ne-ar fi datorat asta mie şi Juliei. Ca şi cum i-ar fi datorat asta într-un fel tatălui ei. Ar fi fost bine să putem da timpul înapoi. La tine cum a fost?

— Trist, spuse el. Patetic.

Kathryn zâmbi.

— Ce faci aici? întrebă el, privind de jur împrejur camera ca şi cum ar fi putut găsi răspunsul pe acolo.

— Încerc să amân curăţenia casei. Întotdeauna am folosit camera asta ca pe un fel de refugiu. Mă ascund aici. Ce faci *tu* aici, asta ar fi o întrebare mai potrivită.

— Am câteva zile libere, spuse el.

— Şi?

El îşi coborî piciorul şi îşi puse mâinile în buzunarele pantalonilor.

— Jack nu şi-a petrecut ultima noapte în apartamentul echipajului, spuse el.

Aerul din cameră deveni dens şi apăsător.

— Unde a fost? întrebă Kathryn liniştită.

Cât de repede putea un om pune o întrebare la care nu dorea un răspuns, se gândi Kathryn, şi nu se întâmpla pentru prima oară. Ca şi cum o parte a psihicului îi cerea celeilalte să supravieţuiască.

— Nu ştim, spuse Robert. După cum ştii şi tu, era singurul american din echipaj. După ce a aterizat avionul, Martin şi Sullivan s-au urcat în maşină şi s-au dus acasă. Ştim că Jack s-a dus la apartament, pentru scurt timp, pentru că

a dat două telefoane, unul ţie şi unul la restaurant unde a făcut o rezervare pentru acea seară. Dar după spusele cameristei, nu a dormit nimeni în acea cameră luni noaptea. Se pare că acest lucru este cunoscut de Consiliul de Siguranţă de ceva timp. Vor spune la ştiri azi. La prânz.

Kathryn se întinse pe pat şi se uită la tavan. Nu fusese acasă când sunase Jack, îi lăsase un mesaj pe robot: *Bună, iubito. O să cobor să-mi iau ceva de mâncare. L-ai sunat pe Alfred? Vorbim.*

— N-am vrut să fii luată prin surprindere, spuse el. N-am vrut să fii singură.

— Mattie…

— I-am spus Juliei, zise el. Se ridică, traversă camera şi se aşeză la capătul patului, pe margine, de-abia atingându-l. Avea o cămaşă din bumbac, gri probabil, deşi Kathryn credea că ar fi putut fi foarte bine tot *taupe.*

Îşi simţea creierul întins, presat. Dacă Jack nu a dormit în apartamentul echipajului, atunci unde a fost? Închise ochii, nedorind să se gândească la asta. Dacă ar fi fost întrebată, ar fi spus că era sigură că soţul ei nu o înşelase niciodată. Nu era stilul lui Jack, vru să îi spună ea lui Robert. Nu era deloc stilul lui.

— Se va sfârşi şi asta, spuse el.

— Nu s-a sinucis. Se simţea obligată să spună cel puţin acest lucru. Ştia asta cu siguranţă.

El se întinse şi îşi aşeză mâna peste mâna ei. Ea îşi trase mâna instinctiv, dar el i-o ţinu.

Nu voia să întrebe, chiar nu voia, dar trebuia, şi vedea că el aştepta întrebarea. Se ridică încet, îşi trase mâna, iar de data aceasta el îi dădu drumul.

— Pentru câte persoane a făcut rezervare? întrebă ea cât putea de relaxată.

— Pentru două persoane.

Îşi strânse buzele. Nu însemna nimic, se gândi ea. Putea foarte bine să fi fost pentru Jack şi pentru un membru al echipajului, nu? Văzu privirea lui Robert plimbându-se spre fereastră şi înapoi. Dar care dintre membrii echipajului oare? se întrebă ea.

— Cum ţineai legătura cu Jack când era plecat? întrebă Robert.

— Mă suna el, zise ea. Era mai uşor aşa pentru că programul meu era mereu la fel. Mă suna imediat ce ajungea în

apartamentul echipajului. Dacă trebuia să îl sun eu, îi lăsam un mesaj vocal. Ne înţelesesem aşa pentru că nu puteam şti niciodată când voia să doarmă.

Se gândi la acea înţelegere. Fusese ideea ei sau a lui Jack? Făceau acest lucru de atât de mulţi ani încât nu mai ştia de când începuse. Şi i se păruse întotdeauna un sistem logic, mult prea practic pentru a fi pus la îndoială. Ce ciudat era, se gândi ea, că dacă priveai un lucru într-un fel era o chestie, iar dacă îl priveai din alt unghi era cu totul altceva. Sau poate că nu era atât de ciudat.

— Evident, nu putem întreba niciun membru al echipajului, spuse ea.

— Nu.

Se gândi la întrebarea pe care Mattie i-o pusese în ziua în care auzise zvonurile despre sinucidere: Cum poţi şti vreodată dacă cunoşti pe cineva cu adevărat?

Kathryn se ridică şi se duse la fereastră. Avea pe ea un pulover vechi şi o pereche de blugi rupţi în genunchi pe care îi purta de câteva zile. Nici şosete curate nu avea. Nu se gândise că se va întâlni cu cineva azi. Odată cu durerea se ducea şi grija pentru felul în care arăta. Sau era vorba despre demnitate?

— Nu mai pot plânge, spuse ea. Am terminat cu asta.

— Kathryn…

— Nu s-a mai întâmplat aşa ceva, spuse ea. Este pentru prima oară. Nu s-a mai întâmplat ca un pilot să fie acuzat de suicid într-un avion de transport de persoane.

— De fapt, spuse Robert, nu este prima dată. S-a mai întâmplat o dată.

Kathryn se întoarse de la fereastră.

— În Maroc, un zbor civil al Liniilor Aeriene Regale s-a prăbuşit lângă Agadir în august 1994. Pe baza elementelor din IAC, guvernul marocan a spus că accidentul a fost cauzat de suicidul căpitanului. Se pare că acesta a decuplat intenţionat pilotul automat şi a îndreptat aparatul spre pământ. Avionul a început să se dezintegreze înainte de a atinge solul. Au murit patruzeci şi patru de oameni.

— Dumnezeule, spuse ea.

Îşi acoperi ochii cu palmele. Nu putea să nu-şi închipuie, fie şi măcar pentru câteva secunde, groaza copilotului care îşi vedea

căpitanul sinucigându-se, uimirea îngrozită a pasagerilor care simţeau coborârea bruscă a avionului.

— Când vor face publică înregistrarea? întrebă ea. Caseta cu Jack.

Robert clătină din cap.

— Mă îndoiesc foarte mult că o vor face, spuse el. Nu sunt obligaţi să o facă. Transcrierile casetelor nu cad sub incidenţa *Legii circulaţiei informaţiei.* Atunci când se fac publice, fie nu conţin lucruri importante, fie sunt cenzurate copios.

— Deci nu le voi asculta niciodată.

— Mă îndoiesc.

— Şi atunci… cum vom şti vreodată ce s-a întâmplat?

— Treizeci de agenţii din trei ţări investighează acest accident, spuse Robert. Crede-mă că sindicatul urăşte această acuzaţie de sinucidere mai mult decât oricine altcineva – chiar şi numai o aluzie referitoare la asta. Toţi deputaţii din Washington cer testarea psihologică strictă a piloţilor, ceea ce este un coşmar din punctul de vedere al sindicatului. Cu cât se rezolvă acest caz mai repede, cu atât mai bine.

Kathryn îşi masă braţele, încercând să-şi facă sângele să circule mai bine.

— E o chestie politică, nu? spuse ea.

— Aşa e de obicei.

— De aceea eşti aici.

El tăcu şi se aşeză pe pat. Aşeză cuvertura cu mâna.

— Nu, spuse el, acum nu.

— Atunci eşti aici pentru că…?

— Sunt aici, spuse el uitându-se la ea. Sunt aici şi atât.

Ea clătină uşurel din cap. Îi venea să zâmbească.

Voia să îi spună lui Robert Hart cât de tare se bucura că era acolo, cât de greu îi era să treacă prin toate astea singură, fără să aibă lângă ea pe omul de care avea nevoie, pe Jack.

— Cămaşa de pe tine este una bună? întrebă ea repede.

— Nu neapărat, spuse el.

— Atunci n-ai chef să faci nişte treabă prin casă?

***

Ploaia cade ca o perdea grea peste ferestrele masive ale amfiteatrului. E o încăpere veche şi înclinată, construită prin anii

’20, care n-a fost niciodată renovată. Pereţii sunt placaţi cu lemn şi brăzdaţi pe ici pe colo cu declaraţii de dragoste şi cu iniţialele elevilor. Cortinele grele maro, care nu par să fi funcţionat vreodată, atârnă de o parte şi de alta a scenei. Numai scaunele metalice, împunse şi zgâriate fără milă cu pixul sau cu briceagul, au fost schimbate. Spectatorii stau acum pe nişte scaune luate de la cinematograful Elly Falls care fusese dărâmat pentru a face loc unei bănci.

Amfiteatrul se umple încet de părinţi, în timp ce formaţia se chinuie curajoasă cu *„Mare pompă, mari împrejurări”*[8]*.* Dirijându-i din cabina aflată chiar în faţa scenei, Kathryn reuşeşte să scoată de la cei douăzeci şi trei de liceeni ai şcolii de muzică o variantă cât de cât onorabilă a cântecului de absolvire. Susan Ingalls, la clarinet, are instrumentul dezacordat, iar Spence Closson, la tobă, pare foarte emoţionat, ezitând câte o fracţiune din fiecare măsură.

Muncă suplimentară, se gândi Kathryn pentru sine. În cazul oricărei alte slujbe asta s-ar numi muncă suplimentară.

Din fericire, nu era chiar ceremonia de absolvire, ci numai seara premiilor. Kathryn are cinci absolvenţi în formaţie, dintre care doi ar putea chiar obţine un premiu academic. Este unul dintre avantajele unei şcoli mici, se gândi ea. Seara premiilor e de obicei scurtă.

Ţinând încă bagheta în mână, Kathryn se aşează pe un scaun chiar lângă Jimmy Demartino, de la tubă. Discută meritul de a o fi luat pe Susan în spatele scenei şi a-i fi acordat clarinetul. Directorul îşi începu discursul, urmat de discursul directorului adjunct şi al şefului de promoţie. Kathryn încercă să fie atentă, dar mintea îi era fixată pe notele pe care trebuia să le dea când ajungea acasă. Ultimele săptămâni de şcoală ale anului sunt întotdeauna epuizante şi emoţionante. În ultimele cinci zile repetase cu formaţia în fiecare zi pentru ca absolvenţii – toţi douăzeci şi opt – să poată repeta *„Mare pompă, mari împrejurări”* pentru ziua absolvirii. De fiecare dată cântecul reuşise să îi facă să lăcrimeze, chiar şi atunci când le ieşea prost. Dar Kathryn ştia că până în seara absolvirii toate lacrimile se vor fi uscat, regretul de a părăsi

[8] *Pomp and Circumstance,* nume generic pentru o serie de marşuri şcolare de absolvire şi sportive de tradiţie britanică al căror titlu e inspirat de un vers din Othello de Shakespeare. (n. tr.)

şcoala se va fi şters, iar absolvenţii se vor gândi numai la petrecerea ce va urma. În fiecare an este la fel.

După ce discursul se termină, directorul începu să anunţe premiile. Kathryn se uită la ceas. O jumătate de oră cel mult, calculă ea. Apoi formaţia va cânta *„Trumpet Voluntary”*[9], toată lumea va pleca acasă, iar ea va începe să pună notele la cursul de istorie celor din clasa a zecea. Mattie avea examenul final la matematică a doua zi.

Auzi aplauzele, un şuşotit de anticipare în timp ce se citesc numele, un alt ropot de aplauze, câteodată chiar şi un fluierat din public. Absolvenţii din primul rând urcau pe scenă şi apoi se întorceau cu suluri de hârtie legate cu panglică, unii dintre ei chiar cu câte un trofeu. Jimmy Demartino primi un premiu pentru merite deosebite în domeniul fizicii. Îşi luă şi tuba cu el când urcă pe scenă.

După treizeci de minute Kathryn aştepta un moment de acalmie care să indice că seara se apropia de sfârşit. Se ridică şi se îndreptă spre cabina dirijorului, făcând nişte mişcări scurte din mână care să le amintească muzicienilor să-şi ia instrumentele.

Dar se înşelă. Directorul nu terminase. Mai era un premiu de acordat.

Kathryn auzi cuvintele cel mai mare punctaj şi clasa a zecea. Se strigă un nume. O fată se ridică şi îi întinse lui Kathryn clarinetul. Îmbrăcată cu un tricou alb, o fustă neagră strâmtă şi bocanci, fata se urcă pe scenă. Spectatorii, cu un amestec de admiraţie pentru realizarea ei şi de uşurare că seara se sfârşise, izbucnesc în aplauze. Kathryn îşi puse clarinetul lui Mattie sub braţ şi începu să aplaude la fel de puternic ca şi ei.

Ar fi trebuit să fie şi Jack aici, se gândi Kathryn.

După aceea, în camera formaţiei, Kathryn o luă pe Mattie în braţe.

— Sunt atât de mândră de tine, spuse ea.

— Mamă, zise Mattie fără suflare, desprinzându-se din îmbrăţişare – pot să îl sun pe tata să îi spun? Chiar aş vrea să îl sun.

---

[9] Piesă din perioada barocului englez, atribuită iniţial lui Purcell, dar compusă de fapt de Jeremiah Clarke (1659 – 1707). (n. tr.)

Kathryn se gândi o clipă. Jack este la Londra şi probabil doarme înainte de un alt zbor, dar ştia că nu se va supăra dacă îl vor trezi pentru o astfel de veste.

— Sigur, spuse Kathryn către Mattie. De ce nu? Sunăm din biroul directorului.

Formă numărul de la apartamentul echipajului folosind cartela ei telefonică, dar nu răspunse nimeni. Puse receptorul la loc, apoi încercă din nou. Văzu pe fereastră cum vântul trimitea rafale de ploaie spre pământ. Kathryn încercă a treia oară, gândindu-se că Jack îşi va da seama după apelurile repetate că ea este cea care încearcă să îl găsească. Este unu şi jumătate dimineaţa la Londra. Unde o fi?

— Mai încercăm de acasă, îi spuse ea lui Mattie zâmbind.

Dar nici când sună de acasă nu răspunse nimeni. Kathryn sună de trei ori, de două ori fără să o vadă Mattie. Lăsă un mesaj în mesageria vocală. Simţind că entuziasmul şi mândria acelei seri încep să se risipească, Kathryn renunţă la efortul de a-l suna pe Jack şi sărbători realizarea lui Mattie pregătind o tavă de negrese. Prea încântată ca să mai înveţe pentru testul de matematică, Mattie stătea la masa din bucătărie în timp ce mama ei amesteca ingredientele. Pentru prima dată discutară despre facultăţi, iar Kathryn s-a gândit la şcoli la care nu se mai gândise poate până atunci. Îşi privi fiica într-un fel uşor diferit.

După ce Mattie se duse la culcare, veselia forţată a lui Kathryn începu să dispară. Stătu trează până târziu, calculând mediile elevilor. Sună la Londra din nou la miezul nopţii, ora cinci dimineaţa acolo, şi se enervă din cauza telefonului care suna în apartamentul echipajului fără ca nimeni să îl ridice. Într-o oră Jack va trebui să plece spre aeroport pentru zborul spre Amsterdam şi Nairobi. Apoi începu să se gândească cu îngrijorare că poate i s-a întâmplat ceva grav. Oscilă o vreme între mânie şi îngrijorare, apoi adormi pe canapea cu catalogul şi cu calculatorul în braţe.

Jack sună la unu fără un sfert. Şase fără un sfert la Londra. Vocea lui o trezi cu frânturi de frază bruşte, întrerupte.

— Kathryn, ce este? Ce s-a întâmplat? Eşti bine?

— Unde ai fost? întrebă ea ameţită, ridicându-se în fund.

— Aici, spuse el. Am fost aici. De-abia mi-am verificat mesajele.

— De ce nu ai răspuns la telefon?

— Am oprit soneria telefonului. Eram epuizat şi trebuia să dorm. Cred că voi răci.

Ea îi auzi vocea congestionată. Avioanele de călători erau un focar cunoscut de viroze.

— E bine că nu a fost nicio urgenţă, spuse ea cu o notă de iritare strecurată în voce.

— Chiar îmi pare rău. Dar eram atât de obosit încât mi s-a părut mai important somnul. Deci, ce s-a întâmplat? Care sunt noutăţile?

— Nu pot să îţi spun. Mattie vrea să îţi spună ea.

— E ceva grav?

— Nu, nu. E minunat.

— Dă-mi un indiciu.

— Nu, nu pot. Am promis.

— Bănuiesc că nu vrei să o trezeşti acum.

— Nu, are examen dimineaţă.

— O voi suna din avion, spuse el. O să calculez în aşa fel încât să o sun când se trezeşte.

Kathryn se frecă la ochi. Se aşternu o tăcere scurtă. Ar fi vrut să îi vadă chipul chiar în acel moment. Să se strecoare cu el în patul din acel apartament. Anost, aşa îl descrisese el. Ca o cameră de hotel.

— Bun, spuse ea.

— Kathryn, chiar îmi pare rău. O să rog compania să îmi dea un sistem care să filtreze mesajele vocale în caz de urgenţă. O să-mi iau un *beep*-er.

Ea oftă la telefon.

— Jack, mă mai iubeşti?

Pentru un moment tăcu.

— De ce întrebi?

— Nu ştiu, spuse ea. Probabil că nu te-am mai auzit spunând-o de mult.

— Sigur că te iubesc, spuse el. Apoi îşi drese vocea. Acum du-te şi te culcă. O să sun la şapte.

Dar nici el nici ea nu închidea telefonul.

— Kathryn.

— Da.

— Ce s-a întâmplat?

Nu ştia prea clar ce s-a întâmplat. Avea un sentiment vag de vulnerabilitate, simţea că fusese singură acasă prea multe zile. Probabil era din cauza faptului că şi ea era extenuată.

— Sunt super-ok, spuse ea, folosind expresia lui Mattie pentru astfel de momente.

— Eşti super-ok, zise Jack.

— Mda. Mă rog.

Aproape că îşi putea vedea soţul zâmbind.

— Vorbim mai târziu, spuse el şi închise.

— Vorbim mai târziu, spuse ea ţinând receptorul fără viaţă în mână.

***

Se mutară din cameră în cameră ştergând praful, dând cu aspiratorul, spălând pe jos, aruncând gunoiul, făcând paturile, punând lenjeria în coşuri. Robert făcuse toate aceste treburi întocmai ca un bărbat: fusese neîndemânatic la făcutul paturilor, îndemânatic în bucătărie şi spălase podeaua ca şi cum ar fi vrut să o pedepsească. Cu Robert în camera lui Kathryn şi a lui Mattie, obiectele care puteau prezenta un pericol au fost înlăturate: o cămaşă atârnată pe un scaun era doar o cămaşă care fu îngrămădită pe podea într-un morman de lenjerie. Cearşafurile erau doar nişte cearşafuri care trebuiau spălate. El adună câteva foi împrăştiate în biroul lui Jack fără să le examineze aşa cum ar fi făcut Kathryn, le puse într-un sertar şi apoi îl închise, în camera lui Mattie, Kathryn simţi privirea întrebătoare a lui Robert, care se gândea că se aflau într-o cameră în care ea ar fi ezitat să umble, dar se surprinse pe sine însăşi şi îl surprinse şi pe Robert cât de rapidă şi eficientă putea fi. Cu şi mai mult stoicism îl ajută pe Robert să desfacă bradul de
Crăciun, trăgând amândoi pomul uscat prin bucătărie şi apoi pe holul din spate; bradul îşi împrăştie acele pe podele şi pe dale. Când terminară curăţenia, vălătucii lăptoşi de pe cer lăsaseră loc unor nori grei, plumburii.

— Cred că va ninge, spuse el spălând chiuveta din bucătărie.

Ea deschise dulapul de sub chiuvetă şi puse acolo lichidul de curăţat baia şi sticlele de *Pine Sol şi Cornet.* Îşi clăti mâinile şi se şterse cu un prosop de bucătărie.

— Mi-e foame, spuse ea simţind acea satisfacţie care vine întotdeauna din faptul de a avea o casă curată.

— Bun, zise el. Am homar în maşină.

Ea ridică o sprânceană.

— Poate nu îmi place homarul, spuse ea.

— Am văzut tacâmurile în sertar.

— Mereu pe faţă, spuse ea.

— Uneori.

Stând acolo, Kathryn avu brusc impresia că Robert Hart fusese întotdeauna pe faţă. Întotdeauna de veghe.

Robert pregăti homarul în timp ce Kathryn aşeză masa în camera din faţă. Zăpada începu să cadă în rafale seci, iar vălătucii fulgilor de zăpadă se loveau tăcuţi de geamul ferestrelor. Kathryn deschise frigiderul şi scoase două sticle de bere. O deschise pe prima şi era pe punctul de a o deschide şi pe a doua când îşi aminti că Robert nu bea. Încercă să pună cele două sticle la loc în frigider fără ca Robert să observe.

— Te rog, spuse Robert de la aragaz. Bea berea. Nu mă deranjează. De fapt m-ar deranja mai mult dacă nu ai bea-o.

Kathryn se uită la ceas: 12:20. Timp în afara timpului. Încă o dată, lua povestea de la început. Era vineri. În mod normal acum ar fi fost la şcoală, în a cincea oră. În mod normal nu ar fi băut bere. Deşi încă *era* vacanţa de Crăciun, se gândi ea; teoretic nu trebuia să se întoarcă la şcoală până pe 2 ianuarie. Nu se gândise cum se va descurca la ore. Imaginea elevilor pe holurile şcolii începu să se ridice încet la suprafaţă, dar ea o opri.

Cu cinci minute înaintea prânzului, Robert oprise toate soneriile telefoanelor. Nu era nimic atât de urgent care să nu mai poată aştepta o oră sau două, spusese el, iar ea fusese de acord.

Kathryn puse o faţă de masă roşie cu flori pe masa de lângă fereastra camerei de oaspeţi; veselia feţei de masă nu se potrivea cu cerul mohorât de afară. Robert dădu drumul la muzică: B.B. King. Kathryn şi-ar fi dorit să aibă flori. Dar ce sărbătoreau oare? se întrebă ea, simţindu-se puţin vinovată. Faptul că supravieţuise ultimelor unsprezece zile? Faptul că făcuseră curat în casă? Aşeză pe masă tacâmurile, castroane pentru carapacele de homar, pâine, unt topit şi un sul de

prosoape groase de hârtie. Robert intră dinspre bucătărie cu farfuriile cu homar, umede şi alunecoase. Pe cămaşa lui erau pete de apă.

— Sunt lihnit de foame, spuse el punând farfuriile pe masă şi aşezându-se în faţa ei.

Ea examină homarul din faţa ei. Şocul rapid şi ascuţit al unei amintiri o asaltă încă o dată. Îşi ridică repede privirea şi se uită pe fereastră. Îşi duse o mână la gură.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Robert.

Ea scutură repede din cap. Stătu liniştită, agăţată de o imagine, neîndrăznind să se mişte nici înainte, nici înapoi, de frica faliilor între care se trezise. Respiră adânc, apoi expiră şi îşi aşeză braţele pe masă.

— Mi-am amintit ceva, spuse ea.

— Ce?

— Eu şi Jack.

— Aici?

El clătină din cap.

— Făcând acelaşi lucru?

Era acelaşi lucru, vru ea să spună, dar nu chiar aşa. Era începutul verii, iar plasele de ţânţari erau trase. Mattie era acasă la o prietenă; era după-amiaza, în jur de patru sau cinci. Era o lumină specială, îşi aminti ea, strălucitoare şi verde ca luciul mării. Băuseră şampanie. Oare ce sărbătoreau? Nu-şi putea aminti. Probabil că nimic, probabil că pe ei înşişi. Ea voia să facă dragoste, la fel şi el, dar niciunul dintre ei nu ar fi renunţat la un homar fiert, aşa încât aşteptară cu un fel de tensiune dulce între ei. Ea sugea picioruşele homarului cu nişte pupături exagerate, iar Jack râse şi îi spuse că îl tachinează, ceea ce ei îi plăcu foarte mult. Să îl tachineze. Făcea adesea acest lucru.

— Îmi pare rău, spuse Robert. Ar fi trebuit să mă gândesc. Le duc imediat înapoi în bucătărie.

— Nu, spuse ea repede oprindu-i mâna care voia să îi ia farfuria. Nu, n-aveai de unde să ştii. Şi oricum, viaţa mea este plină de aşa ceva. Sute de amintiri care mă prind nepregătită. Sunt ca nişte mine pe câmp, aşteptând să explodeze. Sincer, aş vrea să-mi fac o lobotomie.

El îşi luă mâna de sub mâna ei şi o aşeză peste degetele ei. Îi ţinea mâna în felul în care un bărbat ţine mâna unei prietene,

aşteptând ca aceasta să facă o mică criză. Kathryn îi simţi mâna caldă, pentru că a ei se răcise brusc. Era din cauza amintirilor care făcuseră sângele să i se scurgă din mâini şi din picioare. Cum se întâmplă când îţi este frică.

Timpul trecea. Cât oare? Nu mai putea ţine socoteala minutelor, secundelor. Închise ochii. Era puţin somnoroasă din cauza berii. Ar fi vrut să îşi întoarcă mâna invers, ca el să îi atingă palma. Să îşi plimbe mâna din palma ei de-a lungul încheieturii. Îşi imagină că putea simţi căldura mâinii lui mergând pe sub a ei până spre braţ. Degetele i se înmuiară sub mâna lui, iar tensiunea i se scurse din corp. Era un sentiment erotic, dar nu atât de copleşitor. Părea că ochii ei nu se mai puteau concentra, nu îl mai putea vedea pe Robert cum trebuie şi nici lucrurile din jurul ei, simţea numai cum lumina trecea prin ferestre. Acea lumină slabă, difuză, crea o aură de tihnă leneşă. Şi îşi zise că ar trebui să se simtă tulburată de felul în care se gândea la ea şi la Robert, dar parcă un anumit soi de îngăduinţă se pogorâse asupra lor odată cu ceaţa aceea, iar ei îi părea că se pierde într-o vagă derivă. Atât de mult, încât atunci când Robert, probabil încercând să o aducă la realitate, o strânse şi mai tare de mână, se simţi aruncată din nou în prezent.

— Eşti ca un fel de preot, spuse ea.

El râse.

— Nu, nu sunt.

— Cred că aşa am ajuns să te văd.

— Părintele Robert, spuse el, zâmbind.

Ea se gândea: Ce dacă mâna acestui bărbat i-ar fi mângâiat braţul? Care ar fi fost problema? Nu erau oare toate regulile încălcate acum? Nu spusese Mattie aşa?

Tăcerea ninsorii constante îi împresură. Observă că el se chinuia să înţeleagă exact ce gândea ea şi de ce, dar ea nu îl putea ajuta pentru că nici ea nu ştia. Camera din faţă era cam friguroasă iarna, se gândi ea, şi începu să tremure în ciuda căldurii ieşind din radiatoare. Afară cerul devenise atât de întunecat încât s-ar fi putut crede că se lumina de ziuă.

El îşi trase mâna, lăsându-i mâinile neacoperite. Se simţi expusă.

Mai bău o sticlă de bere. Mâncaseră toată pâinea şi homarul. În timp ce mâncau, Robert se ridică şi schimbă CD-ul. de la B.B. King la Brahms.

— Ai o muzică minunată, spuse el când se întoarse la masă.

— Te interesează muzica?

— Da.

— Ce fel de muzică?

— În special pianul. Îţi plăcea ţie sau lui Jack? întrebă el aşezându-se.

Ea îşi înălţă capul, nefiind sigură că a înţeles ce voia să spună.

— De obicei ori soţul ori soţia sunt pasionaţi de CD-uri şi de sistemele audio, nu amândoi, explică el. Cel puţin aşa am văzut eu.

Ea se gândi puţin la asta.

— Mie îmi place pianul, spuse ea, Jack era afon. Dar îi plăcea rock'n'roll-ul. Şi câte ceva din muzica lui Mattie. Cred că din cauza ritmului. Dar ţie?

— Şi mie îmi place pianul, zise el. Deşi fosta mea soţie a păstrat sistemul audio şi cd-urile. Unul dintre fiii mei a moştenit de la mine urechea muzicală. Face lecţii de saxofon la şcoală. Pe celălalt pare că nu îl interesează lucrurile astea.

— Mattie cântă la clarinet. Am încercat să o îndrum spre pian, spuse ea, dar a fost un chin.

Kathryn se gândi la toate acele ore pe care le petrecuse cu Mattie la pian, Mattie nedorind în mod clar să facă asta, exagerând repulsia ei aproape patologică prin nevoia de a se scărpina pe spate ori de câte ori nu găsea acordul sau când îi lua exagerat de mult timp până îşi potrivea degetele pe clape. Era un efort să o facă pe Mattie să cânte un cântec o dată, darămite să o determine să exerseze o piesă de mai multe ori. Kathryn sfârşise adesea prin a ieşi din cameră abia stăpânindu-şi furia, moment în care Mattie începea să plângă. Înainte să treacă primul an, îşi dădu seama că dacă insista ca Mattie să continue lecţiile, relaţia lor s-ar fi deteriorat.

Bineînţeles că Mattie asculta acum în continuu muzica ei preferată – în camera ei, în maşină şi la căştile care păreau a-i fi înfipte în urechi de parcă prin ele se alimenta cu oxigen.

— Tu cânţi? întrebă Kathryn.

— Cântam.

Kathryn îl studie şi mai adăugă un detaliu portretului pe care i-l făcuse din prima zi în care el îi intrase în casă. Asta face oricine cu oamenii, se gândi Kathryn, le conturează

câte un portret pe care apoi îl umplu cu tuşele ce lipseau iniţial, aşteptând ca forma şi culoarea să se materializeze.

El înmuie o coadă de homar în unt şi o duse picurând la gură.

— În seara dinaintea plecării lui, spuse Kathryn, Jack s-a dus la Mattie în cameră şi a întrebat-o dacă vrea să meargă cu el la un meci al lui Celtics vineri seara. Un prieten îi dăduse nişte bilete foarte bune. Ceea ce vreau să ştiu este următorul lucru: şi-ar ruga cineva fiica să meargă la un meci cu Celtics dacă ar plănui să se sinucidă înainte de a se întoarce?

Robert îşi şterse bărbia şi se gândi câteva clipe.

— S-ar sinucide un bărbat care are nişte locuri foarte bune la un meci de-al lui Celtics înainte de a ajunge să vadă meciul?

Ochii ei se măriră.

— Scuză-mă, spuse el repede. Nu. N-are niciun sens, n-am auzit aşa ceva în cazul nimănui.

— Iar Jack îmi spusese să îl sun pe Alfred, spuse Kathryn. Îmi spusese să îl rog pe Alfred să vină vineri să repare duşul. Dacă Jack ar fi plănuit să nu se mai întoarcă, nu ar fi făcut asta. Nu în felul în care a făcut-o, ca şi cum s-ar mai fi gândit o dată la asta în drum spre maşină. Şi s-ar fi purtat altfel cu mine. Şi-ar fi luat rămas bun altfel. Sunt sigură că ar fi făcut-o. Ar fi fost ceva care să mă facă să mă gândesc la asta, dacă nu atunci, cel puţin după. Ceva…

Robert îşi luă paharul de apă şi îl puse într-o parte pe masă.

— Îţi aduci aminte, îl întrebă ea, când cei de la Consiliul de Siguranţă m-au întrebat dacă Jack avea prieteni apropiaţi în Anglia?

— Da.

Ea privi lung la castronul cu carapace golite.

— Mi-a venit o idee, spuse ea. Mă întorc imediat.

În timp ce urca scările încercă să-şi amintească dacă spălase acele lucruri. Purtase blugii câteva zile şi apoi îi pusese în coşul de rufe. Dar nu în coşul ei, ci în cel al lui Mattie. Iar Kathryn nu spălase deloc din lucrurile lui Mattie pentru că Mattie nu fusese acasă. Toate lucrurile de care avusese nevoie fuseseră spălate la Julia acasă.

Găsi pantalonii sub teancul de rufe pe care ea şi Robert le îngrămădiseră acolo cu câteva ore înainte. Luă teancul de hârtii şi chitanţe care fuseseră uşor mototolite de un prosop uitat acolo.

Când se întoarse în camera din faţă, îl găsi pe Robert contemplând ninsoarea. O privi cum dă la o parte farfuria şi despătureşte hârtiile.

— Uită-te la asta, spuse ea întinzându-i biletele de loterie, lui Robert. Am găsit hârtiile astea teanc în buzunarul pantalonilor lui Jack atârnaţi de uşa băii, în ziua în care a murit. Nu le-am dat prea mare atenţie atunci, le-am îndesat în buzunarul pantalonilor mei. Dar vezi ce scrie aici? *M la A* şi numerele astea? Ce crezi că poate fi?

Robert începu să studieze numărul şi îşi dădu seama din sclipirea ochilor lui că înţelesese la ce se gândea.

— Un număr de telefon din Anglia, asta crezi, nu? spuse el.

— E prefixul Londrei, nu? Unu opt unu.

— Cred că da.

— Nu este numărul corect de cifre?

— Nu sunt sigur.

— Stai să văd, spuse ea. Întinse mâna, iar Robert îi înapoie biletul, totuşi nu fără o anumită reţinere.

— Sunt curioasă, spuse ea apărându-se. Dacă este un număr de telefon, de ce este scris pe acest bilet? Şi este recent. Cred că a cumpărat biletul cu o zi înainte de a pleca.

Se uită la data biletului.

— Da, aşa e. Paisprezece decembrie.

Acesta era singurul lucru normal pe care îl putea face, se gândi ea în drum spre telefonul de lângă canapea. Ridică receptorul şi formă numărul. Auzi aproape instantaneu ţârâitul unui număr internaţional, un sunet care o făcuse mereu să se gândească la furca neagră a unui telefon parizian.

La celălalt capăt al firului răspunse o voce, iar Kathryn, surprinsă de această voce, nepregătită pentru aşa ceva, se uită repede la Robert. Nu se gândise la ce voia să spună. O femeie spuse *Alo* din nou, de data aceasta cu o voce uşor iritată. Nu era nici vocea unei bătrâne, nici a unei fetiţe.

Kathryn se gândi la un nume. Ar fi vrut să întrebe: *Aţi cunoscut vreodată un bărbat numit Jack Lyons?* dar întrebarea i se păru brusc absurdă.

— Cred că am format greşit numărul, spuse Kathryn repede. Îmi pare rău că v-am deranjat.

— Cine sunteţi? întrebă femeia temătoare.

Kathryn nu putu să îşi spună numele.

Urmă sunetul telefonului închis cu enervare. Urmat de tăcere.

Kathryn puse la loc receptorul cu mâinile tremurându-i foarte tare şi se aşeză. Se simţise cam la fel de confuză în şcoala generală când sunase un băiat pe care îl plăcea, dar nu fusese în stare să-şi spună numele.

— Uită asta, spuse Robert liniştit de la masă.

Kathryn îşi frecă mâinile de pantaloni, pentru a se opri din tremurat.

— Ascultă, spuse ea. Poţi afla ceva pentru mine?

— Ce anume?

— Ai putea afla numele tuturor membrilor echipajelor cu care Jack a zburat vreodată?

— De ce? întrebă el.

— S-ar putea să recunosc nişte nume dacă le văd. Sau să asociez un nume cu o figură pe care am văzut-o vreodată.

— Dacă asta doreşti, spuse el încet.

— E greu să ştiu ce vreau, spuse ea.

În timp ce Robert se duse în biroul lui Jack pentru a afla lista membrilor echipajului, Kathryn întinse pe masă toate hârtiuţele din teancul boţit şi le privi. Îi sări în ochi chitanţa de la oficiul poştal în valoare de douăzeci şi doi de dolari. Poate că nu cumpărase timbre, se gândi ea, uitându-se mai atentă la chitanţă. Despături bucata de hârtie dictando şi se uită la versurile pe care le copiase Jack.

Aici în trecătoarea-ngustă spre nemilosul Nord, ne'ntrerupte
Trădări, urmările neobosite înfruntându-se.
Învălmăşita furie-a hangerelor în beznă: o luptă
Între celule oarbe şi flămânde-n pântec.

Oare ce semnificaţie avea poezia? Privi la întinderea albă de dincolo de fereastră. Se adunase destul de multă zăpadă pe peluză, şi se gândi că ar fi trebuit să o sune pe Julia să vadă dacă ea şi Mattie sunt bine. Se întrebă dacă Mattie se trezise.

Despături ce-a de-a doua bucată de hârtie dictando – lista cu lucruri de făcut. *Rochia de sosit prin Fedex pe 20.*

Ciudat, se gândi ea, nu sosise niciun colet Fedex pe douăzeci. Era sigură de asta.

Se ridică de la masă şi analiză din nou sensul versurilor de pe hârtie. Nu înţelegea prea mult acum, dar probabil că dacă ar fi găsit toată poezia ar fi înţeles cât de cât despre ce era vorba. Se îndreptă spre bibliotecă. Erau doar câteva rafturi înalte, din plăci

de lemn, care ajungeau până aproape de tavan. Jack citise cărţi despre avioane şi biografii ale unor bărbaţi, câteodată câte un roman cu vreo intrigă inteligentă. Cât despre Kathryn, citea mai ales romane scrise de femei, romane contemporane de obicei, deşi îi plăceau în special Edith Wharton[10] şi Willa Cather[11]. Căută o antologie veche de poezie pe care o găsi pe raftul de jos.

Se aşeză pe marginea canapelei. Îşi aşeză cartea în poală şi începu să dea paginile. Dacă văzu că nu-i dă de cap, se hotărî să o ia de la început şi să se uite pe fiecare pagină până găsea versurile pe care le căuta. Dar îşi dădu repede seama că nu trebuie să facă asta. Primele poezii erau foarte vechi. Ghidându-se după limbajul versurilor, deschise cartea aproape pe la jumătate. Acolo începeau acele poezii scrise cu o sintaxă similară versurilor pe care le ţinea în mână. Începu să caute metodic, când Robert o strigă din biroul lui Jack.

Afară zăpada se îngroşa constant, căzând pe geamuri în cascade rapide. Robert spusese că meteorologii anunţaseră că stratul de zăpadă va fi între cincisprezece şi douăzeci de centimetri. Ştia cel puţin unde e Mattie, că nu era în vreo maşină sau mai ştiu eu ce.

Puse cartea jos şi urcă spre camera lui Jack, unde Robert stătea la birou. Ţinea în mână o foaie lucioasă de fax. Iar ea îşi dădu seama brusc, văzându-l stând în scaunul lui Jack, că Robert ştia ce era pe casetă – sigur ştia.

— Asta este lista tuturor oamenilor cu care Jack a zburat vreodată de când s-a angajat la Vision, spuse el, întinzându-i fax-ul.

— Mulţumesc, zise ea, luând lista fără să se uite la ea. îşi dădu seama că nu se gândise că îl va întreba. Te rog, spune-mi ce ştii.

Îşi încrucişă braţele la piept şi se îndepărtă cu scaunul de birou, punând distanţă între ei.

— Nu am ascultat caseta, spuse el. Niciunul dintre noi nu a ascultat-o.

— Nu, ştiu asta.

---

[10] Romancieră americană, 1862-1937; unul dintre cei mai importanţi prozatori americani de la începutul secolului XX. (n. tr.)

[11] 1873-1947; prozatoare americană care a obţinut premiul Pulitzer în 1923; autoare foarte importantă, adeptă a „artei înalte”, (n. tr.)

— Poţi să îţi spun ce mi-a zis un prieten de-al meu care lucrează la sindicat.

— Da.

— Chiar vrei să auzi asta?

— Da, spuse ea, deşi nu ştia dacă voia, nu putea fi sigură. Cum putea să fie sigură dacă voia să audă până nu auzea?

El se întoarse brusc şi se îndreptă spre fereastră, cu spatele la Kathryn. Începu să vorbească agitat, profesionist, golind parcă vorbele de orice conţinut emoţional.

— Zborul a fost normal până la minutul cincizeci şi şase, spuse el. Apoi se pare că pe Jack brusc l-a apucat să-şi facă nevoile.

— Să-şi facă nevoile?

— Părăseşte carlinga după cincizeci şi şase de minute şi paisprezece secunde de zbor. Nu spune ce este cu el, ci doar că se întoarce repede. Oamenii care au ascultat caseta presupun că s-a dus la toaletă. Robert se întoarse şi privi în direcţia ei, deşi nu chiar spre ea.

Ea clătină din cap.

— Două minute mai târziu, ofiţerul principal Roger Martin anunţă că are o problemă la căşti. Îl roagă pe inginer, pe Trevor Sullivan, să i le împrumute pe ale lui. Sullivan îi dă căştile şi îi spune: *Încearcă-le pe astea.* Martin probează căştile inginerului de zbor, decide că sunt bune şi îi spune: *Nu este din cauza mufei. Căştile mele sunt defecte, cred.*

— Deci căştile lui Roger Martin erau defecte, spuse Kathryn.

— Da. Aşa că Martin îi dă lui Sullivan căştile înapoi, apoi Sullivan zice: *Poate are Lyons unele de rezervă.* Se pare că apoi Sullivan îşi desface centura de siguranţă şi se întinde spre geanta lui Jack. Ştii unde se ţin gentile piloţilor?

— Lângă piloţi?

— Pe grinda de rezistenţă de lângă fiecare pilot. Da. Apoi Sullivan scoate ceva din geanta de zbor a lui Jack, ceva ce el nu recunoaşte. Pentru că spune: *Ce naiba?*

— Era ceva la care el nu se aştepta.

— Aşa se pare.

— Nu erau căşti.

— Nu se ştie.

— Şi apoi?

— Apoi Jack intră în cabină. Sullivan îi spune: *Lyons, ce e asta? O glumă?*

Robert făcu o pauză. Se sprijini de pervazul ferestrei, aproape aşezându-se.

— Apoi a urmat probabil o altercaţie, spuse Robert. Am auzit versiuni care se bat cap în cap. Dar dacă aşa a fost, s-a întâmplat rapid. Pentru că Sullivan spune aproape imediat *Ce dracu?*

— Şi apoi?

— Şi apoi zice: *Iisuse Cristoase.*

— Cine zice *Iisuse Cristoase?*

— Sullivan.

— Şi?

— Şi atât.

— Nu mai spune nimeni nimic?

— Se termină caseta.

Ea îşi ridică privirea spre tavan, gândindu-se ce însemna oare că se terminase caseta.

— Avea o bombă în geanta de zbor, spuse ea liniştită. O bombă armată. De aceea cred toţi că s-a sinucis.

Robert se ridică. Îşi puse mâinile în buzunarele pantalonilor.

— Dacă o singură propoziţie ar fi fost diferită, spuse el, toată caseta ar fi avut un alt înţeles. Chiar şi dacă ce s-a spus a fost cum ţi-am povestit eu, asta nu înseamnă nimic. Ştii asta. Am discutat asta.

— Se ştie cu siguranţă că Jack era în cabină când s-a întâmplat?

— Se aude clanţa uşii cabinei deschizându-se şi închizându-se. După care Sullivan i se adresează direct.

— Ceea ce nu înţeleg, spuse ea, este cum de putea avea Jack ceva atât de periculos în geanta de zbor.

— De fapt, spuse Robert, asta este partea cea mai uşoară. Se întoarse şi se uită la zăpadă. Nu este periculos. Nu este periculos deloc. Toată lumea face asta.

— Ce face?

— Mulţi piloţi pe rutele internaţionale o fac, aproape toţi însoţitorii de zbor pe care îi ştiu, spuse Robert. De obicei bijuterii. Aur şi argint, uneori pietre preţioase.

Kathryn nu era sigură că înţelesese. Se gândi la bijuteriile pe care le primise de la Jack de-a lungul anilor: o brăţară subţire de aur cu ocazia unei aniversări, un lănţişor de aur de ziua ei, cercei cu diamante la un Crăciun.

— De vreme ce intri şi ieşi de sute de ori dintr-un aeroport, ajungi să îi cunoşti pe paznici destul de bine, spuse Robert. Îţi povestesc despre familiile lor şi te petrec făcându-ţi cu mâna. Este un favor. Pe vremea când zburam, probabil că am arătat paşaportul o dată la cincizeci de zboruri. Iar ofiţerii vamali nu se uitau aproape niciodată în geanta mea de zbor.

Kathryn scutură din cap.

— Habar n-aveam, zise ea. Jack nu mi-a spus niciodată.

— Unii piloţi ţin secret. Bănuiesc că dacă aduci un cadou, se strică surpriza dacă soţia ştie că ai făcut contrabandă prin vamă. Nu ştiu.

— Tu ai făcut-o? întrebă ea.

— La fiecare Crăciun, zise el. Asta era întrebarea când te întâlneai cu ceilalţi în drum spre aeroport: Ce îi aduci soţiei?

Ea îşi puse mâinile în buzunarele blugilor; stătea cu umerii aplecaţi.

— De ce pe casetă Jack nu zice nimic? Întrebă Kathryn. Dacă n-ar fi ştiut că este o bombă ar fi fost la fel de surprins ca Trevor Sullivan. Ar fi spus ceva. Ar fi zis: *Ce tot vorbeşti acolo?* Ar fi exclamat ceva sau ar fi strigat.

— Nu neapărat.

— Jack a minţit în legătură cu mama lui, spuse Kathryn.

— Şi?

— Nu a dormit în apartamentul echipajului, spuse ea.

— Nu este de ajuns.

— Cineva a pus o bombă în avion.

— Dacă a fost o bombă, cineva a pus-o acolo. Să fii sigură de asta.

— Iar Jack trebuie să fi ştiut despre asta, spuse ea. Era geanta lui de zbor.

— De asta nu poţi fi sigură.

— Pilotul marocan s-a sinucis.

— A fost cu totul altceva.

— Cum putem şti că a fost altceva?

— O faci pe avocatul diavolului, îi spuse Robert puţin încins. Nu crezi cu adevărat că Jack a făcut asta. Robert oftă frustrat şi

se întoarse cu spatele la ea. Ai vrut să ştii ce era pe casetă. Aşa că ţi-am spus.

Ea despături faxul pe care îl ţinea la subsoară. Erau foarte multe nume, nouă sau zece pagini de nume, începând cu ultimul echipaj al lui Jack şi terminându-se cu cel din 1986, anul în care se angajase la acea linie aeriană. Se uită la listă: Christopher Haverstraw, Paul Kennedy, Michael Disantis, Richard Goldthwaite… Uneori îşi amintea câte o figură, un bărbat sau o femeie cu care ea şi Jack luaseră vreodată cina, sau cineva pe care îl cunoscuse la vreo petrecere, deşi cele mai multe dintre nume îi erau necunoscute, iar jumătate dintre ei locuiau în Anglia. Din punctul ăsta de vedere, se gândi Kathryn, viaţa unui pilot la Vision era ciudată, o profesie aproape antisocială. Membrii unui echipaj cu care Jack zburase puteau locui fie la cincizeci de mile distanţă, fie peste ocean.

Apoi, pe o listă datând din 1992, văzu un nume pe care nici nu îşi dăduse seama că îl căuta, un nume ciudat care se ridică parcă de pe foaia de hârtie şi imediat după aceea îi ajunse ca un curent electric până-n oase.

Muire Boland.

Însoţitoare de bord.

Kathryn rosti numele cu voce tare.

Muire Boland.

Era foarte sigură că era numele unei femei. Se întreba dacă era un nume francez şi dacă îl pronunţa corect. Kathryn se aplecă în faţa ei şi deschise sertarul mare al biroului lui Jack. Plicul cu corespondenţă comercială, care avea numele scris cu creionul într-un colţ, nu era acolo, dar îl putea vedea foarte bine, aşa cum vedea numele tipărite pe lista din mâna ei. *Muire 3:30,* acea notiţă mâzgălită în grabă. Pe un plic, o solicitare din partea Bay Bank.

Ştiind din instinct că dacă ar ezita ar fi paralizată de nehotărâre, Kathryn scoase biletul de loterie din buzunar şi îl puse pe biroul lui Jack. Ridică telefonul şi formă din nou numărul scris pe el. Răspunse o voce, aceeaşi voce de dinainte.

— Alo, spuse Kathryn repede. Muire este acasă?

— Cine?

Kathryn repetă numele.

— A, *Muire,* spuse vocea de la celălalt capăt al firului, iar Kathryn putu auzi pronunţia corectă.: *Meur-ah,* cu o oarecare emfază vibrată pe R.

— Oh, îmi cer scuze, spuse Kathryn, simţind un val uriaş de uşurare. Tot ceea ce dorea acum era să închidă telefonul.

— Muire *a fost* aici, spuse vocea britanică, dar s-a întors acasă la ea. Sunteţi o prietenă?

Kathryn nu-i putu răspunde. Se aşeză pe scaun cu putere.

— Cine o caută? întrebă femeia din Londra.

Kathryn deschise gura, dar nu îşi putu spune numele.

Îşi apăsă receptorul pe piept.

M la A, scria biletul din faţa ei. *Muire 3:30,* scria pe plic. Două notiţe, cu scrisul lui Jack, scrise la patru ani diferenţă, şi legate de un telefon.

Robert îi luă receptorul din mână şi îl puse înapoi în furcă.

— Ce te-a făcut să întrebi de Muire? întrebă el liniştit. Te-ai albit.

— Doar o bănuială, spuse ea.

Cine era această femeie pe care o chema Muire? Şi ce legătură avea ea cu Jack? Oare îşi petrecuse ultima noapte cu această femeie? Avea o aventură? Întrebările o apăsau pe piept, ameninţând să o sufoce. Se gândi la toate acele glume obişnuite despre piloţi şi însoţitoarele de zbor. Refuzase întotdeauna să dea crezare zvonurilor, ca şi când niciun pilot nu ar face acest lucru în realitate.

— Robert, ai putea afla mai multe despre o anumită persoană? întrebă ea. Unde locuieşte, de exemplu.

— Dacă eşti sigură că asta vrei, spuse el.

— Parcă sunt în iad.

— Atunci renunţă.

Se gândi la posibilitatea de a renunţa.

— Ai putea? întrebă ea.

***

— A vrut să se uite la televizor, spunea Julia. A trebuit să mă gândesc la altceva. Am primit odată de la cineva *Martorul* de Crăciun.

Robert ieşise din birou. Kathryn se gândi că probabil spăla vasele.

— Jack ţi-a dat-o.

— Pare prinsă de film. S-a trezit la două. A mâncat.

— Nu o lăsa să se uite la televizor, spuse Kathryn. Vorbesc serios. Taie cablul dacă trebuie.

Kathryn se cuibări în scaunul biroului şi se uită la stratul de zăpadă care se vedea pe pervazurile exterioare ale ferestrelor. Arăta ca apa dintr-un acvariu. *Muire a fost aici,* spusese vocea.

— Robert este cu tine? întrebă Julia.

— Da.

— A fost aici, ştii asta, nu?

— Da, ştiu.

— Atunci înseamnă că ştii despre…

— Despre povestea cu apartamentul echipajului? Da.

Kathryn ridică un picior pe scaun şi şi-l prinse cu braţul. Două notiţe, la patru ani distanţă, legate de o singură iniţială. Simţi cum anxietatea o împunge şi face să îi apară mărgele de sudoare pe frunte.

— Nu-ţi pierde credinţa, spuse Julia.

— Despre ce fel de credinţă vorbeşti?

— Ştii ce vreau să spun.

— Încerc.

— Au corectat prognoza, spuse Julia. Între douăzeci şi douăzeci şi cinci.

— Mai bine vin acum, spuse Kathryn ştergându-şi fruntea cu mâneca.

— Nu fi prostuţă. Nu ieşi fără motiv. Ai mâncare?

Numai Julia se putea gândi la mâncare.

— Am mâncat, spuse Kathryn. Pot să vorbesc cu Mattie?

La celălalt capăt al firului se lăsă liniştea.

— Ştii, spuse Julia grijulie, Mattie este ocupată. Se simte bine. Dacă vorbeşti cu ea va fi din nou distantă şi tristă. Trebuie să se odihnească vreo câteva zile, să se uite la filme şi să mănânce popcorn. E ca un drog, şi are nevoie de el cât mai mult cu putinţă. Trebuie să se vindece, Kathryn.

— Dar aş vrea să stau cu ea, protestă Kathryn.

— Kathryn, ai stat cu ea în fiecare minut în ultimele zece zile. Înţelege că prezenţa ta vă desparte. Nu poţi suporta să o vezi tristă, iar ea nu poate suporta să vadă cât de mult suferi. Tu nu petreci atât timp cu ea în mod normal.

— Situaţia asta nu este normală.

— Ei bine, poate tuturor ne-ar prinde bine puţină normalitate, spuse Julia.

Kathryn se îndreptă spre fereastră şi şterse condensul care se formase pe foia de geam. Stratul de zăpadă se îngroşase, iar drumul nu fusese deszăpezit. Maşinile erau acoperite deja cu un strat gros de zăpadă de peste cincisprezece centimetri.

Oftă. Întotdeauna fusese dificil să contrazică înţelepciunea Juliei, mai ales că se dovedise de atâtea ori că avea dreptate.

— Nu ieşi din casă, repetă Julia.

Toată după-amiaza a nins în continuu, îngroşând stratul de zăpadă. Din când în când, vântul şuiera, vuia, fluiera, pentru ca mai apoi să scadă în intensitate, renunţând să mai devină furtună în toată regula. În timp ce Robert dădea telefoanele din biroul lui Jack, Kathryn se plimba dintr-o cameră în alta uitându-se la pereţi şi pe fereastră, încrucişându-şi braţele, descrucişându-le, apoi intra în altă cameră şi stătea în picioare şi se uita iarăşi pe pereţi sau pe fereastră. În ultima vreme tot ce putea face era să stea în picioare şi să se gândească.

După un timp se trezi în baie. Îşi dădu hainele jos şi dădu drumul la duş, lăsând apa să se încălzească până ce deveni aproape opărită. Intră în duş şi îşi puse gâtul aplecat sub apă şi stătu aşa foarte mult timp. Era o senzaţie atât de plăcută încât stătu acolo până când rezervorul de apă caldă se goli, iar apa se răci.

Când închise apa auzi muzică venind din altă cameră. Nu era un CD, deşi era muzică de pian.

Îmbrăcă halatul de baie gri din bumbac ce îi ajungea până la glezne şi îşi aşeză gulerul. Din oglindă o privea o femeie bătrână, o figură spălăcită cu ochi găunoşi.

Pieptănându-se în timp ce cobora scările, se îndreptă în direcţia din care se auzea muzica şi intră în camera din faţă unde Robert cânta la pian.

Ştia melodia: era Chopin. Se aşeză pe canapea, aşezându-şi halatul pe lângă poale şi picioare.

Închise ochii. *Fantaisie Impromptu* era o piesă extravagantă, obraznic de frumoasă, cu un număr foarte mare de note. Robert o cânta în varianta pe care ea rar o auzise, o variantă nesentimentală, şi totuşi era purtat de povara delicioasă a amintirilor stârnite şi a secretelor uitate. Când auzi glissando-urile avu imaginea unor diamante împrăştiate pe jos.

Pianul era aşezat într-un colţ, lângă fereastră, iar ea îi privi prima dată palmele şi braţele. Era ceva în acea abundenţă de zăpadă care îmbunătăţea acustica acelei camere, sau poate i se părea aşa pentru că nu se mai auzea alt zgomot; pianul suna mai bine decât îşi amintea ea, deşi nu mai fusese acordat de luni de zile.

Aşa era acum câţiva ani de zile, se gândi Kathryn ascultându-l pe Robert cântând. Fără televizor, fără radio, fără filme, doar o după amiază lungă, albă, în care să te simţi bine, să asculţi muzică. Era un spaţiu sigur. Putea să se gândească la altceva, nu la accident sau la Mattie. Pianul nu fusese unul dintre lucrurile pe care le avea în comun cu Jack. Fusese numai al lui Kathryn, o preocupare numai a ei, şi totuşi o legătură şi cu Julia – ea însăşi un element sigur în viaţa ei.

— N-am ştiut, spuse ea când el termină piesa.

— A trecut ceva timp, spuse el întorcându-se către ea.

— Eşti un tip romantic, spuse ea zâmbind. Un romantic disimulat. Şi cânţi excelent.

— Mulţumesc.

— Mai cânţi?

Atunci îşi dădu seama, într-un fel de care nu fusese conştientă înainte, că Robert era, bineînţeles, un bărbat care avea un trecut. Avea o viaţă despre care ea nu ştia aproape nimic, o viaţă în timpul căreia învăţase să cânte la pian, învăţase să piloteze, fusese un beţiv, se căsătorise, avusese copii, divorţase şi apoi se implicase în serviciul acesta extraordinar pe care îl avea.

Ea recunoscu melodia: *The Shadow of Your Smile.* Îţi schimba dispoziţia într-o clipită.

Când termină se scărpină pe ceafă şi se uită la zăpadă pe fereastră.

— Cred că sunt cel puţin treizeci de centimetri, spuse el.

— Drumul nu este deszăpezit, zise ea. Cât este ceasul?

El se uită la ceas.

— Trei, zise. Cred că o să ies să mă plimb.

— Îmbrăcat aşa?

— Numai până la capătul străzii şi înapoi. Vreau să respir nişte aer curat.

— Cred că ştii că nu ai de ce să te duci la han în seara asta. Sunt o mulţime de paturi în casa asta. Şi multe camere. Poţi

dormi pe patul din camera de oaspeţi, adăugă ea. Pentru asta şi este.

— Ca să te poţi ascunde, aşa ai spus.

— Da.

— Informaţia pe care mi-ai cerut-o este pe biroul lui Jack, spuse el.

Ea vru să spună ceva, dar el clătină din cap.

— Dintre toţi oamenii, zise el, nu ar fi trebuit să se ţi se întâmple tocmai ţie aşa ceva.

Kathryn aţipi câteva minute pe canapea şi apoi, puţin somnoroasă, urcă la ea în dormitor hotărâtă să se aşeze în pat şi să doarmă. Luă antologia de poezie cu ea.

Se întinse pe burtă, în pat, şi începu să întoarcă paginile, căutând cu inima cât un purice acele versuri. Citi bucăţi de poeme din Gerard Manley Hopkins[12],Wordsworth[13] şi Keats[14]. Aproape de jumătatea cărţii îi sări în ochi cuvântul *trădări* şi îşi dădu seama că găsise poezia pe care o căuta. Dar aproape instantaneu, înainte să apuce să citească versurile, zări o notiţă ştearsă de-a lungul marginii interioare. Scrisă uşor cu creionul şi urmată de un semn al exclamării. Şi acolo. În mod clar acolo.

Se ridică brusc şi examină mai îndeaproape poemul. Se numea *Antrim* şi era scris de Robinson Jeffers. Părea să fie despre nişte lupte din vechime pentru o bucată de pământ. Despre sângele vărsat pentru multe cauze, despre ambuscade şi trădări, despre patriotism şi despre oamenii jertfiţi, toate acestea ajungând până la urmă ţărână, şi aşteptând reînvierea.

Oare ce însemna?

Lăsă cartea să alunece pe lângă pat până pe podea. Se întinse din nou şi se întoarse cu faţa spre pernă. Se simţea de parcă ar fi călătorit mii de mile.

***

Când se trezi se uită din instinct la ceasul de pe noptieră. Era trei şi jumătate dimineaţa. Dormise nouă ore. Şi oare ce zi era? Douăzeci şi opt? Douăzeci şi nouă?

---

[12] Unul dintre cei mai mari poeţi ai epocii victoriene, creator al *sprung rhythm*-ului. (n. tr.)

[13] Mare poet romantic englez. (n. tr.)

[14] Mare poet romantic englez. (n. tr.)

Se dădu jos din pat şi ieşi pe jumătate clătinându-se pe hol. Uşa către camera de oaspeţi era închisă. Poate că Robert se întorsese din plimbare şi se dusese să se culce acolo, se gândi ea. Oare mâncase? Se uitase la televizor? Citise vreo carte?

În bucătărie nu era niciun semn care să arate că cineva a mâncat acolo. Kathryn pregăti un ibric de cafea şi îşi turnă o ceaşcă. Văzu pe fereastra de deasupra chiuvetei că ninsoarea se oprise. Deschise uşa din spate şi fu imediat lovită de o pală de zăpadă măruntă care căzu de pe streaşină. Clipi şi îşi scutură capul. După ce îşi obişnui ochii cu întunericul, văzu că lumea era acoperită cu o pătură groasă albă, o pătură creponată cusută superficial; copacii, arbuştii şi maşinile arătau ca nişte cocoaşe învelite. Într-adevăr, era atât de multă zăpadă, încât se întrebă dacă nu cumva previziunile care vorbiseră despre doar douăzeci de centimetri nu fuseseră prea optimiste, închise uşa şi se sprijini de ea.

M la A.

Muire 3.30

Strângând halatul mai bine în jurul ei, Kathryn urcă în grabă scările către biroul lui Jack, a cărui goliciune prăfuită încă o surprindea. Văzu hârtia despre care îi spusese Robert pe birou.

Muire Boland, citi ea, părăsise linia aeriană în ianuarie 1993. Fusese instruită de Vision la Londra şi fusese însoţitoare de zbor timp de trei ani. Mai era şi o adresă, un număr de telefon, şi o dată de naştere. Muire Boland avea acum treizeci şi unu de ani.

Robert îi scrisese ceva lângă numărul de telefon.

L-am încercat, scria el. *La numărul ăsta nu a auzit nimeni de ea.*

Dedesubt era o listă de numere de telefon. Erau şapte Muire Boland în cartea de telefoane a Londrei.

Kathryn încercă să se gândească la o întrebare rezonabilă. Dacă persoana care răspundea la telefon ştia cine era Jack Lyons? Şi dacă da, oare mai putea pune una sau două întrebări? Era chiar aşa un lucru ieşit din comun dacă întreba?

Kathryn se uită de jur împrejurul camerei, la sterilitatea ei metalică, la estetica ei masculină. Nu-şi va îngădui să se gândească la faptul că Jack a avut o aventură. Cum ar putea să facă asta, când fusese prima care văzuse ce se întâmpla când se ţesea o poveste senzaţională în jurul numai câtorva fapte,

aşa cum se întâmplase cu presa când fusese comentată caseta cu înregistrarea zborului.

Ridică telefonul şi formă primul număr. Răspunse un bărbat, iar vocea îi suna ca şi cum ar fi fost trezit din somn. Calculă repede ce oră era la Londra – 9:40 dimineaţa. Întrebă dacă putea să vorbească cu Muire.

Bărbatul tuşi în telefon ca un fumător înrăit.

— Cu cine doriţi? întrebă el ca şi cum nu ar fi înţeles bine întrebarea.

— Muire Boland, spuse ea.

— Nu este nicio Muire Boland aici, spuse bărbatul sigur pe el.

— Mă scuzaţi, zise Kathryn şi închise telefonul. Tăie primul număr şi îl încercă pe al doilea. Nu răspunse nimeni. Încercă al treilea număr. Răspunse un bărbat cu o voce înţepată, profesionistă.

— Michael Boland, spuse el ca şi cum ar fi aşteptat un anumit telefon.

— Mă scuzaţi, zise Kathryn, greşeală.

Tăie şi cel de-al treilea număr. Îl încercă şi pe cel de-al patrulea. Răspunse o femeie.

— Alo, zise ea.

— Alo, spuse Kathryn. Caut o doamnă numită Muire Boland.

Liniştea care se lăsă la celălalt capăt al firului era atât de adâncă, încât Kathryn putea auzi ecoul slab al unei alte conversaţii telefonice transatlantice.

— Alo? încercă ea din nou.

Femeia închise. Kathryn rămase cu receptorul mort la ureche. Luă creionul ca să taie şi cel de-al patrulea număr, dar apoi avu o ezitare.

Sună la al cincilea număr în loc să îl taie pe cel de dinainte. Apoi la al şaselea. Apoi la al şaptelea. Când termină examină lista. Fusese un bărbat care nu o cunoştea pe Muire; un număr la care nu răspunsese nimeni; un Michael Boland, om de afaceri; o femeie care nu vorbise; un alt număr la care nu răspunsese nimeni; o voce pe un robot, cu un accent aproape neinteligibil, care îi spunea să lase un mesaj; o adolescentă care nu o cunoştea pe Muire, dar care spusese că pe mama ei o chema Mary.

Încercă la al patrulea număr din nou.

— Alo? spuse aceeaşi femeie.

— Mă scuzaţi că vă deranjez, spuse Kathryn repede înainte ca femeia să închidă. Încerc să o găsesc pe Muire Boland.

Lucru ciudat, era o tăcere asemănătoare primei convorbiri. Se auzea ceva în fundal. Era oare muzică? O maşină de spălat vasele? Apoi Kathryn auzi un sunet venit din fundul gâtului femeii, ca începutul unui cuvânt care poate avea să fie rostit. Urmat apoi de o altă perioadă de tăcere, mai scurtă de această dată.

— Nu stă nicio Muire aici, spuse femeia într-un final.

Kathryn se gândi că probabil era un decalaj între gândurile şi vocea ei, pentru că până deschise gura să vorbească, legătura se întrerupse.

Când Robert se trezi dimineaţă, ea stătea la masă în camera din faţă. Soarele urcase pe cer, iar zăpada dinafară ferestrelor era atât de izbitor de strălucitoare încât Robert trebui să îşi mijească ochii ca să se uite spre ea. În lumină ea putea vedea toate liniile şi toţi porii de pe faţa lui.

— Este prea mult soare aici, spuse el întorcând capul.

— Uneori chiar ai nevoie de ochelari de soare în camera asta, spuse ea. Jack obişnuia să poarte.

Se uită spre Robert care îşi băga cămaşa în pantaloni.

— Cum ai dormit? o întrebă el.

— Bine. Tu?

— Foarte bine.

Observă că dormise îmbrăcat. Probabil că fusese prea obosit ca să se mai dezbrace.

Obişnuindu-se cu lumina, Robert reuşi să îi vadă faţa mai clar.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

Kathryn se aplecă în faţă.

— Mă duc la Londra, spuse ea.

El nu ezită. Nu ezită absolut deloc.

— Merg cu tine, zise el.

***

Feţele de masă sunt întinse pe toată pajiştea, ca o cuvertură gigantică din petice. Grupuri de familii stau aşezate pe pături, cu farfurii de carton sau cu argintărie adevărată şi cu ceai cu gheaţă în termosuri. Copiii aleargă de-a lungul aleilor, uneori

chiar prin mijlocul mesei vreunei familii. Kathryn deschise coşul de picnic, un coş vechi pentru plăcintă de-al Juliei, şi scoase strugurii şi pachetul de Terra Chips, Vipia, o bucată de brânză Brie şi un pătrăţel din ceva urât mirositor. Brânză Stilton, decise ea după ce îl mirosi. Nu departe de ea Jack stă de vorbă cu alţi doi taţi. Este înnorat, puţin umed, iar gângăniile încep să devină enervante. Kathryn îl vede pe Jack aplecându-şi capul în timp ce discută cu doi bărbaţi mai scunzi decât el. Ţine un pahar de sifon în mână; pe cealaltă o ţine în buzunarul pantalonilor. Râde şi îşi ridică fruntea, prinzându-i privirea lui Kathryn. În spatele râsului ea poate întrevedea o uşoară jenă provocată de corvoada socializării: Dar nu se mai termină odată?

Puţin mai departe Kathryn o zăreşte pe Mattie stând într-un grup de prieteni, cu braţele înfăşurate pe lângă corp, ca şi cum i-ar fi frig, deşi nu este cazul. Are numai cincisprezece ani şi nu ştie ce să facă cu mâinile. Figura lui Mattie, familiară şi nu prea pentru Kathryn, pare a fi o operă de artă în devenire, alungindu-se uşor în ultima vreme şi lipsită de expresia bosumflată dată de aparatul dentar.

— O adunare reuşită, spuse Barbara Meelroy, de pe pătura învecinată.

Kathryn scrută meniul familiei Meelroy dintr-o privire: friptură de pui, salată de cartofi de la supermarket, salată de varză cu maioneză, Fritos, negrese.

— Mai bine decât anul trecut, spuse Kathryn.

— Cred că vor juca softball, nu?

— Dacă nu plouă.

— Mattie s-a înălţat, spuse Barbara uitându-se spre Mattie.

Kathryn aprobă din cap.

— Roxanne este şi ea aici? întrebă ea. Apoi se gândi că mai bine nu ar mai fi întrebat pentru că Roxanne, o fată slăbănoagă de cincisprezece ani cu un cercel în buză, sigur nu era la picnicul anual al şcolii. Kathryn vorbea uneori cu faţa asta, o chiulangioaică şi o impertinentă notorie, pe coridoarele şcolii. În cazul ăsta Barbara a venit pentru Will, fiul ei de şapte ani, se gândi Kathryn. Soţul Barbarei, pescar de cod, este mai mult plecat.

Ca şi Jack, se gândi Kathryn.

— Bunica ta are la fereastră un coş pentru prăjituri superb, spuse Joyce Kellys de pe altă pătură, de lângă Barbara. Kathryn examină şi coşul de picnic a familiei Keys: salată de orez cu curry, somon rece, Perrier, *konfetkakke* de la Ingerbretson's. Joyce şi soţul ei sunt arhitecţi şi au propria lor companie în Portsmouth: Keys&Keys.

Toată istoria socială a oraşului în acest picnic, se gândi Kathryn.

— Nu l-am văzut, spuse ea.

— O să joace şi Jack, nu? întrebă Barbara.

— Cred că da, spuse Kathryn.

Se uită la soţul ei cum îşi apleacă fruntea pentru a vorbi cu Arthur Kahler, proprietarul benzinăriei Mobil, cu care Jack juca uneori tenis. De aia îl doare spatele atât de des, se gândi ea; întotdeauna se apleacă atunci când vorbeşte cu alţii. Poartă un tricou Polo alb şi o pereche de pantofi de navigaţie. Un alt fel de uniformă. Se plesni peste ureche, apoi îşi privi mâna şi îşi îndepărtă de pe deget o gânganie. O văzu privindu-l.

— Sunt mort de foame, spuse el, aşezându-se lângă ea pe pătură.

— Să o strig pe Mattie?

— Nu. Vine ea când vrea.

— O să joci softball?

— Cred că da, spuse el, turnându-şi un alt pahar de sifon.

— Întotdeauna crezi că nu o să îţi placă şi sfârşeşti prin a te simţi bine, îl tachina ea.

El îşi plimbă degetele pe spatele ei. Atingerea lui era neaşteptată şi dulce. Ar vrea să se aplece spre el şi să închidă ochii. Nu a mai atins-o de zile întregi.

— Cred că aş bea o bere rece, spuse el îndepărtându-şi mâna.

— La un picnic al şcolii?

— Se pare că pe Kahler nu îl deranjează.

Kathryn se uită la Arthur Kahler şi observă paharul mare din plastic roşu pe care acesta îl ţinea în mână. Apoi îi întinse lui Jack o jumătate de lipie cu humus.

— Martha a zis că vor închide pompele săptămâna viitoare. Vor pune unele noi. Va trebui să ne ducem la Elly Falls după benzină.

Jack aprobă tăcut.

— Dar tu nu vei fi aici, spuse Kathryn amintindu-şi că Jack va fi plecat două săptămâni la Londra pentru sesiunea de instruire anuală.

— Da, nu voi fi.

— Ştii, aş putea merge cu tine de data asta. Şcoala se termină miercurea viitoare. Aş putea veni la Londra şi să ne întâlnim acolo. Am avea aproape o săptămână de stat împreună. N-ar fi amuzant?

Jack se uită într-o parte. Invitaţia plutea pe deasupra păturii ca fumul unei ţigări într-o zi umedă.

— Am putea-o lăsa pe Mattie cu Julia, adăugă Kathryn. Mattie ar fi încântată să scape de noi o săptămână.

— Nu ştiu, spuse el întorcându-se către ea.

— N-am mai fost la Londra de ani de zile, spuse ea. Şi nici altundeva de ceva vreme.

El scutură din cap.

— Nu ţi-ar plăcea. Aceste şedinţe de instruire ţin la nesfârşit. Petrecem toată ziua în simulator. Avem ore seara. Luăm masa cu echipajele britanice. Nu te-aş vedea deloc. N-am putea face nimic.

— Mă descurc destul de bine când e vorba să mă distrez singură, spuse ea. Apoi se întrebă deodată de ce trebuie să îşi argumenteze în vreun fel propunerea.

— Atunci ce rost are să vii când sunt eu acolo? spuse Jack, încheind discuţia într-un fel. Ai putea la fel de bine să te duci singură.

Jignită, ea îşi muşcă falca.

— Ascultă-mă, spuse el cerându-şi scuze, aş fi frustrat tot timpul ştiind că tu eşti la hotel şi că nu putem vizita Londra împreună. Şedinţele astea sunt destul de grele. Nu cred că încă o grijă ar fi o idee bună.

Ea îi studie figura. O figură frumoasă, o faţă după care trecătorii întorc capul pe stradă.

— Uite ce îţi propun eu, spuse el. Vino la sfârşitul perioadei de instruire şi mergem în Spania. Îmi iau câteva zile libere şi mergem la Madrid. Sau nu, mai bine ne întâlnim acolo.

Pare mult mai plin de viaţă acum, uşurat că a rezolvat situaţia cu acest compromis.

— Mergem şi la Barcelona, spuse el. Barcelona este superbă.

— Ai mai fost acolo? întrebă ea.

— Nu, spuse el repede. Dar aşa am auzit.

Ea se gândi la o excursie în Spania cu Jack. Ar fi frumos, dar nu era exact ce îşi dorea ea. Jack tot va fi plecat timp de două săptămâni, departe de ea şi de Mattie. Voia să meargă la Londra.

Kathryn văzu peste umărul lui Jack cum Barbara Meelroy o priveşte atentă. Barbara, cea care ştia cum este să fii părăsită mult timp.

— Atunci aşa rămâne, spuse Kathryn, forţându-se să fie veselă.

— Hei, Lyons, se auzi o voce de deasupra păturii.

Kathryn îşi ridică privirea şi se uită în lumina acelei zile mohorâte. Sonny Philbrick, un bărbat cu o burtă imensă, de la bere, sub tricoul cu Patriots, îl loveşte jucăuş pe Jack peste picior.

— Sonny, spuse Jack.

— Ei, cum merge treaba cu linia aeriană?

— Bine, zise Jack. Dar afacerea ta cu filme?

— P'acolo. Şi, unde te mai duci?

Kathryn se prefăcu ocupată cu picnicul.

Jack îşi trase picioarele de pe marginea feţei de masă. Nu se va ridica, se gândi ea, pentru că nu vrea să îl încurajeze pe Philbrick. Fiul acestuia, un băiat subţirel şi frumuşel, de vârsta lui Mattie, era foarte bun la şah, probabil un copil-minune.

— La Londra, spuse Jack.

— Londra, a?

— Da, Londra, repetă Jack.

Kathryn simţi în vocea soţului ei efortul pe care acesta îl făcea pentru a fi politicos. Amândoi ştiau unde va duce această conversaţie. În acelaşi loc unde mergeau toate conversaţiile lui Jack cu oameni ca Philbrick.

— Pentru cât timp? întrebă Philbrick, uitându-se la Kathryn.

— Pentru două săptămâni, spuse Jack.

— Două săptămâni! Philbrick se dădu puţin pe spate cu o surprindere batjocoritoare. Tu, singur acolo cu toate stewardesele alea, măi băiete, ai grijă cum te porţi.

Philbrick îi făcu lui Kathryn şmechereşte cu ochiul. Ăsta trebuie să fi fost bătăuşul clasei când era la şcoală, se gândi ea.

— Însoţitoare de zbor, spuse Jack.

— Mă rog.

— De fapt, zise Jack cu voce înceată şi egală, încerc să le-o trag la cât mai multe pot.

Pentru o clipă faţa lui Philbrick se înmuie din cauza confuziei. Apoi mormăi, şi lovi aerul cu paharul de hârtie. Râdea mult prea tare, făcându-i pe ceilalţi de pe celelalte paturi să se uite la ei.

— Lyons, eşti o figură, ştii?

Apoi urmă o pauză ciudată. Jack nu răspunse.

— Ei, atunci ne vedem la meci, spuse Philbrick. O să joci şi tu, da?

Jack aprobă din cap şi apoi se întoarse spre coşul de picnic de parcă ar fi căutat ceva înăuntru. Kathryn îl privi pe Philbrick îndepărtându-se.

— Dumnezeule, zise el pe înfundate.

***

La poarta terminalului stăteau separaţi de ceilalţi. Dincolo de ferestrele duble, grămezi mari de zăpadă de o culoare nu tocmai albă, încă făceau de strajă în jurul pistelor şi hangarelor. Robert îşi împăturise în patru paltonul şi îl aşezase pe un scaun din plastic turnat. Îşi pusese geanta deasupra paltonului (ceea ce o femeie nu ar fi făcut niciodată) şi citea *The Wall Street Journal.* Kathryn îşi ţinea haina pe braţ şi examina avionul din faţa ei, legat de terminal prin acel cordon ombilical. Avionul era drăguţ, se gândi ea, alb cu semne roşii strălucitoare, şi cu logo-ul Vision scris cu litere ascuţite. Era un T-900, înclinat în aşa fel încât ea putea vedea în carlingă, putea vedea acei bărbaţi în cămăşi, chipurile lor în umbră, braţele mişcându-se de-a lungul panoului de comandă în timp ce făceau verificările instrumentelor. Se întreba dacă îi întâlnise vreodată pe vreunii dintre membrii echipajului. Oare veniseră la slujba de înmormântare?

O dureau picioarele şi voia să stea jos. Dar dacă s-ar fi aşezat ar fi trebuit să stea presată între doi pasageri supraponderali.

Oricum, mai erau doar câteva minute până la îmbarcare. Kathryn purta costumul din lână neagră, cel de la înmormântare, şi arăta mai mult a femeie de afaceri decât a profesoară. Ca o avocată care se îndrepta spre Londra pentru o depoziţie. Părul era pieptănat într-un coc mic şi purta cerceii cu perle. Îşi ţinea mânuşile din piele neagră într-o mână şi o eşarfă din mătase neagră în jurul gâtului. Se gândea că arăta bine, dată fiind situaţia, oricum mult mai bine decât fusese în ultimele douăsprezece zile.

În acea dimineaţă, după ce îi spusese lui Robert despre intenţia ei de a merge la Londra, se dusese la Julia pentru a-i spune lui Mattie despre planurile sale. Mattie fusese dureros de indiferentă vizavi de planurile lui Kathryn.

Singurul ei comentariu inteligibil, printre oftaturi şi un mormăit înfundat de exasperare, fusese un *mda* cu care o concedie.

— Stau doar două zile, spusese Kathryn.

— Super, zise Mattie. Acum pot să mă duc înapoi în pat?

Julia încercă să îi explice lui Kathryn în bucătărie comportamentul aparent al lui Mattie.

— Are cincisprezece ani, spuse Julia care se trezise deja de câteva ore. Era îmbrăcată cu o pereche de blugi cu elastic şi un pulover verde. Trebuie să aibă pe cineva pe care să dea vina, aşa că dă vina pe tine. Ştiu că este iraţional. Nu-ţi aduci aminte, dar un timp, chiar după ce au murit părinţii tăi, tu m-ai învinovăţit pe mine.

— Nu-i adevărat

— Ba da. Nu ai spus-o niciodată direct, dar eu am ştiut. Şi a trecut. Aşa cum va trece şi asta. În momentul ăsta Mattie ar da vina pe tatăl ei. Este furioasă pe el că a părăsit-o, că i-a dat peste cap viaţa în aşa hal. Dar nu se pune problema să îl învinuiască pe el. De fapt, ea este singura care îi ia apărarea. Furia lui Mattie te va părăsi pe tine şi îşi va găsi ţinta potrivită. Ceea ce trebuie tu să faci este să te asiguri că nu se va învinui pe ea pentru moartea tatălui ei.

— Atunci ar trebui să rămân, spuse Kathryn încet.

Dar Julia voia neapărat ca ea să plece. Kathryn îşi dădu seama că Julia vrea ca ea să plece nu de dragul ei, ci de dragul lui Mattie.

În calitate de văduvă de pilot, Kathryn avea dreptul să călătorească gratis spre orice destinaţie a companiei Vision, la clasa întâi, ori de câte ori existau locuri libere.

Îi făcu semn lui Robert să stea la fereastră şi îşi aşeză bagajul sub scaunul din faţa ei. Simţi imediat aerul stătut din avion, mirosul lui artificial. Uşa spre carlingă era deschisă, Kathryn putea vedea echipajul. Întotdeauna fusese uimită de dimensiunile acesteia: multe dintre ele erau mai mici decât locurile din faţă ale unei maşini. Se gândea cum putea fi posibil să aibă loc scenariul sugerat de acea casetă din avionul lui Jack. De-abia părea a fi loc pentru trei oameni să stea aşezaţi, darămite să se mişte şi să aibă vreo altercaţie.

De pe locul unde stătea, putea vedea numai o treime din cabină şi părţi din cămăşile piloţilor. Privind acea imagine, acele braţe puternice şi gesturile lor sigure, îi era imposibil să nu se gândească la Jack ca fiind bărbatul din stânga. Îşi imagină forma umărului lui, albeaţa încheieturii mâinii. Nu călătorise niciodată cu un avion pilotat de Jack.

Căpitanul se ridică şi se întoarse spre avion. Privirea lui o întâlni pe a lui Kathryn, iar ea înţelese că el voia să îşi exprime simpatia. Era un om în vârstă, cu părul cărunt, cu breton, şi cu ochii căprui-deschis. Părea chiar prea cumsecade pentru a fi la comanda a ceva. Nu ştia să îşi exprime condoleanţele şi îi fu foarte simpatic pentru asta. Ea îi mulţumi şi chiar reuşi să schiţeze un zâmbet. Îi spuse că se simte atât de bine cât se poate simţi cineva în situaţia în care se afla; asta era ceea ce oricine ar fi vrut să afle de la ea. El o întrebă dacă se ducea să fie alături de celelalte familii îndoliate la Malin Head, iar ea îi răspunse repede şi poate prea emfatic, că nu. El păru stânjenit de întrebare. Apoi ea se întoarse şi îl prezentă pe căpitan lui Robert Hart. Căpitanul îl privi pe Robert ca pe cineva pe care îl mai văzuse înainte. Apoi se scuză, se duse înapoi în carlingă şi închise uşa după el. Pentru siguranţa lui. Pentru siguranţa lor.

Însoţitoarea de zbor adună paharele de şampanie pe care le împărţise mai devreme, iar Kathryn constată cu surprindere că ea îl golise pe al ei. Nu-şi amintea când îl băuse, deşi putea simţi gustul de şampanie. Se uită la ceas. 8:14 dimineaţa. 1:14 la Londra.

Avionul porni încet spre pistă. Pilotul – oare era căpitanul cu ochii spălăciţi? – ambala motoarele pregătindu-se pentru

decolare. Inima îi bătu lung, apoi i se zbătu dureros în piept. Imaginea i se micşoră la un punct, aşa cum se întâmplă când închizi televizorul. Kathryn se prinse de mânerele scaunului şi închise ochii. Îşi muşcă buza de jos. Vălul de ceaţă protectoare se risipi, iar ea putu vedea bucăţi smulse din podeaua carlingii; un om, probabil un copil, înghesuit într-un scaun, învârtindu-se în aer; o flacără venind din cală şi întinzându-se spre carlingă.

Avionul prinse viteză cu o forţă neobişnuită. Aparatul T-900, greoi şi ezitant, refuza să se ridice. Ea închise ochii şi începu să spună singura rugăciune pe care o ştia: *Tatăl nostru...*

Nu-i mai fusese niciodată frică în avion. Nici măcar în cele mai agitate zboruri transatlantice. Jack era întotdeauna relaxat în avion, atât în calitate de pilot, cât şi ca pasager, iar calmul său părea că o molipsise şi pe Kathryn ca într-un fel de osmoză de cuplu. Dar protecţia aceea nu mai exista acum. Dacă ea se simţise în siguranţă când zbura cu avionul pentru că aşa se simţea Jack, nu însemna oare că putea şi ea să moară aşa cum murise el? Apoi se ruşină de acest gând, mai ales că ura să îi fie rău. Robert îşi aşeză mâna pe spatele ei.

După ce avionul se ridică în aer, Robert îi făcu semn însoţitoarei de bord, care veni cu apă cu gheaţă, prosoape reci şi cu o pungă mică de hârtie. Corpul lui Kathryn, incapabil de a se simţi uşurat de faptul că se ridicaseră în aer, se răzvrăti. Spre dezamăgirea ei, vomită şampania. Rămase uimită de cât de visceralã putea fi teama de moarte a unui om: nu-i fusese atât de rău nici când aflase că Jack murise.

Imediat ce semnul pentru centura de siguranţă se stinse, Kathryn se ridică nesigură pentru a merge la toaletă. Însoţitoarea de zbor îi dădu un plic din plastic cu o periuţă de dinţi, o pastă, un şerveţel umed, un săpun şi un pieptene, iar Kathryn îşi dădu seama că ţineau aceste truse pentru pasagerii care nu se simţeau bine. Oare erau numai pentru cei de la clasa întâi sau primeau toţi câte una?

Kathryn se spălă pe faţă. Maioul şi bluza îi erau ude de transpiraţie; încercă să se şteargă de sudoare pe piept şi pe gât cu prosoape de hârtie. Avionul se clătină, iar ea se lovi cu capul de un dulăpior. Se spălă pe dinţi cât de bine putu şi se gândi la

toate acele momente când se amuzase pe seama celor cărora le era rău în timpul zborului.

Când se întoarse, Robert se ridică şi o prinse de braţ.

— Nu-mi pot explica, spuse ea aşezându-se şi făcându-i semn şi lui să facă la fel. Presupun că a fost din cauza fricii. Eram foarte sigură că avionul nu va putea să decoleze şi că vom rula atât de repede încât ne vom ciocni de ceva.

El o strânse de braţ cu blândeţe.

Kathryn îşi dădu spătarul scaunului înapoi, iar Robert îşi alinie scaunul la fel. Îşi scoase o revistă din geantă, aparent nervos.

Ea se jucă cu verigheta.

Căpitanul vorbi la microfon cu o voce rezonantă şi sigură. Totuşi, nu se putea simţi bine în acel avion. Dificultatea venea de la imposibilitatea minţii de a înţelege noţiunea de avion, cu greutatea sa, cu felul în care sfida gravitaţia, cu felul în care stătea în aer. Ea înţelegea aerodinamica zborului, putea înţelege legile fizicii care făceau posibil zborul, dar inima ei, în acel moment, nu înţelegea niciuna din astea. Inima ei ştia că avionul putea să se prăbuşească din cer.

Când se trezi, era întuneric atât în avion, cât şi afară. La televizor, deasupra capului ei, era un film siropos care se derula în linişte. Se îndreptau către zori. Când Jack a murit, zbura spre întuneric, ca şi cum ar fi vrut să scape de soare.

Pe fereastră putea vedea norii. Unde erau oare? Deasupra Newfoundland? A Atlanticului? La Malin Head?

Se întrebă dacă inima i se oprise din cauza exploziei, sau dacă fusese în momentul când îşi dădu seama întrucâtva că va muri, sau ca reacţie la groaza de a cădea în gol prin întuneric, sau dacă se oprise numai în momentul în care corpul lovise apa.

Oare cum era să vezi carlinga desprinzându-se de corpul avionului şi apoi să simţi, încă proptit în scaun, cum cazi prin noapte, ştiind că urmează să loveşti apa cu o putere uriaşă, aşa cum cu siguranţă Jack ar fi simţit dacă ar fi fost conştient? Oare îi strigase numele lui Kathryn? Sau al altei femei? Oare o strigase pe Mattie? Sau o strigase pe mama lui în ultimul moment disperat al vieţii?

Ea spera ca soţul ei să nu fi strigat niciun nume, să nu fi fost conştient că va muri.

În taxi, Robert îşi întinse picioarele. Nasturii aurii ai sacoului său declanşaseră alarma la punctul de trecere din aeroport.

Purta pantaloni gri, o cămaşă albă şi o cravată alb cu auriu din lână. Arăta parcă mai slab decât cu numai o zi înainte.

Ea îşi duse mâna spre cap şi încercă să îşi prindă o şuviţă. Între ei se aflau cele două bagaje, ambele extrem de mici. Kathryn împachetase în grabă, fără a se gândi prea mult la ce pune în bagaje. Geanta ei conţinea lenjerie de corp şi ciorapi, plus încă o bluză. Intrară în zona centrală a Londrei şi începură să străbată cochetele zone rezidenţiale. Taxiul intră cu viteză într-o curbă.

Printre stropii de ploaie, Kathryn văzu o stradă formată din case albe, un rând imaculat de faţade aproape identice. Casele aveau patru etaje şi aveau ferestre arcuite. Trotuarele erau delimitate de garduri mici din fier forjat; fiecare casă avea un felinar atârnat la porţile boltite. Numai uşile de la intrare aduceau aminte despre individualitatea proprietarilor. Unele erau uşi groase, din lemn; altele aveau foi mici de geam; altele erau vopsite în verde închis. Casele de pe acea parte a drumului, pe unde trecea taxiul, erau identificate prin plăcuţe de alamă cu numere. Maşina opri la numărul 21.

Kathryn se lăsă pe spate în scaunul tapiţat al maşinii.

— Nu încă, spuse ea.

— Vrei să mă duc eu? o întrebă el.

Kathryn se gândi la această idee şi îşi netezi fusta. Cumva în spiritul zgomotului constant al motorului, şoferul nu părea deranjat de aşteptare.

— Şi ce o să faci când o să ajungi acolo? îl întrebă ea.

El scutură din cap, ca şi cum ar fi vrut să spună că încă nu se gândise la asta. Sau că o să facă ceea ce îi cere ea.

— Tu ce vrei să faci? întrebă el.

Kathryn se simţi ameţită şi se gândi că nu va mai putea prezice cu siguranţă acţiunile şi reacţiile corpului ei. Nu se gândise la viitorul apropiat, îşi spuse ea, iar asta complica lucrurile – anumite amănunte ţinând de realitatea imediată rămăseseră complet nepregătite.

Ajunseră repede la hotel; zona în care acesta se afla se asemăna în mod ciudat cu zona din care tocmai plecaseră. Hotelul achiziţionase şapte sau opt case şi avea o intrare discretă. Etajele superioare erau încadrate de nişte balustrade albe vechi.

Robert rezervase două camere învecinate, dar nu unite între ele. Îi duse geanta până la uşă.

— Putem lua prânzul la barul de la parter, spuse el. Se uită la ceas. Ne vedem la prânz aşadar?

— Sigur, răspunse ea.

— Nu eşti obligată să faci asta, zise el.

Avea o cameră mică, dar foarte potrivită pentru ea. Pe pereţi era un tapet şters, cu aplice de alamă. În cameră era un birou şi un pat, o presă pentru pantaloni, o chicinetă unde îşi putea face o cafea sau un ceai.

Făcu un duş, îşi schimbă lenjeria de corp şi bluza şi se pieptănă. Se uită în oglindă şi îşi acoperi faţa cu mâinile. Nu mai putea nega faptul că o aştepta ceva în acest oraş.

Câteodată, se gândi ea, curajul însemna doar să fii în stare să mergi, pas după pas, fără să te opreşti.

Barul era întunecos, cu separeuri îmbrăcate în lemn. Din boxele suspendate venea nişte muzică irlandeză. Din tavan atârnau potcoave de cai vopsite în verde închis şi înrămate cu auriu. La bar erau vreo şase bărbaţi care beau bere din pahare mari, iar în separeuri stăteau perechi de oameni de afaceri. Ea îl văzu pe Robert în cealaltă parte a camerei, aşezat confortabil, rezemat de o pernă a unei canapele. Arăta mulţumit, probabil chiar mai mult decât mulţumit. Îi făcu cu mâna.

Ea traversă camera şi îşi aşeză geanta pe canapea.

— Mi-am permis să îţi comand ceva de băut, spuse el.

Ea se uită la paharul de bere slab alcoolizată. Robert avea în faţă un pahar de apă minerală. Se strecură lângă el. Picioarele i se atinseră de ale lui şi se gândi că ar fi nepoliticos să se tragă la o parte.

— Ce s-a întâmplat cu tine? întrebă ea brusc, arătând spre paharul cu apă. Vreau să spun, cu faptul că nu bei. Scuză-mă. Te superi că te întreb?

— Nu, spuse el dând din cap. Părinţii mei au fost profesori la un colegiu din Toronto. În fiecare seară organizau întâlniri cu studenţii, un fel de întruniri. Tava cu băuturi era întotdeauna centrul de interes al întâlnirilor. Bineînţeles că studenţilor le plăcea foarte mult. Am început şi eu să mă alătur lor când aveam doar cincisprezece ani. De fapt, acum când stau şi mă uit în urmă, îmi dau seama că părinţii mei au crescut o armată de alcoolici.

— Eşti canadian?

— La origine. Acum nu mai sunt.

Kathryn se uită la bărbatul de lângă ea. Ce ştia despre el, cu excepţia faptului că fusese foarte bun cu ea? Părea să fie un bun profesionist şi nimeni nu putea nega faptul că era atrăgător. Se întreba dacă faptul că o însoţise la Londra nu era cumva parte din obligaţiile sale de serviciu.

— S-ar putea să fi venit aici degeaba, spuse ea, însă putu să audă ea însăşi nota de speranţă cu care o spusese. Ca atunci când ţi se găseşte un nodul dubios la sân şi îl rogi pe doctor să îţi spună că nu este absolut nimic rău. Robert, îmi pare rău. E o nebunie. Poate crezi că mi-am ieşit din minţi. Chiar îmi pare rău că te-am târât în chestia asta.

— Îmi place Londra la nebunie, spuse el repede, părând că nu vrea să renunţe la operaţiunea lor comună atât de repede. Trebuie să mănânci ceva, spuse el. Urăsc muzica irlandeză. Nu înţeleg de ce trebuie să fie atât de lugubră.

Ea zâmbi.

— Ai mai fost aici? întrebă ea, încercând să schimbe subiectul. În hotelul ăsta?

— Vin aici destul de des, spuse el. Ţinem legătura, cred că ăştia sunt termenii, cu partenerii noştri britanici.

Ea studie meniul şi apoi îl puse la loc, pe furnirul lucios, însă puţin lipicios al mesei.

— Eşti foarte frumoasă, îi spuse el deodată.

Kathryn se înroşi. Nu-i mai spusese nimeni asta de mult timp. Era stânjenită de faptul că se înroşise, de faptul că se vedea că îi pasă. Luă din nou meniul şi începu să îl reexamineze.

— Nu pot să mănânc, Robert, chiar nu pot.

— Vreau să îţi spun ceva, zise el.

Ea ridică mâna. Nu voia ca el să spună nimic ce i-ar putea cere ei să răspundă.

— Îmi pare rău, spuse el uitându-se în altă parte. Nu ai nevoie de aşa ceva.

— Mă gândeam numai la cât de plăcut este aici, spuse ea liniştită.

Apoi ea văzu cu surprindere cât de dezamăgit era de răspunsul neutru.

— Mă duc, spuse ea.

— Vin cu tine.

— Nu, trebuie să fac asta singură.

— Ai grijă, spuse el.

Ieşi în stradă fără să se gândească, cu o forţă pe care nu îndrăznea să o pună la îndoială. Taxiul o lăsă în faţa casei strâmte unde ea adăstase deja cu mai puţin de o oră înainte. Examină strada şi studie o lampă micuţă roz care se afla la fereastra de la parter. Îi plăti taximetristului şi îşi dădu seama, imediat cum păşi pe bordură, că îi dăduse prea multe monede.

Ploaia turna peste marginile umbrelei sale, udându-i picioarele, pătându-i şi stricându-i ciorapii. În timp ce stătea în faţa uşii impozante din lemn, avu un moment în care se gândi: *Nu trebuie să fac asta.* Deşi îşi dădu seama în aceeaşi clipă că tocmai pentru că va face sigur acest lucru îşi permitea luxul de a fi indecisă.

Ridică mânerul greu din alamă şi ciocăni cu el în uşă. Auzi paşi pe scara interioară, apoi plânsul scurt, nerăbdător al unui copil. Uşa se deschise brusc, ca şi cum persoana de dincolo de ea aştepta vreo livrare.

Era o femeie – înaltă şi ascuţită, cu părul negru pieptănat de-a lungul liniei feţei. Femeia avea treizeci de ani – poate treizeci şi cinci. Ţinea un copil pe şold, un copil atât de surprinzător, încât tot ceea ce putu Kathryn să facă fu să se abţină să nu ţipe.

Kathryn începu să tremure pe sub palton. Ţinea umbrela într-un unghi nepotrivit.

Femeia cu copilul păru surprinsă, chiar întrebătoare pentru un moment. Apoi nu mai fu deloc surprinsă.

— Îmi imaginez momentul ăsta de ani de zile, spuse femeia.

Trăsăturile femeii avură un efect impresionant asupra conştiinţei lui Kathryn, ca acidul care atacă o placă fotografică. Ochii căprui, genele groase şi închise. Blugii lungi, strâmţi. Papucii de culoarea fildeşului, foarte potriviţi ca papuci de casă. Cămaşa roz, cu mânecile suflecate. Mii de întrebări asaltau atenţia lui Kathryn. Când? Cât timp? Cum se întâmplase? De ce?

Copilul din braţele femeii era băiat. Un băiat cu ochii albaştri. Nuanţele erau uşor diferite, deşi diferenţa nu era atât de pronunţată ca în cazul ochilor tatălui lui.

Gura timpului se deschise şi Kathryn fu înghiţită de ea.

Se chinui să nu se sprijine de uşă din cauza şocului provocat de femeie, de figura băiatului.

— Intră.

Invitaţia rupse lunga tăcere care se instalase între cele două femei. Deşi nu era o invitaţie cum se obişnuieşte de regulă, gazda zâmbi, în timp ce făcu un pas înapoi, pentru a permite intrarea musafirului. Mai degrabă fusese o afirmaţie, simplă şi fără niciun fel de intonaţie, ca şi cum ar fi spus: *Niciuna dintre noi nu prea are de ales.*

Bineînţeles, prima reacţie era de a intra, de a scăpa de umezeală. De a se aşeza.

Kathryn aplecă umbrela şi o închise în timp ce păşea peste prag. Femeia din casă ţinu uşa cu o mână şi copilul cu cealaltă. Copilul se uită curios la femeia străină, probabil sesizând tăcerea dintre cele două. În hol fu oprită de un alt copil care se juca pentru a-i atrage atenţia.

Kathryn îşi lăsă umbrela să picure pe parchetul lustruit. În cele câteva secunde cât cele două femei au stat în holul de la intrare, Kathryn observă cum părul celeilalte curgea pe lângă linia bărbiei. Tuns profesionist, aşa cum cel al lui Kathryn nu era. Îşi atinse părul şi apoi îi păru rău că făcuse asta.

Era cald pe hol, exagerat de cald şi neaerisit. Kathryn îşi putea simţi transpiraţia scurgându-i-se pe sub bluza aflată sub sacou, care mai avea deasupra şi paltonul de lână.

— Eşti Muire Boland, spuse ea.

În ciuda faptului că era băiat şi avea părul puţin mai închis la culoare, copilul din braţele lui Muire Boland arăta exact cum arătase Mattie la acea vârstă – la cinci luni, presupuse Kathryn. Această descoperire îi provocă o disonanţă, un scârţâit în urechi, ca şi cum femeia pe care nu o întâlnise niciodată îi ţinea copilul ei în braţe.

Jack avea un fiu.

Femeia brunetă se întoarse şi intră într-o cameră de zi, lăsând-o pe Kathryn să o urmeze. Copilul de pe hol, o fetiţă cu pupilele dilatate şi cu o gură de Cupidon, luă un pumn de cuburi, le strânse la piept şi, privind-o pe Kathryn în continuu, alunecă pe lângă perete şi întră în camera de zi, aşezându-se mai aproape de picioarele mamei ei. Fetiţa semăna cu mama ei, în timp ce băiatul semăna cu tatăl.

Kathryn aşeză umbrela într-un colţ şi se îndreptă spre uşa camerei de zi. Muire Boland stătea cu spatele la şemineu aşteptând-o deşi, vezi Doamne, nu o invitase să intre.

Era o cameră înaltă cu pereţii galbeni ca lămâia. Stucaturile pline de brizbrizuri străluceau sub tencuiala albă, lucioasă. În faţă, ferestrele arcuite aveau perdele lungi transparente puse pe galerii franţuzeşti. Câteva scăunele din fier forjat cu perne mari albe erau aşezate în jurul unei mese din lemn sculptat, amintindu-i lui Kathryn de interioarele arăbeşti. Deasupra poliţei şemineului, în spatele femeii, era o oglindă masivă cu ramă aurită în care se vedea Kathryn stând în pragul camerei, astfel încât, de fapt, cele două femei stăteau în acelaşi cadru. Tot acolo mai erau şi o fotografie într-o ramă cu încrustaţii colorate, o vază din sticlă roz-aurie şi o figurină din bronz. De o parte şi de alta a ferestrei cu arcadă se aflau două corpuri înalte de bibliotecă. Pe jos era un covor în nuanţe şterse de gri şi verde. Rezultatul era o cameră luminoasă şi aerisită, în ciuda arhitecturii grandioase a casei şi a vremii închise.

Kathryn simţi nevoia să se aşeze. Se sprijini de un scaun din lemn chiar de lângă intrare. Se aşeză greu, ca şi cum picioarele i-ar fi cedat.

Se simţi bătrână, mai bătrână decât femeia din faţa ei cu care era aproape de o vârstă. Probabil din cauza copilului, se gândi Kathryn, care stătea drept mărturie poveştii de dragoste recente, intensei lor vieţi sexuale. Sau a blugilor în contrast cu taiorul negru al lui Kathryn. Sau a felului în care Kathryn stătea, ţeapănă, cu geanta în poală.

Pe sub palton, piciorul drept îi pulsa, ca şi cum ar fi urcat pe munte.

Copilul începu să se zvârcolească, scoţând sunete scurte de nerăbdare. Muire Boland se aplecă şi luă o suzetă din plastic de pe măsuţa de cocktail, o puse în propria ei gură, o supse de câteva ori şi apoi o puse în gura copilului. Băieţelul purta o salopetă bleumarin din bumbac şi un tricou în dungi. Femeia avea buze pline, egale, şi nu era dată cu ruj.

Luându-şi ochii de la femeia care ţinea copilul în braţe, Kathryn zări fotografia de pe poliţa şemineului. Când o văzu mai clar, avu o tresărire, ba chiar aproape sări de pe scaun. Îşi putea da seama chiar din cealaltă parte a camerei că în fotografie era Jack. Nu putea greşi, mai ales din locul în care stătea. Legăna un copil, un nou-născut. Cu mâna cealaltă ciufulea buclele unui alt copil, ale fetiţei care era în cameră cu ele. Fetiţa avea o figură

serioasă în fotografie. Cei trei păreau a fi pe o plajă. Jack zâmbea larg.

O dovadă viscerală a unei alte vieţi. Deşi Kathryn nu mai avea nevoie de nicio dovadă.

— Porţi verighetă, spuse Kathryn aproape involuntar.

Muire îşi mişcă verigheta cu degetul mare.

— Eşti căsătorită? o întrebă Kathryn nevenindu-i să creadă.

— Am fost.

Kathryn rămase confuză un moment, până când înţelese sensul acelui timp trecut.

Muire îşi aşeză copilul pe celălalt şold.

— Când? întrebă Kathryn.

— Acum patru ani şi jumătate.

Femeia de-abia îşi mişca buzele când vorbea. Consoanele şi vocalele i se rostogoleau din gură cu un accent diferit, melodic. Irlandez.

— Ne-am căsătorit la catolici, spuse Muire.

Kathryn simţi că trebuie să se ferească de această informaţie, ca şi cum s-ar fi ferit de o lovitură.

— Şi ştiai…? întrebă ea.

— Despre tine? Da, sigur că da.

Ca şi cum ar fi fost de la sine înţeles că femeia cu părul negru ştiuse tot. În timp ce Kathryn nu ştiuse nimic.

Kathryn îşi puse geanta jos şi îşi scoase haina. În apartament era foarte cald, iar Kathryn transpira abundent. Îşi putea simţi transpiraţia pe sub păr, pe ceafă.

— Cum îl cheamă? întrebă ea referindu-se la copil.

Era uimită de propria ei politeţe când punea întrebările.

— Dermot, spuse Muire. Ca pe fratele meu.

Femeia se aplecă brusc şi îşi sărută copilul pe creştet.

— Cât are? întrebă Kathryn.

— Cinci luni. Azi le-a împlinit.

Kathryn se gândi brusc, aşa cum ar fi făcut oricine, că Jack ar fi putut fi acolo, în acel apartament, sărbătorind mica realizare.

Liniştit, copilul părea că doarme. În ciuda revelaţiilor pe care le avusese în ultima vreme, în ciuda relaţiei ciudate dintre ea şi copil (în ciuda, chiar, a faptului că acel copil exista), Kathryn simţi impulsul, foarte asemănător impulsurilor sexuale, de a ţine acel copil la piept, în acea scobitură făcută special pentru a îmbrăţişa un bebeluş.

Asemănarea cu Mattie la cinci luni era inexplicabilă. De fapt putea fi chiar Mattie. Kathryn închise ochii.

— Te simţi bine? întrebă Muire din partea cealaltă a camerei.

Kathryn deschise ochii şi îşi şterse fruntea cu mâneca jachetei.

— Am crezut… începu Muire. M-am întrebat dacă nu o să vii. Când ai sunat, eram sigură că ştii. Eram sigură de când a murit că se va afla.

— Nu am ştiut, spuse Kathryn. Nu chiar. Nu până am văzut copilul. Abia acum.

Sau ştiuse? Oare ştiuse de când auzise acea tăcere în timpul convorbirii transatlantice?

Femeia avea riduri fine la ochi şi urme ale liniilor care se vor forma într-o bună zi la ambele colţuri ale gurii. Copilul se trezi brusc şi începu să plângă într-un mod neinhibat şi sănătos, şi era plânsetul acela care odată îi fusese familiar şi lui Kathryn. Muire încercă să îl liniştească, îl sprijini de umăr şi începu să îl bată uşurel pe spate. Dar nimic nu părea să meargă.

— Trebuie să mă duc să îl culc, spuse Muire peste acele ţipete.

Când ieşi din cameră, fetiţa o urmă, nevrând să rămână singură cu străina.

Jack se căsătorise într-o biserică catolică. Oare femeia cu părul negru ştia că el era deja însurat?

Kathryn dădu să se ridice în picioare, dar îşi dădu seama că nu era în stare să facă asta. Se aşeză picior peste picior pentru a nu se vedea cât de marcată era. Nu putea fi totuşi chiar atât de doborâtă. Întoarse capul încet, încercând să examineze întreaga cameră. Suporturile de alamă ale lumânărilor electrice de pe perete. Revistele de pe măsuţa de cocktail, pictura în ulei reprezentând o stradă dintr-un cartier muncitoresc. Se întreba de ce oare nu era furioasă. Era ca şi cum ar fi fost înjunghiată, iar cuţitul pătrunsese atât de tare încât rana nu durea încă; era numai acea stare de şoc. Iar şocul părea că produce numai reacţii civilizate.

Muire ştiuse, îşi imaginase această zi. Kathryn nu.

De-a lungul peretelui era un dulap în care Kathryn bănuia că se află televizorul şi sistemul audio. Îşi aminti deodată de filmele cu Pantera Roz, cele pe care le închiriaseră Jack şi Mattie, filme care garantau că singurele lor reacţii urmau să fie râsete şi

chicoteli. Se mândreau că putea cita dialoguri lungi din acele filme.

Kathryn auzi un sunet şi se întoarse. Muire Boland stătea în uşă, privind-o dintr-o parte. Intră în cameră, o traversă spre unul dintre acele scaune albe şi se aşeză. În momentul următor deschise o cutie din lemn care se afla pe masă, scoase o ţigară şi o aprinse cu o brichetă din plastic care se afla lângă cutie.

Jack nu suporta să stea în aceeaşi cameră cu un fumător, aşa spusese.

— Vrei să ştii cum s-a întâmplat, spuse Muire.

Deşi era ascuţită, Muire putea fi descrisă ca o femeie voluptoasă. Din cauza copilului, se gândi Kathryn. Din cauza alăptării. Poate că avea chiar şi puţină burtă, dar tot din cauza copilului.

Kathryn îşi aminti apoi brusc ceva, o fotografie pe care o făcuse Jack. Kathryn dormea cu faţa în jos, într-un halat matlasat pe un pat nedesfăcut, cu braţele prinse sub ea. Jack, ţinând-o în braţe pe Mattie care avea numai cinci luni, puse copilul care dormea tot cu faţa în jos, pe fundul lui Kathryn şi în scobitura şalelor. Kathryn şi Mattie traseră un pui de somn împreună, iar Jack, mişcat de imaginea lui Kathryn şi a progeniturii sale, le făcuse o fotografie.

Muire se rezemă de pernă şi îşi lăsă mâna să alunece de-a lungul spetezei scaunului. Se aşeză picior peste picior. Kathryn se gândi că putea să aibă un metru optzeci, aproape cât avea Jack. Încercă să îşi imagineze cum arăta dezbrăcată, cum arăta trupul ei lângă cel al lui Jack.

Dar mintea ei protestă şi se răzvrăti, imaginile refuzară să se formeze. La fel cum nu şi-l putuse imagina pe Jack zăcând în apele oceanului. Kathryn ştia că acele imagini aveau să vină mai târziu, atunci când şi-ar fi dorit mai puţin.

— Da, spuse Kathryn.

Muire trase un fum din ţigară, se aplecă şi scutură scrumul.

— Am zburat cu el acum cinci ani şi jumătate. Lucram ca însoţitoare de zbor la Vision.

— Ştiu.

— Ne-am îndrăgostit unul de celălalt, spuse femeia simplu. Nu voi intra în detalii. Pot spune că amândoi ne pierdusem capul. Am avut… Femeia ezită, probabil din delicateţe, sau poate încercând să găsească nişte cuvinte mai potrivite. Am avut o

aventură, spuse ea într-un final. Jack era terminat. Spunea că nu o va părăsi pe Mattie. Nu i-ar fi putut face niciodată asta fiicei lui.

Numele lui Mattie produse un fel de frison, o tensiune care stătea între cele două femei. Muire Boland îi pronunţase numele prea uşor, ca şi cum ar fi cunoscut-o.

Kathryn se gândi: nu şi-ar fi părăsit fiica, dar şi-ar fi trădat soţia.

— Când s-a întâmplat exact? întrebă Kathryn. Când aţi avut acea aventură?

— În iunie 1991.

— Oh.

Oare ce făcea ea în iunie 1991? se întrebă Kathryn.

Femeia avea o piele albă delicată, un ten aproape perfect. Tenul cuiva care petrecuse foarte puţin timp afară. Deşi la fel de bine ar fi putut fi şi atletă.

— Ştiai despre mine, repetă Kathryn. Asta nu era vocea ei obişnuită. Era prea înceată şi prea tremurată, ca şi cum ar fi fost drogată.

— Am ştiut despre tine chiar de la început, spuse Muire. Eu şi Jack nu aveam secrete.

O şi mai mare intimitate, se gândi Kathryn. O lovitură intenţionată.

Ploaia curgea pe ferestrele arcuite, iar norii îţi dădeau impresia că se înserase. Din camera de sus se auzea sunetul îndepărtat al unui personaj de desene animate la televizor. Pentru că încă transpira, Kathryn îşi dădu jos sacoul şi se ridică în picioare, dându-şi seama în tot acest timp că bluza îi ieşise din fustă. Încercă cu greu să o bage la loc. Simţind privirea femeii aflată în cealaltă parte a camerei, o femeie care poate la fel de bine îl cunoscuse pe Jack mai mult decât îl cunoscuse ea; Kathryn se rugă să nu o dea picioarele de gol. Se duse lângă şemineu.

Luă fotografia aceea, cu rama cu încrustaţii. Jack purta un tricou pe care Kathryn nu îl ştia, un tricou polo negru, decolorat. Legăna micul nou-născut. Fetiţa, cea pe care Kathryn tocmai o văzuse jucându-se cu cuburile, moştenise buclele şi sprâncenele lui Jack, dar nu şi ochii lui.

— Cum o cheamă? întrebă Kathryn.

— Dierdre.

Jack îşi înfipsese degetele în buclele fetiţei. Oare se purtase cu ea aşa cum se purtase cu Mattie?

Kathryn închise puţin ochii. Durerea pe care i-o provocase ei, se gândi, era intolerabilă. Dar lovitura dată lui Mattie era obscenă. Oricine putea vedea – cum ar fi putut să nu vadă? – că fetiţa din fotografie era extraordinar de frumoasă. O figură încântătoare, cu ochii negri, cu gene lungi, cu buzele roşii. O adevărată Albă ca Zăpada. Oare acele amintiri care pentru Mattie erau sacre fuseseră repetate, retrăite cu alt copil?

— Cum ai putut să faci asta? strigă ea întorcându-se, de parcă s-ar fi adresat şi lui Jack în acelaşi timp.

Având degetele umede de transpiraţie, Kathryn scăpă rama. Aceasta îi alunecă din mână şi se sparse de capătul mesei. Nu voise să facă aşa ceva şi simţi că incidentul a făcut-o să devină vulnerabilă. Femeia de pe scaun tresări uşor, deşi nu întoarse capul să vadă paguba. Era o întrebare la care nu putea răspunde. Totuşi, femeia ar fi vrut să răspundă.

— L-am iubit, spuse Muire. Ne iubeam.

Ca şi cum ar fi fost de ajuns.

Kathryn o privi pe Muire stingându-şi ţigara. Cât de stăpână era pe ea, se gândi Kathryn, chiar rece.

— Sunt lucruri despre care nu pot vorbi, spuse Muire.

Târâtură, se gândi Kathryn, lăsând o bulă de furie să se spargă. Încercă să se calmeze. Era greu să şi-o imagineze pe acea femeie care stătea pe scaun în uniformă de însoţitoare de bord, cu acele aripi pe epoleţi. Zâmbind pasagerilor în timp ce aceştia urcau în avion.

Despre ce fel de *lucruri* nu putea Muire Boland să vorbească?

Îşi aşează mâinile pe poliţa şemineului şi îşi aplecă fruntea. Respiră adânc pentru a se linişti. O furie rece îi provocă în urechi un sunet asemănător sunetului alb.

Se întoarse de la şemineu şi traversă camera. Se aşeză pe marginea scaunului de lemn, ca şi cum în orice moment s-ar fi putut ridica şi pleca.

— Am făcut tot ce mi-a stat în putere, spuse Muire Boland. Îşi dădu la o parte cu degetele părul de pe frunte. O dată am încercat să îl dau afară, dar nu am reuşit.

Kathryn îşi puse mâinile în poală, gândindu-se la acea mărturisire nesolicitată privind propria lipsă de caracter. Voluptatea alăptatului, urma slabă de burtă, combinate cu

înălţimea şi cu umerii ei osoşi, cu braţele lungi, erau foarte atractive.

— Cum ai reuşit? o întrebă Kathryn. Vreau să spun, cum a decurs totul?

Muire Boland îşi ridică bărbia.

— Petreceam foarte puţin timp împreună, spuse ea. Făceam tot posibilul. Îl luam dintr-un loc pe care îl stabilisem înainte, de undeva de pe lângă apartamentul echipajului, şi îl aduceam aici. Alteori… Ea ezită din nou. Câteodată îşi făcea programul invers, spuse Muire.

Kathryn o auzi vorbind ca o soţie de pilot.

— Nu înţeleg, spuse Kathryn repede. Deşi se gândea, cu greutate, că înţelesese.

— Uneori putea aranja ca plecarea să se facă din Londra. Dar era cam riscant, bineînţeles.

Kathryn îşi aduse aminte lunile în care Jack avusese un program îngrozitor. Cinci zile lucra, două era liber, iar uneori era acasă numai noaptea.

— După cum ştii, nu era întotdeauna programat pentru Londra. Uneori. Mai primea şi ruta Amsterdam-Nairobi. Când se întâmpla aşa îmi luam şi eu un apartament la Amsterdam.

— El plătea? întrebă brusc Kathryn, gândindu-se: *A luat din banii mei. Şi ai lui Mattie.*

— Asta este a mea, spuse Muire arătând spre camere. Am moştenit-o de la o mătuşă. Aş putea să o vând şi să mă mut în suburbii, dar numai gândul de a mă muta în suburbii mi se pare înfricoşător.

Kathryn trăise, bineînţeles, în ceea ce femeia cealaltă numea suburbii.

— Ţi-a dat bani? insistă Kathryn.

Muire privi în altă parte, ca şi cum pentru o clipă ar fi împărţit cu Kathryn acea trădare de a lua banii unei familii şi a-i da alteia.

— Câteodată, spuse ea. Eu am banii mei.

Kathryn speculă intensitatea unei iubiri pe care despărţirea constantă o sporeşte. Intensitatea care vine în mod natural din furişare, dintr-o viaţă secretă. Îşi duse mâinile la gură şi îşi apăsă buzele cu pumnul. Nu fusese oare dragostea ei pentru Jack suficientă? Mai putea să spună că era îndrăgostită de soţul

ei când acesta murise? Îl crezuse oare întotdeauna? Mai rău, oare îi sugerase Jack vreodată lui Muire Boland că ea nu îl iubise destul? Se retrase în sine însăşi pentru a se gândi la această posibilitate.

Respiră adânc şi încercă să stea şi mai dreaptă.

— De unde eşti? o întrebă Kathryn când fu din nou stăpână pe vocea ei.

— Din Antrim.

Kathryn privi în gol. Poezia aceea, se gândi ea. Bineînţeles. *Aici în trecătoarea-ngustă, spre nemilosul nord, ne'ntrerupte trădări...*

— Dar v-aţi întâlnit aici, spuse Kathryn. L-ai întâlnit pe Jack la Londra.

— Ne-am cunoscut în avion.

Kathryn se uită la covor, gândindu-se la întâlnirea din aer.

— Unde stai? o întrebă Muire.

Kathryn se uită la ea şi clipi. Nu-şi putea aminti numele hotelului în care stătea. Muire se întinse şi luă altă ţigară din cutie.

— The Kensington Exeter, spuse Kathryn amintindu-şi.

— Dacă asta te face să te simţi mai bine, spuse Muire, sunt foarte sigură că nu a mai fost cu altcineva.

Nu o făcea să se simtă mai bine.

— De unde ştii? o întrebă Kathryn.

Lumina de afară se micşoră, iar Muire aprinse o lampă şi îşi puse o mână pe ceafă.

— Cum ne-ai găsit? întrebă Muire. Cum de ne-ai descoperit?

Ne-ai, se gândi Kathryn.

Nu voia să răspundă la întrebare. Căutarea indiciilor i se părea acum o treabă josnică.

— Ce s-a întâmplat în avionul pilotat de Jack? o întrebă Kathryn la rândul ei.

Muire clătină din cap, iar părul mătăsos i se undui pe lângă faţă.

— Nu ştiu, spuse ea.

Dar era o notă evazivă în vocea ei, iar ea păru mai palidă decât înainte.

— Zvonul că s-a sinucis este strigător la cer, spuse ea punându-şi coatele pe genunchi şi sprijinindu-şi capul cu mâna.

Fumul de ţigară i se amestecă prin păr. Jack niciodată nu s-ar fi, nu s-ar fi…

Kathryn fu surprinsă de pasiunea bruscă a femeii, de siguranţa pe care numai ea ar fi putut-o simţi. Era singura emoţie pe care femeia o arătase din momentul în care Kathryn intrase în casă.

— Te invidiez că ai fost la slujba de înmormântare, spuse Muire uitându-se la ea. Că ai avut un preot. Aş fi vrut să fiu şi eu acolo.

Dumnezeule, se gândi Kathryn.

— Ţi-am văzut fotografia, spuse Muire. În ziare. FBI-ul cercetează cazul?

— Aşa mi s-a spus.

— Ai vorbit cu ei?

— Nu. Pe tine te-au sunat?

— Nu, spuse Muire. Ştii că Jack nu ar fi făcut niciodată aşa ceva.

— Bineînţeles că ştiu, spuse Kathryn.

La urma urmei, Kathryn fusese prima lui soţie, soţia lui legitimă, nu? Şi apoi se întrebă: oare cine era mai importantă pentru un bărbat – femeia pe care încerca să o protejeze ascunzând-o pe cealaltă? Sau cea căreia îi spusese toate aceste secrete?

— Ultima dată când l-ai văzut… începu Kathryn.

— În acea dimineaţă. Pe la patru dimineaţa. Chiar înainte să plece. M-am trezit şi… Se opri.

— Aţi luat cina în oraş, spuse Kathryn.

— Da, spuse Muire, părând uşor surprinsă de faptul că ea ştia asta. Nu o întrebă cum de ştia.

Kathryn încercă să îşi amintească dacă se întâmplase vreodată ca ea să suspecteze în mod serios că Jack avea vreo aventură. Nu credea. Cât de mare încredere avusese în el.

— Ai venit aici numai pentru asta? o întrebă Muire, adunându-şi un fir de tutun de pe buza de jos. Părea că îşi reluase atitudinea calmă.

— Nu este suficient? întrebă Kathryn la rândul ei.

Muire eliberă un nor lung de fum.

— Vreau să zic, te vei duce la Malin Head? întrebă ea.

— Nu, spuse Kathryn. Tu ai fost?

— Nu am putut, spuse ea.

Mai era ceva. Kathryn putea simţi asta.

— Ce este? întrebă ea.

Femeia îşi masă fruntea.

— Nimic, spuse ea, clătinând uşor din cap. Am avut o aventură, adăugă ea, ca şi cum ar fi vrut să explice la ce se gândea. Am rămas însărcinată şi mi-am luat concediu. Jack voia să ne căsătorim. Nu era atât de important pentru mine lucrul ăsta. Să ne căsătorim. El voia să ne căsătorim într-o biserică catolică.

— Jack nu mergea niciodată la biserică.

— Era un tip religios, spuse Muire şi se uită fix la Kathryn.

— Înseamnă că avea două personalităţi diferite, spuse Kathryn neîncrezătoare. Una era să te căsătoreşti într-o biserică catolică pentru că aşa voia unul dintre soţi, şi alta să fii religios. Kathryn îşi împreună degetele pentru a şi le stăpâni.

— Mergea la slujbă ori de câte ori putea, spuse Muire.

La Ely, Jack nu intrase niciodată în biserică. Cum putea un bărbat să aibă două personalităţi atât de diferite? Apoi lui Kathryn îi trecu prin cap ceva neplăcut: Jack nu avea două personalităţi diferite întotdeauna, nu? De exemplu, ca iubit. N-ar fi putut fi unele dintre momentele intime pe care le împărtăşise cu Kathryn aceleaşi cu cele pe care le trăise cu Muire Boland? Dacă ea ajunsese să se întrebe, oare nu şi femeia de vizavi se gândea la fel? Sau fusese un scenariu cu totul diferit? O altă piesă? Alte dialoguri? Trăsături de nerecunoscut? Kathryn îşi despreună degetele şi îşi apăsă mâinile pe genunchi.

Muire se uita la ea atentă. Poate că şi ea specula.

— Trebuie să merg la toaletă, spuse Kathryn ridicându-se brusc în picioare, aşa cum fac beţivii.

Muire se ridică odată cu ea.

— Este la etaj, spuse ea.

O conduse pe Kathryn afară din cameră şi apoi prin hol. Rămase la baza scărilor, arătându-i cu mâna unde era. Kathryn fu nevoită să treacă pe lângă ea, trupurile lor aproape atingându-se. Kathryn se simţi diminuată de înălţimea femeii.

Baia era claustrofobică, iar inima lui Kathryn o luă razna. Se privi într-una dintre oglinzi şi văzu că faţa i se înroşise din cauza agitaţiei şi se pătase. Îşi scoase agrafele din păr şi îl lăsă liber. Se aşeză pe capacul toaletei. Modelul floral de pe pereţi o ameţi.

Patru ani şi jumătate. Jack şi Muire Boland se căsătoriseră într-o biserică catolică acum patru ani şi jumătate. Probabil că avuseseră musafiri la nuntă. Oare ştia vreunul dintre ei adevărul? Avusese Jack vreo ezitare atunci când rostise jurămintele?

Scuturã puternic din cap. Fiecare gând era însoţit de o imagine pe care Kathryn nu voia să o vadă. Asta era dificil – să lase întrebările, dar să oprească imaginile. Jack în costum, îngenunchind în faţa preotului. Jack deschizând portiera unei maşini şi aşezându-se pe locul pasagerului. O fetiţă cu părul negru ondulat îmbrăţişându-i genunchii.

Se auzi telefonul sunând în depărtare.

Cum se descurcase Jack cu toate astea? se întrebă Kathryn. Cu minciunile, cu înşelăciunea, cu lipsa de somn? Într-o zi plecase de acasă la serviciu, iar câteva ore mai târziu era într-o biserică la propria nuntă. Oare ce făceau Kathryn şi Mattie în acea zi, la acea oră? Oare cum putuse Jack să dea ochii cu ele când se întorsese acasă? Oare făcuse dragoste cu ea în seara aceea, a doua zi sau în săptămâna aceea? se cutremură gândindu-se la asta.

Întrebările se loveau de pereţii băii cu sunete metalice, repetându-se la nesfârşit. Apoi îşi aminti – şi stomacul i se întoarse pe dos – de sesiunile de instruire anuale de la Londra. Fiecare de câte două săptămâni.

Dacă nu ai suspectat niciodată pe cineva, nici nu te vei gândi să suspectezi, se gândi Kathryn.

Se ridică repede în picioare, cu ochii alunecându-i prin baia micuţă. Se stropi cu apă pe faţă şi se şterse cu un prosop brodat. Deschise uşa băii şi văzu în camera de vizavi un pat dublu matrimonial. O putea auzi pe Muire vorbind la telefon la parter, cuvintele balansându-se în ritmul accentului său străin. Dacă Jack nu ar fi murit, probabil că ea nu ar fi avut dreptul să intre în acea baie, dar acum nimic nu mai conta. Putea vizita casa acum. Era datoare să cunoască totul despre această casă, nu? Doar Muire Boland ştia totul despre ea.

Pe Kathryn o duru gândul la acea realitate. Oare câte detalii aflase Muire exact? Şi cât de intime erau acele detalii?

Străbătu holul şi se gândi la tot efortul pe care îl făcuse pentru a-l mulţumi pe Jack, la toate amenajările pe care le făcuse pentru el. La felul în care făcuse o întreagă teorie despre

intimitatea lor sexuală diminuată. La felul în care îl confruntase odată pe Jack cu atitudinea lui retrasă, iar el negase totul. Ea credea că toate aceste lucruri sunt normale într-o căsnicie, sunt în limitele unei căsnicii normale. Îi spusese lui Robert că avuseseră o căsnicie reuşită. Se simţi prostită, fraierită, şi se întreba dacă oare toate aceste lucruri nu o deranjează.

Acela era dormitorul matrimonial. Era lung şi îngust, ciudat de dezordonat, de fapt extraordinar de dezordonat dacă se gândea la ordinea perfectă a camerelor de la parter. Grămezi de haine şi de reviste erau aruncate pe jos. Pe birou erau ceşti de ceai şi un borcan de iaurt pe jumătate plin, scrumiere pline ochi de mucuri de ţigară. Sticluţe de farduri pe dulap, oglinda stropită cu fond de ten lichid. Patul cu ramă din lemn era doar pe jumate făcut. Kathryn observă cearşafurile din pânză scumpă, marginile brodate. De sub plapumă ieşea o bucată dintr-o lenjerie de corp din dantelă. Pe cealaltă parte a patului, încă intactă, stătuse Jack – zări pe noptieră aparatul de zgomot alb, o lampă cu halogen, o carte despre războiul din Vietnam. Oare citise Jack aici alte cărţi decât cele pe care le citise acasă? Avea oare haine diferite? Arăta oare altfel în această casă, în această ţară, decât arăta acasă la ei? Arăta mai bătrân sau mai tânăr?

Acasă, se gândi ea. Devenise un concept foarte interesant.

Se îndreptă spre acea parte a patului care fusese a lui Jack şi dădu la o parte cuverturile. Se aplecă spre cearşafuri şi inhală puternic. Nu era acolo; nu îl putea simţi.

Trecu de cealaltă parte a patului, pe partea lui Muire. Pe noptieră se aflau un ceas mic de aur şi o lampă, înăuntru erau bucăţi de hârtie, reţete, rujuri, un borcan de cremă, monede, câteva stilouri, o telecomandă, un obiect într-un săculeţ de catifea. Kathryn luă fără să se gândească săculeţul şi îl desfăcu. Lăsă obiectul din el să-i scape, de parcă ar fi fost fierbinte. Ar fi trebuit să îşi dea seama ce este numai după formă. Vibratorul îi scăpă cu zgomot înapoi în sertar.

Îngenunche pe podea şi îşi aşeză faţa pe pat. Îşi puse braţele în jurul capului. Ar fi vrut ca toate acele întrebări să înceteze, şi încercă fără rezultat să îşi golească mintea, îşi frecă faţa de cearşaf. Îşi ridică capul şi văzu că lăsase o urmă de rimel pe pat.

Se ridică, se duse spre dulapul cu oglinzi şi deschise uşa. Erau hainele lui Muire, nu ale lui Jack. Pantaloni lungi negri, fuste de lână. O haină de blană. Cămăşi de bumbac, bluze de in. Căutând

prin dulap, mâna îi căzu pe o bluză de mătase. Despărţind umeraşele, îşi dădu seama că nu era o bluză, ci o rochie, o rochie din mătase lungă până la glezne, cu o bată cu paiete. Tremurând uşor, îndepărtă gulerul rochiei şi se uită la etichetă.

Bergdorf Goodman.

Fusese sigură că asta era.

Se îndreptă dinspre dormitor spre baie, observând toate detaliile, ca şi cum ar fi fost într-o casă pe care ar fi putut să o cumpere într-o zi.

În cuierul de lângă cadă era un halat maro din flanel. Jack nu purta halat acasă. În dulăpiorul cu medicamente Kathryn găsi un aparat de ras şi o perie de păr. Mai era şi o sticluţă de parfum englezesc de care nu mai auzise. Uitându-se cu atenţie la perie, observă fire scurte de păr brunet.

Văzuse destule.

Acum voia să iasă din casă. Închise uşa dormitorului matrimonial. La parter o putea auzi pe Muire Boland vorbind la telefon; vocea era mai ridicată, ca şi cum s-ar fi certat. Kathryn trecu pe lângă uşa deschisă a camerei fetiţei. Dierdre stătea pe pat pe burtă, cu bărbia în palme şi cu aceeaşi expresie serioasă pe faţă. Purta un tricou albastru cu mânecă lungă şi o salopetă. Ciorăpei albaştri. Atât de absorbită era de programul de la televizor, încât nici nu o observă pe străina care stătea în uşa camerei ei.

— Bună, spuse Kathryn.

Fetiţa se uită spre ea, apoi se întoarse pentru a o vedea mai bine.

— La ce te uiţi? întrebă Kathryn.

— La *Danger Mouse.*

— L-am văzut şi eu. L-au dat la televizor şi în America. Fetiţei mele îi plăcea *Road Runner.* Dar acum a crescut. Este aproape la fel de înaltă ca mine.

— Cum o cheamă? Fetiţa se ridică, mult mai interesată de această persoană străină.

— Mattie.

Dierdre cântări numele.

Kathryn făcu un pas înainte şi examină camera. Observă un ursuleţ Paddington, la fel cu cel pe care îl avusese odată şi Mattie. O fotografie a lui Jack într-un tricou alb şi o şapcă de baseball. Un desen făcut de mâna unui copil, desen care arăta

un bărbat adult şi o fetiţă cu bucle negre, probabil făcut recent. Un birouaş alb acoperit de mâzgăliturі făcute cu un marker, probabil desenul unui cer albastru care ieşise din pagină. Oare ce ştia copilul? Oare ştia că tăticul ei murise?

Kathryn îşi aminti o petrecere a echipelor de baschet din şcoală de când Mattie avea opt ani; atât Kathryn, cât şi Jack izbucniră în lacrimi când văzură mândria debordantă a fiicei lor la primirea trofeului ăluia de jucărie.

— Vorbeşti ciudat, spuse Dierdre.

— Da?

Fetiţa avea accent britanic – nici irlandez, nici american.

— Vorbeşti ca tăticul meu, spuse ea.

Kathryn aprobă din cap uşor.

— Vrei să-mi vezi păpuşa, pe Samantha? întrebă Dierdre.

— Da, spuse Kathryn, dregându-şi vocea. Mi-ar plăcea foarte mult să o văd.

— Va trebui să vii aici, spuse Dierdre gesticulând.

Sări din pat şi merse până într-un colţ al camerei. Kathryn recunoscu garderoba şi geamantanul păpuşii din popularul serial *American Girl.*

— Tata mi-a dat-o de Crăciun, spuse Dierdre dându-i păpuşa lui Kathryn.

— Îmi plac ochelarii ei, spuse aceasta.

— Vrei să îi vezi hainele?

— Sigur că da.

— Bine, hai să stăm pe pat şi o să îţi arăt toate lucrurile pe care le am.

Dierdre scoase nişte rochii, o băncuţă de şcoală, o geantă roşie din plastic, un pulover roşu şi unul albastru. Un creion minuscul. O monedă cu un cap de indian.

— Ţi-a dat tatăl tău toate astea de Crăciun?

Fetiţa îşi strânse buzele şi se gândi.

— Pe unele dintre ele mi le-a adus Moş Nicolae.

— Îmi place părul ei. Mattie avea o păpuşă care arăta ca aceasta, dar i-a tăiat părul. Ştii că la păpuşi părul nu mai creşte la loc, aşa că nu trebuie să îl tai. Mattie a fost mereu tristă că a făcut asta.

Lui Kathryn îi mai reveni o imagine în minte: Mattie, la şase ani, coborând un deal cu bicicleta cea nouă, bicicleta mişcându-se sub ea ca şi cum ar fi fost făcută din jeleu, amândoi, Jack şi

Kathryn, privind neputincioşi. Mattie întorcându-se şi spunându-le părinţilor mândră: *Ei bine, iată că m-am descurcat.*

Sau alta: Mattie adormită într-o seară cu o pereche de ochelari la ochi, cu un nas hazliu.

Sau alta: acea Zi a Recunoştinţei când Mattie, de numai patru ani, îl anunţă pe tatăl ei că mama terminase de gătit *curcanul.*

Unde putea pune Kathryn toate aceste amintiri acum? Se gândea că era ca o femeie divorţată uitându-se la o rochie de mireasă. Oare nu se mai putea bucura de rochie devreme ce căsnicia se terminase?

— Nu o să îi tai părul, promise Dierdre.

— Foarte bine. A fost aici tatăl tău de Crăciun? Uneori taţii mai lucrează de Crăciun.

— A fost aici, spuse Dierdre. I-am făcut un semn de carte. Am pus pe el o poză cu mine şi cu tata. L-am vrut înapoi, aşa că el mi-a spus că o să îl împărţim. Vrei să îl vezi?

Dierdre se uită sub pat după comoara pe care o împărţise. Scoase o fotografie pe care Kathryn nu o recunoscu. Interiorul semnului de carte era o fâşie de hârtie colorată care fusese laminată. Fotografia îl arăta pe Jack ţinând-o pe Dierdre în braţe. El îşi apleca gâtul pentru a-i putea vedea faţa.

Kathryn auzi paşi pe scară.

În podul casei din Fortune’s Rocks era o cutie cu haine de păpuşi American Girl. Se jucă un timp cu ideea de a-i trimite cutia lui Dierdre.

Muire stătea protectoare în uşă, cu braţele încrucişate la piept.

— Îmi place foarte mult păpuşa ta, spuse Kathryn ridicându-se în picioare.

— Trebuie să pleci? întrebă Dierdre.

— Mi-e teamă că da.

Dierdre o privi îndepărtându-se. Muire se dădu la o parte lăsând-o pe Kathryn să treacă. Kathryn coborî repede scările, ştiind că cealaltă era în spatele ei. Îşi luă jacheta.

— Dierdre mi-a spus că Jack a fost aici de Crăciun, spuse ea îmbrăcându-se.

— L-am sărbătorit mai devreme, spuse Muire. Am fost nevoiţi să facem asta.

Kathryn ştia totul în legătură cu sărbătorile făcute mai devreme.

Curioasă de-acum, traversă camera şi examină cărţile din bibliotecă. *Minciunile tăcerii,* de Brian Moore; *Call, de Bernard Melaverty; Inimi rebele, de Kevin Toolls; O sete de neostoit, de Cecil Woodham-Smith.* Un alt titlu pe care nu îl putea citi. Luă cartea de pe raft.

— Este în galeză? întrebă Kathryn.

— Da.

— La ce şcoală ai fost?

— La Queens. În Belfast.

— Pe bune? Şi te-ai făcut...?

— Însoţitoare de zbor. Da, ştiu. Forţa de muncă cea mai instruită din Europa: irlandezii.

— Fiica ta ştie despre Jack? întrebă Kathryn, punând înapoi cartea în bibliotecă şi luându-şi haina.

— Ştie, spuse Muire din uşă. Dar nu sunt sigură că înţelege. Tatăl ei era plecat foarte des. Cred că are impresia că este plecat într-o altă călătorie.

Tatăl ei.

— Dar despre mama lui Jack? întrebă Kathryn cu sânge rece. Dierdre ştie despre bunica ei, Matigan?

— Da, bineînţeles.

Kathryn nu spuse nimic. Era la fel de zguduită de întrebare, cât şi de răspunsul pe care îl primise.

— Dar după cum ştii, mama lui are Alzheimer, adăugă Muire, iar Dierdre nu a putut vorbi niciodată cu ea.

— Da, ştiu, minţi Kathryn.

Dacă Jack nu ar fi murit, se gândi ea, ar mai fi fost oare în această casă acum? Ar fi descoperit ea vreodată această a doua familie? Câţi ani ar fi continuat oare această aventură, această căsnicie?

Cele două femei stăteau în picioare. Kathryn se uită la pereţi, la tavan, la femeia din faţa ei. Voia să ia cu ea toată casa, să îşi amintească tot ce văzuse. Ştia că nu se va mai întoarce niciodată.

Se gândi la neputinţa de a cunoaşte o altă persoană. La fragilitatea scenariilor pe care le fac oamenii. La fragilitatea căsniciilor, de exemplu. La familie.

— Sunt lucruri... începu Muire. Apoi se opri. Aş vrea să...

Kathryn aşteptă.

Muire îşi întoarse mâinile cu palmele în sus, aparent resemnată.

— Sunt lucruri pe care nu pot să le... Oftă adânc şi îşi puse mâinile în buzunarele pantalonilor. Nu-mi pare rău că am fost cu el, spuse Muire într-un final. Îmi pare rău că te-am rănit.

Kathryn nu îşi luă la revedere. Nu i se păru necesar să o facă.

Deşi mai era ceva ce ar fi vrut să întrebe, în ciuda mândriei sale.

— Rochia, spuse ea. Rochia albastră de mătase din dulap.

Kathryn o auzi respirând greu, dar nu văzu nimic pe faţa ei.

— A sosit după ce a murit. A fost cadoul meu de Crăciun.

— M-am gândit că aşa a fost, spuse Kathryn.

Se întinse şi apucă clanţa uşii ca şi cum ar fi fost un colac de salvare.

— Ar trebui să te duci acasă, îi spuse Muire în timp ce Kathryn ieşi în ploaie, iar Kathryn califică îndemnul ca pe un ordin ciudat şi impertinent. A fost mai rău pentru mine, spuse ea, iar Kathryn se întoarse, atrasă de nota uşor tânguitoare din vocea ei, o fisură în faţada rece. Eu ştiam despre tine, spuse Muire Boland. Tu niciodată nu ar fi trebuit să ştii de existenţa mea.

Probabil că plângea. Nu putuse spune când începuse să plângă. Îşi uitase umbrela, şi ploaia îi udă părul, lipindu-i-l de cap. Se prelinse pe gât, pe spate, pe piept. Era prea obosită ca să îşi mai ridice gulerul sau să îşi mai înfăşoare eşarfa în jurul gâtului. Trecătorii ridicau umbrelele, se uitau la ea, apoi se uitau unul la altul. Ea respira cu gura deschisă.

Nu avea nicio ţintă, nu ştia încotro se îndrepta. Gândurile coerente nu voiau să prindă contur. Îşi aducea aminte numele hotelului, dar nu voia să meargă acolo, nu voia să stea în aceeaşi clădire cu alţi oameni. Nu voia să stea singură în cameră.

Se hotărî să aleagă un cinematograf drept refugiu.

Se urcă pe o bordură şi, din obişnuinţă, se uită în partea greşită. Un taxi frână cu zgomot. Kathryn rămase nemişcată, aşteptând ca fereastra să se coboare şi cineva să ţipe la ea. Însă taximetristul aşteptă răbdător până ce trecu strada.

Ştia că nu se simte bine şi deveni şi mai nervoasă. Începu să se teamă că ar putea cădea în vreo groapă, că ar putea cădea de pe bordură din nou, că ar putea fi lovită de vreun autobuz

roşu. Intră într-o cabină telefonică pentru a sta un timp într-un loc sigur. Îi plăcu faptul că scăpase de umezeală, că stătea într-un loc uscat. Îşi scoase haina şi îşi şterse faţa cu căptuşeala, dar gestul îi aduse aminte de ceva la care nu voia să se gândească. Simţi că o apucă o durere de cap, că i se răsuceşte în ceafă, şi se întrebă dacă oare avea vreo pastilă de Advil în geantă.

Un bărbat stătea nerăbdător lângă cabina telefonică, apoi acesta bătu în geam. Avea nevoie de telefon, spunea el. Kathryn îşi puse din nou haina şi ieşi în ploaie. Merse de-a lungul unei străzi aglomerate care părea că nu se sfârşeşte niciodată. Maşinile stropeau trotuarele şi treceau şuierând de-a lungul lor. Oamenii treceau pe lângă ea cu capul plecat, înfruntând ploaia. Nu vedea clar pentru că nu avea o umbrelă sau o pălărie. Se gândi că ar trebui să găsească un magazin de unde să cumpere o umbrelă, eventual o haină de ploaie.

La un colţ văzu doi bărbaţi în pardesiuri, râzând. Aveau umbrele negre şi genţi din piele maro. Intrară pe o uşă. În spatele uşii era lumină şi se auzea râsul unei mulţimi. Deja se întunecase, era de-acum noapte, aşa că era mai sigur dacă intra acolo.

În bar simţi miros de lână udă. Îi plăcea căldura acelui spaţiu închis. Ochelarii bărbatului din faţa ei se aburiseră, iar el râdea împreună cu prietenul lui. Un bărbat din spatele barului îi dădu un prosop. Îl mai folosise cineva înaintea ei; era umed şi moale şi mirosea a after-shave. Îşi şterse părul aşa cum ar fi făcut-o după un duş şi observă că bărbaţii se uitau la ea. Aveau halbe de bere în faţă, iar ea simţi cum i se face şi ei sete. Se îndepărtară uşor şi îi cedară scaunul la bar. În cealaltă parte a barului două femei în costume albastre aproape identice discutau aprins. Fiecare vorbea cu cineva. Ar fi putut fi o petrecere, numai că oamenii păreau mai veseli decât erau în mod normal la petreceri.

Când barmanul veni să ia prosopul, ea făcu semn către unul dintre dozatoare. Berea avea culoarea bronzului.

Lumina strălucea în suprafeţele lustruite; bărbaţii fumau. Tavanul era acoperit de un nor de fum albastru.

Îi era sete şi bău berea ca pe apă. Simţi cum îi arde stomacul, o senzaţie foarte plăcută. Îşi scoase pantofii înmuiaţi de ploaie şi îi lăsă să cadă pe podea. Ea se uită în jos şi văzu că bluza îi era aproape transparentă din cauza ploii. Îşi strânse haina pe trup,

ruşinată. Barmanul se uită la ea şi ridică o sprânceană. Ea încuviinţă din cap, iar el îi aduse încă o bere. Căldura de care avea nevoie deja i se răspândea în braţe şi în membre, în degetele de la mâini şi de la picioare.

Câteodată auzea în jurul ei frânturi de conversaţie, cuvinte. Se făceau afaceri. Se flirta.

Durerea de cap i se ascuţi şi se mută către tâmple. Îi ceru barmanului o aspirină. Un bărbat cu mustaţă se uită la ea dintr-o parte. Deasupra barului era un semn Guiness, iar ea recunoscu băutura închisă la culoare în paharele de pe bar. Jack aducea câteodată aşa ceva şi acasă. Ăsta era un alt lucru pe care ea nu dorea să şi-l amintească. Barul era umed de la inelele de bere, lemnul era saturat de miros.

După un timp se hotărî se meargă la baie, dar nu voia să renunţe la scaun. Se gândi că ar trebui să comande şi o a treia bere numai pentru cazul în care ar fi pierdut scaunul şi nu ar mai fi găsit altul. Barmanul ignoră mâna pe care o ţinea ridicată, dar femeia de vizavi o observă. Începură să vorbească între ei în timp ce se uitau la ea.

Văzând-o în sfârşit, barmanul păru mai puţin prietenos decât fusese înainte. Poate că încălcase o regulă a barului şi nu îşi dăduse seama. Când el o întrebă dacă voia şi a treia bere, ea dădu din cap şi se ridică, luându-şi şi haina. Îşi ridică haina de lână de pe vinilinul scaunului. Încercă să meargă drept, să îşi croiască drum prin mulţimea de bărbaţi şi de femei care stăteau cu băuturile în mână. Probabil că tocmai au ieşit de la serviciu, se gândi Kathryn şi se întrebă la ce oră se întâmpla oare asta la Londra. Simţi ceva lipicios pe picior şi îşi dădu seama că îşi uitase pantofii la bar. Se întoarse, dar nu mai vedea pe unde trebuia să treacă. Trebuia să meargă neapărat la toaletă şi nu îşi putea permite să stea să găsească drumul înapoi. Urmă semnul care arăta direcţia către toalete. I se părea fără rost de direct. Era o uşurare să fie singură.

Apoi avu o problemă cu ciorapii. Îşi aminti cum fusese nevoită să îşi tragă pe ea un costum de baie ud când era copil. Se chinui în spaţiul strâmt. Tălpile ciorapilor erau murdare. Se gândi să îi scoată de tot, pentru că era mai uşor să îi dea jos decât să îi tragă înapoi, dar apoi îşi dădu seama că ar putea să răcească. Stomacul ameninţa să se revolte, dar ea reuşi să se abţină, să reziste senzaţiei de greaţă.

Îşi spălă mâinile într-o chiuvetă murdară şi se uită în oglindă. Femeia care se vedea acolo nu putea fi ea, se gândea Kathryn. Părul era prea închis la culoare, prea drept. Avea urme de rimel în formă de semilună sub ochi, un machiaj diabolic. Pleoapele aveau margini roz, globurile oculare străbătute de vene. Buzele i se albiseră, faţa îi era îmbujorată.

O femei a străzii, se gândi ea.

Se şterse pe mâini cu un prosop şi deschise uşa. Trecu pe lângă un telefon care se afla pe perete. Simţi un impuls puternic de a vorbi cu Mattie. Nevoia pe care o simţea era fizică; o simţea în centrul trupului ei, acolo unde femeile vor să poarte un copil.

Încercă să urmeze instrucţiunile scrise pe o plăcuţă lângă telefon. Îl rugă pe un bărbat mai în vârstă care se îndrepta către toaleta bărbaţilor să o ajute. Îi dictă numărul, încântată că şi-l putea aminti. Când se făcu legătura, acesta îi dădu receptorul şi se uită la bluza ei. Întră în toaleta bărbaţilor apoi, iar ea îşi aminti că nu îi mulţumise.

Telefonul sună de şase sau şapte ori. Se trânti o uşă, se auzi un pahar spărgându-se, o femeie râzând foarte tare, iar râsul hohoti deasupra tuturor. Kathryn murea de nerăbdare să îi audă vocea lui Mattie. Telefonul încă suna. Refuza să pună receptorul la loc.

— Alo?

Vocea părea a-şi fi pierdut suflul, ca şi cum s-ar fi luptat sau ar fi alergat.

— Mattie! strigă Kathryn, revărsându-se de uşurare până peste ocean. Slavă Domnului că eşti acasă.

— Mamă, ce s-a întâmplat? Eşti bine?

Kathryn încercă să îşi revină. Nu voia să îşi înspăimânte fiica.

— Cum te simţi? o întrebă ea cu o voce mai calmă.

— Mmm... sunt bine. Vocea lui Mattie era încă precaută. Temătoare.

Kathryn încercă să adopte un ton mai vesel.

— Sunt la Londra, spuse ea. Este foarte frumos aici.

— Mamă, ce faci acolo?

Se auzea muzică în fundal. Unul dintre CD-urile lui Mattie. Era *Sublime,* se gândi Kathryn. În mod clar era *Sublime*.

— Poţi, te rog, să dai muzica mai încet? întrebă Kathryn, care deja îşi astupase cealaltă ureche cu mâna pentru a nu mai auzi zgomotul barului. Nu te aud.

Kathryn aşteptă ca Mattie să se întoarcă la telefon. Consumatorii din bar se îngrămădiseră la mese. Lângă ea stăteau o femeie şi un bărbat cu două halbe de bere în mână, strigând unul în urechea celuilalt.

— Aşa, spuse fiica ei, revenind la telefon.

— Plouă, spuse Kathryn. Sunt într-un bar. M-am plimbat prin oraş. Am vizitat împrejurimile.

— Bărbatul acela e cu tine?

— Îl cheamă Robert.

— Mă rog.

— Acum nu este.

— Mamă, eşti sigură că eşti bine?

— Da, sunt foarte bine. Tu ce faci?

— Nimic.

— Păreai că nu poţi să respiri când ai răspuns, spuse Kathryn.

— Da? făcu o pauză. Mamă, nu mai pot să vorbesc acum.

— Julia este acasă? întrebă Kathryn.

— Este la magazin.

— De ce nu poţi vorbi?

În fundal se auzi o frântură de propoziţie, cuvinte înăbuşite. O voce masculină.

— Mattie?

O auzi pe fiica sa şoptind ceva. Apoi un chicotit reţinut. Frânturi dintr-o altă propoziţie. O voce clar masculină.

— Mattie? Ce se întâmplă? Cine este acolo?

— Nimeni. Mamă, trebuie să închid.

Pe perete, deasupra telefonului, erau nume şi numere de telefon scrise cu creionul şi cu markerul colorat. *Roland la Margaret,* era una dintre ele.

— Mattie, cine este acolo? Aud vocea cuiva.

— A, e Tommy.

— Tommy Arsenault?

— Da.

— Mattie…

— M-am despărţit de Jason.

Bărbatul de lângă ea fu împins de cineva şi vărsă bere pe mâneca ei. Zâmbi cerându-şi scuze şi încercă fără rezultat să şteargă berea cu mâna.

— Când s-a întâmplat? întrebă Kathryn.

— Aseară. Cât este ceasul acolo?

Kathryn se uită la ceasul pe care încă nu îl potrivise după ora Londrei. Apoi calculă. Este cinci fără un sfert, spuse ea.

— Cinci ore, spuse Mattie.

— De ce te-ai despărţit de Jason? o întrebă Kathryn neacceptând schimbarea subiectului.

— Nu cred că mai aveam prea multe în comun.

— Oh, Mattie…

— Sunt bine, mamă, serios sunt bine.

— Şi ce faci acolo cu Tommy?

— Stăm. Hai, mamă, trebuie să închid.

Kathryn încercă din nou să se liniştească.

— Ce o să mai faci azi? o întrebă Kathryn.

— Nu ştiu. E soare afară, dar e multă zăpadă topită. Sigur eşti bine?

Cochetă în gând cu ideea de a-i răspunde nu pentru a o mai ţine la telefon, dar ştia că acesta e cel mai rău soi de şantaj părintesc.

— Mă simt bine, spuse Kathryn. Serios.

— Hai că închid, mamă.

— Ajung acasă mâine seară.

— Super. Hai că trebuie să închid.

— Te iubesc, spuse Kathryn, vrând încă să mai audă vocea fiicei sale.

— Şi eu, spuse Mattie repede.

Acum era liberă să-şi vadă de treabă.

Kathryn auzi zgomotul de întrerupere a convorbirii transatlantice.

Îşi rezemă capul de perete. Un tânăr într-un costum cu dungi aştepta răbdător lângă ea şi apoi, într-un final, îi luă receptorul din mână.

Se târî pe jos, printr-o mare de picioare, îşi luă pantofii de sub bar şi ieşi afară în ploaie. Îşi cumpără o umbrelă de la un chioşc de ziare, gândindu-se în timp ce o plătea că fabricantul de umbrele din Anglia sigur avea o afacere înfloritoare. Brusc i se făcu milă de ea însăşi şi se gândi că pe lângă toate celelalte

lucruri, sigur va mai şi răci. Julia avea o teorie conform căreia cine plânge în public sigur răceşte. Nu conta atât de mult faptul că şi-a arătat emoţiile în public, cât mai ales mucoasa nazală iritată. Lui Kathryn i se făcu dor de Julia, ar fi vrut să o vadă în halatul ei de casă, ar fi vrut să bea o ceaşcă de ceai cu ea.

Kathryn se minună de cât de tare o apăra acea umbrelă cu un design minunat şi aprecia din plin anonimatul pe care i-l dădea. Dacă se uita cu grijă la picioarele din jurul ei, îşi putea ascunde faţa de trecători; umbrela funcţiona ca un văl.

În toată Londra ploua în timp ce Ely se scălda în soare, se gândi ea.

Merse pe jos până găsi un parc. Se gândi că poate nu e bine să intre singură noaptea într-un parc, deşi erau felinare care făceau lumină în apropierea băncilor. Ploaia se mai oprise, acum de-abia dacă mai bura. Iarba era verde în lumina felinarelor. Se îndreptă spre o băncuţă neagră şi se aşeză.

Stătea lângă ceva ce semăna cu o grădină circulară cu trandafiri. Felinarele luminau ţepii ramurilor frumos modelate de grădinari, iar gardul viu arăta de-a dreptul minunat. Kathryn se gândi: nu este numai o trădare la adresa mea, ci şi la adresa lui Mattie şi a Juliei. O încălcare a regulilor familiei.

Ploaia se opri de tot, iar ea puse umbrela pe bancă. Din cauza drumurilor, eşarfa începuse să i se destrame la capete. Încercă să înnoade ochiurile scăpate din ţesătură. O putea repara când va ajunge acasă, va putea să refacă marginea cu ajutorul unui nou şnur. Mai trase o dată de fire şi scoase încă şase sau şapte, ceea ce, într-un mod foarte straniu, îi dădu o senzaţie de mulţumire. Mai trase o dată şi simţi acele mici noduri cedând. Mai destrămă un rând, apoi un altul. Apoi încă unul şi încă unul. Ţesătura se încâlci şi începu să îi atârne până la genunchi, şi apoi până la glezne. Jack îi dăruise acea eşarfă de ziua ei.

Kathryn trase de ea până făcu un mănunchi de şnururi mare cât o grămăjoară de frunze. Dădu drumul în iarbă şi ultimului fir. Îşi puse mâinile îngheţate în buzunarele hainei.

Acum va trebui să-şi croiască din nou toate amintirile.

Un bărbat mai în vârstă, îmbrăcat cu o haină maronie de ploaie, se opri în faţa ei. Probabil că era uimit să vadă o femeie stând pe o bancă umedă cu o grămăjoară de fire destrămate la picioare. Era poate căsătorit şi se gândea la soţia lui. Înainte ca el să apuce să o întrebe ce se întâmplă, ea îl salută şi se aplecă

să adune firele. Găsi capătul şi începu să le facă ghem repede, cu mişcări îndemânatice.

Îi zâmbi.

— Groaznică vreme, spuse el.

— Da, într-adevăr, zise ea amabilă.

Părând satisfăcut de hărnicia ei, bărbatul îşi continuă drumul.

După ce acesta plecă, Kathryn îndesă grămăjoara sub bancă şi se gândi: n-am ştiut nici despre viaţa sexuală a fiicei mele, nici despre cea a soţului meu.

Putea vedea în zare lumina făcută de stâlpii stradali, corul stopurilor roşii ale maşinilor, un cuplu traversând strada în fugă. Începu din nou ploaia. Purtau haine lungi de ploaie, iar femeia purta tocuri. Îşi ţineau bărbiile în piept, ferindu-se de ploaie. Bărbatul îşi ţinea cu o mână haina închisă în faţă, iar cu cealaltă ţinea femeia de după umeri, grăbind-o să traverseze până nu se schimbă luminile semaforului.

Poate că Muire Boland şi Jack făcuseră acelaşi lucru, se gândi ea. Alergaseră să prindă verde la semafor. În drum spre cină, spre un bar. Spre teatru. Spre o petrecere unde urmau să întâlnească alţi oameni. Spre pat.

Căsnicia lui Muire Boland avea greutate. Doi copii în comparaţie cu unul singur. Doi copii mici.

Cum putea ceva ce avusese ca rezultat copii atât de frumoşi să nu fie considerat valabil?

Se plimbă până când văzu la distanţă o marchiză discretă, o faţadă familiară. În hotel era linişte când intră. O salută numai recepţionerul care stătea într-un con de lumină în spatele recepţiei. Îşi simţi hainele grele şi ude leoarcă în timp ce se îndrepta spre lift.

Se simţi foarte uşurată când îşi dădu seama că îşi aminteşte numărul camerei. Imediat ce băgă cheia în broască Robert ieşi pe uşa camerei învecinate.

— Dumnezeule, spuse el. Era încruntat şi avea cravata desfăcută până la mijlocul pieptului. Mi-am ieşit din minţi întrebându-mă unde eşti, spuse el.

Ea clipi în lumina slabă de pe hol şi îşi dădu părul la o parte de pe faţă.

— Ştii cât e ceasul? o întrebă el. Îngrijorarea lui sinceră îl făcea să sune ca un părinte care vorbeşte cu un copil neascultător.

Nu ştia.

— Este unu dimineaţa, o informă el.

Ea scoase cheia din uşă şi se îndreptă spre locul unde stătea Robert ţinând uşa deschisă. Prin spaţiul uşii văzu o farfurie cu mâncare, aparent neatinsă, pe o tavă la capul patului. Se simţea din hol că mirosea puternic a fum de ţigară.

— Intră, îi spuse el. Arăţi ca naiba.

Odată intrată în cameră, îşi scoase haina.

— De fapt eşti chiar murdară.

Ea îşi scoase pantofii care îşi pierduseră forma şi culoarea. Robert trase un scaun de sub birou.

— Stai jos, îi spuse el.

Făcu ce îi spuse el. El se aşeză pe pat, cu faţa la ea, cu genunchii lipiţi unul de altul – ea cu ciorapii umezi, el cu pantalonii gri din lână. Robert purta o cămaşă albă, diferită de cea pe care o purtase la prânz. Arăta diferit, tras la faţă şi obosit, cu cearcăne, mai bătrân decât arătase la prânz. Îşi imagina că şi ea îmbătrânise considerabil.

Îi luă mâinile într-ale lui. Părea că degetele lui lungi îi înghiţiseră mâinile.

— Spune-mi ce s-a întâmplat, spuse el.

— M-am plimbat. Atât. Nu mai ştiu pe unde am fost. Ba da. Am fost într-un bar şi am băut bere. Apoi am fost într-o grădină de trandafiri şi am destrămat o eşarfă.

— Ai destrămat o eşarfă.

— Adică viaţa mea, voiam să zic.

— Bănuiesc că a fost foarte rău, spuse el.

— Da, ai putea spune şi-aşa.

— Te-am lăsat treizeci şi cinci de minute, apoi am venit după tine la acea adresă. Probabil că deja plecaseşi. M-am plimbat pe strada aceea vreo oră şi jumătate, apoi am văzut o femeie care ieşea din clădire şi care nu erai tu. Erau doi copii cu ea.

Kathryn se uită la sandvişul neînceput de pe tavă. Probabil cu carne de curcan.

— Cred că mi-e foame, spuse ea.

Robert se întinse, luă sandvişul din tavă şi i-l întinse. Ea îşi puse farfuria în poală şi tremură uşor.

— Mănâncă şi du-te să faci o baie fierbinte. Vrei să îţi comand ceva de băut?

— Nu, am băut destul. Eşti foarte grijuliu.

— Dumnezeule, Kathryn.

Carnea dintre feliile de pâine era atât de presată încât avu senzaţia că a pus pe limbă nişte vinilin alunecos. Puse sandvişul la loc.

— Voiam să sun la poliţie. Deja am sunat de câteva ori de când ai dispărut. De mai multe ori. Dar nu a răspuns nimeni.

— Sunt copiii lui Jack.

El nu păru a fi surprins.

— Bănuiai, nu? zise ea.

— Era o posibilitate. Nu m-am gândit la copii, totuşi. Ea era? Muire Boland? Cea care ieşea din clădire?

— Soţia lui, spuse ea. Erau căsătoriţi. La biserică.

Se lăsă puţin pe spate. Kathryn vedea cum neîncrederea se şterge de pe faţa lui.

— Într-o biserică catolică, zise Kathryn.

— Când?

— Acum patru ani şi jumătate.

Pe pat era valiza desfăcută. Din ea ieşea puţin cămaşa pe care o purtase la prânz. Pe jos erau foi de ziar căzute de pe pat. O sticlă de apă minerală pe jumătate goală fusese abandonată pe birou.

Văzu cum el o examinează întocmai ca un doctor. Se uita la figura ei căutând semne de boală.

— Am trecut peste ce era mai greu, spuse ea.

— Ţi-ai murdărit hainele.

— Or să se usuce.

El îşi aşează mâinile pe genunchii ei.

— Îmi pare foarte rău, Kathryn.

— Vreau acasă.

— O să mergem, spuse el. Mâine dimineaţă. Schimbăm biletele.

— N-ar fi trebuit să vin, spuse ea, dându-i farfuria înapoi.

— Nu.

— Tu ai încercat să mă avertizezi.

El se uită în altă parte.

— Îmi este foame, spuse ea. Dar nu pot mânca asta.

— Îţi comand nişte fructe şi nişte brânză. Şi supă.

— Ar fi bine.

Kathryn se ridică în picioare şi se clătină. Se simţea ameţită.

Robert se ridică odată cu ea şi o luă în braţe, apăsându-i fruntea de pieptul lui.

— Totul a fost o minciună toţi aceşti ani, zise ea.

— Şşşşş…

— Are un fiu, Robert. Şi o altă fiică.

O trase şi mai aproape, încercând să o liniştească.

— Şi în tot acest timp am făcut dragoste. Patru ani şi jumătate am făcut dragoste cu un bărbat care se culca cu altă femeie în acelaşi timp. O altă soţie. Eu am făcut anumite lucruri. Amândoi am făcut anumite lucruri. Mi le şi amintesc…

— E OK.

— Nu e OK. I-am trimis scrisori de dragoste. I-am scris mesaje pe felicitări. Iar el le-a acceptat.

Robert o mângâie pe spate.

— E mai bine că am aflat, zise ea.

— Poate că da.

— E mai bine decât să fi trăit în minciună.

Simţi cum respiraţia lui se schimbă, ca un fel de sughiţ. Se îndepărtă de el şi văzu că arăta epuizat. Robert se frecă la ochi.

— Mă duc să fac baie. Îmi pare rău că te-am îngrijorat. Ar fi trebuit să te sun.

El ridică o mână, ca şi cum ea nu ar fi trebuit să îşi ceară scuze.

— Tot ceea ce contează este că te-ai întors, spuse el, iar ea putu vedea încordarea pe faţa lui.

— De-abia te ţii pe picioare, spuse el.

— Aş vrea să fac baie aici. Nu vreau să stau singură în camera mea. După baie o să mă simt mai bine.

Văzu că el se îndoieşte că va fi bine.

Dădu drumul la apă fierbinte şi goli o sticlă de gel de duş în cadă pentru a face spumă. După ce se dezbrăcă, fu surprinsă să vadă cât de murdare îi erau hainele şi că o parte din tivul fustei se desfăcuse. Rămase în picioare, dezbrăcată, în mijlocul băii. Lăsă urme murdare de picioare pe gresia albă. Pe un raft din sticlă era un coşuleţ cochet cu produse cosmetice.

Puse un picior în apa din cadă şi tresări, apoi şi pe celălalt. Se scufundă uşurel în apă.

Îşi spălă părul şi faţa cu apa cu spumă, prea obosită să se întindă după şampon. Luă un prosop de pe suport, îl făcu sul şi îl

aşează pe marginea căzii. Se lăsă pe spate, sprijinindu-şi gâtul de prosop.

Pe chiuveta micuţă de porţelan era o trusă de toaletă din piele. Un halat cu nasturi aurii era agăţat în cuierul de pe uşă. De cealaltă parte a uşii auzi un ciocănit, apoi uşa deschizându-se, o conversaţie scurtă, o pauză, apoi uşa închizându-se din nou. Room-service-ul, se gândi ea. Ar fi vrut să fi comandat o ceaşcă de ceai. O ceaşcă de ceai ar fi fost foarte bună.

Deschise fereastra cu un sunet ca o pocnitură şi auzi sunetele străzii, zgomotul făcut de maşini, un strigăt în depărtare. Chiar şi la ora unu dimineaţa.

Se simţi toropită şi închise ochii. Deşi apa o mai înviorase, îi era greu să îşi mişte corpul, să iasă din cadă. Ar fi vrut să îşi golească mintea, să se gândească numai la apa caldă şi la săpun şi la nimic altceva.

Uşa se deschise, dar ea nu se mişcă, nu făcu niciun gest pentru a se acoperi, deşi spuma se mai subţiase, iar sânii i se puteau vedea prin apă.

Genunchii îi ieşeau prin spuma din apă ca nişte insule vulcanice. Se juca cu lanţul dopului căzii cu degetele.

Robert comandase ceai. Şi un pahar cu coniac.

El puse ceaşca de ceai şi paharul cu coniac pe marginea căzii. Se dădu un pas înapoi şi se rezemă de chiuvetă, cu mâinile în buzunarele pantalonilor. Îşi încrucişa gleznele. Ea ştia că îi privea corpul.

— Eu în locul tău le-aş amesteca, spuse el.

Kathryn se ridică pentru a face ce îi sugerase.

— Acum te las, zise Robert.

— Nu pleca.

În spatele lui, oglinda era acoperită cu aburi. Lângă geam, aerul de afară amestecat cu căldura dinăuntru crease norişori de condens. Ea îşi turnă coniacul în ceai, le amestecă şi luă o înghiţitură bună. Simţi imediat căldura în mijlocul trupului. Proprietăţile medicinale ale coniacului sunt uimitoare, se gândi ea.

Ţinea ceaşca de ceai cu mâinile pline de săpun.

Văzu cum îşi mişcă maxilarul. Probabil oftase. Îşi scoase o mână din buzunar şi şterse mărgelele de apă de pe marginea chiuvetei cu degetul mare.

— Îmi trebuie un halat, spuse ea.

Într-un final îi povesti totul. Pe întuneric, stând întinsă pe patul lui, îi spuse tot ce îşi putu aminti din întâlnirea pe care o avusese în acea casă albă din centru. El o ascultă fără a spune prea multe, murmurând câteodată, punând una sau două întrebări. Ea îşi pusese halatul din frotir de la hotel, iar el rămase îmbrăcat. În timp ce vorbea, el îşi plimba degetele pe braţul ei, mângâind-o. Când li se făcu frig, se acoperiră cu o pătură. Stătea culcuşită cu capul în scobitura dintre mâna şi pieptul lui. Kathryn simţea pe întuneric căldura necunoscută a corpului lui, îi auzea respiraţia. Se gândi că ar mai fi fost ceva ce voia să îi povestească, dar căzu într-un somn fără vise.

A doua zi dimineaţa, stătea pe marginea patului în halatul alb, cosându-şi tivul fustei cu o trusă de cusut pe care o găsise în coşuleţul cu produse cosmetice. Robert vorbise la telefon cu linia aeriană, schimbase biletele, iar acum îi lustruia pantofii. O rază de soare lumina camera printr-o perdea albă de plasă. Ea se gândi că probabil nu se mişcase deloc cât timp ea încă dormea. Dar când s-a trezit, Robert deja făcuse duş şi se îmbrăcase.

— Aproape că nu le mai pot scoate faţa, spuse Robert.

— Măcar să mă ţină până acasă.

— Să mergem jos să luăm micul dejun. Un mic dejun adevărat.

— Ar fi bine.

— Nu ne grăbim.

Cusu egal, cu răbdare, aşa cum o învăţase Julia demult, sperând să ajungă firul de aţă. Ştia că Robert o privea cu atenţie. Ceva se schimbase de noaptea trecută, se gândi ea; gesturile ei deveniseră mai sigure, de vreme ce era atât de îndeaproape observată.

— Pari aproape fericit, spuse ea uitându-se la el.

Nebunia zilei de ieri stătea ascunsă printre umbre, ca şi cum urma să rămână aşa pentru totdeauna, un loc întunecat într-o cameră plină de lumină. Cele întâmplate o vor sâcâi mereu, o vor doborî dacă ea le va lăsa. Atunci se gândi că trebuie să fie în stare să spună că ce a fost mai rău a trecut. Ar fi o binefacere dacă ar şti că punctul culminant fusese atins. Aproape că se putea simţi eliberată, liberă să îşi trăiască viaţa fără a se teme.

Dar ştia deja că o astfel de libertate era numai o iluzie şi că se mai puteau întâmpla multe. Tot ceea ce trebuia să facă era să

îşi imagineze că Mattie putea fi în avionul care se prăbuşise. Mattie ar putea fi într-un alt avion în viitor. Viaţa putea aduce lucruri mult mai grave decât cele care se întâmplaseră, şi chiar mai mult de-atât. De fapt, se gândi ea, viaţa ei ar putea fi cu atât mai agitată dacă ar şti ce s-a întâmplat acolo.

Termină de cusut şi îl văzu pe Robert făcându-i pantofii. Gesturile acestuia îi aminteau de Jack aplecat, sprijinit cu piciorul de sertarul de pâine tras. Oare acum cât timp se petrecuse o asemenea scenă?

Se ridică şi îl sărută pe Robert pe colţul gurii, ea cu mâinile ocupate de ace, el ţinând pantofii ei. Simţi că îl surprinsese. Îşi puse mâinile pe umerii lui şi îl privi.

— Mulţumesc că ai venit cu mine la Londra, îi spuse. Nu ştiu cum aş fi trecut peste seara de ieri fără tine.

El o privi, iar ea simţi că voia să spună ceva.

— Hai să mâncăm, zise ea repede. Sunt moartă de foame.

Restaurantul era placat cu lemn acoperit de un tapet albastru şters. Pe jos era un covor roşu oriental. Fură conduşi la o masă aşezată lângă o fereastră încadrată de draperii grele. Robert îi făcu semn să se aşeze în faţa ferestrei. Masa era acoperită cu o faţă de masă albă, aproape băţoasă din cauza călcatului, şi aranjată cu tacâmuri de argint şi cu o veselă din porţelan care îi păru chiar deosebită. Se aşeză şi îşi puse şervetul pe picioare. Pereţii erau decoraţi cu imagini arhitecturale, iar camera era luminată de un candelabru din cristal. Observă că majoritatea celor de la mese erau oameni de afaceri.

Se uită pe fereastra de lângă ea. Soarele strălucea pe străzile umede. Camera îi aducea aminte de vechile saloane din filmele englezeşti, iar Kathryn se gândi că poate asta şi fusese, un spaţiu protocolar care emana căldură. Se vedea că se făcuseră chiar eforturi pentru a nu se recondiţiona sala, lucru care s-ar fi întâmplat cu siguranţă într-un hotel din America, unde ca rezultat nimeni nu ar mai putea crede că acolo a stat sau va sta vreodată cineva. Focul ardea în şemineu. Comandaseră ouă, cârnaţi şi pâine prăjită într-un coşuleţ argintiu. Cafeaua era fierbinte, iar Kathryn începu să sufle peste marginea ceştii.

Îşi ridică privirea şi o văzu pe acea femeie stând în picioare în uşă. Cafeaua se vărsă pe faţa de masă albă. Robert încercă să

cureţe cu şervetul lui, dar Kathryn îi opri mâna. El se întoarse să vadă la ce se uita ea.

Femeia se îndreptă repede spre masa lor. Purta un palton lung pe deasupra fustei scurte şi a puloverului din lână. Lui Kathryn îi dădu o impresie de aspect neglijent. Îşi prinsese părul într-o coadă şi părea înspăimântată.

În timp ce se apropie de masă, Robert se ridică uimit.

— Am fost foarte crudă cu tine ieri, îi spuse femeia lui Kathryn direct.

— Ţi-l prezint pe Robert Hart, spuse Kathryn.

El întinse mâna.

— Muire Boland, spuse femeia ca un fel de prezentare de care el nu avea nevoie. Trebuie să vorbesc cu tine, îi spuse lui Kathryn şi apoi ezită. Kathryn înţelese că ezita din cauza lui Robert.

— E-n ordine, spuse Kathryn.

Robert îi făcu semn femeii să ia loc.

— Am fost furioasă, începu Muire Boland. Vorbea grăbit, ca şi cum ar fi fost în criză de timp. Stând mai aproape de ea decât stătuse ieri, Kathryn îşi dădu seama că şi Muire avea pupilele dilatate la fel ca şi fiica ei, cauză pentru care aveau ochii atât de negri. Am fost furioasă încă de când s-a întâmplat accidentul, continuă Muire. De fapt, sunt furioasă de ani de zile. Stăteam atât de puţin cu el.

Kathryn rămase mută de uimire. Oare trebuia să o ierte pe femeia asta? Aici? Acum?

— Nu s-a sinucis, spuse Muire.

Kathryn simţi cum i se usucă gura. Robert, rămas încă în lumea pe care femeile deja o abandonaseră, o întrebă pe Muire dacă voia o ceaşcă cu cafea. Ea scutură din cap cu putere.

— Mă grăbesc, spuse Muire. Am plecat de acasă. Nu o să mă mai poţi contacta.

Faţa îi era răvăşită. Nu putea fi din cauza remuşcărilor, se gândi Kathryn, ci din cauza fricii.

— Am un frate pe care îl cheamă Dermot, spuse Muire. Şi am mai avut încă doi fraţi. Unul dintre ei a fost împuşcat de paramilitari în faţa soţiei şi a celor trei copii în timp ce luau cina. Celălalt a fost ucis într-o explozie.

Kathryn încercă să proceseze informaţia. Credea că a înţeles. Se simţea de parcă ar fi fost pălmuită, ca şi cum cineva ar fi lovit-o.

— Am fost curier de când am început să lucrez la linia aeriană, continuă Muire. Din cauza asta zburam pe ruta Boston-Heathrow. Duceam bani din America în Marea Britanie. Altcineva avea apoi grijă ca suma să ajungă la Belfast.

Lui Kathryn i se păru mai târziu că timpul se oprise, se încolăcise şi apoi începuse încet să se desfăşoare. Lumea din jurul ei – clienţii, ospătarii, maşinile de pe stradă, chiar şi strigătele trecătorilor – se învârtea ca într-un fel de bazin. Numai ceea ce era în imediata ei apropiere – ea însăşi, Muire Boland, Robert, faţa de masă pătată de cafea – părea a fi clar definit.

Veni un chelner la masă pentru a şterge cafeaua şi a înlocui şervetul. O întrebă pe Muire dacă voia să comande micul dejun, iar ea dădu din cap că nu. Toţi trei stătură într-o tăcere ciudată până când chelnerul plecă.

— Eram mereu la Boston sau la Heathrow. Aveam o geantă de mână. Trebuia să pun geanta în camera echipajului şi să plec. Câteva momente mai târziu o luam din nou, era destul de uşor. Femeia se întinse după paharul de apă al lui Robert şi luă o înghiţitură. Apoi l-am întâlnit pe Jack, spuse ea, şi am rămas însărcinată.

Kathryn simţi cum i se răcesc picioarele.

— Când am plecat de la Vision, Dermot a venit acasă la mine, spuse Muire. Ne-a întrebat dacă Jack nu cumva voia să continue ce făcusem eu. A făcut apel la moştenirea lui catolică irlandeză. Ea făcu o pauză şi îşi masă fruntea. Fratele meu este un om pasional, foarte convingător. Prima dată Jack s-a supărat pentru că nu îi spusesem. Dar apoi, treptat, ideea a început să îl atragă. Era în mod sigur atras de risc, dar era mai mult decât atât. A început să susţină cauza, să fie parte din ea. Cu cât trecea timpul mai mult, cu atât devenea chiar mai pasionat decât fratele meu.

— Convertit, spuse Robert.

Kathryn închise ochii şi simţi cum se leagănă.

— Nu îţi spun toate astea ca să încerc să te rănesc, îi spuse Muire lui Kathryn. Încerc să îţi explic.

Kathryn deschise ochii.

— Mă îndoiesc că mă poţi răni mai mult decât ai făcut-o deja, spuse ea.

Spre deosebire de ziua precedentă, femeia care stătea în faţa ei părea acum şleampătă, arăta ca şi cum ar fi dormit îmbrăcată. Chelnerul veni cu o cană de cafea, dar Robert îi făcu semn să plece.

— Ştiam că Jack este băgat până în gât în treaba asta, spuse Muire, dar părea un om căruia nu îi era frică să se implice şi până peste cap. Făcu o pauză. De aceea îl iubeam.

Propoziţia înţepă. Apoi, spre surprinderea ei, Kathryn se gândi: De aceea te iubea el pe tine. Pentru că îi ofereai asta.

— Erau şi alţi oameni implicaţi, spuse Muire. La Heathrow, la Logan, la Belfast.

Muire luă o furculiţă şi începu să zgârie faţa de masă cu dinţii acesteia.

— În noaptea dinaintea plecării lui, continuă ea, l-a sunat o femeie care l-a rugat să transporte ceva în sens invers. De la Heathrow la Boston. Erau aceleaşi proceduri. Mai fusese cazul o dată sau de două ori până atunci. Dar nu-mi plăcea, era mai riscant. Serviciul de securitate este mai strict la plecare decât la venire pe Heathrow. Mult mai strict decât în Logan. Dar misiunea în sine nu era cu mult diferită.

Muire puse jos furculiţa. Se uită la ceas şi începu să vorbească mai repede.

— Când am aflat de explozie, am încercat să dau de fratele meu. Eram disperată. Cum putuseră să îi facă asta lui Jack? Îşi pierduseră minţile? Şi era o nebunie şi din punct de vedere politic. Cum să arunci în aer un avion american? Cu ce scop? Era clar că toată lumea se întorcea împotriva lor.

Îşi duse mâna la frunte şi oftă.

— Ceea ce de fapt şi voiau.

Tăcu.

Kathryn avea sentimentul că primise informaţii importante codate care necesitau decodarea imediată.

— Pentru că nu fuseseră ei, spuse Robert, începând încet să înţeleagă. Nu cei de la IRA puseseră bomba.

— Nu, bineînţeles că nu, spuse Muire.

— IRA trebuiau să fie discreditaţi, spuse Robert, dând uşor din cap.

— Când am văzut că nu pot să îl găsesc pe fratele meu, adăugă Muire, m-am gândit că l-au omorât şi pe el. Apoi nu am mai putut da de nimeni.

Kathryn se întrebă unde erau copiii lui Muire în acel moment. La *A?*

— Fratele meu m-a sunat într-un sfârşit aseară. Se ascunsese. Crezuse că telefonul meu e… Gesticula cu mâinile.

Kathryn realiză vag că oamenii din jurul ei mâncau pâine prăjită şi beau cafea, poate că şi făceau afaceri.

— Jack nu ştia ce transportă, spuse Robert aproape ca pentru sine însuşi, punând toate elementele la un loc pentru prima dată.

Muire clătină din cap.

— Jack nu a transportat niciodată explozibil. Fusese foarte clar în privinţa asta. Ceilalţi înţeleseseră.

Kathryn văzu cu ochii minţii altercaţia din avion.

— De aceea nu spune Jack nimic pe casetă, adăugă brusc Robert. Este la fel de şocat ca şi inginerul de zbor.

Apoi Kathryn se gândi că şi Jack fusese trădat.

— Se destramă totul, spuse Muire şi se ridică în picioare. Ar trebui să plecaţi acasă cât mai repede.

Puse mâna pe masă, se aplecă şi se apropie de Kathryn, care simţi o adiere de respiraţie stătută şi de haine nespălate.

— Am venit aici, spuse Muire, pentru că fiica ta şi copii mei sunt rude. Au acelaşi sânge.

Oare Muire Boland voia să facă pace cu ea, era oare vorba despre începuturile unei împăcări? se întrebă Kathryn. Însă apoi îşi dădu seama brusc că erau într-adevăr legate, oricât de mult şi-ar fi dorit ea să nu fie aşa. De copiii lor, fraţi şi surori vitrege, dar şi de Jack. Prin Jack.

Muire se ridică la loc, pregătindu-se să plece. Panicată, Kathryn îşi dădu seama că s-ar putea să nu o mai vadă niciodată.

— Spune-mi despre mama lui Jack, spuse repede Kathryn. Recunoştea astfel adevărul.

— Deci nu ţi-a spus? întrebă Muire.

Kathryn clătină din cap.

— Mă gândeam eu că nu ţi-a spus, spuse Muire pe un ton sagace. Ieri, când ai fost la mine…

Muire se opri.

— Mama lui a fugit cu alt bărbat când el avea nouă ani, spuse ea.

— Jack întotdeauna mi-a spus că murise, zise Kathryn.

— Îi era ruşine că fusese părăsit. Dar în mod ciudat, nu îşi învinovăţea mama. Ci pe tatăl lui, brutalitatea tatălui lui. De fapt, Jack mi-a vorbit despre mama lui de puţin timp.

Kathryn se uită în altă parte, jenată că întrebase.

— Acum chiar trebuie să plec, spuse Muire. Vă pun pe amândoi în pericol prin simplul fapt că sunt aici.

Trebuie să fi fost din cauza accentului, se gândi Kathryn. Fusese ca un magnet. Sau căuta numai un motiv pentru a-şi explica de ce un bărbat se îndrăgostise?

Robert se uită repede de la Muire la Kathryn şi înapoi. Avea o expresie a feţei pe care Kathryn nu o mai văzuse – îngrijorat.

— Ce este? îl întrebă ea.

El deschise gura, apoi o închise, ca şi cum voia să spună ceva dar apoi se gândise mai bine la acel lucru. Luă în cuţit de pe masă şi începu să se joace cu el de parcă ar fi fost stilou.

— Ce este? repetă Kathryn.

— La revedere, îi spuse Muire. Îmi pare rău.

Kathryn era ameţită. Cât timp trecuse de când Muire Boland intrase pe acea uşă? Trei minute? Patru?

Robert se uită la Kathryn, apoi aşeză cuţitul cu grijă lângă farfuria din faţa lui.

— Stai puţin, îi spuse el lui Muire în timp ce aceasta se întoarse pentru a se îndrepta spre ieşire.

Kathryn văzu cum femeia se opreşte, se roteşte puţin şi îl studiază pe Robert, înclinându-şi capul întrebătoare.

— Care erau ceilalţi piloţi? întrebă el repede. Am nevoie de nume.

Kathryn înţepeni. Se uită la Robert, apoi la Muire. Simţi cum începe să tremure.

— Ştiai despre asta? îl întrebă ea pe Robert şoptit.

Robert se uită în jos. Kathryn văzu cum începe să se înroşească.

— Ai ştiut tot timpul? îl întrebă ea. Ai venit acasă la mine ştiind că Jack ar putea fi implicat în aşa ceva?

— Ştiam numai că există un cerc care se ocupă de contrabandă, spuse Robert. Nu ştiam despre cine era vorba, deşi îl suspectam pe Jack.

— Ştiai unde putea duce asta? Ce aş putea afla?

Robert o privi iar ea văzu, într-o secundă, cum se perindau toate pe chipul lui: Dragoste. Responsabilitate. Pierdere. Pierdere, mai ales.

Kathryn se ridică, iar şervetul îi căzu pe podea. Mişcările ei îi făcură să tresară pe ceilalţi clienţi, care o priviră cu o expresie puţin speriată.

— Am avut încredere în tine, spuse ea.

Traversă restaurantul, ieşi pe uşa hotelului şi urcă într-un taxi. Îşi lăsase haina şi valiza în cameră. Nu îi mai păsa ce putea fi în ea.

Îşi va schimba biletul la aeroport.

În maşină îşi privi mâinile care, din cauza încordării, deveniseră de un alb translucid. Nu putea vedea, nici auzi. Dar îşi putea simţi furia care îi clocotea în sânge, de fapt o putea simţi pulsând şi zbătându-se. Singurul lucru pe care voia să îl facă era să se ducă acasă.

La Heathrow intră printr-o uşă rotativă şi nimeri în mijlocul unei mulţimi cosmopolite. Privi în toate direcţiile ca şi cum ar fi fost iremediabil pierdută. Găsi biroul British Airways şi se aşeză la rând. Voia să schimbe zborul şi linia aeriană, indiferent de cât ar fi costat.

În timp ce aştepta la coadă se simţi expusă, ca şi cum nu ar mai fi avut niciun fel de izolaţie. Robert i-ar fi putut ghici intenţiile şi ar fi putut veni să o caute. În cazul acesta, va aştepta în baie dacă va trebui, hotărî ea.

Coada mergea prea greu. Furia ei începea să se reverse asupra ineficientei agenţilor de la casa de bilete.

Se întreba dacă voia să zboare până la Malin Head, dacă voia să zboare pe o rută pe care zburase şi Jack.

Apoi începu să simtă forţa gravitaţională. Puterea cu care o simţea o ului. Îşi duse o mână la piept.

Forţa crescu şi mai mult cu cât ea se apropia de capătul cozii.

Când îi veni rândul, Kathryn îşi puse biletul pe birou. Agentul se uită la ea aşteptând ca ea să vorbească.

— Care este cel mai apropiat aeroport de Malin Head? întrebă Kathryn.

***

Kathryn are braţele pline de rufe murdare – prosoape ude, cearşafuri boţite, şosete desperecheate care îi tot cad din braţe pe podea. Ea se aplecă să adune un prosop, gândindu-se că dacă ar fi adus mai întâi coşul de rufe, acestea nu ar fi fost atât de jucăuşe. Apucă şi mai bine mormanul de rufe umede şi se îndreptă spre scări. Când trecu pe lângă dormitor se uită înăuntru.

Era o privelişte trecătoare, atât de fugitivă încât de-abia îi rămase în minte. O imagine subliminală, la fel ca miile de imagini subliminale care ne intră în minte, dar nu prezintă interes pentru conştiinţă. Ca atunci când vezi o femeie într-o haină maronie care alege portocale la supermarket, sau o şuviţă de păr pe gâtul unui elev.

Jack stă aplecat deasupra valizei, pregătindu-se de plecare. Îşi mişcă mâinile repede, ascunde un obiect. Probabil o cămaşă, se gândi ea, albastră cu dungi galbene. O cămaşă pe care nu o mai văzuse până atunci. Probabil o cămaşă pe care o cumpărase dintr-un magazin din aeroport.

Îi zâmbi, arătându-i că îi pare rău că îl speriase. El se îndreptă şi lăsă capacul valizei să se închidă.

— Vrei să te ajut? întrebă el.

Stătu o clipă, admirând felul în care lumina după-amiezii cădea pe podelele vechi ale casei, făcând vopseaua impregnată în lemn, de culoarea cojii de dovleac, să radieze.

— Când pleci? îl întrebă ea.

— În zece minute.

— Şi când te întorci?

— Marţi. Pe la prânz. Mai bine l-am suna pe Alfred Zacharian să vină să se uite la scurgere. Azi era şi mai rău.

Ea observă că avea părul încă umed după duş. A mai slăbit un pic, văzu ea. Nu pare că mai are burtă aproape deloc. Îl privi cum se îndreaptă spre dulap, îşi ia uniforma de pe umeraş şi se îmbracă. Întotdeauna fusese impresionată de felul în care arăta îmbrăcat în uniformă, de autoritatea nemijlocită care îi drapa umerii, care se vădea şi mai mult pe măsură ce el îşi încheia cei trei nasturi aurii.

— O să îmi fie dor de tine, spuse ea impulsivă.

El se întoarse şi intră în conul de lumină. Arăta obosit.

— Ce este? îl întrebă ea.

— Ce să fie?

— Pari îngrijorat.

— E numai o durere de cap, spuse el clătinându-şi capul şi frecându-se la ochi.

Îl privi cum îşi relaxează trăsăturile, cum îşi destinde muşchii frunţii.

— Vrei un Advil? îl întrebă ea.

— Nu, sunt ok, spuse el.

El trase fermoarul valizei, apucă mânerul şi se opri. Părea că vrea să îi spună ceva, apoi păru că se răzgândeşte. Îşi ridică geanta de pe pat.

— Să nu duci lucrurile la curăţătorie până mă întorc, spuse el îndreptându-se spre ea. Îi susţinu privirea mai mult decât ar fi făcut-o în mod normal. O sărută pe deasupra grămezii de haine. Sărutul alunecă spre colţul gurii ei. Mă ocup eu de asta marţi, îi mai zise.

***

În timp ce se chinuia să îşi aducă aminte că trebuie să conducă pe stânga, încerca să se uite şi pe hartă, ceea ce îi fură toată puterea de concentrare, astfel încât trecu ceva timp până să îşi dea seama că se afla pe drumul spre Antrim, care ducea spre vest, departe de aeroportul din Belfast. Zborul fusese liniştit şi găsise imediat o maşină de închiriat. Simţea o nevoie aproape fizică de a ajunge la destinaţie.

Deoarece aterizase la vest de Belfast nu văzuse deloc oraşul, niciuna dintre acele clădiri bombardate şi faţade ciuruite de gloanţe despre care auzise. Într-adevăr, îi era greu să pună laolaltă peisajul pastoral care se întindea în faţa ei şi conflictul de nerezolvat care luase atât de multe vieţi – cel mai recent fiind cei o sută patru pasageri care zburau într-un avion deasupra Atlanticului. Căsuţele albe neîmpodobite şi pajiştile erau brăzdate numai de garduri din sârmă, fire de telefon, şi uneori câte o antenă parabolică. În depărtare dealurile păreau că îşi schimbă culoarea şi chiar şi forma, în funcţie de cum se mişca soarele prin norii de vreme bună. Pământurile aveau un

aer străvechi, păreau să fi fost traversate de multe neamuri, dealurile acelea, acoperite de muşchi, arătau tocite, ca şi cum ar fi fost călcate de paşi nenumăraţi. Pe dealul cel mai apropiat de şosea se vedeau pete albe împrăştiate, sute de oi care brăzdau şi crestau pajiştile peticite, gărduleţele verzi joase care împrejmuiau recoltele ca nişte linii trase de copii.

Nu despre asta era vorba în luptele alea nenorocite, se gândea ea în timp ce conducea. Era altceva, ceva ce ea nu pricepea, ce nu avea să înţeleagă niciodată. Totuşi, din dragoste sau din aroganţă, Jack alesese să facă acest lucru, să se implice în complexul conflict nord-irlandez, făcând astfel ca Mattie şi Kathryn să devină personaje secundare, fără să o ştie.

Ştia câteva lucruri despre acele tulburări, numai ce aflase, ca oricare altcineva, din ziare sau de la televizor, atunci când avuseseră loc acele evenimente destul de importante cât să ajungă ştiri în Statele Unite. Citise sau auzise despre violenţele sectanţilor din anii ’70, de acele greve ale foamei, de acordul de încetare a focului din 1994, de încălcarea acestui acord, dar ştia foarte puţine lucruri despre motivele acestor evenimente. Auzise despre gloanţele trase în rotulele anumitor oameni, despre maşinile capcană, despre bărbaţii cu cagule care năvăleau în casele civililor, dar nu vedea rostul acestui patriotism care conducea activităţile teroriste. Uneori era tentată să se gândească la participanţii la aceste evenimente ca la nişte criminali prost îndrumaţi, învăluiţi în idealism ca nişte adepţi religioşi criminali de toate vârstele. Alteori, cruzimea şi prostia crasă a britanicilor părea să fi dus la frustrarea şi amărăciunea care au condus acest grup de oameni la acţiuni violente.

Totuşi, ce o intriga pe ea acum nu era motivul unui astfel de conflict, ci motivele care îl făcuseră pe Jack să ia parte la ele, o realitate încă năucitoare pentru ea. Oare chiar crezuse în această cauză, sau fusese atras de aparenta ei autenticitate? Îşi putea da seama de rostul acestui lucru, de înţelesul brusc pe care îl putea da unei vieţi. Faptul de a te îndrăgosti în sine, idealismul romantic, apartenenţa la o organizaţie ce milita pentru dreptate, şi chiar religia, toate puteau fi părţi ale acestui întreg. Ar fi însemnat abandonarea totală de dragul unei persoane sau în slujba unui ideal, cele două fiind în acest caz inexplicabil legate. La fel cum cauza ar fi putut fi parte dintr-o

poveste de dragoste, la fel şi povestea de dragoste putea fi un element al cauzei, astfel încât nu o puteai avea pe una în defavoarea celeilalte. Privind aşa lucrurile, se gândi Kathryn, întrebarea nu mai era de ce Jack se cuplase cu Muire Boland şi se căsătorise cu ea într-o biserică catolică, ci de ce nu le părăsise pe ea şi pe Mattie.

Pentru că o iubea pe Mattie prea mult, îşi răspunse ea imediat.

Se întreba dacă Jack şi Muire fuseseră de fapt căsătoriţi legal. O nuntă în biserica catolică îţi dădea automat statut legal? Nu ştia cum stăteau lucrurile, sau cum procedaseră exact Jack şi Muire. Şi nu va şti niciodată. Erau multe lucruri pe care nu le va afla niciodată.

Când ieşi din Londonderry, arătă paşaportul la un punct de control şi intră în Irlanda, intrând în acelaşi timp şi în Donegal. Merse spre nord şi apoi spre vest prin zona de provincie care devenea tot mai rurală pe măsură ce mergea, aici numărul de oi întrecând cu mult numărul de locuitori, iar casele fiind din ce în ce mai rare. Urmă indicatoarele care îi arătau direcţia spre Malin Head, Cionn Mhalanna în irlandeză, simţind în aer aroma grea a turbei. Pământul devenea din ce în ce mai pietros, mai sălbatic, cu panorame largi de stânci şi de zigzag-uri de piatră, dune înalte de nisip acoperite de verdeaţă şi de iarbă-neagră. Drumul se îngustă la aproape o singură bandă iar ea îşi dădu seama că mergea prea repede când, la o curbă strâmtă, era cât pe-aci să aterizeze cu maşina într-un şanţ.

Putea fi, bineînţeles, din cauza mamei lui, se gândi Kathryn. O dorinţă de a-şi găsi mama, de a fi cu mama pe care nu o avusese. Sigur aşa se întâmplase atunci când se îndrăgostise de Muire Boland şi până şi aceasta părea că îşi dăduse seama. Dar în afara oricărei speculaţii, se gândi Kathryn, teritoriul era obscur: cine putea spune care erau motivaţiile unui bărbat? Chiar dacă ar fi trăit Jack şi ar fi fost cu ea în maşină, oare ar fi putut să îşi spună motivele? Ar fi putut face cineva asta? Din nou, nu avea de unde să ştie. Putea şti numai ce îşi imagina ca fiind adevărat. Ceea ce hotăra ea că este adevărat.

În timp ce conducea, o chinuiau şi o sâcâiau anumite amintiri, despre care ştia că aveau să tot revină luni sau ani de-a rândul până să se potolească: de exemplu, gândul că Jack a luat bani

de la ea şi de la Mattie pentru a-i da altei familii i se părea insuportabil şi simţi cum i se ridică tensiunea. Sau acea ceartă, îşi aminti ea brusc, acea ceartă oribilă pentru care se învinovăţise pe ea însăşi. Neruşinarea lui, se gândea ea acum, neruşinarea cu care o lăsase să creadă că ea era de vină când în tot acest timp el avea o aventură cu altă femeie. Asta făcea Jack la calculator atunci? Îi scria iubitei? De aceea trecuse atât de repede peste acea ceartă atunci când o întrebase dacă vrea să plece? Flirta oare cu această idee?

Sau versurile acelea, se gândi ea. Oare renunţase Jack la a fi vigilent, lăsând ca fragmente ale relaţiei sale cu Muire Boland să se interfereze în mariajul său cu Kathryn? Fusese oare viaţa lui Kathryn invadată în vreun fel, iar ea nu observase? Oare câte cărţi citise sau câte filme văzuse ca urmare a sugestiilor lui Muire? Oare cât din viaţa acestei irlandeze se scursese în propria ei viaţă?

Din nou, Kathryn nu avea de unde să ştie.

Ieşi de pe drumul principal, urmând indicaţiile pe care le primise pentru a ajunge în punctul cel mai nord-vestic al Irlandei. Spre uimirea ei, drumul se strâmtă chiar mai mult, ajungând cât banda pe care conducea ea. Se întrebă de ce oare nu se gândise niciodată la o aventură. Cum putea trăi o femeie cu un bărbat în tot acest timp fără să simtă nimic? În cel mai rău caz, i se părea o dovadă de monumentală naivitate şi neatenţie. Dar apoi se gândi că ştia răspunsul: un adulterin patentat nu cauzează niciun fel de suspiciune, pentru că îşi doreşte cu adevărat să nu fie prins.

Kathryn nu se gândise niciodată să îl suspecteze; nu simţise niciodată urmele unei alte femei, nu găsise niciodată urme de ruj pe umărul cămăşii. Nu bănuise nimic nici măcar din punct de vedere sexual. Presupunea că decăderea pe care relaţia ei cu Jack o înregistrase din acest punct de vedere era un lucru absolut normal care se întâmplă tuturor oamenilor căsătoriţi de mai mult de zece ani de zile.

Îşi coborî geamul pentru a putea respira aerul – un amestec curios de sare de mare şi de clorofilă. Îşi dădu seama deodată că priveliştea din jurul ei era extraordinară. Textura pământului, nuanţele sale verzi, densitatea sa – dădea o senzaţie de putere pe care nu o simţise la Londra. Confluenţa dintre ocean şi coasta stâncoasă, mai lată chiar decât ţărmul din Noua Anglie

unde locuia ea, atinse o coardă sensibilă. Era pentru prima dată când respira profund şi egal de când Muire Boland apăruse în uşa restaurantului hotelului.

Intră într-un sat şi ar fi trecut fără să se oprească dacă nu ar fi fost o imagine pe care îşi dădu seama că o mai văzuse cândva – lipsea doar bătrânul pescar de-acolo. Încetini şi apoi opri maşina. Parcă maşina lângă un şir de case şi magazine. Îşi putu da seama unde stătuse operatorul, care era locul în care reportera aceea brunetă, cu umbrelă, făcuse interviul cu pricina, în faţa hotelului. Clădirea era albă, frumoasă şi curată. Observă semnul de deasupra intrării: Hotel Malin.

Se gândi că ar trebui să îşi ia o cameră peste noapte. Zborul înapoi la Londra era abia a doua zi dimineaţă. Poate că trebuia să îşi ia şi ceva de mâncat, se gândi ea.

Trecură câteva minute până când ochii i se obişnuiră suficient cu atmosfera ca să poată distinge mahonul tocit al unui bar în stil tradiţional. Observă draperiile mov, scaunele de bar acoperite cu vinilin bej, tristeţea camerelor, îndulcită întrucâtva de şemineul aprins din partea opusă a încăperii. De-a lungul camerei erau băncuţe şi mese joase la care vreo cinci sau şase bărbaţi jucau cărţi, citeau sau beau bere.

Kathryn se aşeză la bar şi comandă o ceaşcă cu ceai. Aproape imediat apăru o femeie blondă cu părul aranjat care se aşeză pe scaunul de lângă ea. Kathryn întoarse capul şi începu să examineze reclamele de deasupra tejghelei. Însă era prea târziu, îşi dădu seama că oamenii din bar erau reporteri.

Faţa femeii se reflecta în oglinda din spatele sticlelor. Avea o figură fără cusur şi arăta în mod clar a americancă. Ochii li se întâlniră.

— Pot să îţi fac cinste cu o bere? o întrebă femeia vorbind încet. Kathryn îşi dădu seama imediat că vorbea atât de şoptit pentru ca nimeni altcineva din bar să nu ştie că ea era acolo.

— Nu, mulţumesc, spuse Kathryn.

Femeia îşi spuse numele şi numele postului pentru care lucra.

— Noi stăm aici în bar, explică ea. Rudele stau în salonul hotelului. Mai vine câte un soţ sau câte un tată pe aici ca să comande ceva de băut, dar din punctul de vedere al conversaţiei, ne-am cam obosit unii pe alţii. Ne-am plictisit cu toţii. Îmi pare rău dacă sună insensibil.

— Bănuiesc că până şi prăbuşirea unui avion poate deveni o poveste plictisitoare, spuse Kathryn.

Barmanul îi aduse ceaiul, iar jurnalista comandă o halbă mică de Smithwick's.

— Te-am recunoscut din fotografii, spuse reportera, îmi pare rău că a trebuit să treci prin atâtea.

— Mulţumesc, zise Kathryn.

— Cele mai mari reţele şi agenţii de ştiri îşi vor păstra oamenii aici până când se abandonează operaţiunea de salvare, spuse femeia.

Kathryn îşi făcu un ceai tare şi dulce şi îl amestecă pentru a se răci.

— Te superi dacă te întreb de ce ai venit aici? o întrebă jurnalista.

Kathryn încercă să ia o sorbitură.

— Nu mă supăr. Dar nu îţi pot răspunde. Nici eu nu ştiu de ce sunt aici.

Se gândi la furia ei şi la forţa gravitaţională, la lucrurile pe care le aflase de dimineaţă. La cât de uşor ar fi să îi spună blondei tot ce ştie. Cât de fericită ar fi reportera să aibă ceea ce s-ar numi fără îndoială cea mai interesantă ştire a întregii investigaţii, chiar mai interesantă decât faptul că se aflase despre casetă. Imediat ce ştirea ar fi publicată, autorităţile ar găsi-o pe Muire Boland. Ar aresta-o şi ar trimite-o la închisoare.

Dar Kathryn se gândi apoi la băieţelul care arăta ca Mattie, la Dierdre care avea o păpuşă Molly.

— Nu s-a sinucis. Asta este tot ce pot să îţi spun.

Robert ştiuse tot timpul, se gândi Kathryn. Probabil că fusese instruit înainte de a veni acasă la ea. Sindicatul îl suspectase pe Jack şi îl rugase pe Robert să o supravegheze. Aşteptase ca ea să dea vreun semn cum că ar şti despre activităţile soţului ei, să spună şi alte nume de piloţi. Robert o folosise.

Nu îi mai plăcea ceaiul. Îi revenise dorinţa de a ajunge la destinaţie. Se ridică de pe scaun.

— Ascultă-mă, putem sta de vorbă cel puţin? întrebă reportera.

— Nu cred, răspunse Kathryn.

— Vrei să te duci la Malin Head?

Kathryn tăcu.

— Nu poţi să ajungi de aici la locul accidentului. Poftim. Blonda scoase din portofel o carte de vizită, o întoarse şi scrise un nume pe ea. I-o dădu lui Kathryn. Când ajungi acolo întreabă de Danny Moore, spuse ea. Te va duce el. Asta este cartea mea de vizită. Când termini, dacă te răzgândeşti, sună-mă. Eu stau aici. Îţi fac cinste cu o cină.

Kathryn luă cartea de vizită şi se uită la ea.

— Sper să ajungi acasă cât mai repede, îi zise reporterei.

Îndreptându-se spre ieşirea din hotel, în timp ce trecea pe lângă salon, Kathryn se uită înăuntru şi văzu o femeie stând într-un fotoliu cu un ziar în poală. Ziarul nu fusese deschis, iar femeia nu se uita la ce scria înăuntru. Kathryn se gândi că femeia nu vedea nimic în faţa ei, atât de goală îi era privirea. Un bărbat cu o privire asemănătoare stătea cu mâinile în buzunare lângă şemineul din cel mai îndepărtat colţ al camerei.

Traversă din nou holul şi se urcă în maşină. Se uită din nou la cartea de vizită pe care o ţinea în mână.

Ştia deja ce urma să facă. Nu putea însă controla ce urma să facă, până într-un final, Robert Hart. Dar se putea controla pe ea însăşi. Într-adevăr, simţea că se controla mult mai bine decât o făcuse vreodată.

Dacă ar dezvălui ceea ce ştia în legătură cu motivele exploziei avionului însemna ca Mattie să afle despre cealaltă familie a lui Jack. Iar Mattie nu ar fi putut trece niciodată peste aşa ceva. Kathryn era sigură de asta. Rupse cartea de vizită în bucăţele şi o lăsă să cadă pe podea.

Ştiind că destinaţia ei nu era departe, Kathryn urmări din nou indicatoarele pentru Malin Head. Trecu pe lângă casele ponosite care arătau ca nişte pietre înclinate, cu acoperişurile din paie mucegăite şi căzute. Văzu iarba verde ca o catifea cum se urca pe o stâncă – un verde de smarald pe fundalul acelei ierni moarte. Pe frânghii prinse dintr-un stâlp în altul erau agăţate rufe înţepenite în lumina soarelui; arta abstractă a spălării rufelor expuse pe o sârmă. O vreme numai bună de uscat lenjeria, se gândi ea.

După ce trecu de o intersecţie fu surprinsă de linia orizontului pe care Atlanticul de Nord o forma. În mijlocul acelei linii a orizontului se afla o formă de o culoare închisă, o navă. Un elicopter zbura deasupra capului ei. Bărci colorate strălucitor

forfoteau pe lângă acea navă, ca nişte pui de focă pe lângă mama lor. Sunt bărci de salvare, se gândi ea.

Atunci, acela era locul unde se scufundase avionul.

Parcă maşina şi coborî, mergând cât de în adâncime putu spre vârful stâncilor. Sub ea erau o sută de metri de perete stâncos şi de şisturi argiloase care coborau în mare. De la o astfel de distanţă apa părea împietrită, o margine neregulată pe o plajă îndepărtată. Valurile loveau stâncile de dedesubt cu ploi de stele. O barcă de pescuit se îndrepta către ţărm. Kathryn observă că apa avea o singură culoare – un gri-albastru metalic.

Se îndoia că mai văzuse vreodată o bucată de ţărm mai interesantă – sălbatică şi ucigaşă. Un loc care putea da o noimă unui dezastru, dacă se poate vreodată vorbi de aşa ceva. Probabil fuseseră multe dezastre aici.

Urmări cu privirea barca de pescari până când aceasta dispăru în spatele peninsulei alungite care era chiar Malin Head. Pornind din nou maşina, merse de-a lungul drumului strâmt ţinând sub ochi barca ori de câte ori o putea zări. Parcă maşina într-un mic port format de un ponton lung din beton. Opri şi se dădu jos.

Bărcile legate de ponton erau colorate strălucitor – portocaliu, albastru, verde, galben – făcând-o mai mult să se gândească la vasele portugheze, decât la cele irlandeze. Barca pe care o urmărise se mişcă în jurul pontonului şi apoi aruncă parâma. Kathryn se îndreptă spre ponton. La unul dintre capete erau paznici în uniformă, iar între ei erau oameni îmbrăcaţi civil. În timp ce se îndrepta spre ei, pescarul din barca roşie descărcă o bucată de metal de mărimea unui scaun şi o aşeză pe ponton; aceasta captă imediat atenţia privitorilor care se înghesuiră în jurul ei.
Unul dintre ei se ridică şi făcu semn spre un şofer de camion care trase cu spatele pe ponton. Fragmentul metalic, probabil o bucată din avionul lui Jack, fu încărcată în camion.

La intrarea pe ponton o opri un paznic.

— Nu puteţi merge mai departe, doamnă.

Poate că era un soldat. Un poliţist. Avea o armă automată.

— Sunt una dintre rude, spuse ea uitându-se la armă.

— Îmi pare rău pentru pierderea pe care aţi suferit-o, doamnă, spuse paznicul. Există tururi planificate pentru rude. Puteţi să vă interesaţi de asta la hotel.

Ca atunci când te duci să vezi balenele, se gândi Kathryn. Sau ca într-o croazieră.

— Trebuie să vorbesc un moment cu Danny Moore, spuse Kathryn.

— Ah, bine. E cel de acolo, spuse paznicul arătându-i barca albastră.

Kathryn murmură un mulţumesc şi trecu repede pe lângă bărbat.

Evitând să privească spre oficialităţile îmbrăcate în civil care începeau să o observe, Kathryn îl strigă pe pescarul din barca albastră. Văzu că se pregătea să plece de la ponton.

— Aşteaptă, strigă ea.

Era tânăr, cu părul negru tuns scurt. Purta un cercel de aur în urechea stângă. Avea pe el un pulover care probabil fusese odată de culoarea fildeşului.

— Tu eşti Danny Moore? îl întrebă ea.

El încuviinţă din cap.

— Mă poţi duce la locul accidentului?

El păru că ezită, vrând probabil să îi spună de tururile care se organizau pentru rude.

— Sunt soţia pilotului, spuse Kathryn repede. Trebuie să văd locul unde s-a scufundat soţul meu. Nu am prea mult timp.

Pescarul se întinse şi o luă de mână.

Îi făcu semn să se aşeze pe un scaun la bord. Kathryn văzu cum unul dintre oamenii îmbrăcaţi în civil se îndrepta în viteză spre barcă. Pescarul desfăcu parâma, intră în cabină şi porni motorul.

El rosti un cuvânt pe care ea nu îl înţelese. Ea se aplecă puţin înainte, dar zgomotul motorului şi vântul făceau conversaţia anevoioasă.

Observă că barca fusese curăţată şi nu erau urme de peşte. De ce să mai pescuiască de vreme ce aveau această sarcină de îndeplinit, sarcină pentru care cei responsabili probabil că plăteau bani buni.

— O să îţi plătesc, spuse Kathryn amintindu-şi.

— Nu, spuse bărbatul privind în depărtare, nu iau bani de la rude.

Imediat ce barca se desprinse de ponton, vântul începu să bată cu putere. Pescarul zâmbi când ea privi spre el.

— Eşti de pe-aici? întrebă Kathryn.

— Da, răspunse el, şi rosti iarăşi un cuvânt pe care Kathryn nu îl înţelegea. Se gândi că probabil era numele orăşelului în care locuia.

— Ai făcut asta de la început? strigă ea.

— Da, de la început, spuse el şi îşi întoarse privirea. Acum nu mai e aşa de rău, dar la început…

Ea nu voia să se gândească cum fusese la început.

— Frumoasă barcă, spuse ea, schimbând subiectul.

— E mare.

Accentul lui îi aminti în mod neplăcut de Muire Boland.

— E a ta?

— Ah, nu. E a fratelui meu. Dar pescuim împreună.

— Ce pescuiţi?

Motorul scotea un mormăit constant.

— Crabi şi homari, spuse el.

Kathryn se ridică în picioare, cu faţa spre proră. Lângă ea, la volan, tânărul îşi schimba greutatea de pe un picior pe altul. Ea se cam clătina pe tocurile scâlciate.

— Pescuieşti şi acum, pe frigul acesta? întrebă ea, strângându-şi sacoul costumului în jurul corpului.

— Da, spuse el. Pe orice fel de vreme.

— Şi ieşi în fiecare zi?

— Nu. Plecăm duminica şi ne întoarcem vinerea.

— Grea viaţă, spuse ea.

El dădu din umeri.

— Acum e vreme bună. Mereu e ceaţă la Malin Head.

Pe măsură ce se apropiau de vasul de salvare, Kathryn observă şi alte bărci de pescari implicate în această operaţiune – bărcile vesel colorate, la fel ca aceea în care se afla şi ea, prea festive pentru sarcina urâtă pe care o aveau. Nişte scafandri cu costumele ude stăteau pe puntea bărcii de salvare. Elicopterul continua să zboare pe deasupra lor. Îţi puteai da seama că aria pe care se împrăştiaseră resturile era foarte mare.

Kathryn văzu pe după capul pescarului linia ţărmului, stâncile cu şisturile argiloase. Peisajul avea o formă gotică, umed chiar şi atunci când era vreme bună, iar ea îşi putea imagina cum putea arăta atunci când era ceaţă. Foarte diferit de Fortune Rock’s, unde natura părea îmblânzită. Şi totuşi, de pe cealaltă parte a oceanului, reporterii stătuseră faţă în faţă.

— Aici este locul de unde au scos carlinga, spuse el.

— Aici? întrebă ea. Şi începu să tremure. Din cauza momentului. Din cauza apropierii de moarte.

Ieşi din cabină şi se apropie de marginea bărcii. Se uită peste balustradă la apă, la suprafaţa acesteia care se schimba în continuu, deşi părea liniştită. Nimeni nu era cum fusese cu o zi în urmă, se gândi Kathryn. Sau cu două zile în urmă.

Apa părea opacă. Pescăruşii zburau pe deasupra. Nu voia nici să se gândească de ce erau pescăruşii acolo.

Oare ce era real? se gândi ea în timp ce studia apa încercând fără a reuşi să găsească un punct fix. Oare ea fusese soţia pilotului sau Muire Boland? Muire Boland, cu care se căsătorise într-o biserică catolică, femeia care ştia despre copilăria lui şi despre mama lui. Muire, care ştia de Kathryn, în timp ce Kathryn nu ştiuse de ea.

Sau fusese Kathryn soţia adevărată? Prima soţie, pe care el o ferise de adevăr, soţia pe care el nu ar fi părăsit-o?

Cu cât afla mai multe despre Jack – şi nu se îndoia că urma să afle şi mai multe, că urma să găsească printre lucrurile lui atunci când vor ajunge la ea, alte referiri la M – cu atât va trebui să regândească trecutul. Ca şi cum va trebui să spună o poveste iar şi iar, de fiecare dată puţin diferit pentru că faptele s-au schimbat sau pentru că un detaliu era diferit acum. Iar dacă un număr suficient de detalii erau diferite sau dacă faptele erau destul de importante, poate că povestea va merge într-o direcţie foarte diferită de prima ei versiune.

Barca se zgâlţâi din cauza tangajului venit de la altă barcă, iar ea se prinse de balustradă. Jack fusese numai un alt soţ al unei alte femei, se gândi ea.

Îşi îndreptă privirea scurt la elicopterul care survola locul. Văzuse odată un mastodont de avion, din acela cu trei culoare de locuri, planând razant pe deasupra Fortune’s Rocks. Era o zi care voia cu tot dinadinsul să fie însorită – ceaţa de dimineaţă începuse de-acum să se ridice. Elicopterul veni chiar mai aproape de apă, tot aşa cum acea matahală de argint păruse prea grea pentru a se ţine în aer. Kathryn se temuse pentru avion, uimită că putea zbura.

Probabil că Jack a ştiut care îi era soarta, se gândi ea. În ultimele câteva secunde probabil că şi-a dat seama.

O strigase pe Mattie înainte să moară, hotărî Kathryn. Ea va crede acest lucru şi va fi adevărat.

Privi din nou spre apă. Oare de cât timp se învârtea pescarul? Pierduse abilitatea de a calcula trecerea timpului. De exemplu, unde începuse viitorul? Şi unde se terminase trecutul?

Încercă să găsească un punct fix în apă, dar nu putu.

Oare schimbarea anula tot ceea ce se întâmplase până atunci?

Foarte curând va pleca de aici, va zbura acasă şi se va duce cu maşina la Julia. Îi va spune fiicei sale: Acum mergem acasă. Viaţa lui Kathryn era împreună cu Mattie. Nu putea exista o altă realitate.

Îşi scoase verigheta de pe deget şi o aruncă în ocean.

Ştia că scafandrii nu îl vor mai găsi pe Jack, că Jack nu mai exista.

— Te simţi bine?

Tânărul pescar ieşi din cabină, cu mâna încă pe volan. Avea fruntea încruntată şi arăta îngrijorat.

Ea îi zâmbi scurt şi aprobă din cap.

Să scapi de dragoste, se gândi ea, înseamnă să scapi de o covârşitoare povară.

***

El îi aşează inelul pe deget şi îl ţinu acolo un moment. Judecătorul de pace rosti textul destinat acelei ceremonii simple. Kathryn se uită la degetele lui Jack pe argintul inelului, la strălucirea argintului. El şi-a cumpărat un costum pentru această ocazie, un costum gri în care arată foarte bine, dar ei i se pare că arată într-un fel ciudat, în acel fel în care arată bărbaţii care de obicei nu poartă costum. Ea poartă o rochie cu imprimeu floral care se strânge pe talie şi nu lasă să se vadă copilul. Are mâneci scurte şi pernuţe mici la umeri şi îi vine exact până sub genunchi. Încă se simte mirosul magazinului în ţesătură. Poartă şi o pălărie – culoarea piersicii, ca rochia, cu o floare bleu din mătase pe bor, un albastru care se potriveşte cu cel al florilor de pe rochie. Pe hol, un alt cuplu stă de vorbă şoptit şi cu un ton nerăbdător. Kathryn îşi înălţă capul pentru un sărut ciudat de inocent, prelung şi formal. Pălăria cu boruri largi îi alunecă din cap.

— Te voi iubi mereu, spuse Jack.

Plecară spre o fermă în munţi. Temperaturile acolo erau mai mici cu vreo cinci grade. Peste rochia de culoarea piersicii avea jacheta lui de piele. Încă mai avea pe faţă zâmbetul de la nuntă, un zâmbet care nu a dispărut, ca şi cum ar fi fost imortalizat într-o fotografie. Îşi îndesă capul în umărul lui atunci când el se întoarse. Ea se întrebă ce înseamnă să aibă o noapte a nunţii de vreme ce deja trăiau împreună şi dacă oare se vor simţi diferit unul cu celălalt în pat. Se întrebă cum era să te căsătoreşti în faţa unui om pe care niciunul dintre ei nu l-au mai întâlnit vreodată şi care nu îşi va mai aminti de ei. Aerul uscat al vestului îi subţie părul mai mult decât aerul umed din Ely. Pielea de pe faţă i se strânse.

Continuară să urce. Întunecat dar senin, cerul desena linii albe pe pământ, pe pietre şi întindea umbre în spatele bolovanilor. În depărtare zăriră o lumină.

În cabană fusese aprins focul. Ea se întrebă dacă stâlpii dintre buşteni erau adevăraţi sau doar de decor. În baie este un duş metalic şi o chiuvetă roz. Jack pare ruşinat de dotările modeste, ca şi cum ar fi planificat altceva.

— Îmi place foarte mult aici, îl asigură Kathryn.

Ea se aşeză pe patul care se lăsă la mijloc şi scoase un scârţâit metalic puternic. Ochii ei se măriră, iar el începu să râdă.

— Mă bucur că stăm într-o cabană, zise Jack.

Se dezbrăcară la lumina focului. Ea îl privi cum îşi scoate cravata şi îşi desface cămaşa. Felul în care îşi scoate catarama curelei pentru a o desface. Îşi scoase picioarele din pantaloni. Şosete bărbăteşti, se gândi ea. Dacă ar şti cum arată cu ele, nu le-ar mai purta.

Rămas gol, i se făcu frig şi sări în pat. Alunecă unul spre celălalt ca mătasea uscată. El trase păturile, înfofolindu-le şi îngrămădindu-le peste umerii amândurora, ăsta fiind singurul lux de care se puteau bucura acolo.

Patul scârţâia la cea mai mică mişcare. Stăteau unul lângă celălalt, cu feţele apropiate, atingându-se cum nu o mai făcuseră până atunci: încet, cu o economie a mişcărilor, ca şi cum ar fi dansat un dans ritualic, concentrat. Când intră în ea, începu să se mişte cu mare răbdare şi grijă. Ea oftă o dată repede.

— Numai noi trei, spuse el.

Capitolul Trei

Braţele lui Mattie începură să tremure, trăgând de fir cu putere.

— Mamă, ai văzut? strigă Mattie.

— Pare că e uriaş, răspunse Kathryn.

— Cred că l-am prins de-adevăratelea.

— Îndepărtează firul de pietre, altfel se rupe.

Kathryn zări dungile negre şi argintii sărind chiar pe sub luciul apei. De patruzeci de minute stătea şi o privea pe fiica ei luptându-se cu peştele folosind undiţa prea mare a tatălui ei, dând drumul firului, fixând momeala, mormăind şi apoi trăgând peştele, prinzând băţul la subraţ pentru a-l ridica. Kathryn se plimbă prin apă cu plasa, încercă să îl prindă şi ratã, apoi încercă din nou. Într-un final ridică bibanul vărgat la suprafaţă ca să îl vadă Mattie.

Jack ar trebui să fie aici, se gândi Kathryn fără să vrea.

Mattie puse undiţa jos, luă peştele de la mama ei şi îl aşeză pe nisip. Bibanul osândit lovea din coadă. Mattie scoase ruleta, iar Kathryn se aplecă pentru a vedea mai bine.

— Treizeci şi şase, spuse Mattie mândră.

— Super! zise Kathryn, ciufulind creştetul lui Mattie. Părul fiicei ei căpătase o culoare arămie superbă în acea vară. Îl purta natural, lăsându-l să se încreţească după cum poftea. Era aproape dezbrăcată, cu două fâşii de un albastru glacial care ţineau loc de costum de baie.

— Îl mănânci sau îi dai drumul? o întrebă Kathryn.

— Tu ce zici să fac?

— Dacă n-ar fi primul pe care l-ai prins aş zice să îi dai drumul. Te-a învăţat tata vreodată să cureţi un peşte?

Mattie se ridică, ridicând şi peştele cu braţele ei fragede.

— Stai să aduc aparatul de fotografiat, spuse Kathryn.

— Te iubesc, mamă, spuse Mattie zâmbind larg.

Kathryn traversă pajiştea şi ascultă zgomotele scoase de frânghia care se bătea de catargul steagului, note sparte fără ritm. Era o zi la fel de însorită ca oricare dintre zilele acelei veri; fusese deja un şir prea lung de zile însorite pline de culori. Chiar în acea dimineaţă văzuse un răsărit mirific; norii joşi ai zorilor lăsaseră drum unei lumini roz fluorescente de-a lungul orizontului, cu vârtejuri de vapori care se ridicau de-a valma şi care arătau ca aburii de lavandă. Apoi soarele se ivi brusc, ca o

explozie pe mare, şi apa se transformă pentru câteva clipe glorioase într-un turcoaz curat, ondulat, care reflecta acea strălucire vărgată, orbitoare. Era frumuseţea paradoxală a unei bombe nucleare, se gândi ea, a unui foc la bordul unei nave. O luptă între pământ, apă şi aer.

Asta era singura ei nemulţumire, faptul că soarele răsărea aşa de devreme, asemenea unei fete bătrâne sau unei văduve, adică asemenea ei însăşi. Răsăriturile timpurii sugerau lipsa oricărei agitaţii nocturne în urma căreia să fie nevoie de un somn mai lung. În aceste dese dimineţi fantomatice, Kathryn citea, încântată că putea citi o carte întreagă. Putea citi şi un ziar întreg, aşa cum îl citise pe acela de pe verandă, cel despre încetarea focului, articolul de pe prima pagină.

Ştirea despre bomba pusă în zborul Vision 384 cu ajutorul neintenţionat, şi totuşi responsabil, al lui Jack Lyons, explodase în ziua ajunului anului nou în *Belfast Telegraph.* Se povestea şi istoria cazului de contrabandă desfăşurat cu ajutorul echipajelor, numele celorlalţi piloţi implicaţi şi efectele încercării grupului de loialişti de a discredita IRA şi a sabota procesul de pace. Printre alţii, Muire Boland şi fratele ei fuseseră arestaţi şi se stabilise şi legătura pe care o aveau cu Jack Lyons. Nu se menţionase totuşi nimic de vreo căsătorie sau de vreo altă familie; luni de zile se temuse Kathryn de acest ultim cuvânt. Riscase cu Mattie, hotărându-se să nu îi spună nimic fiicei ei decât dacă informaţia ar fi fost făcută publică. Era un joc riscant şi cine putea spune cum se putea termina? Mattie ştia numai ce ştiau şi alţii, şi era de ajuns.

Kathryn nu ştia ce se întâmplase cu copiii lui Muire Boland. Uneori îşi închipuia că sunt *la A.*

În primăvară, Kathryn citise cărţi despre conflict, încercând să înţeleagă mai bine. Putea spune că ştia mai multe decât ştia în decembrie, dar se gândea că toate aceste cunoştinţe nu reuşeau decât să facă povestea mai complicată. De asemenea, citise în ultimele luni despre revolte în închisori, execuţii paramilitare, maşini capcană.
Acum era din nou o perioadă de încetare a focului. Era posibil ca într-o zi să fie pace, deşi Kathryn se gândea că nu se va întâmpla foarte repede.

Nu ea era cea care trebuia să spună asta. Nu era războiul ei.

În cele mai multe dintre zile asta era tot ceea ce Kathryn putea face pentru a reuşi să treacă peste ziua care se întindea în faţa ei şi, de aceea, avea foarte puţine pretenţii de la ea însăşi. Îşi punea pe ea un pulover subţire bleumarin direct peste costumul de baie. Tricota pentru Mattie o bluză din bumbac şi voia să-şi facă şi pentru ea una. Se părea că asta era limita ambiţiilor ei. De cele mai multe ori, Julia trecea pe la ele sau se oprea Kathryn în oraş. Mâncau împreună, încercând să refacă familia cu trei membri. Julia suportase vestea infidelităţii lui Jack foarte greu. Era prima dată, din câte îşi putea aminti Kathryn, că bunica ei rămase fără cuvinte, incapabilă să dea vreun sfat.

Kathryn urcă în fugă scările verandei, trecu prin camera din faţă şi prin bucătărie. Îşi amintea că aparatul era într-un balonzaid în holul din spate. Trecu de colţul holului şi se opri brusc.

El stătea în dreptul uşii din spate; deja ciocănise. Îi putea vedea faţa prin geamul de sticlă. Se sprijini cu o mână de perete pentru a se linişti. Între uşă şi ea stătea o amintire puternică, amintirea unui alt timp, în care ea străbătuse tot holul şi îi deschisese uşa, un moment în care toată viaţa ei se schimbase, îşi schimbase cursul pentru totdeauna.

Făcu şase sau şapte paşi spre uşă ca în transă şi o deschise.

El stătea rezemat de tocul uşii cu mâinile în buzunare. Purta un tricou alb şi o pereche de pantaloni scurţi kaki. Se tunsese şi se bronzase puţin, observă ea. Nu putu remarca mai mult de atât pentru că soarele îi bătea din spate. Ea îl putea simţi acolo, animat de un amestec curios de hotărâre şi de resemnare care părea că emană din trupul lui. Kathryn se gândi că probabil o aşteaptă să îi închidă uşa sau să îi ceară să plece sau să îl întrebe, politicoasă, ce voia de la ea.

Aerul dintre ei părea încărcat.

— A trecut destul timp? o întrebă el.

Iar ea se întrebă, în timp ce el stătea acolo, oare cât timp ar fi fost suficient.

— Mattie a prins un peşte, spuse ea revenindu-şi şi amintindu-şi. Trebuie să iau aparatul de fotografiat.

Găsi aparatul acolo unde credea că este. Îşi duse o mână la frunte în timp ce traversa casa. Pielea îi era fierbinte şi aspră din cauza nisipului şi a sării de mare. Mai devreme, ea şi Mattie

făcuseră bodysurfing, se târâseră prin apă în mâini şi în genunchi, întocmai unor marinari naufragiaţi.

Traversă din nou pajiştea, preocupată acum de bărbatul pe care îl lăsase la uşă. Se întrebă repede dacă nu cumva îl visase acolo, sau dacă şi-l imaginase stând acolo cu soarele bătându-i din spate. Făcu multe poze fiicei sale cu peştele, prelungind momentul, vrând să-şi mai dea timp. Când Mattie îşi pierdu răbdarea, Kathryn îşi puse aparatul pe după gât şi o ajută să care echipamentul şi peştele pe verandă.

— Sigur vrei să faci asta? o întrebă ea pe Mattie, referindu-se la porţionatul peştelui. Dar Kathryn se gândi că era o întrebare pe care şi-o putea foarte bine pune ei însăşi.

— Vreau să încerc, spuse Mattie.

Avea privirea mai bună şi îl zări pe bărbatul de pe verandă înaintea mamei ei. Fata se opri şi lăsă peştele jos încet. Ochii îi pâlpâiră a avertizare, ca o amintire a unui vis urât.

Mesagerul, se gândi Kathryn.

— E-n regulă, îi spuse ea încet fiicei ei. Abia a sosit.

Femeia şi fata traversaseră pajiştea, venind de la pescuit aşa cum o mai făcuseră mulţi alţii înaintea lor, părintele ducând undiţa, copilul trofeul, primul peşte din mulţii pe care îi va prinde toată viaţa. Săptămâna trecută Mattie găsise undiţa lui Jack în garaj şi încercase metodic să îşi aducă aminte ce o învăţase Jack vara trecută. Kathryn nu fusese în stare să o ajute prea mult pentru că niciodată nu-i plăcuse prea mult să pescuiască. Dar Mattie era hotărâtă şi reuşise să se descurce cu echipamentul mult prea mare, dezvoltându-şi câteva aptitudini în tot acest timp.

Vântul începu să bată dinspre est, iar Kathryn simţi imediat răcoarea din aer care venea odată cu el. În câteva minute urmau să se formeze valuri înspumate pe ocean. Apoi se gândi la Jack, aşa cum făcea mereu, şi îşi dădu seama că niciodată nu va mai simţi vreun vânt dinspre est care să nu îi aducă aminte de ziua în care stătuse pe verandă, iar Jack îi spusese despre oferta pe care o făcuse pentru casă. Era unul dintre momentele care stârneau amintiri: iată-l din nou, vântul dinspre est.

Trăia momente ca acesta foarte des. Erau legate de Jack Lyons, de Muire Boland, de Robert Hart. De avioane, de Irlanda în general, de Londra. De cămăşi albe şi umbrele. Chiar şi un pahar de bere îi putea provoca amintiri neaşteptate.

Învăţase să trăiască cu ele, aşa cum înveţi să trăieşti cu un tic sau cu o bâlbâială, sau cu un genunchi dureros care uneori mai trimitea câte un junghi în tot corpul.

— Bună, Mattie, spuse Robert când fata ajunse pe verandă. O spusese foarte prieteneşte, dar nu exagerat, ceea ce ar fi pus-o pe Mattie în alertă, ar fi făcut-o şi mai agitată decât vedea Kathryn că deja era.

Iar Mattie, bine crescută, îl salută la rândul ei, dar întoarse capul.

— Este o frumuseţe, spuse Robert.

Kathryn, punându-i pe Mattie şi pe Robert în acelaşi tablou în mintea ei, spuse:

— Mattie a învăţat singură să pescuiască.

— Cât are: treizeci şi patru, treizeci şi cinci?

— Treizeci şi şase centimetri, spuse Mattie, nu fără o notă de mândrie în glas.

Mattie luă cutia cu scule din mâna mamei ei.

— O să o fac aici, spuse ea, arătând spre unul dintre colţurile verandei.

— Numai dacă o speli apoi cu furtunul, răspunse Kathryn.

Privi cum Mattie puse peştele pe marginea verandei. Studie branhiile peştelui din toate unghiurile, apoi luă un cuţit din cutie. Făcu o tăietură de încercare. Kathryn spera că peştele murise.

Robert se îndreptă spre celălalt capăt al verandei. Va vrea să vorbim, se gândi Kathryn.

— Ce frumoasă, spuse el când ea se întoarse spre el. Se întoarse şi el şi se sprijini de balustradă. Se referea la privelişte. Kathryn îi putea vedea faţa şi se gândi că părea mai ascuţită decât şi-o amintea ea, mai definită. Probabil era din cauza bronzului. Mi-am imaginat asta, adăugă el.

Amândoi auziră în acelaşi timp acel dureros memento al lucrurilor imaginate.

Era bronzat şi pe picioarele acoperite cu fire mici de păr blond. Kathryn se gândi că probabil nu îi mai văzuse picioarele până atunci. Şi ale ei erau neacoperite, lucru pe care el îl observă.

— Cum se simte? întrebă el, cu acea privire concentrată şi intensă care ei i se întipărise în memorie.

Era şi foarte atent.

— Mai bine, spuse Kathryn încet, în aşa fel încât Mattie să nu audă. Mai bine. A fost o primăvară grea.

Timp de săptămâni în şir, ea şi Mattie înfruntaseră atacul mâniei colective. *Dacă Jack nu ar fi fost implicat...* spuneau unii. *Tatăl tău a transportat bomba... spun*eau alţii. Primiseră telefoane de ameninţare de la străini, scrisori dureroase de la rude, un pluton de reporteri la poartă. Chiar şi numai mersul la serviciu era uneori devastator, dar Kathryn refuzase să plece de-acasă. Fusese nevoită să ceară primăriei să introducă proprietatea sa pe lista obiectivelor unde instituţia asigura pază şi protecţie. Consiliul local a convocat o adunare generală a cetăţenilor unde s-a supus la vot iar neobişnuita cerere fu introdusă în buget după multe dezbateri. Era listată într-o secţiune numită *Chestiuni de forţă majoră.*

Nevoia de siguranţă se diminuase odată cu trecerea timpului, dar Kathryn ştia că nici ea, nici Mattie nu vor avea niciodată o viaţă normală. De acum era o realitate a existenţei lor cu care ele se luptau zilnic. Se gândi la comentariul lui Robert despre copiii victimelor unor asemenea nenorociri: *Dezastrul îi schimbă definitiv, iar ei încearcă să se adapteze.*

— Şi tu cum te simţi? o întrebă el.

— Sunt bine, zise ea.

El se întoarse, se sprijini de un stâlp şi îşi plimbă privirea peste pajişte şi grădină.

— Cultivi trandafiri, observă el.

— Încerc.

— Arată bine.

— Ideea unei nebune de a creşte trandafiri lângă ocean, zise ea.

În arcada grădinii avea trandafiri Friar galbeni şi Wenlock cu spini; mai erau cei din speciile Cressida şi Prospero. Ea se gândi că cel mai mult îi plăceau St. Cecilia, din cauza culorii lor roşii neruşinate din centru. Erau uşor de cultivat, în ciuda aerului de mare. La flori lui Kathryn îi plăcea extravaganţa, risipa de lux.

— Ar fi trebuit să îţi spun din prima zi, spuse el; ea nu era pregătită să audă asta atât de repede. Iar mai târziu m-am gândit că dacă îţi spun te voi pierde.

Kathryn nu spunea nimic.

— Am luat o decizie greşită, spuse el.

— Ai încercat să îmi spui.

— N-am încercat foarte tare.

Gata, spusese ce avea de spus. Se rezolvase.

— Câteodată nu îmi vine să cred că s-au întâmplat toate astea, spuse Kathryn.

— Dacă îi descopeream mai devreme, poate nu s-ar mai fi întâmplat.

Dacă îi descopereau pe Jack şi pe Muire, voia el să spună.

— Bomba trebuia să explodeze în mijlocul Atlanticului, nu? întrebă ea. Acolo unde s-ar fi păstrat puţine dovezi.

— Aşa credem.

— De ce nu au sunat imediat să spună că IRA a făcut-o?

— Nu puteau. Sunt anumite coduri între IRA şi poliţie.

— Aşa că au aşteptat ca investigaţiile să ducă la Muire şi la Jack.

— Ca o bombă cu efect întârziat.

Kathryn respiră adânc şi zgomotos.

— Ea unde este?

— La *The Maize*[15], spuse el, în Belfast. În mod ironic, şi teroriştii loialişti sunt tot acolo.

— L-ai suspectat pe Jack?

— Ştiam că era cineva pe ruta aceea.

Ea se întrebă, şi nu era prima oară, dacă o femeie putea ierta un bărbat care o trădase. Şi dacă da, oare era ca o afirmare a ceva? Sau era o simplă nebunie?

— Ai trecut peste ce era mai greu? întrebă Robert.

Se scărpină pe braţ, acolo unde avea o ciupitură de ţânţar. Lumina devenea mai clară odată cu apusul.

— Cel mai rău este că nu pot să jelesc, spuse Kathryn. Cum pot să plâng după cineva pe care poate nici nu l-am cunoscut? Care nu a fost cine am crezut eu că este? Mi-a măcinat amintirile.

— Jeleşte-l pe tatăl lui Mattie, spuse Robert, iar ea văzu că el se gândise la asta.

Kathryn o privi pe Mattie făcând o tăietură mare, din spatele unei branhii până la şira spinării.

— Nu am mai putut sta departe, spuse Robert. A trebuit să vin.

---

[15] Închisoare din Belfast unde au fost încarcerate figuri marcante ale mişcării republicane; închisoarea a fost desfiinţată în 2000. (n. tr.)

Kathryn îşi dădu seama că şi Robert riscase, aşa cum făcea ea acum cu Mattie. Nu dezvăluise anumite lucruri atunci când ar fi putut s-o facă.

Apoi, întorcându-se uşor, astfel încât să vadă grădina de pe marginea verandei, privi într-acolo dintr-un punct de unde rareori o făcuse, şi astfel – sau probabil şi datorită felului cum erau în anul ăsta aranjaţi trandafirii – ea o văzu.

— Aici era, spuse ea încet.

Mattie, auzind surpriza din glasul mamei ei, îşi ridică privirea de la operaţia pe care o executa, rămânând aşa, cu bisturiul în mână.

— Capela, spuse Kathryn explicându-le.

— Ce? întrebă Mattie, uşor uimită.

— Grădina. Arcada de aici. Forma. Chestia asta din marmură despre care tot timpul am crezut că este o bancă. Nu este deloc o bancă.

Mattie studie grădina o clipă, iar Kathryn ştia că ea nu vede decât o grădină şi nimic altceva.

Însă Kathryn îşi putea imagina surorile din Ordinul Jean de Baptiste de Bienfaisance îngenuncheate în hainele lor albe de vară. Într-o capelă din lemn de forma unei arcade. O capelă care probabil arsese, rămânând numai altarul de marmură.

Se apropie mai mult de grădină.

Vedea lucrurile aşa cum erau ele de fapt, se gândi ea. Aşa cum fuseseră.

— Aduc imediat ceva de băut, îi spuse ea lui Robert, încântată de descoperirea pe care o făcuse.

Intră în camera din faţă vrând să îşi continue drumul spre bucătărie, să pună gheaţă în pahare, să taie o lămâie felii, dar în loc să facă asta se opri pentru a privi una dintre ferestrele până în tavan. Prin una dintre ele vedea cum Mattie se chinuia cu peştele, iar Robert o privea de pe balustradă. Ar fi putut să îi arate cum trebuia să încline cuţitul, dar erau uneltele lui Jack, iar Kathryn ştia că Robert aştepta o ocazie favorabilă.

Se gândi la Muire Boland care se afla într-o închisoare din Irlanda de Nord. La Jack, al cărui cadavru nu fusese găsit niciodată. Se gândea că poate ar fi fost mai uşor de îndurat dacă ar fi putut spune că fusese din caza mamei lui care îl părăsise când era copil, sau a brutalităţii tatălui lui. Sau că fusese din

cauza influenţei vreunui preot al Sfântului Nume sau a Războiului din Vietnam, sau a andropauzei, sau pentru că se plictisise de companie. Sau pentru că încercase să găsească un sens vieţii sale. Sau că era din cauza dorinţei de a împărtăşi riscul cu femeia pe care o iubea. Şi ştia că puteau fi toate aceste motive sau niciunul. Motivul lui Jack, motiv care urma să îi rămână mereu necunoscut lui Kathryn, era format din bucăţele din toate aceste motive, un fel de mozaic confuz.

Găsi bucata de hârtie acolo unde o lăsase cu puţin timp în urmă, sub ceasul de pe poliţa şemineului. Se gândise cu câteva săptămâni în urmă că s-ar putea să facă asta.

Despături biletul de loterie.

Pe verandă, Mattie ridică o felie din peştele proaspăt pescuit şi o puse în punga de plastic pe care Robert o ţinea deschisă. La Londra era tăcere, aşa cum ea ştiuse că o să se-ntâmple.

— Voiam doar să ştiu dacă sunt bine copiii, spuse ea de peste ocean.